

ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ Δ. Φ.

Π. ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΑΨΙΛΙΠΠΙΚΟΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΗΣ ΣΤ΄ ΤΑΞΕΩΣ
ΤΩΝ ΟΚΤΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Σ.Β

ΕΙΣΑΓΩΓΗ—ΚΕΙΜΕΝΟΝ—ΚΑΤΑ ΛΕΞΙΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ—ΕΡΜΗΝΕΥΤΙ-
ΚΑ—ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ — ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ — ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ
— ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ—ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ—ΝΟΗΜΑ—ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ—ΕΠΙΓΡΑΦΗ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΕΩΤΑΤΗ
ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Έκδοτικὸς Οἶκος
Νικοιάου & Λοφοκλή Ι. Ρώσση
Ὅδὸς Λοφοκλέου 5 (Λιοὰ Θεοφιλάτου) - Τηλ. 36.584
Ἀθήραι

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ
Α. Φ. Π. Π. Κ. Ο. Σ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ Δ. Φ.

Π. ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

Αρ.ειω. 45027

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΑΨΙΛΙΠΠΙΚΟΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΗΣ ΣΤ΄ ΤΑΞΕΩΣ
ΤΩΝ ΟΚΤΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Σ.Β

ΕΙΣΑΓΩΓΗ—ΚΕΙΜΕΝΟΝ—ΚΑΤΑ ΛΕΞΙΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ—ΕΡΜΗΝΕΥΤΙ-
ΚΑ—ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ — ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ — ΣΥΜΤΑΚΤΙΚΑ
— ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ—ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ—ΝΟΗΜΑ—ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ—ΕΠΙΓΡΑΦΗ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΕΩΤΑΤΗ
ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Έκδοτικὸς Οἶκος
Νικολάου & Λοφοκλή Ι. Ρώσση
Ὁδὸς Λοφοκλήου 5 (Λιοῦ Θεοφιλάου) - Τηλ. 236.584
Ἀθῆναι

Πάν γνήσιον αντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Ἐκδοτικοῦ Οἴκου.

Ο. Ε.

Ἰ. Ν. Πάσσα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣ ΤΟΝ Α΄ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΝ

Ἀφοῦ ἠττήθη καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν Ἰλλυριῶν ὁ Περδίκκας, ὁ Φίλιππος ἀνέλαβε τὴν ἀρχὴν, ἀρχομένου τοῦ 359 π. Χ., εἰς ἡλικίαν 23 ἐτῶν, καταβαλὼν τοὺς δύο ἀντιζήλους του, τὸν Πανσανίαν καὶ τὸν Ἀργαῖον, τὸν ὁποῖον οἱ Ἀθηναῖοι ἐβοήθουν ἐλπίζοντες, ὅτι, ἐὰν γίνῃ βασιλεὺς, δά παραδῶσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν Ἀμφίπολιν, τὴν ἀξιολογωτάτην τῶν Ἀθηναϊκῶν ἀποικιῶν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Θράκης.

Τὴν ἀποικίαν αὐτὴν εἶχον ἀποικίσει οἱ Ἀθηναῖοι ὀλίγον πρὸ τοῦ Πελῆκου πολέμου καὶ τὴν ἔχασαν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ· ἐπεχείρησαν βεβαίως πολλάκις νὰ τὴν ἀνακτήσουσι, ἀλλὰ πάντοτε χωρὶς ἀποτέλεσμα.

Ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων Μαντίας προαπέστειλε τὸν Ἀργαῖον μὲ ὀλίγους στρατιῶτας νὰ προσβάλλῃ τὰς Αἰγὰς, ἀλλ' ὁ Φίλιππος ἐπιτεθεὶς ἐναντίον του τὸν ἐνίκησε. Κατόπιν τούτου ὁ Φίλιππος ἀπέλυσε μερικοὺς Ἀθηναίους αἰχμαλώτους καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἐπιστολάς πρὸς τὸν Ἀθηναϊκὸν λαόν, διὰ τῶν ὁποίων παρεκίνει αὐτὸν νὰ κάμῃ εἰρήνην· πράγματι συνωμολογήθη εἰρήνη καὶ ἀπέσυρε τὴν Μακεδονικὴν φρουρὰν ὁ Φίλιππος διακηρύξας, ὅτι ἡ Ἀμφίπολις εἶναι αὐτεξούσιος.

Ἀπαλλαγεὶς ὁ Φίλιππος οὕτω τοῦ μεγάλου κινδύνου ὑπέταξε τὸ 358 π. Χ. τὴν Παιονίαν καὶ μέγα μέρος τῆς Ἰλλυρίας καὶ τὸ 357 π. Χ. προσβάλλει τὴν Ἀμφίπολιν ἀπατήσας, τοὺς Ἀθηναίους διὰ ψευδοῦς ὑποσχέσεως, ὅτι δῆθεν πολιορκεῖ αὐτὴν διὰ λογορισμὸν τῶν Ἀθηναίων. Ἐν τῷ μεταξῷ οἱ Ἀμφιπολίται πρὸ τῆς καταλήψεως τῆς πατρίδος των στέλλουσι πρέσβεις εἰς Ἀθήνας καὶ ζητοῦν βοήθειαν ὑποσχόμενοι, ὅτι δά παραδῶσουσι τὴν πόλιν εἰς τὴν προστασίαν τῶν Ἀθηναίων.

Ὁ Φίλιππος, διαρκούσης τῆς πολιορκίας, ἐπιθυμῶν νὰ μὴ εἰσακουσθῶν οἱ πρέσβεις τῶν Ἀμφιπολιτῶν καὶ νὰ προλάβῃ πᾶσαν ἀποστολὴν ἐξ Ἀθηνῶν ἐπικουρίας, γράφει πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι ἐπεχείρησε νὰ τιμωρήσῃ τοὺς Ἀμφιπολίτας, διότι ἔδωσαν εἰς αὐτὸν πολλὰς ἀφορμὰς πολέμου καὶ ὅτι θέλει παραδῶσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν πόλιν, ὅταν κυριευθῇ.

Πράγματι ὁ Φίλιππος εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἀθηναίους πρὸς ἀνάκτησιν τῆς Ἀμφιπόλεως λαμβάνων ὡς ἀντάλλαγμα τὴν ἀρχαίαν Μακεδονικὴν πόλιν Πύδναν, ἣτις ὑπεδουλώθη ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀθηναίων Τιμοφίου· καὶ ἐγένετο μυστικὴ διαπραγματεύσεως ἀπὸ τοῦ 359 π. Χ. πρὸς ἀποφυγὴν τῆς δικόλας ἐξεγέρσεως τῶν Πυδναίων.

Οὕτω ὁ Φίλιππος κρατεῖ τοὺς Ἀθηναίους ἐν τῇ ἀπάτῃ των, οἵτινες εἴτε ἐκ ραθυμίας εἴτε ἐκ μνησικακίας κατὰ τῶν ἀπίστων ἀποίκων διέπραξαν τὸ σφάλμα νὰ πιστεύσουσι εἰς τὸν πονηρὸν Φίλιππον καὶ νὰ μὴ ἀποστελοῦν βοήθειαν πρὸς τὴν Ἀμφίπολιν καὶ ὁ Φίλιππος βοηθούμενος ὑπὸ προδοτῶν τινῶν ὑπέταξε τὸ 357 π. Χ. τὴν Ἀμφίπολιν. Οἱ Ἀθηναῖοι, μετὰ τὴν ἀδέτησιν τῆς ὑποσχέσεως τοῦ Φιλίππου, ἠτοιμάσθησαν εἰς πόλεμον, ὅστις ἀμελῶς διεξαχθεὶς ἔληξε τὸ 346 π. Χ.

Ὀλίγον ὕστερον ὁ Φίλιππος ὑποτάσσει τὴν Πύδναν. Ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ἀρχεταὶ ὁ πόλεμος μεταξῷ Ἀθηναίων καὶ Φιλίππου, ὅστις κατῶρθωσε νὰ προσοικειωθῇ τοὺς Ὀλυθίους, εἰς τοὺς ὁποίους ὑποσχέθη τὴν Ἀθηναϊκὴν ἐπὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου κτήσιν Ποτειδαίαν· εἰς μάτην οἱ

Ὀλυνθιοὶ διαπραγματεύονται περὶ συνθήκης πρὸς τοὺς Ἀθηναίους φοβούμενοι τὴν αὐξανομένην δύναμιν τῶν Μακεδόνων.

Ὁ Φίλιππος καταλαβὼν τὴν Ποτείδαιαν (356 π.Χ.) καὶ κατασκάψας αὐτὴν ἐχώρισεν εἰς τοὺς Ὀλυνθίους μετὰ τοῦ Ἀνθειοῦντος· οἱ Ἀθηναῖοι ἔφθασαν κατόπιν ἐορτῆς πρὸς σωτηρίαν τῆς Ποτείδαιας. Ὁ Φίλιππος ἐπιφελούμενος ἀπὸ τὰς κατακτήσεις του καὶ μάλιστα τῆς Ἀμφιπόλεως λαμβάνει τὴν ἀγούσαν πρὸς τὸν χρυσοφόρον νομὸν τῆς Θράκης (μεταξὺ Στρυμόνος καὶ Νέστου) καὶ γενόμενος κύριος τούτου κτίζει τὸ 356 π.Χ. ἢ ἀμέσως κατόπιν τὴν ὁμώνυμον πόλιν *Φιλίππου* εἰς τὸ κέντρον τῶν μεταλλείων τοῦ ὄρους Παγγαίου, ἀπὸ οὗ πορίζεται ἀμύθητα πλούτη.

Ἐκ τῆς ξυλείας καὶ τῶν ἄλλων εἰσοδημάτων τοῦ χρυσοφόρου Παγγαίου κατασκευάζει στόλον καὶ βοηθεῖται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν φιλοδόξων καὶ κατακτητικῶν ἐγχεδίων του.

Κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη ὁ Φίλιππος στρέφεται πρὸς ἀνατολὰς καὶ βορρᾶν καὶ κατασυντρίβει τοὺς Παίονας καὶ Ἰλλυριοὺς. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐνόμισαν, ὅτι ἀπηλλάγησαν τοῦ Φιλίππου, ἀλλ' ὁ δημοσθένης διὰ τοῦ διορατικοῦ καὶ πρακτικοῦ του πνεύματος ὀρθῶς διέβλεπε τοὺς κινδύνους καὶ ἐν τῷ *περὶ συμμοριῶν* λόγῳ του (354 π.Χ.) ἀπογράφει τοὺς Ἀθηναίους ἀπὸ τοῦ νὰ ἀναλάβουν πόλεμον κατὰ τῶν Περσῶν.

Κατὰ τὸ 353 π.Χ. ὁ Φίλιππος καταλαμβάνει τὴν Μεδώνην, ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Θράκης μεταξὺ Νέστου καὶ Ἐβρου, τὴν τελευταίαν πόλιν τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου. Οὕτω ἡ κατάκτησις αὐτῆ ἐπιτρέπει εἰς τὸν Φίλιππον νὰ εἰσβάλη ἄνευ φόβου ἐκ τῶν ὀπισθεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν.

Ὁ ἱερὸς πόλεμος δίδει τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν Φίλιππον νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Θεσσαλίαν προσκληθεὶς ὑπὸ τῶν τυράννων τῆς Λαρίσης Ἀλευσίδων, οἵτινες ἐπολέμουν κατὰ τοῦ τυράννου τῶν Φερῶν (352 π.Χ.) καὶ τῶν συμμάχων τούτων Φωκῶν. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐνίκηθη ὑπὸ τοῦ Ὀνομάρχου, ἀλλ' ὀλίγον ὕστερον ἐπανελθὼν μετὰ στρατοῦ ἐφόρευσε τὸν Ὀνόμαρχον, κατέλαβε τὰς Φερὰς καὶ ἐγένετο κύριος τοῦ λιμένος τῶν Παγασῶν. Μετὰ ταῦτα ὁ Φίλιππος ἀπεπειράθη νὰ διαβῇ τὰς Ερμπούλας, ἀλλ' ἀπεκρούσθη ὑπὸ τοῦ στόλου τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τὸν Ναυσικλέα καὶ ὑπεχώρησεν ἄπρακτος.

Κατὰ τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ 352 π.Χ. εἰσβάλλει εἰς τὴν Θράκην, οὗ οἱ μικροὶ ἐκεῖ ἡγεμόνες ἤριζον ἀναμεταξύ των μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κόπτου. Ἐκ τῆς ἐριδος αὐτῆς ὁ Φίλιππος κατάρθωσε νὰ γίνῃ κύριος τῶν χωρῶν καὶ ἀφοῦ ἐπροχώρησε πέραν τοῦ Ἐβρου πολιορκεῖ τὸ Ἡραῖον τείχος ἐπὶ τῆς Προποντίδος, πρᾶγμα τὸ ὅποσον ἀνηρούχησε πολὺ τοὺς πλησίον εὐρισκομένους Ἀθηναίους ἀποίκους.

Ἡ εἰδησις τῆς πολιορκίας τοῦ τείχους, ὅπερ ἦτο ἡ ἀποδῆκη τοῦ μετακομιζομένου εἰς Ἀττικὴν αἶτον, ἔφθασεν εἰς Ἀθήνας τὸν Νοέμβριον τοῦ 352 π.Χ. καὶ ἐπειδὴ ἐδεωρῆθη ἐπικίνδυνον, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων νὰ παρασκευασθῇ στόλος ἐκ 40 τριήρων καὶ νὰ ὑποχρεωθῶσιν ὅπαντες οἱ ἄνδρες μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 45 ἐτῶν νὰ ὑπηρετήσωσιν εἰς τὴν ἐκστρατείαν αὐτὴν καὶ νὰ εἰσπραχθῇ ἡμεσος φόρος 60 ταλάντων. Μετ' ὀλίγον ὁμως καταφθάνουν εἰδήσεις, ὅτι ὁ Φίλιππος ἀσθενεῖ καὶ κατόπιν δι' ἀπέθανε. Οὕτω ἡ ἀποφασισθεῖσα ἐκστρατεία ἐγκαταλείπεται καὶ οἱ Ἀθηναῖοι περιπίπτουν εἰς τὴν συνήθη τὴν ἀδράνειαν.

Μετ' ὀλίγον, κατὰ τὸ 351 π.Χ., ἡ συζήτησις περὶ Φιλίππου τίθεται πάλιν εἰς ἐνέργειαν, καὶ ὁ Δημοσθένης ζητεῖ τὸν λόγον πρὸ τῶν ἄλλων ρητόρων, νέος ἀκόμη 32 ἐτῶν, καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Ἀ' Φιλιππικόν.

Ὁ Δημοσθένης βλέπων τὴν αἰτίαν τῆς μεγάλης συμφορᾶς προσπαθεῖ νὰ ἀφυπνίῃ τοὺς Ἀθηναίους ἐκ τοῦ ληθάρχου παριστῶν τὸν ἐκ τοῦ Φιλίππου κίνδυνον ὡς ἄμεσον.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν οἱ Ἀθηναῖοι πολῖται δυσκόλως ἀπεφάσιζον νὰ ἐκστρατεύσωσιν οἱ ἴδιοι καὶ προσελάμβανον συνήθως ξένους μισθοφόρους, καίτοι εἶχον ἀπολέσει μέγα μέρος τῆς δυνάμεως καὶ τῶν πόρων τῶν καὶ ἦσαν ἐξηντλημένοι.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ Εὐθύλου καὶ τῶν ἄλλων τότε πολιτικῶν ἦτο ἡ ἐγκατάλειψις τῆς ἀρχαίας φιλοδοξίας, ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν τεχνῶν καὶ γενικῶς ἡ ἐπιδιωξις τῆς εὐζωίας.

Ὑπὸ τὸν τίτλον *Φιλιππικοὶ* φέρονται (3) λόγοι τοῦ Δημοσθένους ἐκφωνηθέντες κατὰ τοῦ Φιλίππου, ὅστις ἠπέλιθσεν ὄχι μόνον τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλὰ καὶ ὄλους τοὺς Ἕλληνας. Κατὰ συνεκδοχὴν πᾶν σφοδρὸν κατηγορητήριον ὀνομάζεται *Φιλιππικός*.

Ἡ ἀξία ἐν γένει τῶν λόγων τοῦ μεγάλου ῥήτορος ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι εἰσάγει τὸν ἀναγκάστην εἰς τὴν σπουδὴν τῶν μεγάλων κοινωνικῶν προβλημάτων τῆς ἐποχῆς, συντελεῖ ἰσχυρῶς εἰς τὴν ἠθικὴν διαμέρφωσιν τῆς νεότητος (*ἐκπέσεις καθήκοντος, ἀγάπη τῆς πατρίδος, ὑποστήριξις τῆς Ἐθνικῆς τιμῆς, ἐνδυνάμωσις τῆς βουλήσεως, ἀποφυγὴ τῆς ραθυμίας κ. λ.*), καὶ τέλος ὁδηγεῖ εἰς τὸ νὰ γνωρίσωμεν τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς ὑπὲρ ὧν ἀγωνίζεται καὶ τὰς δυσίας, τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ ἡ πατρίς.

Ὁ *Α΄ Φιλιππικός* διακρίνεται διὰ τὴν νεανικὴν θερμότητα, διὰ τὸ πλῆτος καὶ τὴν εὐστροφίαν τοῦ ὕφους καὶ ἔχει πολλὰς ὁμοιότητας πρὸς τὸν *Α΄ Ὀλυνθιακόν*.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΟΥ Α΄ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΥ

α) Προοίμιον § 1	α' μέρος § 2—12 (Διήγησις)	
β) Διήγησις		β' μέρος § 13—30 (Πρόδεξις)
γ) Ἐπίλογος § 51.		γ' μέρος § 31—50 (Πίστις)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ ΤΟΥ Α΄ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΥ

I ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Αἴτια καὶ σκοπὸς τοῦ λόγου

II ΔΙΗΓΗΣΙΣ

Μέρος Πρῶτον

Προπαρασκευαστικόν, ἦτοι ἐνθάρρυνσις, προτροπὴ καὶ παραδείγματα.

- Συμβουλαὶ πρὸς ἀλλαγὴν διαγωγῆς.
- Ὑπόδειξις τοῦ συμφέροντος πρὸς ἐνθάρρυνσιν.
- Προτροπὴ πρὸς ἐξέγερσιν ἐκ τῆς ἀδρανείας.

Μέρος Δεύτερον

Προτάσεις τοῦ ῥήτορος

- Προεισαγωγικαὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν προτάσεων τοῦ ῥήτορος.
- Αἱ δύο πρῶται προτάσεις τοῦ ῥήτορος.

- γ) Δικαιολόγησις τῆς δευτέρας προτάσεως (τῆς μονίμου Ἀθηναϊκῆς δυνάμεως καὶ τῶν μέσων συντηρήσεως αὐτῆς).
 δ) Βεβαίωσις τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς συντήρησιν τῆς δυνάμεως χρημάτων.

Μέγος Τρίτον

Γενικαί συμπληρωματικαὶ παρατηρήσεις τοῦ ρήτορος ἐπὶ τῶν προτάσεων του.

- α) Ἀνάγκη μονίμου πολεμικοῦ ὄρμητηρίου ἐν Μακεδονίᾳ.
 β) Ὑπηρεσίαι τῆς προταθείσης ἀρτίας καὶ μονίμου στρατιωτικῆς δυνάμεως.
 γ) Τὰ ἐκ τῆς κακῆς χρήσεως τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων ἐπιβλαβῆ ἀποτελέσματα.
 δ) Τὰ ἐκ τῆς ἀδρανεῖας καὶ ἀπρονοησίας τῶν Ἀθηναίων παθήματα αὐτῶν.
 ε) Ἡ ἀληθὴς κατάστασις τῶν Ἀθηναίων ἔναντι τοῦ Φιλίππου καὶ τὸ καθῆκον καὶ συμφέρον αὐτῶν.

III. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- α) Ἡ παρησία καὶ ὁ πόθος τοῦ ρήτορος.

I ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ § 1

Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πρά-
γματος προτιθέτω, ὧ ἀνδρες Ἀ-
θηναῖοι, λέγειν,
ἐπισχῶν ἄν, ἕως οἱ πλεῖστοι τῶν
εἰωθῶτων γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ
μὲν ἤρεσκε τί μοι τῶν ὑπὸ τού-
των ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἄν ἦγον,
εἰ δὲ μή, τότε ἄν καὶ τὸς ἐπειρώ-
μην, ἃ γινώσκω, λέγειν·

ἐπειδὴ δ' ὑπὲρ ὧν πολλάκις εἰρή-
κασιν οὗτοι πρότερον, συμβαίνει
καὶ νυνὶ σκοπεῖν,

ἠγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰ-
κότως ἄν συγγνώμης τυγχάνειν.

Εἰ γὰρ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος
χρόνου τὰ δέοντα,

οὗτοι συνεβούλευσαν, οὐδὲν ἄν
ὑμᾶς νῦν ἔδει βουλεύεσθαι.

Ἐάν μὲν, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπρό-
κειτο νὰ ὁμιλῇ τις περὶ νέας τινὸς
ὑποθέσεως,

ἄφου θὰ ἀνέμενον, μέχρις οὗτου θὰ
ἐξέφραζον τὴν γνώμην (τῶν) οἱ πλεί-
στοι ἐκ τῶν συνήθων (ρητόρων), ἔάν
μὲν μοῦ ἤρεσκε κάτι ἀπὸ τὰ λε-
χθέντα ὑπ' αὐτῶν, θὰ ἐσιώπων, ἔάν
ὄμως (δὲν μοῦ ἤρεσκε), τότε θὰ
προσεπάθουν καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος νὰ
λέγω ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα γνωρίζω·
ἐπειδὴ ὄμως συμβαίνει νὰ σκεπτώ-
μεθα καὶ τώρα δά, περὶ ἐκεῖνων
περὶ τῶν ὁποίων πολλάκις πρότε-
ρον αὗτοι ἔχουν ὁμιλήσει,
νομίζω, ὅτι εὐλόγως ἤθελεν τύχει
συγγνώμης, ἄν καὶ πρῶτος ἀνῆλθον
εἰς τὸ βῆμα.

Διότι, ἔάν αὗτοι εἶχον συμβουλευ-
σει τὰ πρέποντα κατὰ τὸν παρελ-
θόντα χρόνον,
οὐδεμίαν τώρα ἀνάγκη θὰ ἦτο νὰ
συσκέπτεσθε σεῖς τώρα.

Ἑρμηνευτικά. καινός=νέος (κενός=ἄδειος). προτιθέτω=προετίθετο (προτί-
θεμαι=προσδιορίζω προτιθέται+ἄπαρ.=ἔχει προταθῆ ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς
ἐκκλησίας)· τὸ προτιθέναι λέγεται ἐπὶ τῶν προέδρων καὶ τῶν πρυτάνεων καὶ
σημαίνει α) *προβάλλειν* καὶ *εἰς μέσον τιθέναι* (=δημοσιεύειν)· β) *παρέχειν*
ἐξουσίαν τοῦ λέγειν εἰς τοὺς βουλομένους ἀγορεύειν=ἔάν ἦτο εἰς τὴν ἡμερη-
σίαν διάταξιν (ἐπεριμενε κανεῖς νὰ ἔλεγε *προτιέθῃ*). *πράγμα*=ὑπόθεσις. *ἐπι-
σχῶν* [(ἐπέχω=συγκρατῶ τὸν ἑαυτὸν μου, ἀναμένω (μεταφορὰ ἐκ τῶν προθυ-
μουμένων ἵππων δραμεῖν)], ἔδω εἶναι οὐδέτερον=ἀφου περιμεῖνω. *τῶν εἰωθό-
των* (*ἀποφαίνεσθαι γνώμην*). *εἰωθότες*=οἱ συνήθεις ρήτορες, οἱ τακτικῶς
λαμβάνοντες τὸν λόγον. *ἀπεφήναντο* (ἀπο)φαίνομαι=ἐκφράζω γνώμην. καὶ τὸς
=καὶ αὐτοὺς=καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος. *ἡσυχίαν ἄγω*=ἡσυχάζω. *ὑπὲρ ὧν* (=περὶ ὧν
(ἢ διαφορὰ μεταξὺ τῆς *ὑπὲρ+γεν.*=*περὶ+γεν.* εἶναι ὅτι ἡ πρώτη δηλοῖ *ὑπε-
ράσπισιν*, ἢ δευτέρα δηλοῖ τὸ *περὶ οὐ δὲ λόγος* ἢ διαφορὰ αὐτῆ ἀρχῆς νὰ
παρამελῆται ἐπὶ Δημοσθένους· οὗτοι δηλ. οἱ εἰωθότες λέγειν (περιφρονητικῶς
λέγει τοῦτο). *νυνὶ*=τώρα δά. *σκοπῶ*=βλέπω πρὸς τι, ἐξετάζω... *ἠγοῦμαι*=
νομίζω. *καὶ* (ἐπιδοτικῶς) συνδέεται μὲ τὸ *πρῶτος ἀναστὰς* (ἀνίσταμαι=σηκώ-
νομαι διὰ τὰ ὁμιλήσει. (φράσεις περὶ τῶν ἀγορευόντων ρητόρων ἐν τῇ ἐκκλη-
σίᾳ εἶναι: *ἀνίστασθαι*, *παρίεσθαι*, *παρεῖναι ἐπὶ τὸ βῆμα*, *προσιέναι τῷ δήμῳ*,
πάρουσαν, *πρόουσαν ποιεῖσθαι*, *ναβαίνειν εἰς τὸ πλήθος*). ἐκ τοῦ παρεληλυ-
θότος χρόνον=εὐθύς ἀπὸ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, εὐθύς ἐξ ἀρχῆς τοῦ
χρόνου, ὅστις ἔχει παρελθεῖ. οὐδὲν ἄν.. ἔδει=δὲν θὰ ἔπρεπε (τὸ δυνατ. ἄν+
ἀπροσώπῳ ἐκφράσει *ἔδει*, *εἰκὸς ἦν*, *ἐχεῖν* φανερῶνει ὡς ἀπραγματοποιήτον
τὴν ἀπρόσωπον ἐκφρ. καὶ ὄχι τὴν ὑπὸ τοῦ ἀκολουθοῦντος ἀπαρεμφ. ἐκδηλου-
μένην πρᾶξιν.

Γραμματικά. εἰ=ὑποθ. σύνδ. προτιθέτο=μέσος παρατ. τοῦ ἀπροσώπως λαμβανομένου ρ. προτιθέμαι (προτιθέμην, προθήσομαι, προτεθήσομαι, προτιθέμην, προτιθέην, προτιθέμην, προτιθέμην, προτιθέμην). λέγειν=ἀπαρ. ἔνεστ. τοῦ λέγω (ἔλεγον, λέξω καὶ ἐρῶ, ἔλεξα, εἶπα καὶ εἶπον, εἶρηκα, εἶρήκειν). ἐπισχῶν=μετοχ. ἄορ. β' τοῦ ἐπέχω (ἐπέειχον, ἐφέξω-ἐπισχέσω, ἐπέσχον, ἐπέσχηκα, ἐπεσχέκειν). ἄν=δυνητ. μόριον. ἕως=χρον. σύνδ. πλείστοι=ἐπίθ. ὑπερθ. βαθμοῦ (πολλοί, πλείονες καὶ πλείους). εἰωθότων=μετοχ. παρακ. (εἰωθώς, εἰωθῦτα, εἰωθός) τοῦ εἴωθα (μὲ σημασίαν ἔνεστ.) (εἰώθειν μὲ σημ. παρατ.) ἀπεθάναντο=μ. ἄορ. α' τοῦ ἀποφαινομαι (ἀπεφαινόμην, ἀφανοῦμαι, ἀπεφηνόμην, ἀποπέφασμαι καὶ ἀποπέφηνα, ἀπεπεφάσμην καὶ ἀπεπεφάνειν). ἤρεσκε=παρατ. τοῦ ἄρεσκα (ἤρεσκον, ἄρεσω, ἤρεσα, ἄρηρεκα ἢ ἄρεστος γέγονα). ρηθέντων=μετοχ. παθ. ἄορ. α' τοῦ λέγομαι (ἐλεγόμην. λέξομαι, λεχθήσομαι καὶ ρηθήσομαι, ἐρρήθην καὶ ἐλέχθην, εἶρημαι καὶ λέλεγμαι, εἶρημην). ἤγον=παρατ. τοῦ ἄγω (ἤγον, ἄξα, ἤγαγον, ἤχα καὶ ἀγείοχα, ἤχειν καὶ ἠγήομαι). καυτός (γρῶσις)=καὶ αὐτός. ἐπειρώμην=πύρατ. τοῦ πειράομαι -ώμαι (ἐπειρώμην, πειράσομαι-πειραθίσομαι, ἐπειρασοῦμαι-ἐπειράθην, πεπειράομαι, ἐπεπειράμην). ἄ=οὐδ. ἀναφ. ἄντων. (ὄς-ἦ-ὄ). γινώσκω=ἔνεστ. (ἐγίνωσκον, γινώσκω, ἐγνων, ἐγνώκα, ἐγνώκειν). πολλάκις=ποσοτ. ἐπίρρ. (συγκρ. πλειονάκις, ὑπερθ. πλειστάκις). εἶρηκασιν=παρακ. τοῦ λέγω. οὐτοι=δεικτ. ἄντων (ούτος-αὐτή-τούτ). πρότερον=χρον. ἐπίρρ. συγκρ. βαθμοῦ. συμβαίνει=ἔνεστ. ἀπροσώπως (συνέβαινε, συμβήσεται, συνέβη, συνέβηκε, συνεβεβήκει). νυνί=χρον. ἐπίρρ. σκοπεῖν=ἀπαρ. ἔνεστ. τοῦ σκοπέω -ῶ (ἐσκοπόν, σκεῖν καὶ σκοπεῖν). ἐσκεψάμην, ἐσκεμμαι, ἐσκεμμένη). ἠγοῦμαι (ἠγοῦμην, ἠγήσομαι-ἠγηθήσομαι, ἠγησοῦμαι-ἠγηθήμην, ἠγημαι, ἠγήμην). ἀναστάς=μετοχ. ἄορ. β' τοῦ ἀνίσταμαι (ἀνιστάμην, ἀναστήσομαι, ἀνέστην, ἀνέστηκα, ἀνέστηκειν). εἰκότως=τροπ. ἐπίρρ. τυγχάνω=ἀπαρ. ἔνεστ. τοῦ τυγχάνω (ἐτύχων, τείζομαι, ἐτυχον, τετύχηκα, ἐτετύχηκειν). παρεληλυθότος=μετοχ. παρακ. τοῦ παρέρχομαι (παρήειν καὶ παρήα, πάρημι, παρήλθον, παρεληλυθῶ, παρεληλύθειν). δόντα=μετοχ. ἔνεστ. τοῦ ἀπροσωπ. δεῖ. συνεβούλευσαν=ἄορ. τοῦ συμβουλεύω (συνεβούλευον, συμβουλεύσω, συνεβούλευσα, συμβεβούλευκα, συνεβεβούλευκειν). οὐδέν=ποσοτ. ἐπίρρ. εἶδει=παρατ. τοῦ ἀπροσωπ. δεῖ (εἶδει, δεῖσει, εἶδήσε, δεδέηκε) βουλευέσθαι=ἀπαρ. ἔνεστ. τοῦ βουλεύομαι (ἐβουλεύομην, βουλεύσομαι, ἐβουλεύσομην, ἐβουλεύθην, βεβούλευμαι, ἐβεβούλευμην).

***Αναγνώρισις Προτάσεων.** εἰ μὲν... λέγειν=ὑποθ. προτ. μεριζομένη εἰς δύο μικρότερας ὑποθέσεις: α) εἰ μὲν ἤρεσκε... ῥηθέντων β) εἰ δὲ μὴ (ἤρεσκε) καὶ τῆς μὲν πρώτης καὶ δευτέρας ὑποθ. ἢ ἀπόδοσις εἶναι ἡσυχίαν ἂν ἦγον, τῆς δὲ τελευταίας τὸ: τότε ἂν καυτός ἐπειρώμην... λέγειν. — Ἐπισχῶν ἕως... ἀπεφηναντο=χρον. προτ. εἰ μὲν... ῥηθέντων=ὑποθ. προτ. ἡσυχίαν ἂν ἦγον=κυρία. εἰ δὲ μὴ (ἤρεσκε)=ὑποθ. προτ. τότε ἂν καυτός ἐπειρώμην... λέγειν=κυρία. ἢ γινώσκω=δευτ. ἀναφ. ἐπειδή... συμβαίνει σκοπεῖν=αἰτιολ. ὑπερ ὧν... πρότερον=ἀνοφορ. προτ. ἠγοῦμαι... τυγχάνειν=κυρία εἰ γάρ... συνεβούλευσαν=ὑποθετ. οὐδέν... βουλεύεσθαι=κυρία.

Συντακτικά. εἰ... προτιθέτο (ὑποθ.)—ἀποδ.) ἡσυχίαν ἂν ἦγον=β'. εἶδος ὑποθ. λόγου, τὸ ἀπραγματοποίητον. προτιθέτο=ρ. ὑποκ. λέγειν, ὑποκ. τοῦ λέγειν νοεῖται τινά. περὶ καινοῦ πράγματος=ἐμπρ. προσδ. ἀναφορᾶς. ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι=κλητ. προσφ. ἐπίθ. προσδ. ἐπισχῶν=παραθετική χρον. μετοχ.=ἐπεὶ ἐπέσχον. Τὸ ἂν ἀνῆκει εἰς τὸ ἦγον πρὸ τοῦ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνεται καὶ προετάχθη δ' ἂν χάριν σαφηνείας καὶ διὰ τὰ προαναγγεῖλη τὴν δυνητικὴν πρότασιν, ἢ δὲ δύναμις τοῦ ἂν ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπεφηναντο. ἀπεφάναντο=ρ. ὑποκ. οἱ πλείστοι. εἰωθότων=γεν. διαίρ. γνώμην=ἀντικ. εἰ μὲν ἤρεσκε (ὑποθ.)—(ἀποδ.) ἡσυχίαν ἂν ἦγον=β' εἶδος ὑποθ. λόγου, τὸ

ἀπραματοποίητον. ἤρρακε=ρ. ὑποκ. τι. μοι=άντικ. τῶν ἠθθέντων=γεν. διαιρ. ὑπὸ τούτων=ποιητ. αἴτιον. ἂν ἦγον=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). ἡσυχίαν=άντικ. εἰ δὲ μὴ (ἤρρακε) ὑποθ.—(ἀποδ). ἐπειρώμην ἂν=β'. εἶδος ὑποθ. λόγου. ἀπραματοποίητον. ἐπειρώμην=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). κατῶς=κατηγορ. προσδ. τοῦ (ἐγώ). λέγειν=ντικ. ἀτελ. ἀπαρ. τοῦ ἐπειρώμην. γιγνώσκω=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). ἄ=ουστ. ἀντ. ἐπειδὴ.. συμβάνει=ρ. ὑποκ. σκοπεῖν (ὡς ἀπροσ.). νυνί=ἐπιρρ. προσδ. ἀντ. ἐπειδὴ.. συμβάνει=ρ. ὑποκ. σκοπεῖν, εἰρήκασι=ρ. ὑποκ. οὗτοι. ὑπὲρ ὧν=ἐμπρ. χρογ. (ἡμᾶς)=ὑποκ. τοῦ σκοπεῖν, εἰρήκασι=ρ. ὑποκ. οὗτοι. ὑπὲρ ὧν=ἐμπρ. προσδ. ἀναφ. πολλάκις=ἐπιρρ. προσδ. ποσοῦ. πρότερον=ἐπιρρ. προσδ. χρογ. ἠγοῦμαι=ρ. ὑποκ. (ἐγώ), τυγχάνειν ἂν=άντικ. (εἰδ. ἀπαρ.) (τυγχάνειν ἂν=β' τι τυγχάνοιμι ἂν), ὡς ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. νοεῖται τὸ (ἐγώ) (ταυτοπροσωπία). συγγνώμης=άντικ. εἰκότως=ἐπιρρ. προσδ. τρόπον. ἀναστὰς=ἐναντιωμ. μετχ. πρῶτος=ἐπιρρ. κατηγοροῦμενον. καί=ἐπιτείνει τὸ πρῶτος; εἰ γάρ.. συνεβούλευσαν (ὑποθ).—(ἀποδ).—ἂν ἔδει β'=εἶδος ὑποθ. λόγου. ἀπραματοποίητον. συνεβούλευσαν=ρ. ὑποκ. οὔτι. τὰ δέοντα=ουστ. άντικ. τοῦ συνεβούλευσαν. ἐκ τοῦ παρεληλυθότος=ἐμπρ. προσδ. δηλοῖ χρονικὴν διάρκειαν καὶ ὅχι χρονικὸν σημείον (δηλ. συνεχῶς μέχρι τοῦδε ἔπρατον οἱ ρήτορες ἐκεῖνο). ἡ μετοχ. ἐπιθετικῆ. ἂν ἔδει=ρ. ὑποκ. βουλευέσθαι. ὑμᾶς=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. νῦν=ἐπιρρ. διορ. χρογ. οὐδὲν=ἐπιρρ. προσδ. ποσοῦ.

Πραγματικά. περὶ καινοῦ πράγματος: κατὰ τὸν νόμον τοῦ Σόλωνος, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ συζητηθῇ νέα ὑπόθεσις εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου, ὁ λόγος ἐδίδετο εἰς τοὺς πρεσβυτέρους· ἀπὸ τοῦ Πελοχίου ὄμως πολέμου δὲν ἐτήρητο τοῦτο, ἀλλ' οἱ νεώτεροι ἐκ σεβασμοῦ ἀπέφευγον νὰ ὁμιλοῦν πρῶτοι, καὶ πρῶτος ἀναστὰς: ὁ Δημοσθένης ζητεῖ συγγνώμην διὰ τοῦτο. Προτιθέτο: τὸ ρῆμα κυριολεχτεῖται ἐπὶ τῶν πρυτάνεων καὶ προέδρων διὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ τὴν παραχώρησιν τοῦ λόγου εἰς τοὺς βουλομένους ἀγορεύειν.

Διασηθτικά. οἱ πλείστοι τῶν εἰωθότων, οὗτοι εἰ μὲν ἤρρακέ τοί μοι, πολλάκις εἰρήκασι· διὰ τῶν φράσεων αὐτῶν ὁ ρήτωρ ἐκφράζει τὴν περιφρόνησιν του πρὸς τοὺς προηγουμένους ὁμιλοῦντας δημοκόπους ρήτορας καὶ πολιτικούς ἀνδρας τῆς ἐποχῆς, οἵτινες οὐδέποτε κατῶρθον νὰ συλλάβουν τὸ συμφέρον τῆς πόλεως. συνεβούλευσαν=βουλευέσθαι· παρήκασι· Ἐν τῷ προοίμιῳ ὁ ρήτωρ ὁμιλεῖ μὲ τέχνην καὶ σκοπιμότητα διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν εὐνοίαν τῶν ἀκροατῶν του καὶ τὴν ἀποδοκίμασίαν τῶν προχειρολόγων ρητόρων· ἀποτελεῖται δὲ ὀλόκληρον τὸ προοίμιον ἐκ δύο περιόδων τεχνικώτατα κατεσκευασμένων, αἰτινες δεικνύουν ἐναργῶς τὴν μεγάλην τοῦ ρήτορος ἐπιμέλειαν περὶ τὴν ἐκπλήνησιν τῶν λόγων του.

Νόημα. Ἐάν ἡ ὑπόθεσις μὲ τὴν ὁποίαν ἀσχολεῖται σήμερον ἡ ἐκκλησία τοῦ δήμου, λέγει ὁ Δημοσθένης, ἦτο νέα, θὰ περιέμενα νὰ ἀκούσω πρῶτον τοὺς πρεσβυτέρους ρήτορας καὶ κατόπιν θὰ ἐξέφραξα τὴν ἰδικήν μου γνώμην. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ ὑπόθεσις εἶναι πολὺ παλαιὰ καὶ οἱ ρήτορες δὲν συνεβούλευσαν τὰ πρέποντα, νομίζω, ὅτι καὶ πρῶτος μολονότι ἐσηκώθη, θὰ τύχω εὐλόγως συγγνώμης, διότι ἂν κατὰ τὸν περασμένον χρόνον οἱ συνήθεις ρήτορες σὰς συνεβούλευον τὰ δέοντα, δὲν θὰ παρίστατο τώρα ἀνάγκη νὰ στενωχωρῆσθε καὶ νὰ σκέπτεσθε διὰ τὸ συμφέρον τῆς πόλεως. Οὕτω ὁ ρήτωρ προσπαθεῖ νὰ κερδίσῃ τὴν εὐνοίαν τῶν ἀκροατῶν ζητῶν συγγνώμην, διότι ὁμιλεῖ πρῶτος, ἀποδοκιμάζει τοὺς μέχρι τοῦδε ὁμιλήσαντας δημαγωγούς καὶ προσπαθεῖ νὰ διειγερῇ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀκροατῶν, διότι θὰ ὁμιλήσῃ τελείως διαφορετικῶς ἀπὸ τοὺς συνηθισμένους ρήτορας.

Περίληψις. Ὁ ρήτωρ ἐξηγεῖ τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν λαμβάνει πρῶτος τὸν λόγον.

***Επιγραφή.** Αἰτία τοῦ λόγου καὶ σκοπὸς αὐτοῦ.

II ΔΙΗΓΗΣΙΣ (§ 2—12)

§ 2.

Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ' εἰ πάνυ φαύλως ἔχειν δοκεῖ.

“Ὁ γὰρ ἔστι χεῖριστον ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει.

Τί οὖν ἔστι τοῦτο,
“Ὅτι οὐδέν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματα” ἔχει,

ἐπεὶ τοι, εἰ πάνθ', ἃ προσήκει, πραττόντων οὕτως εἶχεν,

οὐδ' ἂν ἔλπις ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι.

Ἑρμηνευτικά. Οὐκ ἀθυμητέον = οὐ δεῖ ὑμᾶς ἀθυμεῖν = δὲν πρέπει νὰ χάνετε τὸ θάρρος σας. τοῖς παροῦσι πράγμασιν = διὰ τὴν παρούσαν κατάστασιν. φαύλως = εἰς ἀθλίαν κατάστασιν. βέλτιστον = ὀφελιμώτατον. “Ὅτι τὰ πράγματα κακῶς ἔχει” = ὅτι τὰ πράγματα εὐρίσκονται εἰς κακὴν κατάστασιν. οὐδὲν ποιούντων ὑμῶν = ἐπειδὴ σεῖς δὲν κάμνετε τίποτε. εἰ πάντα, πραττόντων οὕτως εἶχε = εἰάν τὰ πράγματα εὐρίσκοντο εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, καί τοι σεῖς ἐκάμνετε ὅλα. τοι = βεβαίως, τῇ ἀληθείᾳ.

Γραμματικά. ἀθυμητέον = ῥηματ. ἐπίθετ. (ἀθυμῶ, ἠθύμουν, ἀθυμήσω ἠθύμησα). τοῖς παροῦσι = μετχ. ἔνεστ. τοῦ πάρεμι (παρών, παρούσα, παρόν). (πάρεμι, παρῆν, παρέσομαι, παρεγενόμην, παραγέγονα, παρεγενόμην) πάνυ = ποσοτ. ἐπίρρ. φαύλως = τροπ. ἐπίρρ. ἔχειν = ἀπαρ. ἔνεστ. τοῦ ἔχω (εἶχον ἔξω — σχήσω, ἔσχον, ἔσχηκα, ἔσχηκειν). δοκεῖ = ἔνεστ. ὄριστ. τοῦ δοκέω — ὦ (ἐδόκουν, δοξω, ἐδοξα, δέδοκται, ἐδέδοκτο, ὁ παρακ. καὶ ὑπερουν. λαμβάνονται ἀπροσώπως). δ' = οὐδ. ἀναφ. ἀντων. (δς — ἦ — δ) χεῖριστον = οὐδ. ὑπερθ. βαθμοῦ τοῦ κακός — χεῖριστον — χεῖριστος (εἶναι κακίων — κάκιστος). παρεληλυθός = μετοχ. παρακ. τοῦ παρέρχομαι. βέλτιστον = οὐδ. ὑπερθ. βαθμοῦ τοῦ ἐπιθ. ἀγαθός — ἀμείνων — ἀριστος (βελτίων, βέλτιστος, καὶ κρείττων — κρείστος, λῶν — λῶστος). ποιούντων = μετοχ. ἔνεστ. τοῦ ποιέω — ὦ (ἐποίουν, ποιῶ, ἐποίησα, ἐποίησα, ἐπεποίηκειν). τοι = βεβαιωτ. ἐπίρρ. πάνθ' = πάντα. — προσήκει = παρακ. τοῦ ἀπροσωπ. ρ. προσήκει. πραττόντων = μετοχ. ἔνεστ. τοῦ πράττω (ἐπραττον, πράξω, ἐπραξα, πέπραχα — ἐπεπράχην). ἂν = δυνητ. μόριον. βελτίω καὶ βελτίονα = αἰτιατ. πληθυν. οὐδ. γένους βαθμοῦ συγχεριτ. τοῦ ἐπιθ. ἀγαθός. γενέσθαι = ἀπαρ. μέσου ἀορ. β'. τοῦ γίγνομαι (ἐγενόμην, γενήσομαι, ἐγενόμην, γεγένημαι (γέγονα), ἐγεγενήμην (ἐγεγένειν)).

Ἀναγνώρισις Προτάσεων. Πρῶτον μὲν... πράγμασιν = κυρία. οὐδ' εἰ πάνυ... δοκεῖ = ἐνδοτικὴ πρอต. δ γὰρ... χρόνου = ἀναφορ. τοῦτο πρὸς... ὑπὲρ... χεῖ = κυρία. τί οὖν... τοῦτο; = εὐθεία ἐρωτημ. πρอต. δεῖ οὐδὲν... ἔχει = ἰδική. ἐπεὶ τοι... οὐδ' ἂν ἔλπις ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι = αἰτιολογ. εἰ πάντα πραττόντων οὕτως εἶχεν = ὑποθετ. ἃ προσήκειν = ἀναφορ.

Πρῶτον μὲν λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ χάνετε τὸ ἠθικόν σας, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ τὴν παρούσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, οὐτε καὶ ἂν φρίνωνται, ὅτι εὐρίσκονται ταῦτα εἰς πολὺ κακὴν κατάστασιν. Διότι ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον εἶναι χεῖριστον ἀπ' ἀρχῆς τοῦ παρελθόντος χρόνου, αὐτὸ εἶναι ἄριστον ὡς πρὸς τὰ μέλλοντα.

Ποῖον λοιπὸν εἶναι αὐτό;
“Ὅτι τὰ πράγματα. ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εὐρίσκονται εἰς κακὴν κατάστασιν, διότι σεῖς τίποτε δὲν ἐκάματε ἀπ' ὅσα ἔπρεπε, ἐπειδὴ βεβαίως, ἐάν εὐρίσκοντο εἰς τοιαυτὴν κατάστασιν, ἂν καὶ ἐκάματε ὅλα, ὅσα ἔπρεπε, τότε οὐδὲ ἔλπις θὰ ὑπῆρχε νὰ γίνον αὐτὰ κάλλιερα.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ. ἄθθυμητόν (ἐστὶν ὑμῖν) = δεῖ ὑμᾶς ἄθθυμεῖν (τὰ ρηματ. ἐπιθετ. ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὸ δεῖ+ἄπαρ. καὶ ἔννοεῖται ἡ δοτ. τοῦ ποιητ. αἰτίου (ὑμῖν) τοῖς παροῦσι=ἐπιθ. προσδ. πράγμασιν=δοτ. αἰτίας, πρώτον=ἐπιρρ. προσδ. ἄνδρες Ἀθηναῖοι=κλητ. προσφων. δοκεῖ+ρ. ὑποκ. (τὰ πραγματ.) ἔχειν=ἀντικ. εἰδ. ἄπαρ. πάνν=ἐπιρρ. προσδ. ποσοῦ. φαῦλος=ἐπιρρ. προσδ. τρόπον, ἐστὶ=ρ. ὑποκ. δ. χεῖριστον=κατηγορ. ἐκ τοῦ χρόνου=ἐμπροσθ. προσδ. παρεληλυθότος=ἐπιθ. προσδ. ὑπάρχει=ρ. ὑποκ. τοῦτο, βέλτιστον=κατηγ. πρὸς τὰ μέλλοντα=ἐμπρ. προσδ. ἀναφορᾶς. ἐστὶ-ρ. τοῦτο=ὑποκ.=τί=κατηγ. ὅτι... ἔχει=ἡ εἰδικὴ προτ. τίθεται ὡς κατηγορ. τοῦ ἔννοουμένου (τοῦτο), τὸ ὅποιον καὶ ἐπεξηγεῖ. ἔχει=ρ. ὑποκ. τὰ πράγματα (ἀττική συντ.) κακῶς=ἐπιρρ. προσδ. τρόπον. ἄνδρες Ἀθηναῖοι=κλητ. προσφων. ποιούντων=γεν. ἀπολ. αἰτιολ. μετοχ. (=ἐπεὶ οὐδὲν ἐποιεῖται). ὑμῶν=ὑποκ. τῆς μετοχ. οὐδὲν=ἀντικ. τῆς μετοχ. τῶν δεόντων=γεν. διαιρ. ἐλπίς ἦν=ρ. ἄπροσ. ἔκφρ. ὑποκ.=γενεσθαι. αὐτὰ=ὑποκ. τοῦ γενεσθαι. βελτίω=κατηγορ. εἰ... εἴχεν (ὑποθ.)-(ἀποδ.) οὐδ' ἂν ἐλπίς ἦν=β' εἶδος ὑποθ. λόγου τὸ ἀπραγματοποιήτων. εἴχεν=ρ. ὑποκ. (τὰ πράγματα). οὕτως=ἐπιρρ. προσδ. τρόπον. πρᾶτ-τόντων=γεν. ἀπολιπ. ἔνδοτ. μετοχ. (=εἰ καὶ ἐπράττετε) ὑποκ.=ὑμῶν). πάνθ'=ἀντικ. τοῦ πρᾶττόντων προσήκειν=ρ. ὑποκ. νοεῖται (πράττειν). ἄ=ἀντικ. τοῦ ἔννοου. ἀπαρεμφέτου πρᾶττειν. Ἡ συντακτικὴ σειρά ἔχει: ἐπεὶ τοι οὐδ' ἂν ἐλπίς ἦν γενεσθαι αὐτὰ βελτίω, εἰ οὕτως εἴχε (τὰ πράγματ) πρᾶττόντων (ὑμῶν) πάνθ', ἃ προσήκει (πράττειν).

Πραγματικά. οὐκ ἄθθυμητόν: οἱ Ἀθηναῖοι ᾤοντο ἐν ἀθυμίᾳ διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς Πύδνης, Μεσθώνης, Ποτειδαίας καὶ ἄλλων πόλεων καὶ ὀχυρῶν καὶ διότι ὅσον ἢ δύναμις τοῦ Φιλ. ἠϋξανε, τόσον ἢ πόλις των εἴνετο ἀσθενεστέρα' κυρίως ὁμως ἐλυπήθησαν, διότι ἀνηγγέλθη, ὅτι ὁ Φιλ. ἐπολιόρκει τὸ ἐν Θράκῃ Ἡραίων τεύχος, τὸ ὅποιον ἦτο ἡ κυριώτερα ἀποθήκη τοῦ εἰς Ἀθήνας μετακομιζόμενου σίτου.—χεῖριστον: ἔννοσι τὴν ἀμέλειαν τῶν Ἀθηναίων, ἡ ὁποία τόσον τοὺς ἔβλαψε κατὰ τὸ παρελθόν, ἀλλ' ὅμως ἡ ἀμέλεια αὕτη θὰ τοὺς ὠφελήσῃ, διότι θὰ τοὺς κάμῃ περισσότερον δραστηρίους εἰς τὸ μέλλον, ὡσὰν νὰ λέγῃ τὸ γνωστὸν εἰς ἡμᾶς ἀτὰ παθήματα γίνονται μαθήματα». Διὰ τῶν λόγων αὐτῶν ὁ ρήτωρ παρηγορεῖ τοὺς Ἀθηναίους καὶ δίδει χρηστάς διὰ τὸ μέλλον ἐλπίδας ὑποδεικνύων τὴν ἀνάγκην τῆς ριζικῆς μεταβολῆς εἰς τὸν τρόπον τῆς διοικήσεως τῶν κοινῶν. τί οὖν ἐστὶ τ. ὑτο; ὁ ρήτωρ ἐρωτᾷ αὐτοὺς ἑαυτὸν διὰ νὰ κάμῃ προσεκτικὸς τοὺς Ἀθηναίους εἰς τὸ μέλλον. οὐδ' ἂν ἐλπίς ἦν: ὁ Δημ. προσπαθεῖ νὰ τοὺς ἐμψυχοσῇ καὶ νὰ τοὺς πείσῃ, ὅτι ἡ κατάστασις θὰ καλλιερευση, ἂν παύσουν νὰ ἀδρανοῦν.

Διδακτικά. ὁ γὰρ ἐστὶ χεῖριστον... τοῦτο... βέλτιστον, σχῆμα παρὰ προδοκίαν. Πῶς εἶναι δυνατόν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶναι χεῖριστον νὰ εἶναι καὶ βέλτιστον; Διὰ τοῦ σχήματος αὐτοῦ ὁ ρήτωρ προσπαθεῖ νὰ διεγείρῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἀκροατῶν. Τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; σχῆμα ὑποφορᾶς. Ὁ λόγος καθίσταται ζωηρὸς καὶ καθιστᾷ τοὺς ἀκροατὰς προσεκτικούς' τὸ σχῆμα τοῦτο συνθηθέστατα χρησιμοποιεῖ ὁ Δημοσθένης. ὁ γὰρ ὑπάρχει... γνωμικόν, τὰ παθήματα γίνονται μαθήματα. Ἐν τῷ ἐδαφίῳ τοῦτο ὁ Δημοσθένης προσπαθεῖ διὰ τοῦ ἀπροσδοκῆτου σχήματος καὶ τῆς ὑποφορᾶς νὰ τονώσῃ τὸ ἠθικόν τῶν Ἀθηναίων δίδων χρηστάς περὶ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδας καὶ ὑποδεικνύων τὴν ἀνάγκην τῆς ριζικῆς μεταβολῆς εἰς τὸν τρόπον τῆς διοικήσεως, ἐνῶ συγχρόνως ὑποδαυλίζει τὴν φιλοτιμίαν τῶν Ἀθηναίων λέγων, ὅτι ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων εἶναι κακὴ, διότι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τὸ ἠθέλησαν διὰ τῆς ἀμελείας των καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ διορθώσουν νὰ πράγματα καὶ ἱκανοὶ πρὸς τοῦτο, ἀρκεῖ μόνον νὰ θελήσουν νὰ τὸ πράξουν.

Νόημα. ὁ Δημοσθένης ἐν ἀρχῇ τῆς διηγήσεως προσπαθεῖ νὰ τονώσῃ τὸ ἠθικόν τῶν Ἀθηναίων καὶ ὑποδεικνύει εἰς αὐτοὺς, ὅτι ἐὰν παύσουν τὴν ἀμέ-

λειά των, ἢ κατάστασις θὰ καλλιερευση, διότι, ἐὰν ἡ κατάστασις ἦτο κακή, παρ' ὅλον ὅτι ἐξετέλουν τὸ καθήκον των, τότε δὲν θὰ ὑπῆρχεν οὐδεμία ἐλπίς καλλιερευσεως. Ἄρα πρόκειται περὶ ἀμελείας καὶ ὄχι ἀδυναμίας καὶ συνεπῶς ἡ κατάσταση δύναται νὰ καλλιερευση.

Περίληψις. Ἡ ἀλλαγὴ τῆς συμπεριφορᾶς σας θὰ βελτιώσῃ τὴν κακὴν κατάστασιν.

Ἐπιγραφή. Ἐνθάρρυνσις τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τοῦ Δημοσθένους.

§ 3

Ἐπειτ' ἐνθυμητέον καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖ. ἀναμνησκομένους,

ἡλικίην ποτ' ἐχόντων δύναμιν. Λακεδαιμονίων— ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς—ὡς καλῶς καὶ προσσηκόντως οὐ ἐν ἀνάξιον ἡμεῖς ἐπράξαμε τῆς πόλεως.

ἀλλ' ὑπεμείναθ' ὑπὲρ τῶν δικαίων τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον.

Τίνος οὖν ἕνεκα ταῦτα λέγω; Ἴν' εἰδῆτ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεασασθε,

ὅτι οὐδὲν οὔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστί, φοβερὸν οὔτ', ἂν ὀλιγωρήτε,

τοιούτον, οἷον

ἂν ἡμεῖς βούλοισθε,

παραδείγμασι χρώμενος τῇ τότε ῥώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων,

ἧς ἐκρατεῖτ' ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν,

καὶ τῇ νῦν ὕβρει τούτου,

δι' ἣν παραττόμεθ' ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὧν ἐχρῆν.

Ἐπειτα πρέπει νὰ ἐνθυμηθῆτε καὶ παρ' ἄλλων ἀκούοντες καὶ ὅσοι οἱ ἴδιοι γνωρίζετε ἀνακαλοῦντες εἰς τὴν μνήμην σας,

πόσῃν μεγάλῃν δύναμιν.

ἂν καὶ εἶχον κάποτε οἱ Λακεδαιμόνιοι—ἀφ' ὅτου δὲν παρήλθε πολὺς χρόνος—πόσον καλῶς καὶ προπόντως οὐδὲν ἀνάξιον τῆς πόλεως ἐπράξατε σεῖς,

ἀλλ' ὑπεμείνατε τὸν κατ' ἐκείνων πόλεμον χάριν τῶν (ἐλληνικῶν) δικαίων.

Διὰ ποῖον λοιπὸν λόγον λέγω ταῦτα; [Ταῦτα λέγω], διὰ νὰ γνωρίσετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ σαφῶς ἐνοήσητε, ὅτι ἐὰν, σεῖς προσέχετε, τίποτε οὔτε ἐπικίνδυνον εἶναι οὔτε, ἐὰν ἀμελήτε,

(θὰ εἶναι τίποτε) τοιοῦτον, ὁποῖον σεῖς θὰ ἐπεθυμούσατε,

(ἀλλὰ τὸ ὁποῖον δὲν θὰ γίνῃ) μεταχειριζόμενοι ὧς, παράδειγμα τῆν τότε δύναμιν τῶν Λακεδαιμονίων, τῆς ὁποίας ὑπερισχύετε (τότε) ἕνεκα τοῦ ὅτι εἶχετε ἐστραμμένην τὴν προσοχήν· (σας) εἰς τὰ συμφέροντα (τῆς πόλεως)

καὶ εἰς τὴν τωρινὴν αὐθάδειαν του, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἀνησυχούμεν, διότι οὐδόλως φροντίζομεν, δι' ὅσα ἔπρεπε νὰ φροντίζομεν.

Ἑρμηνευτικά. ἔπειτα=ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ πρῶτον μὲν τῆς § 2. ἐνθυμητέον (ἐστί καὶ τοῖς νεωτέροις) παρ' ἄλλων ἀκούουσι καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμνησκομένους. ἀναμνησκομαι=ἀνασκάω εἰς τὴν μνήμην; ἐνθυμοῦμαι=ἔχω τὴν ἐν θυμῷ, ἀναλογίζομαι. ἡλικίην=πόσον μεγάλῃν ὡς=πόσον. θεάομαι=ὄμαι=βλέπω διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ἀντιλαμβάνομαι. φυλάττομαι=προφυλάττομαι προσέχω. ὀλιγορέω=ὠ (ὀλίγη—ὠρη=φροντίς)=παραμειῶ, οἷον ἂν ὑπεῖς βούλοισθε=ὁποῖον ἠμπορεῖτε νὰ θέλετε (ἀλλὰ τὸ ὁποῖον δὲν θὰ γίνῃ) χρεῶμαι=μεταχειρίζομαι. κρατέω=ὦ=εἶμαι κύριος, νικῶ, ὑπερισχύω. προσέχω τὸν νοῦν=ἔχω ἐστραμμένην τὴν προσοχήν μου εἰς τι. πράγματα=ὑποθέσεις, τὰ συμφέροντα τῆς πόλεως. ὕβρις=αὐθάδεια. τούτου=δηλ. τοῦ Φιλίππου. ταραττόμαι=ἀνησυχῶ. ἐχρῆν (φροντίζειν)=ἐπεβάλλετο νὰ φροντίζομεν.

Γραμματικά. ἐνθυμητέον=ρηματ. ἐπιθ. (ἐνθυμοῦμαι, ἐνεθυμούμην, ἐνθυμήσομαι, ἐνεθυμήθη, ἐνεθυμήμαι, ἐνετεθυμήμην). ἀκούουσι=μετοχ. ἐνεστ. δοτ πληθυντ. τοῦ ἀκούω (ἤκουον, ἀκούσομαι, ἤκουσα, ἀκήκοα, ἤκηκόειν)· εἰδόσιν=μετοχ. παρακ. δοτ. πληθυντ (εἰδῶς—εἰδυῖα—εἰδός) τοῦ οἶδα (παρακ. μέ σημασι. ἐνεστ.), ἥδεν (ὑπερσυν μέ σημ. παρακ.), εἴσομαι καὶ εἰδήσω. ἀναμιμνησκομένοις=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ἀναμιμνήσκομαι (ἀνεμιμνησάμην, ἀναμνήσομαι, ἀναμνησθήσομαι, ἀνεμνησάμην, ἀνεμνησθήσθην, μέμνημαι, ἐμεμνήμην). ἡλικος—ἡ—ον=ἀναφ. ἀντων. ὡς=ἀναφορ. ἐπιφωνιμ. ἐπιφρ. καλῶς=ἐπιφρ. θετικῶ βαθμοῦ (κάλλιον—κάλλιστα). προσσηκόντως (προσηκεί)=ἐπιφρ. ἐπράξατε=ἐνεργ. ἄορ. α' τοῦ πράττω. ὑπεμείνατε=ἐνεργ. ἄορ. α' ὀριστ. τοῦ ὑπομένω (ὑπέμενον, ὑπομενῶ ὑπέμεινα, ὑπομεμένηκα, ὑπεμεμένηκειν). εἴνεκα, ἔνεκα, ἔνεκεν=κατοχρηστ. πρ.θ. εἰδήτε=ὑποτ. τοῦ εἶδα. θεάσησθε=ὑποτ. μέσου ἄορ. α' τοῦ ἀποθετ. ρ. θεάσομαι—ῶμαι (ἐθεώμην, θεάσομαι, ἐθεασάμην, τεθέαμαι, ἐτεθεάμην). φυλαττομένοις=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ φυλάττωμαι (ἐφυλαττόμην, φυλάζομαι, ἐφυλαζάμην, πεφυλάγμαι, ἐπεφυλάγμαι). ὀλιγορῆτε=ὑποτ. ἐνεστ. τοῦ ὀλιγώρωμαι—ῶ (ὀλιγώρων, ὀλιγορήσω, ὀλιγώρησα). τοιοῦτος—τοιαύτη—τοιοῦτο(ν)=δεικτ. ἀντων. ὅλος—οἶα—ὅλον=ἀναφορ. ἀντων. βούλοισθε=εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ ἀποθ. ρ. βούλομαι (ἐ(ἡ)βουλόμην, βουλήσομαι, ἐ(ἡ)βουλήθη, βεβούλημαι, ἐβεβούλημην). χρώμενοι=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ἀποθ. χρῶμαι—ῶμαι (ἐχρώμην, χρώσομαι, ἐχρησάμην, ἐχρήσθην, κέχρημαι, ἐκεχρήμην). ἡς=γεν. τῆς ἀναφ. ἀντων. ὅς—ἡ—δ. ἐκρατεῖτε=παρατ. τοῦ κρατέω—ῶ νοῦν=αιτ. τοῦ σινηρ. ὄνομ. νόος—νοῦς. ταραττόμεθα=ἐνεστ ὀριστ. τοῦ ταράττωμαι (ἐταραττόμην, ταράζομαι—ταραχθήσομαι, ἐταραζάμην)—ἐταράχθην, τετάραγμαί, ἐεταράγμην). φροντίζεω=ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ φροντίζω (ἐφροντίζον, φροντιῶ, ἐφροντίσα, πεφροντίκα, ἐπεφροντίκειν). μηδέν=ἐπιφρ. ὡν=γεν. πληθυντ ἀναφ. ἀντων. ἐχρῆν καὶ χρῆν=παρατ. τοῦ ἀπροσωπ. ρ. χρῆν (ἐχρῆν καὶ χρῆν, χρήσει, ἐχρησῆ).

Ἀναγνωρίσις προτάσεων. ἔπειτα. ἀναμιμνησκομένοις=κυρία. ἡλικῶν. Λακεδαιμονίων. ὡς καλῶς.. πόλεως=πλαγία ἐρωτημ. ἐξ οὗ.. πολὺς (ἔστι)=χρονική. ἀλλ' ὑπεμείναθ'.. πόλεμον=πλαγία ἐρωτημ. τίνος.. λέγω;=εὐθεία ἐρωτημ. ἵνα εἰδήτε.. Ἀθηναῖοι=τελική καὶ θεάσησθε=τελική. ὅτι οὐδέν.. φοβερὸν=ειδική. οὐτε τοιοῦτον (ἔστι).. παραδειγμασι.. Λακεδαιμονίων. καὶ τῇ νῦν ἔβρει τούτου=ειδική. ἂν ὀλιγορῆτε=ὑποθετ. οἷον.. βούλοισθε=ἀναφορ. ὑποθ. ἡς ἐκρατεῖτε.. νοῦν=ἀναφορ. δι' ἣν.. φροντίζεω=ἀναφορ. ὡν ἐχρῆν=ἀναφορ.

Συνακτικά. ἐνθυμητέον (ἔστιν ὑμῖν)=δει' ὑμᾶς ἐνθυμεῖσθαι. ἀκούουσι—ἀναμιμνησκομένοις=χρον. μετοχ. τῶν ὁποίων ὑποκ. (ὑμῖν). παρ' ἄλλων=ἐμπρ. προσδ. προελευσιν. αὐτοῖς=κατηγ. προσδ. τοῖς εἰδόσιν=ἐπιθετ. μετοχ. (=οἷ ἴσσε). ἐπράξατε=ρ. (ἡ) προτ. ὑπέχει θέσιν ἀντικ. εἰς τὰ ἐνθυμητέον—ἀκούουσι—ἀναμιμνησκομένοις) ὑποκ. (ὑμεῖς), ἐχόντων=γεν. ἀπολ. ἐνδοτ. μετοχ. (=εἰ καὶ εἶχον). Λακεδαιμονίων=ὑποκ. δύναμιν=ἀντικ. ἡλικῶν=κατηγορ. καλῶς—προσηκόντως,=ἐπιφρ. προσδ. τρόπου. ἀνάξιον=συστ. ἀντικ. οὐδέν=ἐπιθ. προσδ. τῆς πόλεως=γεν. ἀξίας. πολὺς (ἔστι)=ρ. ὑποκ. χρόνος. οὐ πολὺς=κατηγορ. ὑπεμείνατε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). τὸν πόλεμον=ἀντικ. πρὸς ἐκείνους=ἐμπ. προσδ. ἐχθρικῶν διάθεσιν. ὑπὲρ τῶν δικαίων=ἐμπρ. προσδ. σκοποῦ (τελικῶν αἰτίων). λέγω=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). τίνος εἶνεκα = ἐμπρ. προσδ. σκοποῦ. ταῦτα=συστοιχ. ἀντικ. εἰδήτε (ἔξαρτ. ἐκ τοῦ ἐννοουμ. γέλω ταῦτα)=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). ἄνδρες Ἀθηναῖοι=κλητ. προσφων. θεάσησθε (ἔξαρτ. ὡς καὶ ἡ ἀνωτέρω)=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). ἔστι=(ἡ) προτ. αὕτη ὡς ἀντικειμ' τοῦ εἰδήτε καὶ θεάσησθε)=ρ. ὑποκ. οὐδέν φοβερὸν=κατηγ. φυλαττομένοις=ὑποθ. μετχ. (=ἂν φυλάττωσθε). ὑμῖν=ὑποκ. τῆς μετοχ. καὶ δοτ. προσωπ. εἰς τὸ ἔστι. οὐτε (ἔστι) τοιοῦτον (καὶ ἡ προτ αὕτη ὡς ἀντικ. τοῦ εἰδήτε καὶ θεάσησθε). ἔστι=ρ. ὑποκ. (οὐδέν). τοιοῦτον=κατηγ. χρώμενοι=τροπ. μετοχ.

ῥώμη—*ὑβρει*—*ἀντικ*. τῆς μετοχ. *παραδείμασι*—*κατηγ*. *εἴ*—*τότε* *τῇ νῦν*—*ἐπιθ*. προσδ. τῶν *Λακεδαιμονίων*—*γεν*. *κητ*. *τούτου*—*γεν*. *κητ*. *ὀλιγορῆτε*—*ρ*. (*ἀντί* μετχ. *ὀλιγοροῦσιν*) *ὑποκ*. (*ὑμεῖς*). *ἄν ὀλιγορῆτε* (*ὑποθ*.)=*(ἀποδ.)* *λοιοῦτον (ἔστι)*—*δ'*. εἶδος ὑποθ. λόγου. *προσοδοκῶμενον*. τῆς ὑποθ. μετχ. *φυλάττομένοις (ἐὰν φυλάττησθε)*—*(ἀποδ.)* *οὐδὲν ἔστι*—*δ'*. ὑποθ. λόγου, προσδοκῶμενον. *βουλοισθε*—*ρ*. ὑποκ. *ὑμεῖς*. *οἶον*—*ἀντικ*. *ἐκρατεῖτε*—*ρ*. ὑποκ. (*ὑμεῖς*). *ἦς*—*ἀντικ*. *ἐκ τοῦ προσέχειν*—*ἐμπρ*. προσδ. *ἀναγκ*. αἰτίου. *τοῖς πράγμασι*—*ἀντικ*. *νοῦν*—*ἀντικ*. *ταραττόμεθα*—*ρ*. ὑποκ. (*ἡμεῖς*). *ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν*—*ἐμπρ*. προσδ. *ἀναγκ*. αἰτίου. *δι'* *ἦν*—*ἐμπρ*. προσδ. αἰτίας. *ἐχερῆν*—*ρ*. ὑποκ. (*φροντίζειν*). *ὦν*—*ἀντικ*. τοῦ *ἅπαρ*.

Πραγματικά. *ἀκούουσι*: ἔννοσι τοὺς νεωτέρους. *εἰδῶσιν*: ἔννοσι τοὺς πρεσβυτέρους. *ἤλικην δύναμιν*: οἱ Λακεδ. μετὰ τὸν Πελοπόννησον πόλεμον ἦσαν ἰσχυροὶ (404) μέχρι τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης (371). ἐνῶ ὁ λόγος ἐκφωνεῖται τὸ 351 π. Χ. *ἀνάξιον*: ἐκ φόβου ἢ ἐκ δεκασμοῦ. *τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον*: ἔννοσι τὸν Κορινθιακὸν πόλεμον (395-387 π. Χ.) κατὰ τὸν ὁποῖον συνεμάχησαν οἱ Ἀθηναῖοι, Θηβαῖοι, Κορίνθιοι, Ἀργεῖοι κατὰ τῆς Σπάρτης. *ὑπὲρ τῶν δικαίων*: οἱ Ἀθηναῖοι ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' ὁ σκοπὸς τῶν ἦτο νὰ ἀναλάβουν πάλιν τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος (Ξενοφ. Ἑλλην. Γ, ε' 10) ὁ ῥήτωρ προσπαθεῖ νὰ φιλοτιμηθῇ τοὺς Ἀθηναίους, οἵτινες ἐπολέμησαν διὰ τὸ δικαίον τῶν ἄλλων καὶ ἐνίκησαν, συνεπῶς κατὰ μείζονα λόγον πρέπει νὰ μὴ ἀδρανήσουσιν εἰς τὰ ἰδικὰ τῶν δίκαια ζητήματα. *οἶον ἂν βουλοισθε*: δηλ. ταπεινὸν καὶ ἀνάξιον. *ἐκρατεῖτε*: μεταχειρίζετε β' πρόσωπον, διότι ὁ Δημοσθένης γεννηθεὶς τὸ 383 π. Χ. δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὸν Κορινθιακὸν πόλεμον. *ταραττόμεθα*: ὁ Δημ. συμπεριλαμβάνει καὶ τὸν ἑαυτὸν του, διότι ὡς πολίτης Ἀθηναῖος συμμετέχει εἰς τὴν ἀγωνίαν τῶν συμπολιτῶν του διὰ τὸ θράσος τοῦ Φιλίππου. *ὑβρει*: δὲν λέγει *ῥώμη* διὰ νὰ ἐρεθίσῃ τοὺς Ἀθηναίους κατὰ τοῦ Φιλίπ. *τούτου* περιφρονητικῶς ἐσιώπησε τὸ ὄνομα τοῦ Φ.

Διδασκτικά. *ἐνθυμητέον*. ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ προηγούμενον *ἀθυμητέον* μὲ ἴσως συλλοβὰς διὰ κάμη παρήχησιν πρὸς δυνατωτέρων καὶ πειστικὴν ὄψιν εἰς τοὺς ἀκροατάς. *ἤλικην*—*ὡς* *σχῆμα*—*ἀσύνδετον* πρὸς ἀπόκλισιν ζωηρότητος. *οἱ πολλὸς*—*ὀλιγος*, *σχῆμα* λιτότητος. *ἀλλ'* *ὑπεμείνατε*: ἢ ἀντιθεσις εἶναι ζωηροτάτη μετοξὺ τοῦ *οὐδὲν ἀνάξιον*—*ὑπομείνατε* καὶ τὸ ἐπιχείρημα ζωηρόν καὶ πειστικόν. *εἰδῆτε*—*θεάσασθε*, τὸ α' εἶναι νοητικόν, τὸ β' αἰσθητικόν καὶ ἐντονώτερον. *συνωνυμία*.—*τινος εἴνεκα λέγω ταῦτα*; *σχῆμα* ὑποφορᾶς. Ἐν τῷ ἑδαφίῳ τούτῳ ὁ ῥήτωρ διὰ τῶν ἀλλεπαλλήλων σχημάτων ταράσσει τὸν λόγον ἵνα κατορθώσῃ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀφύπνισιν τῆς φιλοτιμίας τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ ἐγδόξου παρελθόντος.

Νόημα. Ἐνθυμηθεῖτε τοὺς ἐνδόξους ἀγῶνας κατὰ τῶν ἰσχυρῶν Λακεδαιμονίων κατὰ τοὺς ὀπίσθους, ἂν καὶ ἦσαν ἰσχυροὶ, ἐπολεμήσατε διὰ τὸ δίκαιον τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καὶ ἐνίκησατε τοῦτο συνέβη ἀκριβῶς, ἐπειδὴ εἶχατε ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν εἰς τὰ συμφέροντα τῆς πόλεως καὶ δὲν ἀδρανοῦσατε, ὅπως τώρα πρὸ τῆς περιφρονητικῆς στάσεως τοῦ Φιλίππου, διότι οὐδεμία σύγκρισις ὑπάρχει μεταξὺ τῆς τότε δυνάμεως τῶν Λακεδ. καὶ τῆς σημερινῆς δυνάμεως τοῦ Φιλίππου.

Περίληψις. Πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ θέματος του ὁ ῥήτωρ προσκαλεῖ τοὺς Ἀθηναίους νὰ ἐνθυμηθοῦν τὴν λαμπρὰν κατὰ τὸ παρελθὸν διαγωγὴν τῶν ἑναντι τῶν Λακεδαιμονίων καὶ νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν ἀδράνειαν.

Ἐπιγραφή. Ὑπόμνησις τῶν ἐνδόξων ἀγῶνων τῶν Ἀθηναίων κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων.

§ 4

Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσπολέμητον οἶεται τὸν Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν ἄρα πλῆθος τῆς ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως καὶ τῷ τὰ χωρία πάντ' ἀπολωλέναι τῇ πόλει, ὀρθῶς μὲν οἶεται, λογισάσθω μέντοι τοῦθ' ὅτι εἴχομεν ποθ' ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν καὶ Ποτειδαίαν καὶ Μεθώνην καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον οἰκεῖον κύκλῳ, καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνου νῦν ὄντων ἔθνῶν αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθερ' ὑπῆρχε καὶ μᾶλλον ἢ μὲν ἐβούλετ' ἔχειν οἰκειῶς ἢ κείνῳ.

Ἐάν δέ κανεῖς ἀπὸ σῶς, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίσει, ὅτι ὁ Φίλιππος εἶναι δυσκολοπόλεμος, διότι παρατηρεῖ καὶ τὸ πλῆθος τῆς ὑπαρχούσης εἰς αὐτὸν δυνάμεως καὶ τὸ ὅτι ἔχουν χαθῆ ὅλα τὰ ὄχυρα πρὸς ζημίαν τῆς πόλεως, ὀρθῶς μὲν νομίσει, ἄς συλλογισθῶ ὁμοῦς τὸ ἐξῆς, ὅτι δηλ. εἴχομεν ἡμεῖς κάποτε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Πύδναν καὶ τὴν Ποτειδαίαν καὶ τὴν Μεθώνην καὶ ὅλον τὸν ἐκεῖ γύρω τόπον φιλικόν, καὶ πολλὰ ἀπὸ τὰ ἔθνη, τὰ ὅποια τότε εὐρίσκοντα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του, ἦσαν αὐτόνομα καὶ ἐλεύθερα καὶ ἠθελον μᾶλλον μὲ ἡμᾶς νὰ ἔχουν φιλικὰς σχέσεις παρὰ μὲ ἐκείνῳ.

Ἑρμηνευτικά. *δυσπολέμητος* = ὁ δυσκόλως πολεμούμενος. *σκοπῶ* = παρατηρῶ. *χωρίον* = ὄχυρὰ θέσις. *ἀπόλλυμαι* = χάνομαι. *λογίζομαι* = ἀναλογίζομαι. *οἰκείος* = φιλικός. *αὐτόνομος* = ὁ ἰδίους νόμους, ἔχων. *ἐλεύθερος* = καὶ εἰς οὐδένα ὑπέικων (ὁ *ἐλεύθερος* εἶναι καὶ *αὐτόνομος* οὐχὶ δὲ καὶ τάνάπαλιν).

Γραμματικά. *εἶται* = ἐνεστ. ὄρ. τοῦ *οἶμαι* (ἀποθετ.) καὶ *οἶμαι* (ῥόμην καὶ ῥῆμα, οἶησομαι, ῥῆθην, γενόμενα, ἐννεομίκειν). *σκοπῶν* = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ *σκοπέω* ὡς *ἀπολωλέναι* = ἀπαρ. παθητ. τοῦ *ἀπόλλυμαι* (*ἀπωλλύμην*, ἀπολοῦμαι, ἀπολώμην, ἀπόλωλα, ἀπωλώλειν). *λογισάσθω* = προστ. μ. ἀορ. α'. τοῦ *λογίζομαι*. *κύκλω* = τοπικὸν ἔπιρρ. συγκρ. βαθ. (μάλα - μάλιστα). *κείνῳ* = (ἀφαιρέσις) = ἐκείνῳ (πρὸς ἀποφυγὴν χασμῶδίας). *οἰκειῶς* = ἔπιρρ. θετ. βαθ. (*οἰκειότερον-τατα*).

Ἀναγνώρισις προτάσεων. *εἰ δέ τις... τῇ πόλει* = ὑποθετ. ὀρθῶς *εἶται* = κυρία. *λογισάσθω... τοῦθ'* = κυρία. *ὅτι εἴχομεν... κύκλω* = εἰδική. καὶ *πολλά... ὑπῆρχε* = εἰδική. καὶ *μᾶλλον... ἢ κείνῳ* = εἰδική.

Συντακτικά. *οἶται* = ρ. ὑποκ. *τις ὑμῶν* = γεν. διαιρ. *εἶναι* = (εἰδ. ἀπαρ.) ἄντικ. τοῦ δοξαστ. *εἶται*. *ἄνδρες Ἀθηναῖοι* = κλητ. προσφων. *δυσπολέμητον* = κατηγορ. τὸν Φίλιππον = ὑποκ. τοῦ *εἶναι* (ἔτεροπροσωπ.). *σκοπῶν* = αἰτιολ. μετοχ. (= ἐπειδὴ *σκοπεῖ*). *πλῆθος* = τὸ ἀπολωλέναι = ἄντικ. τοῦ *σκοπῶν*. *ὑπαρχούσης* = ἐπιθετ. προσδ. αὐτῷ = δοτ. προσωπ. τὰ *χωρία* = ὑποκ. τοῦ *ἀπολωλέναι* πάντα = κατηγ. προσδ. *τῇ πόλει* = δοτ. ἀντιχαρ. *εἰ εἶται* (ὑποθ.) = (ἀποδ.) *οἶται* = *λογισάσθω* = α'. εἶδος ὑποθ. λόγου (μὲ διπλὴν ἀπόδοσιν) *πραγματικόν*. *οἶται* = ρ. ὑποκ. (*τις*) *ὀρθῶς* = ἔπιρρ. προσδ. τρόπου *λογισάσθω* = ρ. ὑποκ. (*τις*). *τοῦθ'* = ἄντικ. ὅτι *εἴχομεν* (ἐπεξήγ. τοῦ *τοῦθ'*) = ρ. ὑποκ. *ἡμεῖς*. *ποθ'* = ἔπιρρ. προσδ. χρόνου *Πύδναν - Ποτειδαίαν - Μεθώνην* = τόπον = ἄντικ. *ἄνδρες Ἀθηναῖοι* = κλητ. προσφων. *τοῦτον* = ἐπιθ. προσδ. *οἰκείον* = κατηγ. (τόπον) *κύκλω* = ἔπιρρ. προσδ. *τόπου ὑπῆρχε* = ρ. ὑποκ. *πολλά* (ἀπ. συντ.) *ὄντων* = ἐπιθετ. μετοχ. *ἔθνῶν* = γεν. διαιρετ. *μετ' ἐκείνου* = ἐπιθετ. προσδ. *νῦν* = ἔπιρρ. προσδ. χρόνου. *αὐτονομούμενα* = ἐλεύθερα = κατηγορ. *ἐβούλετο* = ρ. ὑποκ. (*πολλά*) (ἀπ. συντ.). *ἔχειν* (τελ. ἀπαρ.) = ἄντικ. τοῦ *ἐβούλετο*. *οἰκειῶς* = ἔπιρρ. προσδ. τρόπου. *ἡμῖν* = δοτ. συντακτ. τοῦ *οἰκειῶς* καὶ α' ὄρος συγκρίσεως. *ἢ κείνῳ* = β' ὄρος συγκρ. (δοτ. συντακτ. εἰς τὸ οἰκειῶς).

Πραγματικά. *δυσπολέμητος*: την ιδέαν ότι ὁ Φ. εἶναι δυσκολοπολέμητος δὲν δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ ὁ Δημ. καὶ πρὸς ἐξασθένειν εἰσάγει αὐτὴν ὑποθετικῶς *πλῆθος τῆς δυνάμεως*: ὁ Φίλιππος πολεμῶν κατὰ τῶν Φωκῶν διέθεσε 20.000 πεζοὺς καὶ 3.000 ἵππεις. *χωρία*: δηλ. *Πύδναν, Ποτεΐδειαν, Μεθώνην* καὶ γενικῶς περὶ τὰς 32 ὄχυράς συμμάχους πόλεις τῶν Ἀθηναίων εἶχε κυριεύσει ὁ Φ. ἐν Χαλκιδικῇ καὶ Θράκῃ. *τὸν τόπον κύκλω* ἐννοεῖ τὰς κτήσεις περὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ πρὸς Ἄνατ. καὶ Λυσμάς. *τῶν μετ' ἐκείνου ἐθῶν*: ἐννοεῖ τοὺς Ἰλλυριοὺς, Παίονας, Θεσσαλοὺς καὶ ἄλλους τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης λαοῦς.

Διδαχτικά. *εἰ δέ τις οἶεται...* ὁ ρήτωρ προλαμβάνει ἐνδεχόμενον ἔνοτασιν ὡς πρὸς τὸ δυσκολοπολέμητον τοῦ Φ. καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀναίρῃσῃ αὐτὴν (σχῆμα κατὰ πρόληψιν). *Πύδναν καὶ Ποτεΐδειαν καὶ Μεθώνην καὶ τὸν τόπον... καὶ ὑπῆρχε καὶ ἐβούλετο (σχῆμα πολυσύνδετον)*. (δι' αὐτοῦ παρουσιάζεται τὸ μέγεθος τῆς Ἀθηναϊκῆς δυνάμεως καὶ ὁ λόγος γίνεται ἐπιβλητικώτερος). *αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθερα* (συωνυμία) τὸ σχῆμα τοῦτο συμβάλλει πολὺ εἰς τὸ κάλλος καὶ τὴν δύναμιν τοῦ λόγου (ιδεὲ Ὀλυμπ. β' *δαιμονία τινὶ καὶ θεῖα εὐεργεσία*). ὁ Ρήτωρ διὰ τῆς ἀνιμνήσεως τῆς προτέρας δόξης καὶ δυνάμεως τῶν Ἀθηναίων προσπαθεῖ νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ Φίλιππος δὲν εἶναι ἀήττητος, ἀρκεῖ νὰ τὸ θελήσῃ καὶ νὰ τὸ πιστεύσῃ, ὅπως ἀκριβῶς σπέδειξαν τὸ 1940 οἱ Ἕλληνες πρὸς ὅλον τὸν κόσμον, ὅτι οὐδεὶς εἶναι ἀήττητος, ὅταν ὑπάρχῃ ἡ θέλησις καὶ ἡ πίστις.

Νόημα. Ἄν νομίζετε, ὅτι ὁ Φ. εἶναι δυσκολοπολέμητος, λόγω τῆς μεγάλης πολεμικῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἀπωλείας σημαντικῶν Ἀθηναϊκῶν κτήσεων, λάβετε ὑπ' ὄψιν σας, ὅτι τὰς ὑπ' αὐτοῦ κατεχομένας τώρα πόλεις κατεχομεν ἄλλοτε ἡμεῖς καὶ ὅτι οἱ ὑποδουλωθέντες λαοὶ ἐπιθυμοῦν τὴν ἐλευθερίαν των, καὶ τότε θὰ ἴδῃτε, ὅτι δὲν εἶναι δυσκολοπολέμητος καὶ θὰ πολεμήσετε ἀποτελεσματικῶς.

Περίληψις. Ὁ Φ. δὲν εἶναι δυσκολοπολέμητος, ἐπειδὴ ἔχει μεγάλην δύναμιν, διότι τὴν πολεμικὴν αὐτὴν δύναμιν εἶχον πρότερον οἱ Ἀθηναῖοι.

Ἐπιγραφή. Ἀνάμνησις τῆς προτέρας καταστάσεως Ἀθηναίων καὶ Φιλίππων.

§ 5+6

Εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν ἔστιν Ἀθηναίοις ἔχουσι τοσαύτ' ἐπιτειχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας

ἔρημον ὄντα συμμάχων οὐδ' ἐν ἄνδρῶν νυνὶ πεποιήκεν ἔπραξεν, οὐδὲ τοσαύτην ἐκτήσασ' ἄν δύναμιν.

Ἄλλ' εἶδεν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἐκεῖνος, ὅτι ταῦτα μὲν ἔστιν ἅπαντα τὰ χωρὶ ἄλλα τοῦ πολέμου κείμεν'

ἐν μέσῳ φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσιν πονεῖν καὶ κινδύ-

Ἐάν λοιπὸν ὁ Φίλιππος τότε ἐσκέπτετο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ὅτι δηλ. εἶναι δύσκολον νὰ πολεμῇ κατὰ τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες εἶχον τόσα πολλά φρούρια ἀπειλοῦντα τὴν χώραν του,

ἐνῶ ἦτο ἐστερημένος συμμάχων, τίποτε δὲν θὰ κατάρθωνε, ἀπ' ὅσα τώρα θὰ ἔχει κατορθώσει, οὔτε θὰ ἀπέκτα τόσην μεγάλην δύναμιν.

Ἄλλ' ἐνόησεν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλῶς ἐκεῖνος τοῦτο, ὅτι δηλ. ὅλα μὲν αὐτὰ αἱ ὄχυρα θέσεις κεῖνται ὡς βραβεῖα του πολέμου.

ἐν μέσῳ (τῆς παλαίστρας), ἐκ φύσεως δὲ ἀνήκουν τὰ (ἀγαθὰ) τῶν ἀπόντων (ἐκ τῶν κινδύνων) εἰς

νεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων.

Καὶ γὰρ τοι ταύτῃ χρησάμενος τῇ γνώμῃ πάντα κατέστρεπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὡς ἂν ἐλὼν τις ἔχει πολέμῳ, τὰ δὲ σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος· καὶ γὰρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τοῖσι θέλουσιν ἅπαντες, οὓς ἂν ὀρῶσι παρεσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας, ἃ χρῆ.

τούς παρευρισκομένους (εἰς τοὺς κινδύνους), καὶ τὰ (ἀγαθὰ) τῶν ἀμελούντων εἰς τοὺς τολμῶντας νὰ κοπιᾶζον καὶ νὰ κινδυνεύουν.

Καὶ διὰ τοῦτο λοιπὸν, ἐπειδὴ ἐσκέφθη κατ' αὐτὸ τὸν τρόπον, ὅλα ἔχει καθυποτάξει καὶ τὰ κατέχει ἄλλα μὲν, ὅπως θὰ κατέιχε τις αὐτὰ κυριεύσας διὰ πολέμου, ἄλλα δὲ καταστήσας σύμμαχα καὶ φιλικά· διότι πράγματι ὅλοι ἀνεξαιρέτως ἐπιζητοῦν νὰ συμμαχοῦν καὶ νὰ συμπράτουν μὲ αὐτούς, τοὺς ὁποίους θὰ ἔβλεπον, ὅτι εἶναι προητομασμένοι, καὶ (ὅτι) ἔχουν τὴν θέλησιν νὰ πράττουν, ὅσα πρέπει.

Ἑρμηνευτικά. ἔχω ταύτην τὴν γνώμην=οὕτω σκέπτομαι. ἐπιτείχισμα=ὀρμητήριον, φρούριον. πράττω=κατορθῶνω εἶδεν=ἀντελήφθη. χωρίον=ὄχυσρὰ θέσις. τὸ ἀθλῖν=βραβείον. ὁ ἀθλος=ἀγών. κείμεν' ἔστι=κείται. τοῖς παροῦσι=τοῖς παρευρισκομένοις ἐν τῷ στρατεύματι. ἐθέλουσι (θέλω καὶ ἐθέλω=τολμῶ, ἔχω θέλησιν). πονῶ=κοπιᾶζω, ἀγωνίζομαι. καὶ γὰρ τοι=τοιγάρτοι=διὰ τοῦτο λοιπὸν. Χρῶμαι ταύτῃ τῇ γνώμῃ=οὕτω σκέπτομαι. καταστρέφομαι τι=ὑποτάσσω τι. τὰ μὲν-τὰ δὲ=ἄλλα μὲν-ἄλλα δὲ. αἰρέω-ᾶ=κυριεύω. σύμμαχος=ὁ διὰ συνθηκῶν συνδεδεμένος· φίλος=ὁ μὴ πολέμιος (πᾶς σύμμαχος φίλος οὐχὶ καὶ τανάπαλιν)· προσέχω τὸν νοῦν=πέιθομαι, συμπράττω.

Γραμματικά. τοίνυν=συλλογ. σύνδ. ἔσχε=ἄορ. β' τοῦ ἔχω. ὡς=εἶδ. συνδ. ἔχουσι=δοτ. κληθ. μετοχ. ἔνεστ. τοῦ ἔχω. αὐτοῦ (ἐαντοῦ)=αὐτοπαθ. ἄντων. γ'. προσωπ. (ἐμαντοῦ-σεαντοῦ) πεποίηκεν=παρὰκ. τοῦ ποιῶ. τοσοῦτος-τοσαύτη-τοσοῦτο(ν)=δεικτ. ἄντων. ἐκτέησατο=μ. ἄορ. α'. τοῦ ἀποθ. ρ. κτάομαι-ᾶμαι (ἐκτώμην, κτήσομαι, κτηθήσομαι, ἐκτεσάμην, ἐκτέθηγ, κέκτημαι (ἐκτεμμαι), ἐκεκτέμην). εἶδεν=ἄορ. β' τοῦ ὀράω-ᾶ (ἐώραν, ὄφρομαι, εἶδον, εἶδ(ω)ρακα, ἐωράκειν). οὗτος-αὕτη-τοῦτο. ἐκείνος-η ο=δεικτ. ἄντων. καλῶς=ἐπιρ. (κάλλιον-κάλλισια). κείμεν' ἔστι (περιφρ.)=κείται (κείμεναι, ἐκείμην, κείσομαι (ι ιρακ. μὲ σημ. ἔνεστ.). φύσει=ἐπιρ. τοῖς παροῦσι=δοτ. πληθ. μετοχ. ἔνεστ. παρῶν-παρ' ὅσα-παρόν). ἀπόντων=μετοχ. ἔνεστ. γεν. πληθ. τοῦ ἄπειμι. ἐθέλουσι=δοτ. πληθ. μετοχ. ἔνεστ. τοῦ ἐθέλω (θέλω) (ἤθελον, ἐθέλησω, θελήσω, ἠθέλησα, ἠθέληκα, ἠθέλημαι). πονεῖν=ἄπαρ. ἔνεστ. τοῦ πονάω (ἐπόνουν, πονήσω, ἐπόνησα, πεπόνηκα). ἀμελούντων=μετοχ. ἔνεστ. τοῦ ἄμελέω-ᾶ (ἠμέλουν, ἀμύλησω, ἠμέλησα, ἠμέληκα) τοι=βεβαιोट. μοριον καὶ συμπερ. σύνδεσμος. χρησάμενος=μετοχ. ἄορ. α'. τοῦ ἀποθ. ρ. χρῶμαι (ἐχρῶμην, χησάσομαι ἐχρησάμην, κέχηκα, ἐκεχημην) κατέστραπται=παρὰκ. ὀριστ. τοῦ καταστρέφομαι (κατεστρεφόμην, καταστρέφομαι, καταστραφῆσομαι, κατεστρεψάμην, κατεστραφήν, κατέστραμμαι, κατεστράμην). ὡς=ἐπιρ. ἐλὼν=μετοχ. ἄορ. β' τοῦ αἰρέω-ᾶ (ἤρουν, αἰρήσω, εἶλον, ἤρηκα, ἤρηκα, ἤρηκα). πύθητι. τούτου τὸ ἀλίσκομαι αἰροῦμαι (μέσον)=ἐκλέγω αἰροῦμαι (παθητ. ἄορ. ἤρέθην)=ἐκλέγομαι τις=ἄορ. ἄντων. ἔχει=εὐκτ. ἔνεστ. τοῦ ἔχω. σύμμαχα-φίλα=ἐπιθ. β'. κλίσι. ποιησάμενος=μετοχ. ἄορ. α'. τοῦ ποιῶμαι (ἐπιούμαι, ποιήσομαι-ποιήθησομαι, ἐποίησάμην-ἐποίηθη, πεποίημαι, ἐπεποίημην). συμμαχεῖν=προσέχειν=ἄπαρ. ἔνεστ. τῶν συμμαχῶν-προσέχω. ὀρῶσι=ἔνεστ. ὑποτ. τοῦ ὀράω-ᾶ. παρεσκευασμένους=μετοχ. παρὰκ. τοῦ παρασκευάζομαι. ἄ=ἰὸδ. ἀναφ. ἄντων. (δς-ἦ-δ). χρῆ (ἔνεστ. ἄπροσ. ρ. ἐχρῆν-χρῆν, χρῆσει).

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Α'. ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΣ

2

Ἀναγνώρισις προτάσεων. εἰ τοίνυν... γνώμην=ὑποθετ. ὡς χαλεπὸν... συμμάχων=εἰδική. οὐδὲν ἄν... ἔπραξεν=κυρία. ὧν νυνὶ πεποιήκεν=ἀναφορ. οὐδὲ τσαύτην... δύναμιν=κυρία. ἀλλ' εἶδεν... ἐκείνος=κυρία, ὅτι ταῦτα... ἐν μέσῳ=εἰδική. φύσει δ' ὑπάρχει... ἀμελούντων=κυρία. Καὶ γὰρ... κατέστραπται=κυρία. καὶ ἔχει=κυρία. τὰ μὲν (ἔχει)=κυρία. τὰ δὲ (ἔχει)... π. ιηοάμενος=κυρία. ὡς ἄν... π. λέμω=ἀναφορ. ὑποθ. καὶ γὰρ... ἅπαντες=κυρία. οὗς ἄν... ἐθέλοντας=ἀναφορ. ὑποθ. ἃ χρῆ=ἀναφορ.

Συντακτικά. ἔσχε=ρ. ὑποκ. Φίλιππος γνώμην=ἀντικ. ταύτην=ἐπιθ. προσδ. τότε=ἐπιρρ. προσδ. χρόνου εἰ... ἔσχε (ὑποθ.)—(ἀποδ.) οὐδὲν ἄν ἔπραξεν—οὐδ' ἐκτῆσατο (διπλῆ ἀποδ.)=β' εἶδος ὑποθ. λόγου ἀπραγματοποίητον. χαλεπὸν ἔστιν (ἐπεξηγήσις τοῦ ταύτην τὴν γνώμην)=ρ. ὑποκ. τῆς ἀπροσπ. ἐκφρ. πολεμεῖν, οὗ ὑποκ. ἔνν. (τὸν Φίλιππον). Ἀθηναίοις=ἀντικ. ἔχουσι=ἐπιθ. μετοχ. (=οὐ εἶχον). τσαῦτα=ἐπιθ. προσδ. ἐπιτεχνίσματα=ἀντικ. τῆς μετοχ. τῆς αὐτοῦ=γεν. κητ. χώρας=γεν. ἀντικ. (εἰς τὸ ἐπιτεχνίσματα). ὄντα=ἐνδοτ. μετχ. (=εἰ και ἦν) ἢς ὑποκ. εἰναι (Φίλιππον). ἔρημον=κατηγ. συμμάχων=γεν. ἀντικ. (εἰς τὸ ἔρημον). ἔπραξεν=ρημ. ὑποκ. (ὁ Φίλιππος). οὐδὲν=ἀντικ. πεποιήκεν=ρημ. ὑποκ. (ὁ Φ.) ἢ πρότασις ἔπρεπε νὰ τεθῆ (οὐδὲν τούτων ἂ πεποιήκεν) καθ' ἑλξίν. ὧν=ταύτων ἄ. τούτων=γεν. διαιρ. ἄ=ἀντικ. τοῦ πεποιήκεν. ἐκτῆσαι' ἄν=ρ. ὑποκ. (ὁ Φιλ.). δύναμιν=γεν. ἀντικ. τσαύτην=ἐπιθ. προσδ. εἶδεν=ρ. ὑποκ. ἐκείνος. τοῦτο=ἀντικ. ἄνδρες Ἀθηναῖοι=κλιτ. προσφ. καλῶς=ἐπιρρ. προσδ. τρόπου. ὅτι... κείμεν' ἔστι (ὡς ἐπεξηγήσις τοῦ τοῦτο). κείμεν' ἔστι=ρ. ἴπν. τὰ χωρία (ἂν συντ.) ταῦτα=ἐπιθ. προσδ. ἅπαντα=κατηγορ. προσδ. ἀθλα=κατηγ. τοῦ πολέμου=γεν. ἀντικ. ἐν μέσῳ=ἐπιρρ. προσδ. ἐν τόπῳ στάσι. ὑπάρχει=ρ. ὑποκ. (ἀγαθὰ) ἄπτ. σύντ. τοῖς παροῦσι=δοτ. προσφ. (μετχ. ἐπιθετ) τῶν ἀπόντων=γεν. κητ. (ἐπιθ. μετχ.) τοῖς ἐθέλουσι=δοτ. προσφ. (ἐπιθ. μετχ.) πονεῖν—κινδυνεύειν=τελ. ἀπαρ. ἀντικ. εἰς τὸ ἐθέλουσι τὰ (ἀγαθὰ)=ὑποκ. εἰς τὸ ὑπάρχει. τῶν ἀμελούντων=γεν. κητ. ἐπιθ. μετχ. κατέστραπται=ρ. ὑποκ. (Φιλπ.). πάντα=ἀντικ. χησάμενος=αἰτιολ. μετχ. (=ἐπεὶ ἐχρήσατο). τῇ γνώμῃ=ἀντικ. τῆς μετχ. ταύτην=ἐπιθ. προσδιορισμ. ἔχει=ρ. ὑποκειμ. (Φιλπ.). τὰ μὲν—τὰ δὲ=παραθετικ. κατ' ἐπιμερισμὸν εἰς τὸ πάντα. ἔχοι=ρ. ὑποκ. τις. ἐλὼν=ὑποθ. μετχ. (=εἰ εἶλε) πολέμῳ=δοτ. τροπ. ποιησάμενος=χρον. μετχ. (=ἐπεὶ ἐποιήσατο). σύμμαχα—φίλα=κατηγ. τὰ δὲ=κατηγ. τῆς μετχ. ἐθέλουσιν=ρ. ὑποκ. (οὗτ. ι). ἅπαντες=κατηγορ. προσδ. συμμαχεῖν—προσέχειν=ἀντικ. τελ. ἀπαρ. τὸν νοῦν—τούτοις=ἀντικ. τοῦ προσέχειν. ὀρῶσιν=ρ. ὑποκ. (οὗτοι). οὗς=ἀντικ. παρασκευασμένους—ἐθέλοντας=κατηγ. ἐκ τοῦ ὀρῶσιν (αἰσθήσεως σημαίντ) πράττειν=ἀντικ. ετλ. ἀπαρ. ἐκ τοῦ ἐθέλοντας. χρῆ=ρ. ὑποκ. (πράττειν) τοῦ ὁποίου ἀντικ. εἶναι τὸ ἄ.

Πραγματικά. τότε' ὅτε δηλ. ἐκυρίευσεν τὴν Πύδναν, Ποτειδαίαν καὶ Μεθώνην κλπ. ἐπιτεχνίσμα. σημαίνει φροῦδιον, ὁπόθεν νὰ δύναται νὰ εἰβάλλῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν. ἐν μέσῳ δηλ. τῆς παλαιστρας ὅπου πρὸς πρόκλησιν ἀμίλλης προτίθενται ἄθλα (ἄθλα γὰρ οἷς κείται ἀρετῆς μέγιστα τοῖσδε καὶ ἄνδρες ἄριστοι πολιτεύουσιν. Περικλ. Ἐπιταφ). Εἶδεν' μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του ὡς διορατικός. τὰ μὲν ἐλὼν' ἔννοεῖ τὴν Πύδναν, Ποτειδαίαν, Μεθώνην, Ἴλλυριοὺς, Παίονας, Θραῖκας. τὰ δὲ' ἔννοεῖ κυρίως τοὺς Θεσσαλοὺς καὶ Ὀλυνθίους μετὰ τῶν ὁποίων συνεμάχησε (357·356 π.Χ.).

Αἰσθητικά. ἄθλα' ἢ μεταφορὰ ἐκ τῶν ἀγώνων, ὅπου προσφέρονται βραβεῖα. πονεῖν—κινδυνεύειν. συνωνυμία πρὸς ἔμφασιν οἱ νικῶντες λαμβάνουν ὡς βραβεῖον τὰς πόλεις τῶν ἀντιπάλων. καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν ἄπαντες· αἱ λέξεις αὐτὰ ἀπηγγέλθησαν ρυθμικῶς καὶ ἀποτελοῦν ἑξάμετρον στίχον, κάμουν ἐντύπωσιν καὶ ζωηροῦσιν τὴν προσοχὴ τῶν ἀκροατῶν Γνωμικά· ἀφύσει ὑπάρχει τοῖς παροῦσι ἃ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμε-

λούντων». «καὶ γὰρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, οὓς ἂν ὀρώσῃ παρεσκευασμένους καὶ πρᾶττειν ἐθέλοντας, ἢ χεῖρ». Ἄριστος ἐν τοῖς ἑδαφίοις αὐτοῖς ὁ ρήτωρ ἀντιστρέφει τὴν ὑπόθεσιν διὰ τὰ ἀπεδείξει σαφῶς, ὅτι καὶ ὁ Φ., ἐὰν ἐσκέπτετο, ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι, δὲν θὰ εἶχε σήμερον τίποτε ἐπίσης ἐπιγραμματικῶς καθορίζει τὴν πολιτικὴν δραστηριότητα τοῦ Φιλ. καὶ τὴν ἀμελῆ καὶ ἀδρανῆ τῶν Ἀθηναίων καὶ καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι αἱ συμμαχίαι ἀποκτῶνται διὰ τῆς δραστηριότητος καὶ τῆς προετοιμασίας.

Νόημα. Ὁ Δημοσθένης φέρει ὡς παράδειγμα τὸν Φίλιππον, ὁ ὁποῖος, ἂν καὶ ἦτο κατ' ἀρχὰς ἀδύνατος καὶ ἐρημος συμμάχων, κατόρθωσε νὰ ἀποκτήσῃ μεγίστην δύναμιν καὶ συμμάχους συνεχῶς ἐργαζόμενος. Τὰ ἀγαθὰ κερδιζοῦν ὅχι οἱ ἀμελεῖς, ἀλλ' οἱ δραστήριοι καὶ ἐνεργητικοὶ καὶ αὐτῶν ἀκριβῶς ἐπιδιώκουν ὅλοι τὴν συμμαχίαν καὶ φιλίαν.

Περὶ λήψης. Παραδειγματισθῆτε, Ἀθηναῖοι, ἀπὸ τὸν Φίλιππον, ὅστις ἂν καὶ ἦτο ἀνίσχυρος, ἐγένετο μέγας διὰ τῆς δραστηριότητός του.

Ἐπιγραφή. Πρότασις παραδειγματισμοῦ τῶν Ἀθηναίων ἐκ τῆς δραστηριότητος τοῦ Φιλίππου.

§ 7

Ἄν τοῖνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐβελήσθητε γενέσθαι γνώμης νῦν, ἐπειδὴ περ οὐ πρότερον, καὶ ἕκαστος ὑμῶν, οὐ δεῖ καὶ δύναται ἂν παρασχεῖν αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει,

πᾶσαν ἀφείψαι τὴν εἰρωνεῖαν ἕτοιμος πρᾶττειν ὑπάρξει, ὁ μὲν χρηματ' ἔχων εἰσφέρειν, ὁ δ' ἐν ἡλικίᾳ στρατεύεσθαι—συνελόντι δ' ἀπλῶς,

— ἂν ὑμῶν αὐτῶν ἐβελήσθητε γενέσθαι καὶ παύσθησθ' αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἕκαστος ποιήσῃ ἐλπίζων,

τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πράξειν, καὶ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν κομείσθε,

ἂν θεὸς θέλῃ, καὶ τὰ κατεργασθῆναι πάλιν ἀναλήψεσθε, κάκεινον τιμωρήσεσθε.

Ἑρμηνευτικά. τοῖνυν=λοιπόν. γίγνομαι ἐπὶ τῆς τοιαύτης γνώμης=σκέπτομαι κατὰ τοιοῦτον τρόπον (ἢ ἐπὶ σημαίνει σταθερὰν ἐμμονήν). οὐ=ἐκεῖ ὅπου. εἰρωνεῖα=προσποίησις, ὑπεκφυγῆ (τὸ μὲν γὰρ πλείω τῶν ὑπαρχόντων προσποιεῖσθαι ἔχειν ἀλαζονείας, τὸ δὲ ἐλάττω εἰρωνείας. Ἄριστοτ.). ἕτοιμος=πρόθυμος. πρᾶττω=ἐνεργῶ. ὁ ἐν ἡλικίᾳ ὢν=ὁ ἔχων στρατεύσιμον ἡλικίαν. συνελόντι (συναίρω=ᾶ=συντομέω)=ἐν συντομίᾳ, καταεργασθῆναι=ἐκ ραθυμίας ἐγκαταλείπομαι. ἀναλαμβάνω=λαμβάνω ὀπίσω. τιμωροῦμαι τινα=τιμωρῶ τινά (τιμωρῶ τινι=βοηθῶ τινά).

Ἄν λοιπόν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ σεῖς θελήσετε τώρα νὰ σκεφθῆτε κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ἀφοῦ βεβαίως (δὲν ἠβελήσατε) προηγουμένως, καὶ ἕκαστος ἀπὸ σᾶς, ὅπου πρέπει καὶ θὰ ἠμποροῦσε νὰ παράσχῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ χρήσιμον εἰς τὴν πόλιν, ἀφοῦ ἀφήσῃ κατὰ μέρος πᾶσαν ὑπεκφυγῆ, (ἂν) εἶναι πρόθυμος εἰς τὸ νὰ ἐνεργῇ, δηλ. ὁ μὲν ἔχων χρήματα νὰ συνεισφέρειν, ὁ δὲ ἔχων τὴν στρατεύσιμον ἡλικίαν νὰ ἐκστρατεύσῃ—ἵνα δὲ συντόμως καὶ ἀπλῶς εἴπω,

—ἐὰν θελήσετε νὰ γίνετε κύριοι τοῦ ἑαυτοῦ σας καὶ (ἂν) ἕκαστος ἐξ ὑμῶν παύσῃ νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι αὐτὸν μὲν μόνος του δὲν θὰ κατορθώσῃ τίποτε, ὁ δὲ πλησίον του (ἂν) θὰ πράξῃ τὰ πάντα ὑπὲρ αὐτοῦ, (τότε) καὶ τὰ ἰδικά σας θὰ ἀνακτήσετε, ἂν θέλῃ ὁ θεός, καὶ ὅσα ἐξ ἀμελείας ἔχουν χαθῆ, θὰ ἀποκαταστήσετε πάλιν καὶ ἐκεῖνον θὰ τιμωρήσετε.

Γραμματικά. *τοίνυν*=συλλογ. σύνδ. *ἔθελήσατε*=ὑποτ. ἄορ. τοῦ *ἔθέλω*. *γενέσθαι*=ἄπαρ. μ. ἄορ. β' τοῦ *γίγνομαι*. *δύναιτο*=εὐκτ. ἔνεστ. τοῦ *δύναμαι* (ὑποτ. *δύναμαι*, εὐκτ. *δυναίμην*, προστ. *δύνω*, ἄπαρ. *δύνασθαι*, μετοχ. *δυνάμενος-η-νον*). *παρασχεῖν*=ἄπαρ. ἄορ. β' τοῦ *παρέχω* (ὑποτ. *παρασχω*, εὐκτ. *παρασχοίμι*, προστ. *πράσχω*, ἄπαρ. *παρασχεῖν*, μετοχ. *παρασχών-σχούσα-σχόν*). *αὐτόν* (ἑαυτόν)=αὐτοπ. ἄντων. γ' προσωπ. (*ἑμαυτόν-σεαυτόν*). *ἀφείς*=μετοχ. ἄορ. β' τοῦ *ἀφίημι* (*ἀφίην*, *ἀφίσω*, *ἀφῆκα*, *ἀφείκα*, *ἀφείκειν*). *ὑπάρξῃ*=ὑποτ. ἄορ. τοῦ *ὑπάρχω*. *εἰσφέρειν*=ἄπαρ. ἔνεστ. τοῦ *εἰσφέρω* (*εἰσέφερον*, *εἰσοίσω*, *εἰσήνεγκα*-*εἰσήνεγκον* *εἰσηνήνοχα*, *εἰσηνήνοchein*) *στρατεύεσθαι*=ἄπαρ. ἔνεστ. τοῦ *στρατεύομαι* (παρακ. *ἐστράτευμαι*) *συνελόντι*=δοτ. ἔν. μετοχ. ἄορ. β' τοῦ *συναιρέω*-*ᾶ* (συνήρουν, συναιρήσω, συνείλον (ὑποτ. *συνέλω*, εὐκτ. *συνέλοιμι*, προστ. *σύνελε*, ἄπαρ. *συνελείν*, μετοχ. *συνελών-ούσα-όν*), *σνήρηκα*, *σνήρηκειν*). *ὑμῶν αὐτῶν*=αὐτοπ. ἄντων. β' προσωπ. (σεαυτοῦ). *παύσησθε*=ὑποτ. μ. ἄορ. α' τοῦ *παύομαι*. *ἐλπίζων*=μετοχ. ἔνεστ. τοῦ *ἐλπίζω* (*ἤλπιζον*, *ἐλπίζω*, *ἤλπισα*, *ἤλπισκα*). *πράξιν*=ἄπαρ. μελλ. τοῦ *πράττω*. *ὑμέτερα*=κτη. ἄντ. β' προσωπ. (λαμβάνει τὸ *αὐτῶν* χάριν ἐμφάσεως=τὰ *ὑμῶν αὐτῶν*). *κομῆσθε*=μεσ. μελλ. τοῦ *κομίζομαι* (*ἐκομίζομαι*, *κομοῦμαι*, *ἐκομισάμην*, *κεκόμισμαι*). *κατερραθυμημένα*=οὐδ. μετοχ. παθ. παρακ. τοῦ *κατερραθυμοῦμαι*. *ἀναλήψεσθε*=μεσ. μελλ. (ἔνεργ. σημ.) τοῦ *ἀναλαμβάνω* (*ἀνελάμβανον*, *ἀναλήψμαι*, *ἀνέλαβον*, *ἀνείληφα*, *ἀνείληφειν*). *κἀκείνον* (κράσις)=καὶ ἐκεῖνον. *τιμωρήσεσθε*=μεσ. μελλ. τοῦ *τιμωρέομαι*-*οῦμαι*.

Ἀναγνώρισις προτάσεων. ἂν *τοίνυν νῦν*=ὑποθετ. *ἐπειδήπερ...* πρότερον (ἠθελήσατε γενέσθαι ἐπὶ τῆς τοιαύτης γνώμης)=αιτιολογ. καὶ (ἂν) *ἕκαστος ὑμῶν...* *πᾶσαν ἀφείς...* *στρατεύεσθαι*=ὑποθ. οὐ *δει*=ἰνσφωρ. καὶ *δύνατ' ἂν...* *πόλει*=ἀναφορ. *συνελόντι* (*τινὶ ἐστὶν εἰπεῖν*)=παρανθ. ἂν *ὑμῶν αὐτῶν...* *γενέσθαι*=ὑποθετ. καὶ (ἂν) *παύσησθ' αὐτοῦς...* *πράξιν*=ὑποθ. καὶ τὰ *ὑμετέρ' αὐτῶν κομῆσθε*=κυρία, ἂν *θεὸς θέλῃ*=ὑποθετ. καὶ τὰ *κατερραθυμημένα...* *ἀναλήψεσθε*=κυρία. *κἀκείνον τιμωρήσεσθαι*=κυρία.

Συντακτικά. *ἔθελήσατε*=ορ. ὑποκ. *ὑμεῖς ἄνδρες Ἀθηναῖοι*=κλητ. προσφ. *γενέσθαι* (τελ. ἄπαρ.)=ἄντ. ἐπὶ τῆς γνώμης=ἔμπρ. προσδ. τοπ. στάσεως *τοιαύτης*=ἐπιθ. προσδ. *νῦν*=ἐπιρρ. προσδ. χρόνου. *οἱ πρότερον* (ἠθελήσατε *γενέσθαι ἐπὶ τῆς τοιαύτης γνώμης*). (*ἠθελήσατε*)=ορ. ὑποκ. (*ὑμεῖς*). *πρότερον*=ἐπιρρ. προσδ. χρόνου. καὶ (ἂν)... *ὑπάρξῃ*=ορ. ὑποκ. *ἕκαστος ὑμῶν*=γεν. διαίρ. *ἔτοιμος*=κατηγορ. *πράττειν*=ἄπαρ. τοῦ *κατὰ τι* (ἀμεταβ. τίθεται μετὰ τὰ ἐπίθετα *ἀγαθός, ἱκανός, ἔτοιμος, δεινός ἄξιος* κ.λ.). *ἀφείς*=χρον. μετοχ. (ἐπὶν *ἀφῆ*). *εἰρωνεῖαν*=ἄντικ. τῆς μετοχ. *πάσαν*=κατηγορ. προσδ. *ὁ μὲν-ὁ δέ*=παραθ. κατ' ἐπιμερισμὸν εἰς τὸ *ἕκαστος*. *ἔχων*=ἐπιθ. μετοχ. *χρήματα*=ἄντικ. τῆς μετοχ. *εἰσφέρειν-στρατεύεσθαι*=ἄπαρ. τοῦ *κατὰ τι* ὡς ἔξαρτ. ἐκ τοῦ *ἔτοιμος*. *ὁ δέ (ἂν)*=ἐπιθ. μετοχ. *ἐν ἡλικία*=ἔμπρ. προσδ. τοπ. *στάσιν, δεῖ*=ορ. ὑποκ. *παρασχεῖν* (τελ. ἄπαρ.) *οὗ*=ἐπιρρ. προσδ. *τόπον*, καὶ (οὗ) *δύνατ' ἂν*=ορ. ὑποκ. (*ἕκαστος*). *παρασχεῖν*=ἄντικ. (τελ. ἄπαρ.) *αὐτῶν*=ἄντικ. τοῦ *παρασχεῖν*. *χρήσιμον*=κατηγορ. *τῇ πόλει*=δοτ. ἄντικειμ. (*χρήσιμον*). *συνελόντι ἁπλῶς* (ἔστιν *εἰπεῖν*), τὸ *εἰπεῖν* ἔξαρτ. ἐκ τοῦ *ἔστιν* καὶ σημαίνει σκοπόν. *ἁπλῶς*=ἐπιρρ. προσδ. τρόπου. *συνελόντι* (ὡς *δοτ. τροπ.*). *ἔθελήσατε*=ορ. ὑποκ. (*ὑμεῖς*). *γενέσθαι* (τελ. ἄπαρ.)=ἄντικ. *ὑμῶν αὐτῶν*=γεν. κατηγορ. *παύσησθε*=ορ. ὑποκ. *ἕκαστος* (ἄντι *ἕκαστοι*). *ἐλπίζων*=κατηγορ. μετχ. *ποιήσιν-πράξιν*=ἄντικ. (εἰδ. ἄπαρ.) ἐκ τοῦ *ἐλπίζων*. *οὐδέν*=ἄντικ. τοῦ *ποιήσιν*. *αὐτός*=κατηγορ. προσδ. *τόν πλησίον*=ὑποκ. *τοῦ πράξιν*. *πάντα*=ἄντικ. *ὑπέρ αὐτοῦ*=ἔμπρ. προσδ. σκοποῦ. *κομῆσθε*=ορ. ὑποκ. (*ὑμεῖς*). *ὑμέτερα αὐτῶν*=ἄντικ. *θέλῃ*=ορ. ὑποκ. *θεός*. *ἀναλήψεσθε*=ορ. ὑποκ. (*ὑμεῖς*). *τὰ κατερραθυμημένα*=ἄντικ. ἐπιθ. μετοχ. *πάλιν* (πλεονασμός). *τιμωρήσεσθε*=ορ. ὑποκ. (*ὑμεῖς*). *ἐκεῖνον*=ἄντικ. ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου ἔχομεν πενταπλῆν ὑπόθεσιν: ἂν *ἔθελῃ*.

σητε και (ὄν) ὑπάρξη... ἂν ἐθελήσητε και (ἂν) παύσησθε, ἂν θέλῃ με τριπλῆν ἀπόδοσιν. κομειῖσθε—ἀναλήψεσθε=τιμωρήσεσθε=ὑποθ. λόγοι δ' εἰδους' τὸ προσδοκόμενον.

Πραγματικά. ἐπὶ τῆς τοιαύτης γνώμης· δηλ. ὅπως ἐσκέπτετο ὁ Φίλιππος, εἰρωνεία· διότι πολλοὶ Ἀθηναῖοι προσεπάθουν νὰ ἀποφρευθῶν τὰς ἐπιβαλλομένης εἰσφορᾶς ὑπὲρ τῆς πόλεως ἰσχυρίζομενοι, ὅτι ἦσαν πτωχοί. ὁ ἐν ἡλικίᾳ (ὄν) οἱ Ἀθην. ἦσαν ὑποχρεωμένοι εἰς στρατ. ὑπηρεσίαν ἀπὸ τοῦ 18ου—60ου ἔτους τῆς ἡλικίας των τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν· δηλ. τὰς ἀπολεσθεῖσας πόλεις Πύδναν, Ποτειδαίαν, Μεθώνην και λοιποὺς ὑποταγέντας ὑπὸ τοῦ Φ. λαοῦς. ἂν θέλῃ, ὁ ρήτωρ. λέγει, ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἡ ἀνθρωπίνη δύναμις και θέλῃς ἀλλὰ χρειάζεται και ἡ θεία.

Διδακτικά. και κομειῖσθε και ἀναλήψεσθε και τιμωρήσεσθε· σχῆμα πολυσύνθετον χάριν ἐμφάσεως. ἂν θεὸς θέλῃ· ὁ ρήτωρ ἀνατρέχει εἰς τὴν θεϊαν ἀντιληψιν διὰ νὰ δώσῃ ἕψος εἰς τὴν ιδέαν του και ἐνδυναμώσῃ τὴν πεποίθησιν τῶν ἀκροατῶν του. πάλιν ἀναλήψεσθε· ὁ πλεονασμὸς δίδει δύναμιν εἰς τὴν σημασίαν τῆς προθέσεως ἀνά. Ὁ ρήτωρ περιστρέφεται εἰς τὴν βασικὴν ιδέαν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀμελήσουν και ζητεῖ ἐπιμόνωσ, διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν προηγουμένων, νὰ θελήσουν νὰ ἀναλάβουν ἐνεργῶσ τὸν ἀγῶνα, ὅποτε ὅλα θὰ ἀποβοῦν κατ' εὐχὴν. Διὰ τῆς πενταπλοῦς ὑποθέσεως ὁ Δημ. ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ βελτίωσις τῆς Ἀθηναϊκῆς καταστάσεως εἶναι ζήτημα ἀπλῶς θελήσεως τῶν πολιτῶν.

Νόημα. Ὁ Δημοσθένης διὰ νὰ δώσῃ θάρρος εἰς τοὺς Ἀθηναίους λέγει, ἦτι, ἐὰν σκεφθοῦν, ὅπως ἐσκέφθη ὁ Φιλ. και ἂν θελήσουν νὰ κάμουν τὸ καθήκον των ὅλοι οἱ πολῖται, διὰ τῆς εἰσφορᾶς χρημάτων και τῆς αὐτοπροσώπου ἐκστρατείας των, τότε εἶναι βέβαιον, ὅτι θὰ ἀνακτήσουν τὰ ἀπολεσθέντα, θὰ ἀποκαταστήσουν τὴν ὑπόληψιν των και θὰ τιμωρήσουν τὸν Φίλιππον.

Περίληψις. Ὁ Δημοσθένης προτείνει τὸν τρόπον, δι' οὗ και τὰ ἀπολεσθέντα θὰ ἀνακτηθοῦν και ὁ Φίλιππος θὰ τιμωρηθῇ.

***Ἐπιγραφή.** Τρόπος ἀνακτήσεως τῶν ἀπολεσθέντων.

§ 8

Μὴ γάρ ὡς θεῶ νομίζει' ἐκείνω τὰ παρόντα πεπηγέναι πράγματ' ἀθάνατα,

ἀλλὰ και μισεῖ τις ἐκείνον και δέδιεν, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, και φθονεῖ, και τῶν πάντων νῦν δοκοῦντων οἰκείως ἔχειν·

και ἄπανθ, ὅσα περὶ και ἐν ἄλλοις τῖσιν ἀνθρώποις ἐνι, ταῦτα καν τοῖς μετ' ἐκείνου χρῆ νομίζουσιν ἐνεῖναι.

κατέπτηχε μέντοι πάντα ταῦτα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν διὰ τὴν ὑμετέραν βραβυτήτα και ῥα-

Διότι μὴ νομίζετε, ὅτι ἡ παρούσα κατάστασις τῶν πραγμάτων δι' ἐκείνον, ὡς νὰ ἦτο θεός, ἔχει σταθεροποιηθῆ, ὡστε νὰ εἶναι ἀθάνατος, ἀλλὰ και μισεῖ τις βεβαίως ἐκείνον και φοβεῖται, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, και φθονεῖ ἀκόμη και ἐξ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι τώρα φαίνονται, ὅτι διάκεινται πολὺ φιλικῶσ· και ὅλα ἐν γένει, ὅσα βεβαίως ἐνυπάρχουν και εἰς μερικοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, τὰ ἴδια πρέπει νὰ νομίζετε ὅτι ἐνυπάρχουν και εἰς τοὺς συμμάχους ἐκείνου.

Εἶναι ὁμοσ συνεσταλμένοι ὅπο φόνον ὅλοι αὐτοὶ τώρα, διότι δὲν ἔχουν καταφύγιον ἔνεκα τῆς ἰδικῆς

θυμίαν,
ἢν ἀπολέσθαι φημί δεῖν ἤδη.

σας ἀργοπορίας καὶ ἀδρανείας
τὴν ὅποιαν λέγω, ὅτι πρέπει τώρα
πλέον νὰ ἀποβάλετε.

Ἑρμηνευτικά πῆγγνυμαι=στερεώνομαι (ἐπὶ μαλακῶν ἢ ὑγρῶν μεταβαλλομένων εἰς στερεὰ). ἀθάνατος=αἰώνιος. πράγματα=ἡ δύναμις, ἡ ἀρχή. δοκέω=ἔνομίζομαι, φαίνομαι. οἰκείως=φιλικῶς. ἐνι (ἐνεστί)=ἐνυπάρχει. καταπιήσω=ζαρώνω ἐκ φόβου. συτέλλομαι. ἀπιστοφῶ=καταφύγιον. βραδυτής=ἀναβληκτικότης. ἀποτίθεμαι=ἀποβάλλω, ἐγκαταλείπω.

Γραμματικά νομίζετε=προστ. ἐνεστ. πεπηγέμαι=ἄπαρ. ἐνεργ. παρακ. τοῦ πῆγγνυμαι (μέσης σημασ.) (ἐπηγγύμην. παγήσομαι, ἐπάγγην. πέπηγα, ἐπεπήγειν). μισεῖ=ὄριστ. ἐνεστ. τοῦ μισέω=ᾧ. δέδιεν=παρακ. ὄριστ. σημ. ἐνεστ. τοῦ δέδοικα (δέδια) (ἐδεδοίκειν, δείσομαι, ἔδεισα. πεφύβημαι, ἐπεφύβημην. φθονεῖ=ἐν ὄριστ. τοῦ φθονέω=ᾧ (παρακ. ἐφθόνηκα. δοκούντων=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ δοκέω=ᾧ (προσωπ.) οἰκείως=ἐπιρρ. ἅπαντα=οὐδ. ἐπιθ. (ἅπας--ἅπασα--ἅπαν). τισίν=δοτ. πληθ. τῆς ἀορ. ἄντων. τις, ἐνι=εἶναι ἢ πρόθεσις ἐνι (=ἐν), ἥτις ἐλλείποντος τοῦ ἐστὶν πάσχει ἀναστοφῆν τοῦ τόνου, ὅπως πάρα, ἐπι, ἄνα. ἐκείναι=ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ ἐνείμι. κατέπηχε=παρακ. ὄριστ. τοῦ ἄμετ. ρ. καταπιήσω (κατέπησοον, καταπιήξω, κατέπηξα--κατέπτακον (ποιητ.) κατέπηχα). βραδυτής=βραδυτήτος καὶ βραδύτης. βραθυμία (βραθυμῆν μὲν ἐστὶ τὸ τοῦς πόνους φεύγειν δι' ἐκλυσιν ψυχῆς. Κοραῆς). ἀποθέσθαι=ἄπαρ. μεσ. ἀορ. β'. τοῦ ἀποτίθεμαι (ἀπετιθέμην, ἀποθήσομαι--ἀποτεθήσομαι, ἀπεθέμην--ἀπετέθη, ἀποτέθειμαι, ἀπετεθείμην). φημί (ἐφην, φήσω, λέξω--ἐρῶ, ἐφῆσα--ἐφην--εἶπον, εἶρηκα). δεῖν=ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ ἀπροσ. δεῖ.

Ἀναγνώρισις προτάσεων. Μὴ γάρ.. ἀθάνατα=Κυρία (τοῦστ. ἐπιθυμίας) δηλοῦσα ἀπαγόρευσιν, ἥτις ἐὰν εἶναι χρόν. ἐνεστ. τίθεται εἰς προστακτ. εἰν εἶναι ἀορίστου, τίθεται εἰς ὑποτακτ. ἢ προστακτ. ἐπὶ γ' προσωπ., ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἐκείνον..=κυρία, καὶ δέδιεν=κυρία καὶ φθονεῖ.. ἔχειν=κυρία. καὶ ἅπανθ'. ταῦτα γὰρ τοῖς.. ἐνεῖναι=κυρία. ὅσαπερ.. ἐνι=ἀναφορ. κατέπηχε. βραθυμίαν=κυρία. ἦν.. ἤδη=ἀναφορ.

Συντακτικά νομίζετε=ρ ὑποκ. (ὕμεις). πεπηγέμαι=ἀντικ. (εἰδ. ἄπαρ.) τὰ πράγματα=ὑποκ. τοῦ ἄπαρ. παρόντα=ἐπιθ. προσδ. ἀθάνατα=προληπτ. κατηγ. (=ὥστε εἶναι ἀθάνατα). ἐκείνῳ=δοτ. χαρίστ. (=ὑποκ. τῆς ἐννοουμ. μετχ. ὄντι). θεῶ=κατηγορ. μισεῖ=ρ. ὑποκ. τις. ἐκείνον=ἀντικ. δέδιεν=ρ. ὑποκ. (τις. περιληπτ. σημ. =πολλοί). (ἐκείνον)=ἀντικ. ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι=κληγ. προσφ. φθονεῖ=ρ. ὑποκ. (τις). (ἐκείνον)=ἀντικ. τῶν δοκούντων=ἐπιθ. μετχ. (=οἱ δοκοῦσι) γεν. διαιρετ. τοῦ τις. ἔχειν=ἀντικ. εἰδ. ἄπαρ. ἐκ τοῦ δοκούντων (προσωπ.). πάνυ=ἐπιρρ. προσδ. ποσοῦ. νῦν=ἐπιρρ. προσδ. χρόν. οἰκείως=ἐπιρρ. προσδ. τρόπου. χεῖρ=ρ. ὑποκ. νομίζειν τοῦτου ὑποκ. (ὕμᾶς). ἐνεῖναι=ἀντικ. εἰδ. ἄπαρ. τοῦ νομίζειν. ταῦτα=ὑποκ. τοῦ ἐνεῖναι. τοῖς μετ' ἐκείνον (οἷσι)=δοτ. προσωπ. ἐπιθετ. μετοχ. μετ' ἐκείνον=ἐμπρ. προσδ. συνοδ. ἅπανθ'=κατηγορ. προσδ. ἐνι (ἐνεστί)=ρ. ὅσα=ὑποκ. (ἀτ. συντ.) τοῦ προσωπ. ρ ἐνι. ἐν ἀνθρώποις=ἐμπρ. προσδ. τοπικὴν στάσιν. ἄλλοις-τισίν=ἐπιθ. προσδ. κατέπηχε=ρ. ταῦτα=ὑποκ. (ἀτ. συντ.). πάντα=κατηγ. προσδ. νῦν=ἐπιρρ. προσδ. χρόν. ἔχοντα=αἰτιολ. μετοχ. (=ἐπεὶ οὐκ ἔχει). ἀπостоφῆν=ἀντικ. τῆς μετοχ. διὰ τὴν βραδυτητα--βραθυμίαν=ἐμπρ. προσδ. ἀναγμ. αἰτίου. ἡμετέραν=ἐπιθ. προσδ. φημί=ρ. ὑποκ. (ἐγῶ). δεῖν=ἀντικ. (εἰδ. ἄπαρ.) ἀποθέσθαι=ὑποκ. τοῦ ἀπροσωπ. δεῖν. ὑποκ. τοῦ ἀποθέσθαι (ὕμᾶς). ἦν=ἀντικ. τοῦ ἄπαρ. ἤδη=ἐπιρρ. προσδ. χρόνου. —

Πραγματικά, πράγματα' ἡ οἰκεία ἀρχὴ καὶ δύναμις. πεπηγέμαι' τὸ ρ. κατ-

ριολεκτεῖται ἐπὶ μαλακῶν ἢ ὑγρῶν μεταβαλ. εἰς στερεά. *μισεῖ καὶ δέδιεν καὶ φθονεῖ* οἱ ἀποτελοῦντες τὸ κράτος τοῦ Φιλ. ἐμπνέονται ὑπὸ τῶν μισοῦς, φόβου καὶ φθόνου (*Θραῖκες, Παιῖνες, Θεσσαλοί, Ὀλύμπιοι κ.λ.*).

ἰσοδητικά. καὶ *μισεῖ καὶ δέδιεν καὶ φθονεῖ* σχῆμα πολυσύνθετον πρὸς δήλωσιν τῶν μισοῦς, διότι ἐστερηθήσαν τῆς ἐλευθερίας... ὡν, τοῦ φόβου, διότι εἶναι τραχὺς ἀπέναντί των καὶ τοῦ φθόνου, διότι ὁ Φ. ἀπέκτησε μεγάλην ἰσχύν. Οὕτω ὁ ρήτωρ προσπαθεῖ νὰ κατarrύῃ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ Φ. εἶναι ἰσχυρός, ὡς *θεῶν... ἀθάνατα πεπηγένας*. διὰ τοῦ ἰσχυροτάτου αὐτοῦ χαρακτηρισμοῦ ἐξασφαλίζει ὁ ρήτωρ τὴν παραδοχὴν τῆς γνώμης τῶν καὶ ἐπιτυγχάνει περισσοτέραν περιφρόνησιν κατὰ τοῦ Φιλίππου, ὅστις παρεβλήθη πρὸς θεοῦς. ἢ *δὴ* ἐτέθη ἐν τέλει τῆς προτάσεως χάριν ἐμφάσεως καὶ περιορίζει τὸν χρόνον διότι αἱ περιστάσεις εἶναι ἐπείγουσαι.

Ὁ Δημοσθένης ἐνταῦθα προσπαθεῖ νὰ παρουσιάσῃ τὸν Φίλιππον ὡς κοινὸν θνητὸν καὶ νὰ ἄρῃ τὴν ἐπικρατοῦσαν γνώμην, ὅτι δῆθεν πρόκειται περὶ ὑπερ-ανθρώπου.

Νόημα. Ἡ δύναμις τοῦ Φιλίππου δὲν εἶναι πρᾶγμα αἰώνιον καὶ ἀμετάβλητον καὶ τοῦτο καταδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι πολλοὶ ὑπήκοοι καὶ σύμμαχοί του τὸν μισοῦν, τὸν φοβοῦνται καὶ τὸν φθονοῦν. Ἐὰν ὁμοῦ τὴν δὲν ἐκδηλοῦνται, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι σεῖς, οἱ Ἀθηναῖοι, οὐδεμίαν δεῖκνύεται πρόθεσιν πρὸς βοήθειάν των, ἐπομένως τὴν δὲν εἶναι καιρὸς ἐγκαταλείψαι τὴν ἀδράνειάν σας.

Περίληψις. Ἡ δύναμις τοῦ Φ. οὔτε αἰωνία εἶναι καὶ οἱ ὑπήκοοί του τὸν μισοῦν, τὸν φθονοῦν καὶ τὸν φοβοῦνται δι' αὐτὸ οἱ Ἀθηναῖοι πρέπει ἀμέσως νὰ δράσουν.

Ἐπιγραφή. Ὁ Φίλιππος δὲν εἶναι ἀήττητος.

§ 9

Ὅρατε γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα, οἱ προελήλυθεν ἀσελγείας ἄνθρωπος, ὃς οὐδ' αἴρεσιν ὑμῖν διδῶσι τοῦ πράττειν ἢ ἄγειν ἡσυχίαν,

ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερφάνους, ὡς φασί, λέγει, καὶ οὐχ οἷός ἐστιν ἔχων, κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τούτων,

ἀλλ' αἰεὶ τι προσπεριβάλλεται καὶ κύκλω πανταχῇ μέλλοντες ὑμᾶς καὶ καθημένους περιστοιχίζεται.

Διότι βλέπετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν κατάστασιν, μέχρι ποίου σημείου ἀναιδείας ἔχει φθάσει, ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ ὁποῖος οὔτε κἂν ἐλευθέραν ἐκλογὴν σᾶς ἐπιτρέπει τοῦ νὰ ἐνεργῆτε τὴν νὰ ζῆτε ἡσυχῶς, ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λέγει ἀλαζονικούς λόγους, ὅπως λέγουν, καὶ δὲν εἶναι τοιοῦτος, ὥστε, κατέχων, ὅσα ἔχει ὑποτάξει, νὰ ἀρκεῖται εἰς αὐτόν,

ἀλλὰ διαρκῶς ἀποκτᾷ κάτι (νέον) ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ περίεχ' ἀπ' ὅλα τὰ μέρη περικυκλώνει ἡμᾶς, οἱ ὁποῖοι βραδύνομεν καὶ ἀδρανοῦμεν.

Ἑρμηνευτικά. τὸ πρᾶγμα=ἡ κατάσταση. οἷ=πρὸς ὃ μέρος, εἰς ποῖον σημείον. προερχομαι=προχωρῶ. ἀσελγεία=ἀναιδεια. (ἀσελγής=ὁ ἀκράτης, ὁ βίαν ἐπιβάλλων τοῖς ἐλευθέροις καὶ ἐξυβρίζων). ἄνθρωπος=ὁ ἄνθρωπος. αἴρεσις=ἐκλογή. πράττω=ἐνεργῶ. ἡσυχίαν ἄγω=ἡσυχάζω. οἷός εἰμι + ἀπαρ.=τοιοῦτος εἶμαι. ἔχω=κατέχω. καταστέφομαι=ὑποτάσσω. μένω=ἀρκοῦμαι. προσπεριβάλλομαι=ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀποκτῶ τι. πανταχῇ=καθ' ὅλα τὰ μέρη. μέλλω=βραδύνω. καθημαι=ἀδρανώ. περιστοιχίζομαι=περικυκλώνω τι (κυ-

ριολεκτεῖται ἐπὶ τοῦ κυνηγίου=περιβάλλω διὰ δικτύων (κατὰ τὰς ἐκδρομὰς τῶν θηρίων ὀρθὰ ξύλα ἰστάσιν οἱ κυνηγέται, ἃ καλοῦσι *στίχους*, καταπετανύντες αὐτῶν δίκτυα, ἵνα, ἐὰν αὐτοὺς ἐκφύγη τὰ θηρία, εἰς τὰ δίκτυα ἐμπέση).

Γραμματικά. *δραῖτε*=ἐνεστ. ὄριστ. τοῦ *δράω*—*ῶ* (*εἴρων*, *ῥομαι*, *εἶδον*, *εἶ- (ῶ)ρακα*, *εῶρακεῖν*). *οἷ*=ἀναφ. τοπικὸν ἐπιρρ. *προσέληλυθεν*=παρακ. τοῦ *προέρχομαι* (*προήειν*—*προῆα*, *πρόειμι*, *προῆλθον*, *προσέληλυθα*, *προσέληλυθειν*). *ἄνθρωπος* (κράσις)=*δ ἄνθρωπος*. *δίδωσι*=ἐνεστ. ὄριστ. τοῦ *δίδωμι* *εἰδόντων*, *δῶσα*, *ἔδωκα*, *δέδωκα*, *ἔδεδόκειν*). *ὡς*=ἀναφ. ἐπιρρ. *κατέστραπται*=μέσ. παρακ. τοῦ *καταστρέφομαι*. *μένειν*=ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ *μένω* (*ἔμενοι*, *μενῶ*, *ἔμεινα*, *μεμένηκα*, *ἔμεινῆκειν*). *προσπεριβάλλεται*=ἐνεστ. ὄρ. τοῦ *προσπεριβάλλομαι* (*προσπεριβαλλόμεν*, *προσπεριβαλοῦμαι*, *προσπεριβαλόμην*, *προσπεριβέβλημαι*, *προσπεριβεβλήμην*). *κύκλω*=τοπ. ἐπιρρ. *πανταχῆ*=τοπικὸν ἐπιρρ. *μέλλοντας*=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ *μέλλω* (*ἐ(η)μελλον*, *μελλήσω*, *ἐμέλλησα*). *καθημένους*=μετοχ. παρακ. (σημ. ἐνεστ.) τοῦ *κάθημαι* (ὡς ἐνεστ. λαμβαν. τὸ *καθέξομαι*). *ἐκαθήμην*=ὑπερ. μέ συμ. παρατατ. (ἢ *καθήμην*).

Ἀναγνώρισις προτάσεων. *δραῖτε*... *πρᾶγμα*=κυρία. *οἱ προσέληλυθεν*... *ἄνθρωπος*=πλαγιά· ἐρωτημ. *ὅς*... *ἡουχίαν*=ἀναφορ. ἀλλ' (*ὅς*) *ἀπειλεῖ*=ἀναφορ. καὶ (*ὅς*) *λόγους ὑπερηφάνους*.. *λέγει*=ἀναφορ. *ὡς φασί*=ἀναφορ. καὶ *οὐχ οἷός ἐχων*... *μένειν ἐπὶ τούτων*=ἀναφορ. συμπερ. ἢ *κατέστραπται*=ἀναφορ. ἀλλ' (*ὅς*) *ἀεὶ προσπεριβάλλεται*=ἀναφορ. καὶ (*ὅς*) *κύκλω*... *περιστοιχίζεται*=ἀναφορ.

Συντακτικά. *δραῖτε*=ο. ὑποκ. *ἄνδρες Ἀθηναῖοι*. τὸ *πρᾶγμα*=ἀντικ. *προσέληλυθεν*=ο. (ἐπεξεῖγει τὸ *πρᾶγμα*) ὑποκ. *ἄνθρωπος*. *ἀσελγείας*=γεν. διαιρετ. *οἷ*=ἐπιρρ. προσδ. τόπου. *δίδωσι*=ο. ὑποκ. *ὅς*· *αἰρεσίν*—*ὕμιν*=ἀντικ. (*ἄμεσον*—*ἔμμεσον*). τοῦ *πράττειν* ἢ *ἄγειν*=γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ *αἰρεσίν*. *ἡουχίαν*=ἀντικ. τοῦ *ἄγειν*. *ἀπειλεῖ*=ο. ὑποκ. (*ὅς*). *λέγει*=ο. ὑποκ. (*ὅς*). *λόγους*=συστ. ἀντικ. *ὑπερηφάνους*=κατηγορ. *φασί*=ο. ὑποκ. (*οἱ ἄνθρωποι*). *οὐχ οἷός ἐστιν*=οὐκ ἔστι τοιοῦτος *οἷος* (=ὡστε). *ἔχων*=τροπ. μετοχ. *κατέστραπται*=ο. ὑποκ. (*ὁ Φίλιππος*). *ἀ*=ἀντικ. *ἐπὶ τούτων*=ἐπιρρ. προσδ. στάσιν. *προσπεριβάλλεται*=ο. ὑποκ. (*ὅς*). *ἀεὶ*=ἐπιρρ. προσδ. χρόν. *περιστοιχίζεται*=ο. ὑποκ. (*ὅς*) *ἡμᾶς*=ἀντικ. *κύκλω*· *πανταχῆ*=ἐπιρρ. προσδ. τόπου. *μέλλοντας*· *καθημένους*=ἐπιθ. μετοχ. (=εἶ μέλλομεν καὶ καθημέθα).

Πραγματικά. *ἀπειλεῖ*· ὅτι θὰ εἰσβάλῃ εἰς Ἀττικὴν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὁ ρήτωρ θεωρεῖ ὕβριν. *οὐχ' οἷός ἐστι μένειν*· τὴν φιλοπραγμοσύνην τοῦ Φιλ. ἐκθέτει ὁ ρήτωρ εἰς τὸν Α' ὀλυμπ. «ἢ *χρηταὶ καὶ συζῆ Φίλιππος*».

Αἰσθητικά. *ἄνθρωπος*· περιφρονητικῶς λέγει ὁ ρήτωρ διὰ τὸν Φ. ὅπως προηγουμένως εἶπεν *οὗτος*. Ὁ Δημοσθένης προσπαθεῖ νὰ διεγείρῃ τὴν φιλοτιμίαν τῶν Ἀθηναίων διὰ τὴν ἀλαζονικὴν στάσιν τοῦ Φ. καὶ τὸ θράσος αὐτοῦ· τοῦτο ἐπιτυγχάνει διὰ τῆς χρησιμοποίησεως πολλῶν ἀναφαρικῶν προτάσεων.

Νόημα. Ἡ ἀναίδεια τοῦ Φ. ἐφθασε μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ ἀπειλῇ εἰσβολῆς εἰς τὴν Ἀττικὴν, νὰ μὴ μᾶς ἀφήνῃ ἡσύχους διαρκῶς περιουκλώνων ἡμᾶς καὶ μὴ ἀρκοῦμενος εἰς τὰ ὅσα κατέκτησε· συνιστᾷ δὲ εἰς τοὺς ἀκροατὰς νὰ παύσουν τὴν ἄδρανεῖαν.

Περίληψις Οἱ Ἀθην. πρέπει νὰ παύσουν ἄδρανοῦντες ἔναντι τῆς ἀναίδειας καὶ ἀπληστίας τοῦ Φιλίπ.

Ἐπιγραφή. Ἡ ἀναίδεια τοῦ Φιλίππου.

§ 10—11—12.

Πότ' οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πόθ', ἃ χρῆ, πράξετε; ἐπειδὴν τί γένηται; ἐπειδὴν νῆ Δί' ἀνάγκη τις ἦ.

Νῦν δέ τί χρῆ τὰ γιγνόμεν' ἠγεῖσθαι;

Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃ εἶναι.

Ἦ βούλεσθ', εἰπέ μοι, περιόντες αὐτῶν πυθθάνεσθαι «λέγετέ τι καινόν;»

Γένοιτο γὰρ ἂν τι καινότερον ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ Ἀθηναίους καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν;

«Τέθνηκε Φίλιππος;»

«Οὐ μὰ Δί' ἀλλ' ἀσθενεῖ!»

Τί δ' ὑμῖν διαφέρει;

Καὶ γὰρ ἂν οὗτός τι πάθῃ. ταχέως ὑμεῖς ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε,

ἂν περ οὗτω προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν

οὐδὲ γὰρ οὗτος παρὰ τὴν αὐτοῦ ρώμην τοσοῦτον ἐπηύξηται, ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν.

Καίτοι καὶ τοῦτο· εἴ τι πάθῃ καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν, ἥπερ αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα,

καὶ τοῦτ' ἐξεργάσαιτο, ἴσθ', ὅτι πλησίον μὲν ὄντες, ἀπασιν ἂν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοι ἐπιστάντες, ὅπως βούλεσθε, διοικήσασθε, ὡς δὲ νῦν ἔχετε,

οὐδέ διδόντων τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν δέξασθαι δύναισθ' ἂν, ἀπηρητημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμας.

Ἑρμηνευτικά. νῆ Δία (κατομοτικόν, εἰς καταφατ. προτ.)=ναὶ μὰ τὸν Δία, μὰ Δία (ἀπομοτικόν, εἰς ἀποφατ. προτ.). ἠγοῦμαι=προηγοῦμαι, ὀδηγῶ, νομῖ-

Πότε λοιπόν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πότε θὰ πράξετε ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα πρέπει; Ὅταν γίνῃ τί; Ὅταν, μὰ τὸν Δία, κάποια ἀνάγκη θὰ παρουσιασθῇ.

Ἐκεῖνα ὁμῶς, τὰ ὁποῖα γίνονται πῶς πρέπει νὰ τὰ θεωρῇ κανεῖς; Διότι ἐγὼ τοῦλάχιστον νομίζω, ὅτι εἶναι μεγίστη ἀνάγκη διὰ τοὺς ἐλευθέρους ἢ κατασχύνῃ διὰ τὰ πράγματα.

Ἦ θέλετε, εἰπέ μοι, περιερχόμενοι νὰ ἐρωτᾶτε ὁ εἰς τὸν ἄλλον «ὑπάρχει τίποτε νέον;»

Ἄλλα δύναται νὰ ὑπάρξῃ τίποτε; περισσότερον νέον παρὰ ὅτι (εἰς) Μακεδῶν καταπολεμῆ τοὺς Ἀθηναίους καὶ διευθύνῃ τὰ πράγματα τῶν Ἑλλήνων.

«Ἀπέθανεν ὁ Φίλιππος;»

«Ὁχι, μὰ τὸν Δία ἀλλ' ἀσθενεῖ!»

Κατὰ τί σᾶς ὠφελεῖ (αὐτὸ) ὁμῶς; Διότι καὶ ἂν αὐτὸς πάθῃ κάτι, ταχέως θὰ δημιουργήσετε ἄλλον Φίλιππον,

ἂν βέβαια κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀντιμετωπίζετε τὴν κατάστασιν

διότι οὕτω αὐτὸς ἔχει σύζηθῆ τόσον πολὺ ἕνεκα τῆς ἰδικῆς του δυνάμεως, ὅσον ἕνεκα τῆς ἰδικῆς μας ἀμελείας.

Καὶ ὁμῶς καὶ τοῦτο (πρέπει νὰ ἀναλογιζόμεθα)· ἐὰν δηλ. ἤθελε πάθει κάτι καὶ πρὸς χάριν μας ἢ τύχῃ, ἢ ὁποῖα βέβαια πάντοτε καλλίτερα (φροντίζει) ἀπ' ὅσον ἡμεῖς φροντίζομεν δι' ἑαυτοῦ,

καὶ αὐτὸ ἤθελε κατορθῶσει, νὰ εἴσθε βέβαιοι, ὅτι, ἐὰν μὲν ἠθέλετε εὑρεθῇ πλησίον (τῆς Μακεδονίας) ἐπιστατοῦντες εἰς τὰ πράγματα, καθ' ὃν χρόνον ὅλα νενικῶς θὰ ἔχουν ταραχθῇ, ἠθέλετε διαχειρισθῇ (αὐτά), ὅπως θέλετε εἰς τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν τώρα εὐρίσκεσθε, οὔτε καὶ ἂν αἱ περιστάσεις ἤθελον ἐπιτρέψει, θὰ ἠμπορούσατε νὰ παραλάβετε τὴν Ἀμφίπολιν, διότι εἴσθε μακρὰν καὶ ὡς πρὸς τὰς (πολεμικὰς) προετοιμασίας καὶ ὡς πρὸς τὰς σκέψεις.

ζω, ἄρχω. οἶμαι (εἶμαι)=νομίζω. τί χρῆ ἠγεῖσθαι=πῶς πρέπει νὰ (τά) θεω-
ρῆ τις (ποία δηλ. ἡ δύναμις καὶ ἡ φύσις τῶν γιγνομένων). ὑπὲρ τῶν πραγμάτων
=διὰ τὰ πράγματα, περιουσιάζω=περιεργόμενοι. πυνθάνομαι=πληροφοροῦμαι.
καιρὸν=νέον, διοικῶ=διευθύνω. τέθνηκε=ἀπέθανε. διαφέρει=ὠφελεί. ποιῶ
=δημιουργῶ. προσέχω τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν=ἀποδίδω σήμασιαν, ἀντιμε-
τωπιζῶ τὴν κατάστασιν. ἐπαυξάνομαι (ἐπαύξομαι)=αὐξάνομαι. ἐπιμελοῦμαι
(ἐπιμελόμαι)=φροντιζῶ. ἐξεργάζομαι=κατορθώνω. ἴσθ' (=ἴστε)=μαθήτε.
εἰσιτάμις (ἐφιστάμις)=τοποθετοῦμαι ὑπεράνω τινός, ἐμφανίζομαι αἰφνιδίως,
εὐρίσκομαι πλησίον. ὕδὲ δίδόντων=οὐδὲ ἐὰν δίδωσιν. ἀπρητημένοι (ἀπαρ-
τάομαι-ῶμαι=εἶμαι ἐξηρητημένος, ἀποχωρίζομαι, εἶμαι μικρῶν). παρασκευῆ
=προετοιμασία (πολεμική). γνώμη=σκεψίς.

Γραμματικά ἄ=ἐνδ. ἀναρ. ἀντ. (ὄς-ῆ-ὄ). χρῆ. (ἀπροσωπ.) (ἐχρῆν=χρῆν, χρῆ-
σει). πράξετε=μελλ. ὄριστ. τοῦ πράττω (ἐπραττον, πράξω, ἐπραξα, πέπραχα-
ἐπεπράχην), ἐπειδὴν (=ἐπειδὴ+ἄν)=χρονικοῦ ἀποθετ. συνδεδ. γένηται=ὑποτ.
ἄορ. β' τοῦ γίγνομαι. νῆ=καταχρ. πρῶθεις, +αἰτιατ. (ἐπὶ βεβαιώσεως). ἦ=
ὑποτ. ἔνεστ. τοῦ εἶμι. τὰ γινόμενα=μετοχ. ἔνεστ. τοῦ γίγνομαι. ἠγεῖσθαι=
ἀπαρ. ἔνεστ. τοῦ ἠγεῖμαι-οὔμαι (ἀποθετ.) (ἠγοῦμην, ἠγήσομαι-ἠγήθησο-
μαι, ἠγησάμην-ἠγήθην, ἠγῆμαι, ἠγήμην). οἶμαι (οἶμαι) ἀποθετ. (ῶομην-
ῶμην, οἶήσομαι, ῶήθην, νενόμικα). εἶπέ=προστ. β' τοῦ λέγω. περιόντες=
μετχ. ἔνεστ. τοῦ περιέρχομαι (περιῆειν-περιῆα, περιεῖμι, περιῆλθον, πε-
ριελήλυθα, περιελήλυθεν). αὐτῶν ἢ ἐαυτῶν καὶ σφῶν αὐτῶν=αὐτοῖσιν ἄντων.
γ'. προσ. (α'. ἡμῶν αὐτῶν. β' ὑμῶν αὐτῶν). πυνθάνεσθαι=ἀπαρ. ἔνεστ. τοῦ
ρ. πυνθάνομαι (ἀποθετ.) ἐπυνθανόμην, πείσομαι, ἐπυνθόμην, πέπυσμαι,
ἐπεπύσομην). λέγεται=μεσ. ἔνεστ. τοῦ ῶ λέγομαι (ἐλεγόμην, λεχθήσομαι-
ἐροθήθην, εἶρημαι-λέλεγμαί). γένοιτο=εὐκτ. μεσ. ἄορ. β' τοῦ γίγνομαι, και-
νότερον ν=συγκρ. βαθ. τοῦ ἐπιθ. καινός. διοικῶν=μετοχ. ἔνεστ. τοῦ διοικέω-ῶ
(διώκουν, διέκισα, διώκηκα, διώκηκειν). τέθνηκε=παρ. τοῦ ἀποθνήσκω
(παῖθ διωθ.) (ἀπέθνησκον, ἀποθανοῦμαι, ἀπέθανον, τέθνηκα, ἐτεθνήκειν
(ὁ παρ.α. τέθνηκα-κας-κε-τέθναμεν, τέθνατε, τεθνάσθαι. ἀπαρ. τεθνάναι,
μετοχ. τεθνήεω-τεθνήεωσα-τεθνήεωσ (ος). μά=καταχρ. πρῶθ +αἰ. (ἐπὶ ἀρ-
νήσεως). διαφέρει=(ἀπροσωπ.) διέφερε, διοίσει, διήνεγκε, διενήνοχε, διενη-
νόχει). πάθη=ὑποτ. ἄορ. β' τοῦ πάσχω (ἐπασχον, πείσομαι, ἐπαθον, πέ-
πυσθα, ἐπεπόνθειν). ταχέως=ἐπιρρ. (καὶ ταχὺ-θᾶτον-τάχιστα). ἄνπερ
(ἄν+περ βιβλιωτ.). οὐτῶ=ἐπιρρ. προσέχητε=ὑποτ. ἔνεστ. τοῦ περ σέχω αὐ-
τοῦ=αὐτοῖσιν ἄντων. γ'. προσωπ. ἐπαύξεται=παρ. ὄριστ. τοῦ ἐπαυξάνομαι
(ἐπαύξομαι) (ἐπηνξάνομην καὶ ἐπηνξόμην, ἐπαυξήσομαι-ἐπαυξηθήσομαι,
ἐπηνξήθην, ἐπηνξήμαι, ἐπηνξήμην). πάθοι=εὐκτ. ἄορ. β' τοῦ πάσχω. ἦπερ=
ὄναρ. ἄντων. (ὄσπερ, ἦπερ, ὄπερ). βέλτιον=ἐπιρρ. συγκρ. βλθμ. (εὖ, βέλ-
τιον, βέλτιστα). ἡμῶν αὐτῶν=αὐτοῖσιν ἄντων. α' προσωπ. ἐπιμελούμεθα=ἐνεστ.
ὄριστ. τοῦ ἐπιμελοῦμαι (καὶ ἐπιμελόμαι) ἀποθ. (ἐπεμελοῦμην καὶ ἐπεμελό-
μαι. ἐπιμελήσομαι, ἐπεμελήθην, ἐπιμεμέλημαι). ἐξεργάσαιτο=εὐκτ. μ. ἄορ.
α' τοῦ ἐξεργάζομαι (ἀποθ.) (ἐξεργασόμην, ἐξεργασήσομαι, ἐξεργασάμην,
ἐξεργασάμαι, ἐξεργάσομαι) ἴσθ' (=ἴστε)=προστ. τοῦ οἶδα (παρ.α. με σημ. ἔνεστ.
ἦδειν, -ἦδη, εἶσομαι-εἰδήσω). τεταραγμένοις=μετοχ. π. παρ.α. τοῦ τα-
ράττομαι ἐπιστάντες=μετοχ. ἄορ. β' τοῦ ἐφίσταμαι (ἐφιστάμην, ἐπιστάσο-
μαι, ἐπέστην, ἐφέστηκα, ἐφιστήκειν). διοικήσοιθε=εὐκτ. μ. ἄορ. α' τοῦ
διοικέομαι-οὔμαι (διωκούμην, διοικήσομαι, διωκησάμην-διωκήθην. διώ-
κημαι, διωκήμην). ὡς=τροπ. ἐπιρρ. δίδόντων=μετοχ. ἔνεστ. (διδῶς-διδού-
σα-δίδον) τοῦ δίδωμι (ἐδίδουν, δώσω, ἔδωκα, δέδωκα, ἐδέδωκεν), δέξασθαι
=ἀπαρ. μ. ἄορ. α' τοῦ δέχομαι (ἵποθ.) (ἐδεχόμην, δέξομαι-δεχθήσομαι, ἐδε-
ξάμην-ἐδέχθην, δέξεμαι, ἐδεδέγμην). δύνασθε=εὐκτ. ἔνεστ. τοῦ δύναμαι
(ἀποθ.) (εἰ)δυνάμην, δυνήσομαι, εἰ(ῆ)δυνήθην-ἐδυνάσθην, δεδύνημαι. ἀπηρ-

τημένοι=μετοχ. παθ. παρακ. τοῦ ἀπαρτάσμαι—ὦμαι (ἀπηρωτόμην, ἀπαρτήσμαι, ἀπηρησάμην—ἀπηρηθήην, ἀπηρητήμαι, ἀπηρητήμην).

Ἄναγνῶρις προτάσεων. πότι' οὖν.. πόθ'.. πράξετε;=εὐθεία ἐρωτημ. ἃ χρῆ=ἀναφορ. ἐπειδὴν τι γένηται;=χρονικοῦποθετικῆ (βραχυλογ.=τί ἐστι τοῦτο, ὃ ἐπειδὴν γένηται). ἐπειδὴν.. ἧ=χρόν. ὑποθετ. νῦν δε... ἠγεῖσθαι;=εὐθεία ἐρωτημ. ἐγώ... εἶναι=κυρία ἢ βούλεσθε.. πυνθάνεσθαι=κυρία, εἰπέ μοι=κυρία, λέγεταί τι καινόν;=εὐθεία ἐρωτημ. γένοιτο γάρ... διοικῶν;=εὐθεία ἐρωτημ. τέθνηκε Φίλιππος;=εὐθεία ἐρωτηματ. οὐ μὰ Δι'... ἀσθενεῖ=κυρία, τί δ' ὑμῖν διαφέρει;=εὐθεία ἐρωτημ. καί γάρ... ταχέως.. ποιήσετε=κυρία, ἂν οὐτός τι πάθῃ=ὑποθετ ἄνπερ... γοῦν=ὑποθετ. οὐδὲ γάρ... ἀμελειαν=κυρία, καίτοι καί τοῦτο (ἐστὼ)=κυρία, εἴ τι πάθῃ=ὑποθετ, καί τὰ τῆς τύχης.. καί τοῦτο (εἰ) ἐξεργάσαιο=ὑποθετ. ἦπερ αἰεῖ... ἐπιμελούμεθα=ἀναφορ. ἴσθ' =κυρία, ὅτι πλησίον.. διοικήσαίθε=ειδικῆ. ὅπως βούλεσθε=ἀναφορ. ὡς δὲ νῦν ἔχετε=ἀναφορ. οὐδέ... γνῶμαι=κυρία.

Συντακτικά πράξετε=ὑποκ. ἄνδρες Ἄθηναῖοι πότε=ἐπιρρ. προσδ. χρόν. χρῆ=ρ. ὑποκ. (πράττειν). ἃ=ἀντικ. τοῦ πράττειν, οὗ ὑποκ. το (ὕμᾱς). ὀλοκλήρος ἢ πρότισις ἃ χρῆ=ἀντικ. τοῦ πράξετε. γένηται=ρ. ὑποκ. τι (τῆς χρονικοῦ τοῦ). προτ. ἢ ἀποδ. εἶναι πράξετε=δ'. εἶδος προσδοκώμενον). ἧ=ρ. ὑποκ. ἀνάγκη. τις=ἐπιθ. προσδ. νῆ Δία=ἐμπρ. προσδ. ἐνόρκου βεβαιώσεως (καί τῆς δευτέρας χρονικοῦποθ. προτ. ἢ ἀποδοσις πράξετε=δ'. εἶδος προσδοκώμενον). χρῆ=ὑποκ. ἠγεσθαι, οὗ ὑποκ. (τινὰ). τὰ γινόμενα=ἀντικ. τοῦ ἠγεσθαι. (ἐπιθ. μετοχ.) τί=κατηγορ. ὡς ἀπάντησις πρέπει νὰ ἐννοήσομεν τὴν φράσιν (εἰ μὴ ἀνάγκην). οἶομαι=ρ. ὑποκ. ἐγώ. εἶναι=ἀντικ. εἶδ. ἀπαρ. αἰσχῆν=ὑποκ. τοῦ ἀπαρμ (ἐτεροπροσωπία). ἀνάγκην=κατηγ. μεγίστην=ἐπιθ. προσδ. τοῖς ἐλενθέροις=δοτ. προσωπ. ὑπέρ τῶν πραγμάτων=ἐμπρ. προσδ. αἰτίας. (ὁ σύνδ. μὲν δὲν ἀνταποδίδεται κατωτέρω, ἀλλ' νοεῖται ἐνκόλως (τί δ' φρονοῖσιν οἱ ἄλλοι, δὲν γνωρίζω). βούλεσθε=ρ. ὑποκ. (ὕμεις). περιμόντες=τροπ. μετοχ. πυνθάνεσθαι=ἀντικ. (τελ. ἀπαρ). αὐτῶν = ἀντικ. τοῦ πυνθάνεσθαι εἰπέ=ρ. ὑποκ. (σύ) ἀντικ. μὴ λέγεται=ρ. ὑποκ. τι. καινόν=κατηγ. γένοιτο=ρ. ὑποκ. τι (α' ὄρος συγκρ.) καινότερον=κατηγ. ἧ.. διοικῶν β' ὄρος συγκρ. καταπολεμῶν—διοικῶν κατηγορ. μετοχ. ὧν ὑποκ. ἀνῆρ. Μακεδῶν=ἐπιθ. προσδ. Ἄθηναίους=ἀντικ. τοῦ καταπολεμῶν τὰ τῶν Ἑλλήνων=ἀντικ. τοῦ διοικῶν τέθνηκε=ρ. ὑποκ. Φίλιππος μὰ Δία=ἐμπρ. προσδ. ἐνόρκος ἄρρησις ἀσθενεῖ=ρ. ὑποκ. (Φίλιππος) διαφέρει=ρ. ὑμῖν=δοτ. προσωπ. τί=αἰτ. κατὰ τι. πάθῃ=ρ. ὑποκ. οὗτος. τι=ουστ. ἀντικ. προσσῆχηε=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). τοῖς πράγμασι=οὗν=ἀντικ. οὕτω=ἐπιρρ. προσδ. τρόπου. ποιήσετε=ρ. ὑποκ. ὑμεῖς Φίλιππον=ἀντικ. ἕτερον=ἐπιθ. προσδ. ταχέως=ἐπιρρ. προσδ. χρόνου (ὃ ὑποθ. λόγοις ἔχει διπλὴν ὑποθ. ἂν πάθῃ—ἂν περ προσσῆχητε=ἀποδ.) ποιήσεται=δ. εἶδος προσδοκώμενον. ἐπὶ ἤξειται=ρ. ὑποκ. οὗτος. τοσοῦτον=δόν=ἐπιρρ. προσδ. ποσοῦ. παρὰ τὴν ῥώμην=παρὰ τὴν ἀμελειαν=ἐμπρ. προσδ. αἰτίας. αὐτοῦ=γεν. κτητ. ἡμετεράν=ἐπιθ. προσδ. καίτοι. (ἐστὼ)=ρ. ὑποκ. τοῦτο. εἰ... πάθῃ (ἐπέλεγε, τοῦ τοῦτο)=ρ. ὑποκ. (Φίλιππος). τι=συστοιχ. ἀντικ. καί (εἰ) ἐξεργάσαιο=ρ. ὑποκ. τὰ τῆς τύχης (=ἢ τύχη) ἄτε. συντ. τοῦτο=ἀντικ. ἡμῖν=δοτ. χαριστ. ἦπερ=ὑποκ. τοῦ ἐνν ρ. (ἐπιμελεῖται). αἰεῖ=ἐπιρρ. προσδ. χρόν. βέλτιον=ἐπιρρ. προσδ. τρόπου (α' ὄρος συγκρ.) ἧ... ἐπιμελούμεθα=ρ. β'. ὄρος συγκρ.) ὑποκ. ἡμεῖς. ἡμῶν αὐτῶν=ἀντικ. ἴστε=ρ. ὑποκ. (ὕμεις), οὗ ἀντικ. ἢ εἰδικ. προστ. ὅτι διοικήσαίθε ἂν=ρ. ὑποκ. (ὕμεις). πλησίον= ἐπιρρ. προσδ. τρόπον. ὄντες=ὑποθ. μετοχ. (εἰ εἴητε) ἐπιστάντες=τροπ. μετοχ. τοῖς πράγμασι=ἀντικ. τοῦ ἐπιστάντες ἀδικαῖν=κατηγ. προσδ. τεταραγμένοις=χρόν. μετοχ. (ὃ ὑποθ. λόγοις ἔχει τριπλὴν ὑποθ. εἰ πάθῃ—εἰ ἐξεργάσαιο—εἰ εἴητε—(ἀποδ.) ἴσθ' ὅτι.. διοικήσαίθε ἂν=γ'. εἶδος. ἀπλὴν σκέψιν λέγοντος. βούλεσθε=ρ. ὑποκ. (ὕμεις). ἔχετε=ρ. ὑποκ.

(ὕμεις) νῦν=ἐπιρρ. προσδ. γρ. δύνασθ' ἄν=ρ. ὑποκ. (ὕμεις). διδόντων=ὑποθ. μετοχ. (=εἰ διδοῖεν—δύναισθ' ἄν γ' εἶδος ὑποθ. λόγου ἀπλήρ. σκέψιν λέγοντος). δέξασθαι=ἀντικ. τελ. ἀπαρ. τῶν καιρῶν=ὑποκ. νοῦ διδόντων. Ἀμφίπολιν=ἀντικ. τοῦ δέξασθαι. ἀπρητημένοι=αἰτιολ. μετοχ. ταῖς παρασκευαῖς—γνώμεις=δοτ. τοῦ κατὰ τι.

Πραγματικά. Τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃν ἢ διαγωγή τῶν Ἀθηναίων περιγράφεται ὑπὸ τοῦ ῥήτορος εἰς τὸν Α' Ὀλυμπ. § 27 ὅπου λέγει «καὶ πρόσσεσι ἢ τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃν». περιόντες' δηλ. ἐν τῇ ἀγορᾷ, ὅπου ἔλεγον οἱ ἀργόσχολοι, ὅτι δὲν διατρέχουν κανένα κίνδυνον, διότι ὁ Φιλ. ἦτο ἀπρητολημένος εἰς ἄλλας ὑποθέσεις. Μακεδῶν ἀνήρ—Ἀθηναίους' ὁ Δημοσθένης παραβάλλει τοὺς Ἀθην. οἷτινες ἦσαν ἔνδοξοι καὶ πολιτισμένοι πρὸς τοὺς βαρβάρους θεωρουμένους Μακεδόνας καὶ διὰ τοὺς ὁποίους περιφρονητικῶς ὀμιλεῖ ὁ ῥήτωρ. Οἱ Μακεδόνες ἦσαν Ἑλληνικὸν φύλον, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδόλως μετέσχον τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων, ἐθεωρήθησαν βάρβαροι μόνων δὲ ὁ βασιλικὸς οἶκος, ὁ ἀνάγων τὸ γένος εἰς τὸν Ἡρακλέα, εἶχε λάβει μέρος εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας καὶ εἶχεν ἀναγνωρίσει τὸν Ἕλληνα. πολιτισμόν. Ἐν τῷ Γ'. Φιλιππικῷ § 31 λέγει ὁ Δημ. «ὑπὲρ Φιλίππου. οὐ μόνον οὐχ' Ἕλληνος ὄντος οὐδὲ προσήκοτος οὐδὲ τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ' οὐδὲ βαρβάρῳ ἐντεῦθεν, ὅθεν καλὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὀλέθρου Μακεδόνας, ὅθεν οὐδ' ἀνδράποδον σπουδαῖον οὐδὲν ἦν πρότερον». —τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν' διὰ τοῦτων ὑπαινίσσεται ὁ Δημ. τὸν Φωκικὸν ἢ ἱερὸν πόλεμον, εἰς τὸν ὅποιον ὁ Φιλίπ. κληθεὶς ὑπὸ τῶν Θεσσαλῶν τὸ 353 π. Χ. ἵνα ἐλευθερώσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῶν τυράννων, ἀνεμίχθη ἀνεπίστως, διότι συνεκρούσθη πρὸς τοὺς Φωκεῖς κληθέντας ἐπικούρους. Λέγεται τι καινόν; τέθνηκε Φίλιππος; ὁ Δημ. σκώπτει τοὺς Ἀθηναίους διὰ τὴν ναθρότητα, τὴν κλίσιν των πρὸς τὰς εἰδήσεις. Ὁ Ἀριστοφάνης σκώπτων αὐτοὺς ἀποκαλεῖ κεχρηναίους.—τὰ τῆς τύχης' ἐμπαικτικώτατα ὁ Δημ. ὑπερθυμίζει μετὰ σαρκασμοῦ τὸν ἀρχαῖον μῦθον, κατὰ τὸν ὅποιον ἡ πόλις των θά σκέπτεται πάντοτε κακῶς, ἀλλ' οἱ θεοὶ θά μεταβάλουν τὰς κακὰς σκέψεις εἰς ὀρθάς, εἰς πείσμα τῆς κατάρτας τοῦ Ποσειδῶνος, ὅστις ἠτήθη εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς. ὁ Ἀριστοφ. (ἰππεύς 1175 καὶ Νεφέλοι 587) λέγει: «φασὶ γὰρ δυσβουλίαν τῆδε τῆ πόλει προσεῖναι, ταῦτα μέντοι τοὺς θεοὺς ἄτ' ἄν ὑμεῖς ἐξαμάργητε ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέπει». Ὁ δὲ Σόλων, λέγει: «ἡμετέρα πόλις κατὰ μὲν Διὸς οὐ ποτ' ὀλεῖται αἰσαν καὶ μακάρων θεῶν φρένας ἀθανάτων τοίη γὰρ μεγάλθυμος ἐπίσκοπος. Πάλλὰς χεῖρας ὑπερθεῖν ἔχει. Αὐτοὶ δὲ φθείρειν μεγάλην πόλιν ἀφραδίησιν ἀστοὶ βούλονται χροῖμασι πειθόμενοι». Τί διαφέρει; οἱ ἀδρανεῖς καὶ ἀργοὶ δὲν ὠφελούνηται ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ ἀντιτάλου των. πλησίον' δηλ. τῆς Μακεδονίας Ἀμφίπολιν' ἢ κατοχὴ τῆς πόλεως αὐτῆς ἦτο πάντοτε τὸ μέγα ὄνειρον τῶν Ἀθηναίων, οἷτινες ἀπὸ τοῦ 357 π. Χ. εὗρισκοντο διὰ τοῦτο εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν πρὸς τὸν Φιλ. ἀπρητημένοι παρασκευαῖς καὶ γνώμεις' διότι ἦσαν ἀποκεχωρισμένοι τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πραγμάτων, διότι τοὺς προτρέπει καὶ στρατὸν νὰ ἔχουν ἔτοιμον πλησίον τῆς Μακ. καὶ αἱ σκέψεις των καὶ αἱ προτομιασθαί ἦσαν μακρὰν τοῦ τόπου, ὅπου ἐλαίετο ἡ τύχη τῆς πόλεως' πολεμικῶς ἀπαράσκευοι καὶ ψυχικῶς ἀναποφάσιστοι.

Αἰσθητικά. Πότε—πότε; σχῆμα ἀναδιπλώσεως, ὁ λόγος καθίσταται παθητικὸς καὶ ἐντυπωσιακός. ἐπειδὰν τί γένηται; τί χρὴ τὰ γινῆν. ἡγεῖσθαι; ἀλέγεται τὸ καινόν; τέθνηκε Φίλιππος; τί δ' ὑμῖν διαφέρει; διὰ τῶν ἄλλε-παλλήλων ἐρωτήσεων, οἷτινες ἰσοδυναμοῦν πρὸς προσταγὴν, καθιστᾷ τὸν λόγον ἱερῶν. ἢ βούλεσθε, εἰπέ μοι' κατ' ἀρχὰς θέτει πληθυντικὸν καὶ ἀκολουθεῖ ἐνικὸς, ὡς ἐάν ὁ ῥήτωρ ἀπευθύνεται πρὸς ἓνα ἕκαστον τῶν ἀκροατῶν καὶ οὕτω γίνονται προσεγγικώτεροι. ἐπειδὰν.. ἢ τοῦτο λέγεται μετὰ πικρῆς εἰρωνείας. ποιήσετε (εἰρωνικῶς). περιόντες—πυνθάνεσθαι—λέγεται τι και-

νόν, ὁ Δημ. πλήττει τὴν νοσθρότητα καὶ τὴν κλίσιν πρὸς τὰς εἰδήσεις τῶν Ἀθηναίων. *πάθῃ* (εὐφημισμός) ἀντὶ *ἂν ἀποθάνῃ* (εἰρωνικῶς ὁμιλεῖ) Εἰς τὰ ὡς ἀνω ἐδάφια ὁ ρήτωρ κατὰ τρόπον ἀριστοτεχνικόν μεταχειρίζεται πρὸς ἀφύπνυσιν τῶν Ἀθηναίων τὴν πικροτάτην *εἰρωνσίαν*, τὸν *σαρκασμόν* καὶ τὸ *σκῆμμα*.

Νόημα. Ἡ μέχρι τοῦδε ἀδράνεια τῶν Ἀθηναίων εἶναι ἐντροπὴ δι' αὐτοὺς, ὅπως εἶναι ἐντροπὴ νὰ γυρίζουν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀργόσχολοι καὶ νὰ ζητοῦν εἰδήσεις, *ἂν ἀπέθανεν ὁ Φιλ.* ἢ ἀσθενεῖ, διότι ἀκόμη καὶ *ἂν ὁ Φιλ.* ἀπέθνησκεν, ἢ ἀμέλειά των θὰ ἐδημιουργεῖ ἕνα νέον Φίλιπ. καὶ οὔτε θὰ κατόρθωνον νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὰς εὐνοϊκὰς περιστάσεις, τὰς ὁποίας ἡ τύχη σκανδαλωδῶς τοὺς παρουσίασε καὶ θὰ τοὺς παρουσιάξῃ πάντοτε, ἔστω καὶ *ἂν* ἐπρόκειτο νὰ ἀνακαταλάβουν τὴν Ἀμφίπολιν, διότι καὶ πολεμικῶς καὶ ψυχολογικῶς εἶναι ἀπροετοίμαστοι.

Περίληψις. Ὁ ρήτωρ κατηγορεῖ τοὺς Ἀθηναίους διὰ τὴν ἀδράνειάν των, ἣτις ἀποτελεῖ ἐντροπὴν δι' αὐτοὺς καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ἀΐξιν τοῦ Φιλ. Εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπωφεληθοῦν τῆς εὐνοϊκῆς τύχης, ἐὰν ἐξακολουθοῦν νὰ ἀδρανοῦν.

Ἐπιγραφή. Οἱ Ἀθηναῖοι τρέπει νὰ ἀφήσουν τὴν ἀδράνειάν καὶ νὰ προετοιμασθοῦν.

III ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ (§ 13—30)

§ 13. 14. 15

Ὡς μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλοντας ὑπάρχειν ἅπαντας ἐτοιμῶς, ὡς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, παύομαι λέγων·

τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἢν ἀπαλλάξαι ἂν τῶν τοιοῦτων πραγμάτων ὑμᾶς οἶομαι, καὶ τὸ πλῆθος ὅσον, καὶ πόρους οὐσίνας χρημάτων, καὶ τὰλλ' ὡς ἂν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκεῖ παρασκευασθῆναι,

καὶ δὴ πειράσομαι λέγειν, δεηθεὶς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοσοῦτον.

Ἐπειδὴν ἅπαντ' ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβάνετε·

μὴδ' ἂν ἐξ ἀρχῆς δοκῶ τινα καὶνὴν παρασκευὴν λέγειν, ἀναβάλλειν μὲ τὰ πράμσθ' ἡγείσθω.

Οὐ γὰρ οἱ «ταχὺ» καὶ «τῆμερον» εἰπόντες μάλιστα εἰς δέον λέγουσιν (οὐ γὰρ ἂν τὰ γ' ἤδη γεγενημένα τῇ νυκτὶ βοηθεῖα κωλύσαι δυνηθεῖμεν), ἀλλ' ὡς ἂν δεῖξῃ, τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ

Ὅτι μὲν λοιπὸν πρέπει νὰ θέλετε νὰ πράττετε ὅλοι γενικῶς μετὰ προθυμίας τὸ καθῆκον σας, ἐπειδὴ κατὰ τὴν γνώμην μου σεῖς (τὸ) ἔχετε ἀντιληφθεῖ καὶ ἔχετε πεισθεῖ, παύω νὰ λέγω·

τὸν τρόπον δὲ τῆς προετοιμασίας, ἢ ὅποια νομίζω ὅτι δύναται νὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν τοιαύτην κατάστασιν τῶν πραγμάτων, καὶ τὸ πλῆθος (τῶν στρατιωτῶν) ὅσον (νομίζω) καὶ τὰ χρηματικὰ μέσα, καὶ τὰ ἄλλα, πῶς μοῦ φαίνεται, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ παρασκευαστοῦν ἄριστα καὶ τάχιστα, τώρα ἀμέσως θὰ προσπαθῶ νὰ ἐκθέσω ἀφοῦ σᾶς παρακάλωσω ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τόσον μόνον.

Ὅταν δηλ. ἀκούσετε ὅλα γενικῶς, (τότε) νὰ κρίνετε, νὰ μὴ κρίνετε προηγουμένως·

μῆτε καὶ ἂν ἐξ ἀρχῆς φαίνωμαι εἰς τινα, ὅτι προτείνω νέαν προετοιμασίαν, νὰ νομίζῃ, ὅτι ἐγὼ προσπαθῶ νὰ ἀναβάλω τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πραγμάτων.

Διότι, ὅσοι ἤθελον εἶπε «ταχέως» καὶ «σήμερον», δὲν προτείνω τὸ κατ' ἐξοχὴν ὀρθόν (διότι δὲν θέλομεν δυνηθῆναι νὰ ἐμποδίσωμεν, ὅσα βεβαίως μέχρι τοῦδε ἔχουν γίνεσθαι τὴν τωρινὴν βοήθειαν), ἀλλ' ὅστις

καὶ πόση καὶ πόθεν διαμεῖναι
δυνήσεται, ἕως ἂν ἡ διαλυσώμε-
θα πεισθέντες τὸν πόλεμον ἢ πε-
ριγενώμεθα τῶν ἐχθρῶν·

οὕτω γὰρ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ
πάσχοιμεν ἂν κακῶς.
Οἴμαι τοίνυν ἐγὼ ταῦτα λέγειν
ἔχε·ν, μὴ κωλύων, εἰ τις ἄλλος
ἐπαγγέλεται τι.

Ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις οὕτω με-
γάλη, τὸ δὲ πρᾶγμ' ἤδη τὸν
ἔλεγχον δώσει·

κριταὶ δ' ὑμεῖς ἔσεσθε.

Ἑρμηνευτικά. ὑπάρχω ἐθέλων (περιφ.)=ἐθέλω. εἰσέτοιμος=προθύμως καὶ δὴ
=εὐθύς ἀμέσως. πειρῶμαι=δοκιμάζω, προσπαθῶ. δέομαι τινος=ἔχω ἀνάγκην.
παρακαλῶ. προλαμβάνω=κρίνω πρότερον. δοκῶ=φαίνομαι, νομίζομαι. ἀνα-
βάλλω=ἐπιβραδύνω. τήμερον=σήμερον. εἰς δέον (περιφ.)=δεόντως. κωλύω=
ἐμποδίζω. πορίζομαι=προμηθεύομαι. διαμένω=μένω διαρκῶς. διαλύομαι=
καταπαύω. πείθομαι=συμβιβάζομαι. περιγίγνομαι τινος=νικῶ τινα. κακῶς
πάσχω=βλάπτομαι. ἔχω+ἄπαρ.=δύναμαι. ἐπαγγέλομαι=ὑπόσχομαι αὐτο-
προαιρέτως (ὑπισχνούμαι=ὑπόσχομαι κατὰ παράκλησιν). δίδωμι ἔλεγχον=
δίδομαι ἀπόδειξιν.

Γραμματικά. ὄς=εἰδ. συνδ. ἐθέλοντας=μετχ. ἐνεστ. τοῦ ἐθέλω. ὑπάρχειν
=ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ ὑπάρχω. εἰσέτοιμος=ἐπίρ. ὄς=αἰτιολ. σύνδ. (ἐξ ὑποκειμ.)
ἐγνωκότων=μετχ. παρακ. τοῦ γινώσκω (ἐγίνωσκον, γνώσομαι, ἐγνωκα, ἐγνώ-
κειν). πεπεισμένων=μετχ. παθ. παρακ. τοῦ πείθομαι (ἐπειθόμην, πεισο-
μαι—πεισθήσομαι, ἐπειθόμην—ἐπείσθην, πέπεισμαι, πέποιθα, ἐπεπείσθην
—ἐπεποίθειν). ἀπαλλάξαι=ἄπαρ. ἄορ. τοῦ ἀπαλλάσσω (ἀπήλλασον, ἀπαλλάξω,
ἀπήλλαξα, ἀπήλλαχα, ἀπηλλάχην). οὐστίντας=αἰτ. πληθ. γεν. ἄορ. τῆς ἀναφ.
ἀντων. (δοστis, ἦτις, ὅ,τι). ὄς=ἀναφ. ἐπίρρ. βέλτεστα· τάχιστα ἐπίρρ. ὑπερθ.
βαθμοῦ (εὖ, βέλτερον, τάχως, θᾶσοον). παρασκευασθῆναι=ἄπαρ. παθ. ἄορ.
α' τοῦ παρασκευάζομαι. πειράσομαι=μέλλ. τοῦ πειράομαι -ῶμαι (ἐπειρώ-
μην, πειράσομαι, ἐπειρασάμην, ἐπειράσθην, πέπειράομαι). δεηθεῖς=μετχ.
παθ. ἄορ. α' (μέσου) τοῦ δέομαι (ἐδεόμην, δεήσομαι, ἐδεήσθην, δεδέομαι).
ἀκούσθε=ὑποτ. ἄορ. α' τοῦ ἀκούω. κρίνατε=προστ. ἄορ. α' τοῦ κρίνω
(ἐκρίνον, κρίνω, ἐκρίνα, κέκρινα). προλαμβάνετε=προστ. ἐνεστ. τοῦ προ-
λαμβάνω (ἀμετάβ.). ἡγείσθω=προστ. ἐνεστ. τοῦ ἡγοῦμαι. ταχὺ (τάχως)=τροπ.
ἐπίρρ. (θᾶττον· τάχιστα). τήμερον=χρον. ἐπίρρ. μάλιστα=ἐπίρρ. ὑπερθ.
βάθμ. (μάλα, μάλλον, μάλιστα). εἰς δέον (περιφρ.)=οὐδ. μετχ. ἐνεστ. τοῦ ἀγο-
σώπου δεῖ. γεγενημένα=μετχ. παρακ. τοῦ γίγνομαι. νυνί=χρον. ἐπίρρ. κωλύ-
σαι=ἄπαρ. ἄορ. τοῦ κωλύω. δυνασθῆμεν=εὐκτ. παθ. ἄορ. α' τοῦ δύναμαι
δείξῃ=ὑποτ. ἄορ. α'. τοῦ δείκνυμι (δείκνυω) (ἐδείκνυν—ἐδείκνυον, δείξα,
ἐδείξα, δέδειξα, ἐδείξειν). πορισθεῖσα=μετοχ. παθ. ἄορ. α'. τοῦ πορίζο-
μαι (ἐπορίζομην, ποροῦμαι, ἐπορισάμην, πορισθήσομαι, ἐπορίσθην, πεπό-
ρισμαι, ἐπεπορίσθην). διαμεῖναι=ἄπαρ. ἄορ. α'. τοῦ διαμένω. δυνασθεῖς=
μελλ. τοῦ δύναμαι. διαλυσώμεθα=ὑποτ. ἄορ. σ'. τοῦ διαλύομαι. πεισθέντες=
μετοχ. παθ. ἄορ. α'. τοῦ πείθομαι. περιγενώμεθα=ὑποτ. ἄορ. β'. τοῦ πε-
ριγίγνομαι. πάσχοιμεν=εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ πάσχω. κακῶς=ἐπίρρ. τροπ. (κά-

ἤθελεν ὑποδείξῃ ποία ἐπιτευχθεῖσα
προετοιμασία καὶ πόση καὶ πόθεν
ἐξευρεθεῖσα θὰ δυναθῇ νὰ μείνῃ
διαρκῶς, ἕως ὅτου ἡ καταπαύσω-
μεν τὸν πόλεμον πεισθέντες ἢ νι-
κῆσωμεν τοὺς ἐχθρούς·
διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν
ἐβλαπτόμεθα πλέον εἰς τὸ μέλλον.
Νομίζω λοιπὸν ἐγὼ, ὅτι δύναμαι
νὰ προτείνω αὐτὰ, χωρὶς νὰ ἐμπο-
δίζω, ἂν κανεὶς ἄλλος ὑπόσχηται
κάτι ἄλλο.

Ἡ μὲν λοιπὸν ὑπόσχεσις τόσον με-
γάλη (εἶναι), τὸ δὲ περιεχόμενον
τῆς προτάσεως ἀμέσως νὰ δώσῃ
τὴν ἀπόδειξιν·
κριταὶ δὲ θὰ εἰσθε σεῖς.

κιοι, κάκιστα). ἐπαγγέλλομαι (ἐπηγγελλόμην, ἐπαγγελθήσομαι, ἐπηγγελιάμην—ἐπηγγέλθην, ἐπήγγελμαι, ἐπηγγέλμην). δώσει=μελλ. τοῦ δίδωμι.

Ἄναγνώρισις προτάσεων. ὡς μὲν... πεπεισμένων=εἰδική. παύομαι λέγων=κυρία. Τὸν δὲ τρόπον, καὶ τὸ πλῆθος.. χρημάτων καὶ τάλλα... καὶ δὴ πειράσομαι.. τοσοῦτον=κυρία. ἢ ἀπαλλάξει... οἶομαι=ἀναφορ. ὡς ἂν μοι βέλτεστα... παρασκευασθῆναι=πλαγία ἐρωτημ ἔπειδάν... ἀκούσῃτε=χρον. ὑποθετ. κρίνατε=κυρία. μή... προλαμβάνετε=κυρία (ἀπαγορευτ.). μηδέ... λέγειν=ἐνδοτική ἀναβάλλειν... ἡγείσθω=κυρία. οὐ γὰρ... λέγουσιν=κυρία. οὐ γὰρ ἂν... δυνηθεῖμεν=κυρία. ἀλλ' ὅς ἂν δείξῃ=ἀναφ. ὑποθ. τίς... δυνήσεται=πλαγία ἐρωτημ. ἕως ἂν... πόλεμον=χρον. ὑποθ. ἢ... περιγεγόμεθα τῶν ἐχθρῶν=χρον ὑποθ. οὕτω γὰρ... κακῶς=κυρία. οἶμαι.. κωλύων=κυρία. εἰ τις ἄλλος... τι=ὑποθετ. Ἡ μὲν οὖν... μεγάλη (ἐστι)=κυρία. τὸ δὲ πρᾶγμα... δώσει=κυρία. κριταί... ἐσεσθε=κυρία.

Συντακτικά. ὡς.. δεῖ (εἰδική προτ. ὡς ἄντικ. τοῦ λέγων)=ρ. ὑποκ.=ἐθέλοντας ὑπάρχειν (=ἐθέλειν) ποιεῖν=ἀντικ. (τέλ. ἀπαρ.) τοῦ ἐθέλοντος ὑπάρχειν. τὰ προσήκοντα=ἀντικ. τοῦ ποιεῖν, τοῦ ὁλοίου ὑποκ. ἔνν. τὸ (ὅμας). ἅπαντας=κατηγορ. προσδ. ἐτοίμας=ἐπιρρ. προσδ. τρόπον, ὡς ἐγνωκότων καὶ πεπεισμένων=αιτιολ. μετοχ. γεν. ὑπολυτ. (ἐξ ὑποκειμένου) (=ἐπειδὴ ἐγνώκατε καὶ πέπεισθε). ὑποκ. μετχ=ὄμων. παύομαι=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). λέγων=κατηγορ. μετοχ. πειράσομαι=ρ ὑποκ. (ἐγώ). λέγειν (τέλ. ἀπαρ.)=ἀντικ. τὸν τρόπον—τὸ πλῆθος—πόρους—τάλλα=ἀντικ. τοῦ λέγειν παρασκευής=γεν. ὑποκειμ. ὅσον (οἶομαι ἀπαλλάξαιαν)=πλαγία ἐρωτημ. οὐστinas (οἶομαι δεῖν πορισθῆναι)=πλαγία ἐρωτημ χρημάτων=γεν. ἀντικεμ οἶομαι=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). ἀπαλλάξαι ἂν=εἰδ. ἀπαρ. ἀντικ. τοῦ οἶομαι (=ἔτι ἀπαλλάξειεν ἂν). ἦν=ὑποκ. τοῦ ἀπαλλάξαι ἂν (ἐτεροπροσωπία). ὅμας—τῶν πραγμάτων=ἀντικεμ. τοῦ ἀπαρεμ. τοιοῦτων=ἐπιθ. προσδ. δοκεῖ=ρ. ὑποκ.=παρασκευασθῆναι ἂν. μοι=δοτ. προσωπ. βέλτεστα—τάχιστα=ἐπιρρ. προσδ. τρόπον—χρόνον. δεηθεῖς (=ἐπὶ δὲ δεηθῶ)=χρον. μετοχ. ὄμων=ἀντικ. τῆς μετοχ. τοσοῦτον=συστ. ἀντικ. τῆς μετοχ. ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι=κλητ. προσωπ. ἀκούσῃτε=ρ. ὑποκ. (ὅμεις). ἅπαντα=κατηγορ. προσδ. κρίνατε=ρ. ὑποκ. (ὅμεις). προλαμβάνετε=ρ. ὑποκ. (ὅμεις). πρότερον=ἐπιρρ. προσδ. χρον. δολῶ=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). λέγειν=ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρ.). τινι—παρασκευῆν=ἀντικ. τοῦ λέγειν. καιρῆν=ἐπιθ. προσδ. ἐξ ἀρχῆς=ἐμπρ. προσδ. ἡγείσθω=ρ. ὑποκ.=(τις). ἀναβίλλειν=ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρ.) μὲ=ὑποκ. τοῦ ἀναβάλλειν. τὰ πράγματα=ἀντικ. τοῦ ἀπαρ. λέγουσι=ρ. οἱ εἰπόντες=ὑποκ. (=οἱ ἂν εἴπωσιν) ἐπιθ. μετοχ. ταχὺ—τῆμερον=ἐπιρρ. προσδ. τρόπον—χρόνον. εἰς δέον=ἐμπρ. προσδ. διεύθυνσιν. μάλιστα=ἐπιρρ. προσδ. ἐπιτείνων τὸ εἰς δέον. δυνηθεῖμεν=ρ. ὑποκ. (ὅμεις). κωλύομαι=ἀντικ. (τέλ. ἀπαρ.). τὰ γεγενημένα=ἀντικ. τοῦ κωλύσαι (ἐπιθ. μετοχ.). ἤδη=ἐπιρρ. προσδ. χρον. τῇ νυκτὶ=ἐπιθ. προσδ. βοηθεία=δοτ. τοῦ μέσου. ὅς ἂν δείξῃ (ἔνν. οὗτος εἰς δέον λέγει).· δείξῃ=ρ. ὑποκ. ὅς. τίς... δυνήσεται (ὡς ἄντικ. τοῦ δείξῃ) δυνήσεται=ρ. ὑποκ. παρασκευῆ. διαμείναι=ἀντικ. (τέλ. ἀπαρ.) ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμ.=παρασκευῆ (ταῦτοπροσ). τίς—πόση=ἐπιθ. προσδ. πόθεν=ἐπιρρ. προσδ. τόπον. πορισθεῖσα=χρον. μετοχ. ἢ διαλυσόμεθα=ρ. (ἀ. ὄρος συγχερ.) ὑποκ. (ὅμεις). πόλεμον=ἀντικ. πεισθέντες=τροπ. μετοχ. ἢ περιγεγόμεθα (β' ὄρος συγχερ.)=ρ ὑποκ. (ὅμεις). τῶν ἐχθρῶν=ἀντικ. κακῶς πάσομεν ἂν=ρ. ὑποκ. (ὅμεις). οὕτω=ἐπιρρ. προσδ. τρόπου. τοῦ λοιποῦ (χρόνον)=γεν. χρον. οἶμαι=ρ. ὑποκ. ἐγώ. ἔχειν=ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρ.). λέγειν=ἀντικ. (τέλ. ἀπαρ.) τοῦ ἔχειν. ταῦτα=συστ. ἀντικ. τοῦ λέγειν. κωλύων=τροπ. μετοχ. ἐπαγγέλλεται=ρ. ὑποκ. τίς. ἄλλος=ἐπιθ. προσδ. τι=ἀντικ. συστ. μεγάλη (ἐστι)=ρ. ὑποκ. ἢ ὑπόσχεσις. μεγάλη=κατηγορ. δώσει=ρ. ὑποκ. τὸ πρᾶγμα. ἐλεγχον=ἀντικ. ἤδη=ἐπιρρ. προσδ. χρον. ἐσεσθε=ρ. ὑποκ. ὅμεις. κριταί=κατηγορ.

Πραγματικά. τὸ πλῆθος, δηλ. τῶν στρατευμάτων. ἀναβάλλειν, ὁ Δημ. καταπολεμεῖ τοὺς ἀντιπάλους του, οἱ ὅποιοι θὰ ἐφρόναζον, ὅτι προσπαθεῖ νὰ ἐμποδίσῃ ταχὺν—τήμερον, φανεροῦνον τὸ ἐπιτακτικὸν ὕφος τῶν ρητόρων, οἵτινες ἢ προέτεινον μεγάλα καὶ ἀδύνατα ταχέως νὰ ἐκτελεσθῶν ἢ προέτεινον μὲν νὰ γίνῃ τι ταχέως, δὲν ἔλεγον ὁμῶς, τί πρέπει νὰ γίνῃ καὶ πῶς ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ. τίς καὶ πόση καὶ πόθεν, δηλ. τρία τινα πρέπει νὰ ληφθῶν ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν προπαρασκευὴν τοῦ στρατοῦ 1) τὸ εἶδος τῶν στρατιωτῶν (ὀπλίται, ἱπτεῖς, πολίται, ξένοι), 2) ὁ ἀριθμὸς καὶ 3) ὁ μισθός. πεισθέντες, ὁ Δημ. δὲν θεωρεῖ ἀδύνατον τὸν φιλικὸν διαζανονισμόν, ἐξ οὗ καταφρίνεται ἡ σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη τοῦ ρήτορος, πᾶρμα—τὸ περιεχόμενον τῆς προτάσεως· ἐλεγχος—ὅταν παρέχῃ καὶ πειστήρια ὑπὲρ τῆς ἰδέας του.

Αἰσθητικά. ἀπαντας ἐτοίμως ὁ Δημ. ἔθεσεν εἰς τὸ τέλος τῆς προτάσεως τὰς λέξεις αὐτάς, ἵνα αὐτὸ τοῦτο ἐντυπωθῇ εἰς τοὺς ἀκροατάς, πρότερον προλαμβάνετε. (σχῆμα ἐκ παραλλήλου), πλεονασμὸς ἀναβάλλειν=κωλύειν, ἀναβάλλεσθαι=ἀναβάλλω ἐξ ἀμελείας καὶ ὀνηρίας, ἐλεγχον δώσει, ἡ φράσις εἶναι δικαστικὴ (μεταφορὰ ἐκ τῶν δικαστηρίων). Εἰς τὴν πρόθεσιν ὁ ρήτορ τοποθετεῖ κατὰ τρόπον ψυχολογικόν τὰς προτάσεις του ἐπιδεικνύων συνάμα σωφροσύνην καὶ τελείαν ἐλίγγωσιν τῶν φλεγόντων ζητημάτων.

Νόημα. Ὁ Δημ. ἀφοῦ ἔπεισε τοὺς Ἀθηναίους νὰ ἐκτελέσουν τὸ καθήκον των ἐναντι τῆς πόλεως, λέγει, ὅτι θὰ ὑποδείξῃ εἰς αὐτοὺς τὸ ποῖον τῆς στρατιωτικῆς προετοιμασίας, τὸ μέγεθος αὐτῆς καὶ τὸν τρόπον ἐξευρέσεως χορηγιῶν, οὕτως ὥστε ἡ στρατιωτικὴ δύναμις νὰ παραμείνῃ ἐνεργὸς μέχρι τέλους τοῦ πολέμου. Τότε, λέγει, ἢ θὰ ἐπιδιώξωμεν ἐντιμον συμβιβασμόν ἢ θὰ ἐπιβληθῶμεν διὰ τῶν ὀπλῶν. Ἐπίσης ὁ Δημ. συνιστᾷ εἰς τοὺς ἀκροατάς του νὰ μὴ σπεύδουν εἰς κρίσεις ἐκ τῶν προτέρων, ὅπως συνήθως δυστυχῶς συνέβαινε, ἀλλὰ νὰ ἀκούσουν πρῶτον τὰς προτάσεις του καὶ κατόπιν νὰ κρίνουν, διότι ἴσως μερικοὶ νὰ νομίσουν, ὅτι ἐπιδιώκει τὴν ἐπιβράδυνσιν τῆς δράσεως. Τέλος δὲν ἐμποδίζει νὰ ἀκουσθῶν καὶ ἄλλαι προτάσεις καὶ εἰς τὸ τέλος αὐτῶν κρίνουν οἱ ἴδιοι περὶ τοῦ συμφέροντός των.

Περίληψις. ὁ Δημ. ὑπόσχεται ὅτι θὰ προτείνῃ ἄριστον τρόπον προετοιμασίας καὶ παρακινεῖ νὰ ἀκουσθῶν αἱ προτάσεις του καὶ κατόπιν νὰ κρίθῶν.

Ἐπιγραφή. Τίνα τὰ ληπτέα μέτρα καὶ συστάσεις πρὸς τοὺς ἀκροατάς.

§ 16.17.12

Πρῶτον μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τριήρεις πενήτηκοντα παρασκευάσασαι φημί δεῖν εἶτ' αὐτοὺς οὕτω τὰς γνώμας ἔχειν, ὡς, ἂν τι δέῃ, πλευστέον εἰς ταύτας αὐτοῖς ἐμβάσιν.

Πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ἡμίσεισι τῶν ἱπέων ἱππαγωγούς τριήρεις καὶ πλοῖα ἰκονὰ εὐτρεπίσαι κελεύω.

Ταῦτα μὲν οἶμαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἐξαίφνης ταύτας ἀπὸ τῆς οἰκείας χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ Χερρόνησον καὶ Ὀλυμπον καὶ ὅπου βούλεται.

Πρῶτον μὲν λοιπόν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προτείνω, ὅτι πρέπει νὰ προετοιμάσετε 50 τριήρεις, ἔπειτα σεῖς οἱ ἴδιοι ὡς ἔξῃς νὰ σκέπτεσθε, ὅτι δηλ., ἂν παρουσιάζεται καμμιά νάνκη, πρέπει νὰ πλεύσετε, ἀφοῦ σεῖς οἱ ἴδιοι ἐπιβιβάσθητε εἰς αὐτοὺς. Πρὸς τούτοις δὲ προτείνω νὰ προετοιμάσετε διὰ τὸ ἡμισυ τοῦ ἱππικοῦ σας ἱππαγωγούς τριήρεις καὶ πλοῖα (φορηγὰ) ἀρκετὰ.

Αὐτὰ μὲν νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχουν, διὰ νὰ ἐμποδίζουσιν τὰς σιφνιδιαστικὰς αὐτὰς ἐκστρατείας αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ἰδικήν του χώραν εἰς τὰς Θερμοπύλας καὶ τὴν Χερρόνησον καὶ τὴν Ὀλυμπον καὶ ὅπου ἄλλοῦ θέλει.

δεῖ γὰρ ἐκεῖνω τοῦτ' ἐν τῇ γνώμῃ παραστήσῃ, ὡς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν,

ὥσπερ εἰς Εὐβοίαν καὶ πρότερόν ποτέ φασιν εἰς Ἀλιάρτον καὶ τὰ τελευταῖα πρώην εἰς Πύλας, ἴσως ἂν ὀρμήσατε.

Οὗτοι παντελῶς, οὐδ' εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἂν τοῦτο. Ἐγωγέ φημι δεῖν ἐκαταφρόνητόν ἐστιν, ἵν' ἢ διὰ τὸν φόβον, εἰδῶς εὐπρεπεῖς ὑμᾶς, (εἴσετε γὰρ ἀκριβῶς· εἰσὶ γὰρ εἰσὶν οἱ πάντ' ἐξαγγέλλοντες ἐκεῖνω παρ' ἡμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος) ἤσυχίαν ἔχη, ἢ παριδῶν ταῦτ' ἀφύλακτος ληφθῆ μηδενοῦς ἔντος ἐμποδῶν πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν, ἂν ἐνδῶ καιρόν.

διότι πρέπει νὰ ἐμβάλετε εἰς τὸν νοῦν ἐκείνου τὸ ἐξῆς, ὅτι δηλ. σεῖς, ἀποβαλόντες αὐτὴν τὴν ὑπερβολικὴν ἀμελείαν, ἴσως ἠθέλετε ἐκστρατεῦσαι,

ὅπως ἀκριβῶς διηγοῦνται, (ὅτι ἐξεστρατεύσατε) εἰς τὴν Εὐβοίαν καὶ προηγουμένως κάποτε εἰς τὴν Ἀλιάρτον καὶ τελευταῖον πρὸ ὀλίγου εἰς τὰς Θερμοπύλας.

Τοῦτο βέβαια δὲν εἶναι καθόλου εὐκαταφρόνητον, καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἠθέλατε κάμει αὐτό, καθὼς ἐγὼ τούλαχιστον προτείνω, ὅτι πρέπει (νὰ κάμετε), ἵνα ἢ ἀπὸ φόβον ἢ οὐχάχῃ, διότι θὰ ἔχη μάθη, ὅτι σεῖς εἴσθε παρασκευασμένοι, [διότι θὰ (τὸ) μάθη λεπτομερῶς· διότι ὑπάρχουν, (ναὶ) ὑπάρχουν ἐκεῖνοι, οἵτινες καταδίδουν ὅλα εἰς ἐκεῖνον ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἰδίους, περισσότεροι ἀπ' ὅσοι πρέπει] ἢ ἀδιαφορήσας δι' αὐτὰ καταληφθῆ ἀπροφύλακτος, ἀφοῦ τίποτε δὲν σᾶς ἐμποδίζει νὰ πλέεται κατὰ τῆς χώρας ἐκείνου, ἂν (σᾶς) δώσῃ εὐκαιρίαν.

Ἑρμηνευτικά. *Τριήρης* (ἐπιθ. οὐσιαστικοποιηθὲν, παραλείπεται ἡ λέξις ναῦς)=πολεμικὸν πλοῖον μὲ (3) σειρῆς κουπιᾶ. *φημί*=λέγω, προτείνω. *οὕτω τὰς γνώμας ἔχω*=ὡς ἐξῆς σκέπτομαι. *ὡς*=ὅτι. *ἐάν τι δέη*=ἐάν παρουσιασθῇ ἀνάγκη. *πλευστήον* (=δεῖ ὑμᾶς πλευσῆσαι)=πρέπει σεῖς νὰ πλευστετε. *ἐμβαίνω*=ἐπιβιβάζομαι. *ἵππαγωγός*=πλοῖον μεταφέρων ἵππους καὶ ἱππεῖς. *εὐτρεπέζω*=βάζω εἰς τάξιν, παρασκευάζω *κελεύω*=διατάσσω (ἀνώτερος πρὸς κατώτερον), *παρακαλῶ* (κατώτερος πρὸς ἀνώτερον), *συμβουλεύω*=προτείνω (ἴσος πρὸς ἴσον). *παρίστημι τι ἐν τῇ γνώμῃ τινος*=ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος κάτι. *ἐκ τῆς ἀμελείας* (ἐκ=μακρῶν)=ἐγκαταλείπω τὴν ἀμελείαν. *ἄγαν*=πολύ. *φασίν*=λέγουν, διηγοῦνται. *τὰ τελευταῖα*=τελευταῖον *πρώην*=πρὸ ὀλίγου. *οὗτοι*=βεβαιῶς δὲν. *εὐτρεπέης*=ετοίμος. *ἐξαγγέλλω*=καταδίδω. *ἠσυχίαν ἔχω*=ἠσυχάζω. *παροράω*=ἀδιαφορῶ. *ἐμποδῶν* (εἰμι)=ἐμποδίζω. *ἐνδίδωμι*=ὑποχωρῶ, παρέχω. *καιρός*=εὐκαιρία.

Γραμματικά. *πρώτων*=ἐπιρρ. *τοίνυν*=συμπερ. *τριήρης*=ὄν. γ'. κλ. (*τριήρους* *τριήρει*, *τριήρη*, *τριήρες*—*τριήρεις*, *τριήρων*, *τριήρεισι*, *τριήρεις*, *τριήρεις*). *παρασκευάσασθαι*=ἀπαρ. μ. ἀορ. α' τοῦ *παρασκευάζομαι*. *δεῖν*=ἀπαρ. τοῦ ἀπρσο. *δεῖ*. ὡς=εἰδ. συνδ. *δέη*=ὑποτ. ἔνεστ. τοῦ ἀπρσο. *δεῖ*. *πλευστήον* (ἐστίν)=ῥηματ. ἐπιθ. *ἐμβαῖν*=δοτ. πληθ. μετχ. ἀορ. β' τοῦ *ἐμβαίνω*=*ἐνέβαινον* *ἐμβήσομαι*, *ἐνέβην*. (ὑποτ. *ἐμβῶ*, εὐκτ. *ἐμβαίειν*, προστ. *ἐμβήθι*, ἀπαρ. *ἐμβήθι*, μετοχ. *ἐμβᾶς*-*ἐμβᾶσα*-*ἐμβᾶν*) *ἐμβέβηκα*, *ἐνεβεβήκειν*. *ἡμίσοσι*=δοτ. πληθ. τοῦ ἐπιθ. (*ἡμισυς*, *ἡμίσεια*, *ἡμισυ*). *εὐτρεπέισαι*=ἀπαρ. ἀορ. α' τοῦ ἠυτρεπέιζον, *εὐτρεπιῶ*, *εὐ(ἠ)τρέπισα*). *ἐξαίφνης*=τροπ. ἐπίρρ. ὅποι=ἀναφ. τοπ ἐπίρρ. *παραστήσῃ*=ἀπαρ. ἀορ. α' τοῦ *παρίστημι*. ὡς=εἰδ. συνδ. *ἄγαν*=ποσοτ. ἐπίρρ. *τὰ τελευταῖα* (ἐπιρρηματικῶς). *πρώην*=χρον. ἐπίρρ. *οὗτοι* (=οὗτοι=βεβαιῶς. μόριον) *παντελῶς*=ποσοτ. ἐπίρρ. *ὀρμήσατε*=εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ ὀρμῖω-*ω* *ποιήσατε*=εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *ποιέω*-*ω*. *εἰδῶς*=μετχ. παρακ. τοῦ οἶδα (ἢ *εἶδεν*, -*ῆδεν*, *εἶσικι*—*εἰδήσῃ*). *εὐτρεπεῖς*=ἐπιθ. γ' κλ. (ὃ ἢ *εὐτρεπέης*—

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Α΄. ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΣ

3

-ές). εἴσεται=μέλλ. τοῦ οἶδα. ἐξαγγέλοντες=μετχ. ἐνεστ. τοῦ ἐξαγγέλω (ἐξήγγελλον, ἐξαγγελῶ, ἐξήγγειλα, ἐξήγγελα. ἐξηγγέλκειν). ἡμῶν αὐτῶν=αὐτοί. ἀντ. α' προσ. πλείους (πλείους)=ὄνομ. πληθ. συγχρ. βαῦθ τοῦ ἐπιθ. πολλῶς (πλείων, πλείστος) δέοντος=μετχ. ἐνεστ. οὐδ. γέν. τοῦ ἀπρσο. δεῖ. παριδῶν=μετχ. ἀορ. β' τοῦ παροράω ὦ (παρεῶρων, παρόψομαι, παρείδον, ὑπ. παρίδω, παρίδοιμι, πάριδε, παριδεῖν, παριδῶν) παρεό(ω)ρακα, παρεωράσκαι. ληφθῆ=ὑποτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ λαμβάνομαι (ἐλαμβανόμην, ληφθήσομαι, ἐλήφθην, εἴλημαι, εἴλημην). ἐμποδῶν=ἐπιρρ. τοπ. πλείν=ἀπιρρ. ἐνεστ. τοῦ πλέω—(πλείς, πλεῖ, πλέομεν, πλείτε, πλέουσι). ἐνδῶ=ὑποτ. ἀορ. β', γ' προσ. τοῦ ἐνδίδωμι (ἐνεδίδουν, ἐνδώσω, ἐνέδωκα, ἐνέδωκα, ἐνεδεδώκειν).

Ἀναγνώρισις προτάσεων. πρῶτον. δεῖν=κυρία. εἴτ' αὐτῶς.. ἔχειν (φημί δεῖν)=κυρία. ὡς. πλειστοτέον. ἐμβᾶσιν=εἰδική. ἐάν τι δέη=ὑποθετ. πρὸς δέ τοῦτοις.. κελεύω=κυρία. ταῦτα μὲν. Ὁλυμπιον=κυρία. ὅποι βούλεται=ἀναφ. δεῖ γάρ... παραστῆσαι=κυρία. ὡς ὑμεῖς... ἄγαν ἔως ἀν ὀρμήσαστε=εἰδική. ὡσπερ εἰς Εὐβοίαν.. Πύλας=ὄνομορ. Οὗτοι παντελῶς.. εὐκαταφρόνητόν ἐστι=κυρία. οὐδ' εἰ μὴ.. τοῦτο=ἐνδοτ. ὡς ἔγωγε. δεῖν=ἀναφορ. ἴν' ἢ διὰ τὸν φόβον.. ἔχη=τελική. εἴσεται γὰρ ἀκριβῶς=κυρία. εἰσί γαρ=κυρία. εἰσὶν οἱ πάντ' ἐξαγγέλλοντες.. δέοντος=κυρία. ἢ (ἴνα) παριδῶν.. ὑμῖν=τελική. ἀν ἐνδῶ καιρὸν=ὑποθετ.

Συντακτικά. φημί=ο. ὑποκ. (ἐγώ). δεῖν=ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρ.). παρασκευάσασθαι=ὑποκ. τοῦ δεῖν. τριήρεις=ἀντικ. τοῦ παρασκευάσασθαι. πενήτηκοντα=ἐπιθ. προσδ. πρῶτον=ἐπιρρ. προσδ. ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖι=ιλητ. προσφων. εἶτα.. (φημί δεῖν). φημί=ο. ὑποκ. (ἐγώ). (δεῖν)=ἀντικ. ἔχειν=ὑποκ. τοῦ (δεῖν). τὰς γνῶμας=ἀντικ. τοῦ ἔχειν. αὐτοὺς=κατηγορ. προσδ. οὕτω=ἐπιρρ. προσδ. τρόπου. πλειστοτέον (ἐστίν) (=δεῖ ὑμᾶς πλεῦσαι) ὡς ἐπέξηγ. τοῦ οὕτω. ἐμβᾶσιν=χρον. μετοχ. (ἐπὶ ἅν ἐμβῆτε). εἰς ταύτας=ἐμπρ. προσδ. κίνησιν. αὐτοῖς=κατηγορ. προσδ. εἰς ἐννοούμ. ποιητ. αἴτιον (ὑμῖν). δέη=ο. ὑποκ. τι. (=ἐνδείξις). ὁ ὑποθ. λόγος· ἐάν δέη=πλειστοτέον (ἐστίν) ὑμῖν)=δ. εἰδος ὑποθ. λόγου. προσδοκώμενον. κελεύω=ο. ὑποκ. (ἐγώ). εὐτρεπίσαι=ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.) τριήρεις=πλοῖα=ἀντικ. τοῦ ἀπαρ. ἰσπαγωγούς=ἰκανά=ἐπιθ. προσδ. τοῖς ἡμίσει=δοτ. χαριστ. των ἰπέπων=γεν. διαιρ. πρὸς τοῦτοις=ἐμπρ. προσδ. προοτήκην. οἶμαι=ο. ὑποκ. (ἐγώ). δεῖν=ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρ.). ὑπάρχειν=ὑποκ. τοῦ ἀπρσο. ο. ταῦτα=ὑποκ. τοῦ ὑπάρχειν. ἐπὶ τὰς στρατείας=ἐμπρ. προσδ. σκοπὸν. ἐξαίφνης ταύτας=ἐπιθ. προσδ. ἀπὸ τῆς χώρας=ἐμπρ. προσδ. προέλευσιν. οἰκείας=ἐπιθ. προσδ. αὐτοῦ=γεν. κητ. εἰς Πύλας=Χερρόνησον=Ὁλυμπιον=ἐμπρ. προσδ. ἐχθρικὴν κατεῦθυνσιν. βούλεται=ο. ὑποκ. (αὐτός). δεῖ=ο. ὑποκ. παραστῆσαι. (ὑμᾶς)=ὑποκ. τοῦ ἀπρρ. τοῦτο=ἀντικ. ἐν τῇ γνώμῃ=ἐμπρ. προσδ. στάσεως. ἐκείνῳ (=ἐκείνου)=δοτ. κητ. ἄν ὀρμήσαστε=ο. ὑποκ. ὑμεῖς) (ἢ πρότ. αὐτὴ ὡς ἐπέξηγ. τοῦ τοῦτο). ἐκ τῆς ἀμελείας=ἐμπρ. προσδ. ἀφαιρέσιν. ταύτης=ἐπιθ. προσδ. τῆς ἄγαν=ἐπιθ. προσδ. φασὶν ὀδμήσοι)=ο. ὑποκ. (οἱ ἄνθρωποι) εἰς Εὐβ. Ἀλίαρον=Πύλας=ἐμπρ. προσδ. εἰς τόπον κίνησιν. πρότερον=τὰ τελευταῖα=πρώην=ἐπιρρ. προσδ. χρόνου. οὗτοι... ἐστίν=ο. ὑποκ. τοῦτο. εὐκαταφρόνητον=κατηγορ. ποιήσαστ' ἄν=ο. ὑποκ. (ὑμεῖς). τοῦτο=ἀντικ. φημί=ο. ἐγώ. δεῖν=ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρ.). (πειῆσαι)=ὑποκ. τοῦ ἀπρσο. ἔχη=ο. ὑποκ. (Φίλιππος). ἡσυχίαν=ἀντικ. διὰ τὸν φόβον=ἐμπρ. προσδ. αἰτίας. εἰδῶς=αἰτιολ. μετοχ. (ἐπειδὴ οἶδε). ὑμᾶς=ἀντικ. τῆς μετοχ. (ὄντας) ἐνν. κατηγορ. μετοχ. εὐτρεπέεις=κατηγορ. εἴσεται=ο. ὑποκ. (Φίλιπ.) ἀκριβῶς=ἐπιρρ. προσδ. τρόπου. εἰσί=εἰσί (ἀναδίπλωσις)=ο. ὑποκ. οἱ ἐξαγγέλλοντες (ἐπιρρ. μετοχ.). πάντα=ἐκείνῳ=ἀντικ. τῆς μετοχ. παρ' ἡμῶν αὐτῶν=ἐμπρ. προσδ. προέλευσιν. πλείους=ἐπιθ. προσδ. τοῦ δέοντος=γεν. συγχρ. ληφθῆ=ο. ὑποκ. (Φίλιππος). ἀφύλακτος=κατηγ. παριδῶν=ὑποθ. μετοχ. (=ἐάν παρίδη). ταῦτα=ἀντικ. τῆς μετοχ. ὄντος=αἰτιολ. μετχ. γεν. ἀπολ.

μηδενός=ὑποκ ἐμποδῶν=κατηγορ. *πλεῖν*=τελ. ἀπαρ. ἐκ τοῦ ἐμποδῶν. *ἐπὶ τὴν χώραν*=ἐμπρ. προσδ. ἐχθρικήν κατεύθυνσιν. *ἐκείνου*=γεν. κτητ. *ὁμῖν*=δοτ. προσωπ. *ἐνδῶ*=ρ. ὑποκ. (ὁ Φιλ.). *καιρόν*=ἀντικ. ὁ ὑποθ. λόγος. *ἄν ἐνδῶ—οὐκ* (ἔσται) *ἐμποδῶν*=δ' εἶδος ὑποθ. λόγου. προσδοκῶμενον.

Πραγματικά. *πεντήκοντα* ὁ ἀριθμὸς εἶναι μικρὸς, διότι οἱ Ἀθην. ἠδύναντο νὰ ἐτοιμάσουν 300—400 τριήρεις. *τριήρεις* (=τρὶς ἀραρίσκω) ὑπῆρχον α) *αἱ στρατιωτικαὶ* πρὸς μεταφορὰν τῶν στρατιωτῶν, β) *αἱ ταχυεῖς* διὰ τὰς ναυμαχίας, γ) *ἱππαγωγοί*, διὰ τοὺς ἱππεῖς καὶ ἵππους. *ἡμίσει τῶν ἱππέων* ὁ Δημ. προτείνει τὴν ἀποστολὴν 500 ἱππέων ἐξ ἐκάστης φυλῆς οἱ ἱππεῖς ἦσαν 100×10=1000. (ἡμίσεισι)=500. *ἐμβᾶσιν αὐτοῖς* οἱ Ἀθηναῖοι ἤρνούοντο νὰ ἐκστρατεύωσι οἱ ἴδιοι καὶ ἀπέστειλλον ξενικά στρατεύματα. *ἱππαγωγὸς τριήρεις* ἢ *νῆες ἱππαγωγοί* ἢ *ἱππηγοί* αἵτινες κατεσκευάσθησαν τῇ εἰσηγήσει τοῦ Περικλέους τὸ 430 π. Χ. *πλοῖα* ἔννοεῖ τὰ φροτηγὰ τὰ φέροντα τὰ ἐπιτήδεια καὶ ὑπηρετικά. *Πύλας* ἔννοεῖ τὰς Θερμοπύλας. Ὁ Φιλ. ἀπεπειράθη τὸ 352 π. Χ. νὰ καταλάβῃ αὐτάς, ἀλλ' ἀπέτυχεν, διότι ἠμποδίσαν οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τοῦ *Ναυσικλέους*. — *Χερρόνησον* ὁ Φιλ. ἐξεστράτευσεν ἀμέσως κατόπιν κατὰ τῆς *Θρακ. χερσονήσου* (352), ὅπου πρῶτος ὁ Μιλτιάδης ἴδρυσεν ἀποικίαν Ἀθηναίων καὶ κατόπιν ὁ Περικλῆς ἔστειλε 1000 κληρούχους. Τὴν Χερρόνησον ἀπώλεσαν οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὸν Πελ(λ)χὸν πόλεμον καὶ τὴν ἀνέκτησαν ἐπὶ *Τιμοθέου*. — *Ὀλυθον* ὁ Φίλιππος ἐξεστράτευσεν φαίνεται κατὰ τὸ 354 π. Χ. *εἰς Εὐβοίαν* ἔννοεῖ τὴν κατὰ τὸ 357 π. Χ. ὑπὸ τὸν Τιμόθεον γενομένην ἐκστρατείαν, ὅπου εἶχαν γίνεαι κύριοι οἱ Θηβαῖοι, τούτους νικῆσας ὁ Τιμόθεος ἐξεδίωξεν ἐντὸς 30 ἡμερῶν. *φασίν* διότι πρόκειται περὶ γεγονότος πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Δημοσθένους. *Ἀλιάρτον* τὸ 395 π. Χ. ὁ Λύσανδρος μὲ στρατὸν *Φωκῶν, Οἰταίων, Μαλιέων* ἐξεστράτευσεν κατὰ τῶν Θηβῶν διὰ νὰ ἐνωθῇ *εἰς Ἀλιάρτον* μετὰ τοῦ μεγάλου ἐκ Πε(λ)σου Σπαρτιατικοῦ στρατοῦ ὑπὸ τὸν Πανασιαν Β. Πρὶν ὅμως φθάσῃ ὁ ἐκ Πε(λ)σου στρατὸς, ὁ Λύσανδρος ἔδωκε ἀτυχὴ μάχην ὑπὸ τὰ τεῖχη τῆς Ἀλιάρτου καὶ ἐφρονεῖσθῃ ὁ ἴδιος, ὁ δὲ στρατὸς του διελύθη, οἱ *ἐξαγγέλλοντες* εἰς τὰς Ἀθήνας ὑπῆρχον πολλοὶ εὐνοοῦντες τὸν Φιλ. μετὰ τούτων θά ἦτο ὁ Φιλοκράτης, Φρύνων, Ἀριστόδημος, Νεοπτόλεμος, Κτησιφῶν καὶ ἄλλοι.

Αἰσθητικά. *ἐκείνω* (=ἐκείνου)—*ἐν τῇ γνώμῃ* (σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος). *εἰσὶ γὰρ—εἰσὶ γὰρ*, ἡ ἀναδιπλωσις αὕτη δίδει παθητικὸν τόνον εἰς τὴν ἀπόδειξιν καὶ ἐκφράζει τὴν λύπην του, διότι ὑπάρχουν Ἀθηναῖοι ἐξαγγέλλοντες εἰς τὸν Φίλιπ. τὰ μυστικά τῆς πόλεως. *Ὁρμήσασ' ἄν* ἢ εὐκτ. ἐδῶ δηλοῖ ἀμφιβολίαν τοῦ Φιλίππου περὶ τῆς προθυμίας τῶν Ἀθηναίων. *φασί* ὁ Δημ. συνηθίζει νὰ ἀναφέρῃ γεγονότα ἐκ τῆς προτέρως ἱστορίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον φανερώνει, ὅτι εἶχε μελετήσῃ τὰ σφζόμενα ἔργα τῶν παλαιῶν ρητόρων καὶ τὰς ἱστορίας τοῦ *Ἡροδότου, Ἑλληνικού, Θουκυδίδου καὶ Ξενοφώντος*. Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐδάφια παρατηρεῖται ἡ ἀκριβολόγος καὶ ἐμπεριστατωμένη ἐξέτασις τῆς καταστάσεως ὑπὸ τοῦ Δημοσθένους, ὡς καὶ ἡ τελεία ἐπίγνωσις τῶσιν τῆς πολεμικῆς καὶ πολιτικῆς θέσεως τοῦ Φιλίππου ὅσον καὶ τῶν Ἀθηναίων.

Νόημα. Ὁ Δημοσθένης προτείνει τὴν παρασκευὴν 50 πολεμικῶν πλοίων μετὰ Ἀθηναϊκοῦ στρατοῦ, ἱππαγωγῶν πλοίων διὰ τὴν μεταφορὰν 500 ἱππέων καὶ ἀρκετῶν μεταγωγικῶν. Ἡ προπαρασκευὴ αὕτη θά ἐκφοβίσῃ τὸν Φίλιππον ἀπὸ τὰ ἀναλάβῃ αἰφνιδιαστικά κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἐκστρατείας καὶ θά βεβαιωθῇ, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἔπαυσαν ἀδρανοῦντες καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξεγεροῦν, ὅπως ἐξηγέρθησαν προηγουμένως εἰς τὴν Εὐβοίαν, Ἀλιάρτον καὶ Θερμοπύλας. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἐξεγεροῦν, ἡ προετοιμασία αὕτη θά ἐκφοβίσῃ τὸν Φιλ. καὶ ἢ θά συχάσῃ ἢ ἂν ἀδιαφορήσῃ καὶ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Θράκης, τότε οἱ Ἀθηναῖοι θά δυνηθοῦν νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τῆς Μακεδονίας.

Περίληψις. Πρότασις ἀποστολῆς 50 τριήρων, ἰπαγωγῶν πλοίων καὶ μεταγωγικῶν πρὸς ἐμπόδιον αἰφνιδιασμῶν ἐκ μέρους τοῦ Φιλ. Σκοπὸς τῆς προετοιμασίας.

Ἐπιγραφή. Τὸ εἶδος τῆς παρασκευασθησομένης ἀ' δυνάμεως, λόγος τῆς τοιαύτης παρασκευῆς καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς.

§ 19

Ταῦτα μὲν ἔστιν, ἃ πᾶσι δεδόχθαι φημί δεῖν καὶ παρεσκευάσθαι προσήκειν. οἴομαι·

πρὸ δὲ τούτων δυνάμιν τιν', ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φημί προχειρίσασθαι δεῖν ὑμᾶς, ἢ συνεχῶς πολεμήσει καὶ κακῶς ἐκείνον ποιήσει.

Μή μοι μυρίουσ μηδὲ δισμυρίουσ ξένους, μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους ταύτας δυνάμεις,

ἀλλ' ἢ τῆς πόλεως ἔσται, κἂν ὑμεῖς ἕνα κἂν πλείους κἂν τὸν δεῖνα κἂν ὄντινοῦν χειροτονήσετε στρατηγόν, τούτῳ πείσεται καὶ ἀκολουθήσει.

Καὶ τροφήν ταύτη πορίσαι κελεύω.

Ἑρμηνευτικά. δεδόχθαι (δέδοκται=ἔχει ἀποφασισθῆναι), προχειρίζομαι=θέτω εἰς χεῖρας, προετοιμάζω δι' ἑμαυτόν. κακῶς ποιῶ=βλάπτω. μύριοι=10 χιλ. (μυριοί=ἄπειροι). δισμύριοι=20 χιλ. ξένους=μισθοφόρους. δυνάμεις=πεζικόν. δυνάμεις ἐπιστολιμαῖοι=δυνάμεις μόνον εἰς τὸ χαρτί γραμμένες. κἂν=καὶ ἂν. χειροτονῶ=ἐκλέγω δι' ἀνάτασσεως τῆς χειρός. πείθομαι τινι=ὑπακούω εἰς τινα. ὄντινοῦν=ὀποιοιδήποτε. τροφή=σιτηρέσιον. πορίζω=προμηθεύω. κελεύω=προτείνω.

Γραμματικά. δεδόχθαι=ἀπαρ. παθ. παρακ. τοῦ ἀπρอส. δοκεῖ (ἐδόκει, δόξει, ἔδοξε, δέδοκται, ἐδέδοκτο) (τὸ δέδοκται κυριολεκτεῖται ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐκκλησίας). παρεσκευάσθαι=ἀπαρ. παθ. παρακ. τοῦ παρασκευάζομαι. προσήκει=ἀπρอส. προχειρίσασθαι=ἀπαρ. μ. ἀορ. ἀ' τοῦ προχειρίζομαι (προχειρισάμην, προχειρίσθην, προχειρίσμαι). κἂν (κῶσις). πλείους (πλείονας)=αἰτ. πληθ. συγκρ. βαθ. (πολύς, πλείων, πλείστος). ὁ δεῖνα, ἢ δεῖνα, τὸ δεῖνα=ἀορ. ἄντων. (κλιτῆ καὶ ἄκλιτος). ὄντινοῦν, ἤτιοῦν, δτιοῦν=ἀορ. ἄντων χειροτονήσετε=ὑποτ. ἀορ. ἀ' τοῦ χειροτονέω. πείσεται=μέλλ. τοῦ πείθομαι. ἀκολουθήσει=μέλλ. τοῦ ἀκολουθέω. ᾧ πορίσαι=ἀπαρ. τοῦ πορίζω (ἐπόρισον, πορίῶ, ἐπόρισα, πεπόρικα, ἐπεπορίκειν).

Ἀναγνώρισις προτάσεων. ταῦτα μὲν ἔστιν=κυρία. ἃ... δεῖν=ἀναφορ. πρὸς δὲ τούτων... ὑμᾶς=κυρία. ἢ... πολεμήσει=ἀναφορ. τελικ. καὶ (ἢ) κακῶς... ποιήσει=ἀναφορ. τελικὴ μή μοι (εἴπη τις)... δυνάμεις=κυρία

(άπαγορ.), ἀλλ' ἢ . . . ἔσται=άναφρ. τελική. κὰν ὑμεῖς . . . στρατηγὸν=ὑποθετ. (καὶ ἢ) τούτῳ πείσεται=άναφρ. τελικ. καὶ (ἢ) ἀκολουθήσει=άναφρ. τελική. καὶ . . . κελεύω=κυρία.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ. ἔστιν=ρ. ὑποκ. ταῦτα (ἀπτ. σύντ.), φημί=ρ. ὑποκ. (ἐγώ), δεῖν = ἀντικ. (εἰδ. άπαρμ.) δέδοχθαι = ὑποκ. τοῦ άπροσ. δεῖν. ᾱ = ὑποκ. τοῦ δέδοχθαι. πᾶσι = ποιητ. αἰτιον. οἶομαι = ρ. ὑποκ. (ἐγώ). προσήκειν=ἀντικ. (εἰδ. άπαρ.). παρεσκευάσθαι=ὑποκ. τοῦ άπροσσωπ. προσήκειν. φημί=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). δεῖν=ἀντικ. (εἰδ. άπαρ.). προχειρίσασθαι=ὑποκ. τοῦ άπροσ. δύναμιν=ἀντικ. τοῦ προχειρίσασθαι. τινά=έπιθ. προσδ. πρὸ τούτων =έμπροθ. προσδ. χρόνου. ὑμᾶς=ὑποκ. τοῦ προχειρ. ἢ (=ίνα αὐτή) . . . πολεμήσει=ρ. ὑποκ. (ἢ). συνεχῶς=έπιρρ. προσδ. διάρκειαν χρόν. κακῶς ποιήσει =ρ. ὑποκ. (ἢ). ἐκείνον=ἀντικ. μὴ (εἰπη)=ρ. ὑποκ. (τίς). μοι=δοτ. ἠθική. ξένους=δυνάμεις=ἀντικ. μυρίους=δισμυρίους=έπιστολιμαίους=ταύτας=έπιθ. προσδ. ἀλλὰ (φημί δεῖν ὑμᾶς προχειρίσασθαι δύναμιν). ἢ . . . ἔσται=ρ. ὑποκ. ἢ. τῆς πόλεως=γεν. κατηγορ. κτητ. χειροτονήσητε=ρ. ὑποκ. ὑμεῖς. ἕνα-πλείους=δείνα=δντινοῦν=ἀντικ. στρατηγὸν=κατηγ. πείσεται=ρ. ὑποκ. (ἢ). τούτῳ=ἀντικ. ἀκολουθήσει=ρ. ὑποκ. (ἢ). (τούτῳ)=ἀντικ. κελεύω=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). πορίσαι=ἀντικ. (τελ. άπαρ.). τροφήν- ταύτη=ἀντικ. τοῦ πορίσαι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. Δεδόχθαι—παρεσκευάσθαι' ἐτέθησαν κατά παρακ. ἐνῶ πρόκειται περί μελλουσῶν πράξεων διότι ὁ Δημ. θέλει νά δεῖξη τὸ τετελεσμένον (ὅπως σήμερον λέγομεν *ἐχάθηκα*). πρὸ τούτων' ὁ Δημ. παρεμβάλλει τὴν πρότασιν αὐτῆν, ἣτις ἦτο δυσκολώτερα τῆς προετοιμασίας τῶν 50 τριήρων, δηλ. *δύναμιν*. ἣτις ἐδρεύουσα πλησίον τῆς Μακεδονίας θά πολεμᾷ συνεχῶς. *ἐκείνον*' ἄποσιωπῶ τὸ ὄνομα τοῦ Φιλ. *έπιστολιμαίους*' οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὰς προτάσεις τῶν στρατηγῶν περί ἀποστολῆς βοηθείας ἀπεφάσιζον πολλὰ, ἀλλὰ ἐλάχιστα ἐξετέλουν (ὅπως λέγει εἰς τὸ § 30 *ίνα μὴ μόνον ἐν ταῖς ψηφίσμασι καὶ ταῖς έπιστολαῖς πολεμῆτε Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις*). *ξένους*, δηλ. μισθοφόρους, οἱ ὅποιοι ἐκτρεπόμενοι εἰς ἄρπαγὰς καὶ λεηλασίας ἐπροξέουν τρόμον εἰς τοὺς συμμάχους μᾶλλον παρά εἰς τὸν ἐχθρόν. *τῆς πόλεως*' τοῦτο τονίζεται ἔμφαντικῶς. *χειροτονήσητε*' οἱ στρατηγοὶ ἦσαν χειροτονητοὶ καὶ ὄχι κληρωτοὶ διὰ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀξιώματος. *σιτηρέσιον*' δηλ. ἄνευ μισθοῦ.

Αἰσθητικά. κὰν . . . κὰν . . . κὰν . . . ὁ Δημ. δηλοῖ ἀδιαφορίαν περί τῶν προσώπων τῶν στρατηγῶν. *μὴ μοι μυρίους*' ὁ ρήτωρ λεπτότατα εἰρανεύεται τοὺς Ἀθηναίους οἱ ὅποιοι ἦσαν πλούσιοι εἰς ψηφίσματα, ἀλλὰ πτωχοὶ εἰς ἔργα. Ἐνταῦθα ὁ ρήτωρ θέτει τοὺς ἀκροατάς του πρὸ τετελεσμένου γεγονότος καὶ ἀριστοτεχνικώτατα παρεμβάλλει δυσκολώτεραν τῆς προηγουμένης πρότασιν, καὶ διὰ τῆς εἰρωνείας προσπαθεῖ νά πείσῃ τοὺς Ἀθηναίους νά ἀφήσουν τὰ γνωστά ψηφίσματα καὶ τὰ πολλὰ λόγια.

Νόημα. Πρὸ τῆς έτοιμασίας τῆς ναυτικῆς δυνάμεως ὁ Δημ. προτείνει συγκρότησιν μονίμου πεζικοῦ στρατεύματος ἐξ Ἀθηναίων πολιτῶν, τὸ ὅποιον θά βλάπη τὸν Φιλ. συνεχῶς. Τὸ στρατεύμα αὐτὸ θά ἔχη σιτηρέσιον καὶ θά εἶναι ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ στρατηγοῦ.

Περὶληψις. Πρότασις περί συγκροτήσεως μονίμου πεζικῆς δυνάμεως ἐκ πολιτῶν ὑπὸ στρατηγὸν καὶ τροφοδοσία αὐτῆς.

Ἐπιγραφή. Τὸ εἶδος τῆς β' παρασκευασθησομένης μονίμου δυνάμεως.

§ 20. 21. 22.

Ἔσται δ' αὖτις τίς ἡ δύναμις καὶ πόση, καὶ πόθεν τὴν τροφήν ἔξει, καὶ πῶς ταῦτ' ἐβελήσει ποιεῖν; Ἐγὼ φράσω, καθ' ἕκαστον τούτων δεξιῶν χωρὶς. Ξένους μὲν λέγω—καὶ ὅπως μὴ ποιήσεσθ', ὃ πολλὰκις ὑμᾶς ἔβλαψεν·

πάντ' ἐλάττω νομίζοντες εἶναι τοῦ δέοντος καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψηφίσμασι αἰρούμενοι ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε.

ἀλλὰ τὰ μικρὰ ποιήσαντες καὶ πορίσαντες, τούτοις προστίθετε, ἂν ἐλάττω φαίνεται.

Λέγω δὴ τοὺς πάντας στρατιώτας δισχιλίους, τούτων δ' Ἀθηναίου φημί δεῖν εἶναι πεντακοσίους, ἕξ ἧς ἂν τινος ὑμῖν ἡλικίας, καλῶς ἔχειν δοκῆ, χρόνον τακτὸν στρατευομένους, μὴ μακρὸν τοῦτον, ἀλλ' ὅσον ἂν δοκῆ καλῶς ἔχειν, ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοισ· τοὺς δ' ἄλλους ξένους εἶναι κελεύω.

Καὶ μετὰ τούτων ἵππεας διακοσίους, καὶ τούτων πενήτηκοντ' Ἀθηναίους τουλάχιστον, ὡσπερ τοὺς πεζοὺς, τὸν αὐτὸν τρόπον στρατευομένους·

καὶ ἵππαγωγούς τούτοις. Εἶεν τί πρὸς τούτους ἔτι; Ταχειας τριῆρεις δέκα· δεῖ γάρ, ἔχοντος ἐκείνου ναυτικόν, καὶ ταχειῶν τριήρων ἡμῖν, ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλήρῃ.

Πόθεν δὴ τούτοις ἡ τροφή γενησεται;

Ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω καὶ δεῖξω, ἐπειδάν, διότι τηλικαύτην ἀποχρῆν οἶμαι τὴν δύναμιν καὶ πόλιντας τοὺς συστρατευομένους εἶναι κελεύω, διδάξω.

Ποίου δὲ εἶδους θὰ εἶναι αὐτὴ ἡ δύναμις καὶ πόση, καὶ ἀπὸ τοῦ θὰ ἔχη τὸ σιτηρέσιον, καὶ πῶς θὰ θελήσῃ νὰ πράττῃ αὐτά; Ἐγὼ θὰ εἶπω, διαπραγματευόμενος καθὲν ἀπ' αὐτὰ χωριστά. Μισθοφόρους μὲν προτείνω—καὶ (προσέχετε) πῶς νὰ μὴ κάνετε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πολλὰς φορὰς σᾶς ἔβλαψε·

ἐνῶ δηλ. νομίζετε, ὅτι ὄλα εἶναι κατώτερα τοῦ πρέποντος καὶ ἐνῶ ἔγκρίνετε τὰ μέγιστα διὰ τῶν ψηφισμάτων, ὅταν φθάσῃ ὁ καιρὸς τῆς ἐκτελέσεως, οὔτε καὶ τὰ μικρὰ δὲν κάμνετε·

ἀλλὰ, ἀφοῦ ἐκτελέσετε τὰ μικρὰ καὶ προμηθεύσετε (σιτηρέσιον), εἰς αὐτὰ νὰ προσθέτετε, ἂν σᾶς φαίνονται μικρότερα.

Προτείνω λοιπὸν συνολικῶς οὐο χιλιάδες (πεζοὺς) στρατιώτας, ἐκ τούτων δὲ νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ εἶναι οἱ 500 Ἀθηναῖοι, ἕξ οἰασδήποτε ἡλικίας σᾶς φαίνεται, ὅτι εἶναι καλόν, ὑπηρετοῦντες ἐπὶ ὀρισμένον χρόνικὸν διάστημα, καὶ αὐτὸ ὄχι μακρὸν, ἀλλ' ὅσον θὰ εἰσφαινετο, ὅτι εἶναι ἀρκετὸν, ὥστε νὰ διαδέχεται ὁ ἕνας τὸν ἄλλον· οἱ ὑπόλοιποι δὲ προτείνω νὰ εἶναι μισθοφόροι.

Καὶ μετὰ τούτων (προτείνω νὰ εἶναι) 200 ἵππεῖς καὶ ἕξ αὐτῶν τουλάχιστον οἱ 50 Ἀθηναῖοι, ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅπως ἀκριβῶς οἱ πεζοί·

καὶ ἵππαγωγὰ πλοῖα δι' αὐτούς.

Ἔστω· τί ἐκτός τούτων ἀκόμη; Δέκα ταχειας τριῆρεις· διότι ἡμεῖς ἔχομεν ἀνάγκην καὶ ἀπὸ ταχειας τριῆρεις, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἔχει ναυτικόν, ἵνα ἡ πολεμικὴ δύναμις μας πλήρῃ ἀσφαλῶς.

Πόθεν λοιπὸν θὰ ἐξευρεθῇ ἡ διατροφή αὐτῶν;

Ἐγὼ καὶ τοῦτο θὰ εἶπω καὶ θὰ ὑποδείξω, ἀφοῦ ἐξηγήσω, διὰ τί νομίζω, ὅτι τὴν μικρὰ δύναμιν εἶναι ἀρκετὴ καὶ (διατί) προτείνω νὰ παρευρίσκωνται οἱ πολῖται, ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐκστρατεύουν μετὰ τῶν μισθοφόρων.

Ἑρμηνευτικά. φράζω=λέγω. διεξέρχομαι=διαπραγματεύομαι. χωρίς=χωριστά. ξένος=μισθοφόρος. αἰρούμαι=ἐλέγω, ἐγκρίνω. προστίθηνι=προσθέτω. τακτός=δυνάμενος ναὶ προσδιορισθῆ. στρατεύομαι=ὑπηρετῶ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ. ἐκ διαδοχῆς=διαδοχικῶς, κατὰ σειράν. εἶεν=ἔστω. δεικνύμι=ὑποδεικνύω. τηλικαύτην=τόσον μεγάλην (ἐδῶ τόσην μικράν). ἀποχρῶ=ἐξαρκῶ (ἀπροσῶπ.). διδάσκω=ἐκθέτω.

Γραμματικά. ἔσται=μελλ. τοῦ εἰμί. ἔξει=μέλλ. τοῦ ἔχω. ἐθελήσει=μελλ. τοῦ ἐθέλω. φράζω (ἔφραξον, φράσω, ἔφρασα (β', ἐπέφρασον), πέπρακα, ἐπεφράκειν). διεξιών=μετχ. ἐνεστ. τοῦ διεξέρχομαι, (διεξήειν—διεξῆα, διεξείμι, διεξῆλθον, διεξελέλυθα, διεξεληλύθειν). χωρίς=τροπ. ἐπιρρ. ποιήσετε=μελλ. τοῦ ποιῶ. ἔλλατω (ἔλλάττομαι=οὐδ. συγκρ. τοῦ ἐπιθ. (μικρός—ἐλάττω—ἐλάχιος). μέγιστα=οὐδ. ὑπερθ. βιβλ. τοῦ ἐπιθ. (μέγας—μείζων—μέγιστος). αἰρούμενοι=μετχ. μ. ἐνεστ. τοῦ αἰρούμαι—οὔμαι (ἠρούμην, αἰρήσομαι, εἰλόμην, ἦρημα, ἦρήμην). πράττειν=ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ πράττω. (ἐπραττον, πράξω, ἔπραξα, πέπραχα, ἐπεπράχην). ποιήσαντες=μετχ. ἄορ. α' ἐνεργ. τοῦ ποιῶ—ῶ. πορίσαντες=μετχ. ἄορ. α' τοῦ πορίζω (ἐπόριζον, ποριῶ, ἐπόρισα, πεπόρικα, ἐπεπορίκειν). προστίθετε=προστ. ἐνεστ. τοῦ προστίθηνι (προστοίθην, προσθήω, προσέθηκα, προστέθηκα, προστεθείκειν). φαίνηται=ὑποστ. ἐνεστ. τοῦ φαίνωμαι (ἐφαινόμην, φαينوῦμαι—φανήσομαι, ἐφηνάμην—ἐφάνην, ἐφασμαι—ἐφέμην, ἐπεφάσμην—ἐπεφῆμην). ἦς—τινος=ἀναφορ. ἀντ. (ὅστις—ἦτις—ὅτι). δοκῆ=ὑποστ. ἐνεστ. τοῦ ἀπροσ. ρ. δοκεῖ, τακτὸν=ρημ. ἐπιθετ. τοῦ τάσσω. ἀλλήλοις=ἀλλήλ. ἀντων. εἶεν=ἐπιρρ. πλήν=ὑποστ. ἐνεστ. τοῦ πλέω (πλεῖς, πλεῖ—πλέομεν, πλεῖτε, πλέουσι (ἐπλεον, πλέομαι—πλευσοῦμαι, ἐπλευσα, πέπλευκα, ἐπεπλεύκειν). γενήσεται=μελλ. τοῦ γίνομαι. φράσω=μελλ. τοῦ φράζω. δείξω=μελλ. τοῦ δεικνύμι (δεικνύω) (δείκνυμι, δείξω, ἔδειξα, ἔδειξα, ἐδειξα, ἐδειχίην). ἐπειδὴν=χρον. ὑποθ. συνδ. τηλικαύτην=δεικτ. ἀντων. (τηλικούτος—τηλικαύτη, τηλικούτος(ν). ἀποχρῆν=παρ. τοῦ ἀπ' ἁρέω—ῶ|ἀπέχρη, ἀποχρήσει, ἀπέχρησε (εἰς τοὺς ποιητὰς ἀπροσῶπ. εἰς τοὺς Ἄντ. ἀπροσῶπ.) διδάξω=ὑποστ. ἄορ. τοῦ διδάσκω.

Ἀναγνώρισις προτάσεων. ἔσται.. δύναμις=εὐθεία ἐρωτ. καὶ πόση (ἔσται)=εὐθεία ἐρωτημ. καὶ πόθεν. ἔξει=εὐθεία ἐρωτημ. καὶ πῶς.. ποιεῖν=εὐθεία ἐρωτηματ. ἐγὼ.. χωρίς=κυρία. ξένους μὲν λέγω=κυρία. καὶ σκοπεῖτε=κυρία. ὅπως μὴ ποιησῶ=πλαγίω ἐρωτημ. ὅ.. ἐβλαῖεν=ἀναφορικῆ. πάντ' ἐλάττω.. ποιεῖτε=κυρία. ἀλλὰ τὰ μικρὰ.. προστίθετε=κυρία. ἄν. φαίνηται=ὑποθετ. λέγω. δισχιλίους=κυρία. τούτων.. πεντακοσίους=κυρία. ἐξ ἧς.. τούτων=ἀναφορικῆ. ἀλλ' ὅσον.. ἀλλήλοις=ἀναφορικῆ. τοὺς δ' ἄλλους.. κελεύω=κυρία. καὶ μετὰ τούτων (κελεύω).. τούτοις=κυρία. τι.. ἔστι (κελεύω);=εὐθεία ἐρωτημ. ταχίως.. δέκα (κελεύω)=κυρία. δεῖ γάρ.. ἡμῖν=κυρία. ὅπως.. πλήν=τελική. πόθεν.. γενήσεται;=εὐθεία ἐρωτημ. ἐγὼ.. φράσω=κυρία. καὶ δείξω=κυρία. ἐπειδὴν.. διδάξω=χρονική. διότι (=δι' ὅτι).. δύναμις=πλαγία ἐρωτημ. καὶ (δι' ὅτι) πολίτας.. κελεύω=πλαγία ἐρωτημ.

Συντακτικά. ἔσται=ρ. ὑποκ. δύναμις τις=κατηγορ. αὐτῆ=ἐπιθ. προσδ. καὶ πόση (ἔσται)=ρ. ὑποκ. (δύναμις). πόση=κατηγορ. ἔξει=ρ. ὑποκ. (δύναμις). τροφήν=ἀντικ. πόθεν=ἐπιρρ. προσδ. προέλευσιν. ἐθελήσει=ρ. ὑποκ. (δύναμις) ποιεῖν=ἀντικ. (τελ. ἄπαρ). ταῦτα=ἀντικ. τοῦ ἄπαρ. πῶς=ἐπιρρ. προσδ. τρόπου. φράσω=ρ. ὑποκ. ἐγὼ. δεξιών=τροπ. μετοχ. καθ' ἕναστον=ἐμπρ. προσδ. διανομήν. τούτων=γεν. διαιρ. χωρίς=ἐπιρρ. προσδ. τρόπου. λέγω=ρ. ὑποκ. (ἐγὼ). ξένους=ἀντικ. καὶ (σκοπεῖτε) ἐνν. ἐκ τούτου ἐξαρτάται ἢ πλ. ἐρωτ. προτ. ὅπως ποιήσῶ=ρ. ὑποκ. (ὅμεις). (ἐκείνη)=ἀντικ. ἐβλαῖεν=ρ. ὑποκ. ὅ. ὁμᾶς=ἀντικ. πολλάκις=ἐπιρρ. προσδ. ποσοῦ. ποιεῖτε=ρ. ὑποκ. (ὅμεις) (ἢ προτ. αὐτῆ ὡς ἐπεξηγ. τοῦ ὅ). νομίζοντες=ἐνδοτ. μετχ.

(=εἰ καὶ νομίζετε). εἶναι=άντικ. (εἶδ. ἀπαρ.) τοῦ νομίζοντες. πάντα=ὑποκ. τοῦ εἶναι. ἐλάττω=κατηγ. τοῦ δέοντος=β'. ὄρος συγκρ. αἰρούμενοι=ἐνδ. μετοχ. (εἰ καὶ αἰρεῖσθε). τὰ μέγιστα=συστ. άντικ. ἐν τῆς ψηφίσμασι=ἐμπρ. προσδ. τρόπον. ἐπὶ τῷ πράττειν=ἐμπρ. προσδ. χρόνον. μικρὰ=άντικ. τοῦ ποιεῖτε. προσίθετε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). ποιήσαντες=πορίσαντες=χρον. μετοχ. τὰ μικρὰ=άντικ. τοῦ ποιήσαντες. τούτοις=άντικ. τοῦ προσίθετε. φαίνηται=ρ. ὑποκ. (τὰ μικρὰ) ἀτ. σύντ. ἐλάττω=κατηγ. (ὁ ὑποθ. λόγος, ἂν φαίνηται=προστίθετε=δ'. εἶδος προσδοκώμενον). λέγω=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). στρατιώτας=άντικ. πάντας=ἐπιθ. προσδ. διοχιλίου=ἐπιθ. προσδ. φημί=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). δεῖν=άντ. (εἶδ. ἀπαρ.). εἶναι=ὑποκ. τοῦ δεῖν. τούτων=γεν. διαιρ. πεντακοσίους=ὑποκ. τοῦ εἶναι. Ἄθηναίους=κατηγορ. δοκῆ=ρ. ἔχειν=ὑποκ. καλῶς ἐπιρρ. προσδ. τρόπου. ὑμῖν=δοτ. προσωπ. ἐξ ἧς... ἡλικίας=ἐμπρ. προσδ. ἀφαιρέσιν. στρατευσόμενους=ἐπιθ. μετοχ. χρόνον=αἰτιατ. χρον. διάρκειαν. τακτὸν=μακρὸν=τοῦτο=ἐπιθ. προσδ. δοκῆ=ρ. ὑποκ. καλῶς ἔχειν. ἐκ διαδοχῆς=ἐμπρ. προσδ. τρόπον ἀλλήλοις=δοτ. άντικ. (διαδοχῆς). κελεύω=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). εἶναι=άντικ. (τελ. ἀπαρ.) τοῦς ἄλλους=ὑποκ. τοῦ εἶναι. ξένους=κατηγορ. καὶ μετὰ τούτων κελεύω εἶναι. (κελεύω)=ρ. ὑποκ. (ἐγώ) (εἶναι)=άντικ. (τελ. ἀπαρ.) μετὰ τούτων=ἐμπρ. προσδ. συνεργασίαν. ἱππέας=ὑποκ. τοῦ (εἶναι). διακοσίους=ἐπιθ. προσδ. τούτων=γεν. διαιρ. πενήτηκοντα=ὑποκ. τοῦ (εἶναι). Ἄθηναίους=κατηγορ. ὥσπερ τοὺς πεζοὺς=ὥσπερ οἱ πεζοὶ (στρατεύονται)=ἐλξις πρὸς τὸ στρατευσόμενους=ἐπιθ. μετοχ. τρόπον=αἰτ. τροπικῆ αὐτὸν=ἐπιθ. προσδ. καὶ ἱππαγωγούς τούτοις κελεύω: ἱππαγωγούς=τούτοις=άντικ. τοῦ (κελεύω) τί πρὸς τούτοις ἐστι (κελεύω εἶναι); πρὸς τούτοις=ἐμπρ. προσδ. προσθηκῆν. ταχείας τριήρεις δέκα (κελεύω)=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). ἀσκήρεις=άντικ. ταχείας=δέκα=ἐπιθ. προσδ. δεῖ=ρ. ὡς ὑποκ. ἢ ἀφρημ. ἔννοια ἐνδεῖα (ὑποκ). ἐστι. καί=(ἐπιδοτικός). τριήρων=άντικ. τοῦ δεῖ. ταχειῶν=ἐπιθ. προσδ. ἡμῖν=δοτ. προσωπ. ἔχοντας=αἰτιατ. μετοχ. (=ἐπειδὴ ἔχει) γεν. ἀπολυτ. ἐκείνων=ὑποκ. τῆς μετοχ. ναυτικόν=άντικ. πλήη=ρ. ὑποκ. ἡ δύναμις ἀσφαλῶς=ἐπιρρ. προσδ. τρόπον. γενήσεται=ρ. ὑποκ.=ἢ τροφή. τούτοις=δοτ. χαριστ. φράσω=ρ. ὑποκ. ἐγώ. τοῦτο=άντικ. δείξω=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). άντικ. τοῦτο διδάσω=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). οἶμαι=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). ἀποχρῆν=άντικ' (εἶδ. ἀπαρ.) τὴν δύναμιν=ὑποκ. τοῦ ἀποχρῆν. τηλικαύτην=κατηγορ. κελεύω=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). εἶναι=άντικ. (τελ. ἀπαρ.) τοὺς συστρατευσόμενους=ἐπιθ. μετοχ. ὑποκ. τοῦ εἶναι=πολίτας.

Πραγματικά τις—πόση—πόθεν, δηλ. κατὰ τὸ εἶδος, δηλ. ξένοι ἢ πολῖται, πεζοὶ ἢ ἱππεῖς ποῖος ὁ ἀριθμὸς καὶ πόθεν θὰ ἐξευρεθοῦν τὰ χρημ. μέσα. ἐθέλησει ποιεῖν, δὲν λέγει δυνήσεται διὰ τὴν δεῖξῃ ὅτι ἐκ τῆς θελήσεως τῶν Ἄθην. ἐξαρτᾶται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου καὶ ὄχι ἐκ τῆς δυνάμεως. ξένους, ὁ Δημ. ἀρχίζει νὰ ὀμιλῇ περὶ μισθοφόρων, ἀλλὰ ἀμέσως κατόπιν διακόπτει καὶ ὀμιλεῖ περὶ ὅλου τοῦ στρατοῦ. ἐξ ἧσινος ἡλικίας, ἡ στρατεύσιμος ἡλικία ἦτο ἀπὸ 20—60 ἐτῶν. χρόνον τακτῶν, μὴ μακρὸν, ὁ Δημ. προτείνει εἰς τοὺς Ἄθηναίους μισητότατον πρᾶγμα, διότι δὲν ἠθέλον νὰ ἀκούουν περὶ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας· ὁ ρήτωρ προχωρεῖ διὰ τοῦτο μετὰ μεγίστης προφυλάξεως. ἱππαγωγούς τούτοις, ἡ χωρητικότης ἐκάστης ἱππαγωγῆς ἦτο 30 Ἴπποι μετὰ τῶν ἱππέων, οἱ ἱππεῖς ἔχον πρὸς τοὺς πεζοὺς ὡς 1 πρὸς 10, δηλ. 10 πεζοὶ ἀναλογοῦσαν πρὸς 1 ἱππέα, ἐκ τῶν ἱππέων οἱ 50 νὰ εἶναι Ἄθηναῖοι, ἐκ δὲ τῶν πεζῶν οἱ 500, Δηλ. ζητεῖ εἰς τὴν περικῆν καὶ ἱπικὴν δύναμιν τὸ τέταρτον νὰ εἶναι Ἄθηναῖοι. ἔχοντας ἐκείνων ναυτικόν, ὁ Φίλιπ. κατεσκευάσας στόλον ἐκ τῶν εισοδημάτων ἐκ τῶν μεταλλείων χρυσοῦ καὶ εἰς πρόσδοτον χιλίων ταλάντων ἐτησίως. Ὁ στόλος ὅμως οὗτος οὐδέποτε κατώρθωσε νὰ ἐξισωθῇ πρὸς τὸν στόλον τῶν Ἄθηναίων καὶ διὰ τούτα ὁ Δημ. θεωρεῖ ἐπαρκεῖς τὰς 10 ταχείας τριήρεις.

Αισθητικά τακτὸν—μὴ μακρὸν—ὅσον ἂν δοκῇ—ἐκ διαδοχῆς, ὁ Δημ. ἐπίτηδες ἔθεσεν ἐν τῷ λόγῳ τὰς φράσεις αὐτάς, ἵνα μὴ γογγύσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι διὰ μακροχρόνιον στρατ. ὑπηρεσίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶχον κουρασθῆναι προσπάθει νὰ περιορίσῃ εἰς βραχὺ χρόν. διάστημα. Εἰς τὰ ὡς ἄνω ἐδάφια εἶναι ἀξιοπαρατήρητος ἡ συντομία καὶ ἡ ταχύτης εἰς τὴν διατύπωσιν τοῦ σχεδίου του, τὸ ὅποιον παρουσιάζεται ὀλοκληρωμένον. Τίποτε δὲν ἀφήνει ἀσαφές καὶ προβλέπει δι' ὅλα. Τοῦτο εἶναι ἴδιον πολιτικοῦ ἔχοντος καθωρισμένας ἀποφύσεις ἐπὶ ὅλων τῶν προτεινομένων.

Νόημα. Ὁ Δημοσθένης προτείνει τὴν συγκρότησιν μικρᾶς πολεμικῆς δυνάμεως, ἣτις θὰ περιλαμβάνῃ τρία τμήματα. Τὸ πρῶτον τμήμα θὰ περιλαμβάνῃ 2.000 πεζοὺς ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 500 θὰ εἶναι Ἀθηναῖοι στρατευόμενοι κατὰ μικρὸν χρόν. διάστημα καὶ ἐκ περιτροπῆς, οἱ δὲ ἄλλοι 1500 θὰ εἶναι μισθοφόροι. Τὸ δεύτερον τμήμα θὰ περιλαμβάνῃ 200 ἵππους, ἐκ τῶν ὁποίων 50 θὰ εἶναι Ἀθηναῖοι μὲ τὰ ἀνάλογα ἵππαγωγὰ πλοῖα. Τὸ τρίτον τμήμα θὰ περιέχῃ 10 ταχείας τριήρεις πρὸς ἀσφάλειαν· τέλος ὑπόσχεται νὰ ὑποδείξῃ τὰ μέσα τῆς διατροφῆς τῆς δυνάμεως αὐτῆς.

Περίληψις. Ὁ Δημοσθένης καθορίζει τὸ εἶδος τῆς συγκροτηθησομένης στρατιωτικῆς δυνάμεως καὶ τὸ μέγεθος αὐτῆς.

Ἐπιγραφή. Τὸ εἶδος τῆς μονίμου πεζικῆς δυνάμεως καὶ ἀριθμὸς αὐτῆς. Συμπλήρωσις τῆς δυνάμεως ταύτης καὶ διασποφτικαὶ ἐξηγήσεις.

§ 23—24

Τοσαύτην μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ ταῦτα, ὅτι οὐκ ἔστι νῦν ἡμῖν πορισσάσθαι δύνάμιν τὴν ἐκείνῃ ἰσχυροτέραν, ἀλλὰ ληστεύειν ἀνάγκη καὶ τοῦτ' ἐν τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην·

οὐ τοίνυν ὑπέρογκον αὐτὴν (οὐ γὰρ ἔστι μισθὸς οὐδὲ τροφή), οὐδὲ παντελῶς ταπεινὴν εἶναι δεῖ.

Πολίτας δὲ παρεῖναι καὶ συμπλεῖν διὰ ταῦτα κελεύω, ὅτι καὶ πρότερον ποτ' ἀκούω ξενικὸν τρέφειν ἐν Κόρινθῳ τὴν πόλιν, οὐδ' Πολύστρατος ἠγεῖτο καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινές, καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς συστρατεύεσθαι·

καὶ εἶδ' ἀκούων, ὅτι Λακεδαιμόνιους παραττόμενοι μεθ' ὑμῶν ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ὑμεῖς μετ' ἐκείνων.

Τόσην μὲν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μικρὰ δύναμις (νομίζω ὅτι ἀρκεῖ) διὰ τοῦτο, διότι δὲν δυνάμεθα ἡμεῖς τῶρα νὰ πορισθῶμεν δύνάμιν, ἣτις θὰ δυνηθῆ νὰ ἀντιπαραταχθῆ πρὸς τὴν δύνάμιν ἐκείνου, ἀλλὰ (εἶναι ἀνάγκη) νὰ διεξάγωμεν ληστρικὸν πόλεμον καὶ νὰ ἐφαρμόζωμεν κατ' ἀρχὰς αὐτὴν τὴν τακτικὴν τοῦ πολέμου. δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ εἶναι αὐτὴ (ἡ δύναμις) μεγάλη (διότι δὲν ὑπάρχει μισθὸς οὔτε τὰ μέσα διατροφῆς), οὔτε νὰ εἶναι ἐντελῶς μικρά. Προτείνω δὲ νὰ παρευρίσκωνται καὶ νὰ συμπλέουν (Ἀθηναῖοι) πολῖται διὰ τὴν ἐξῆς αἰτίαν, διότι δηλ. ἔχω ἀκούσει, ὅτι καὶ προηγουμένως ἡ πόλις κάποτε συνετήρει εἰς τὴν Κόρινθον μισθοφορικὸν στρατόν, τοῦ ὁποίου ἀρχηγὸς ἦτο ὁ Πολυκράτης καὶ ὁ Ἰφικράτης καὶ ὁ Χαβρίας καὶ μερικοὶ ἄλλοι, καὶ ὅτι σεις οἱ ἴδιοι ἐξεστρατεύετε μαζί με αὐτούς·

καὶ γνωρίζω ἐξ ἀκοῆς, ὅτι οἱ μισθοφόροι αὐτοὶ ἐνίκων τοὺς Λακεδαιμόνιους παρατασσόμενοι μαζί με σᾶς καὶ σεις μαζί με ἐκείνους (τοὺς ἐνικάτε).

Ἐξ οὗ δ' αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ ξενικά ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾷ καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δ' ἐχθροὶ μείζους τοῦ δέοντος γέγονασι.

Καὶ παρακύβαντι' ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτάβαζον καὶ πανταχοῖ μάλλον οἴχεται πλέοντα, ὃ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ εἰκότως·

οὐ γὰρ ἔστιν ἄρχειν μὴ διδόντα μισθόν.

Ἄφ' οὗτος ὁμοίως τὰ μισθοφορικά αὐτὰ στρατεύματα ἐκστρατεύουσι μόνων τῶν ἐντελῶς διὰ λογαριασμόν σας, βλάπτουν τοὺς φίλους καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δὲ ἐχθροὶ ἔχουν γίνεαι ἰσχυρότεροι ἀπ' ὅσον πρέπει.

Καὶ ἀφοῦ ρίψουν ἐπιπολαίως ἐν βλέμμα εἰς τὸν πόλεμον, τὸν ὁποῖον διεξάγει ἡ πόλις, πλέουν ταχέως πρὸς τὸν Ἀρτάβαζον καὶ εἰς οἰονδήποτε ἄλλο μέρος μάλλον (παρὰ κατὰ τῶν ἐχθρῶν), ὃ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ, εὐλόγως·

διότι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀρχῆ τις, ἐάν δὲν δίδῃ μισθόν.

Ἑρμηνευτικά. *τοσαύτην* = τόσην μικράν. *ἐνι* = εἶναι δυνατόν. *ἐκείνω* = τῇ δυνάμει ἐκείνου. *τὴν παραταξομένην* = ἥτις ἢ ἴτο εἰς θέσιν νὰ ἀντιπαραταχθῆ. *ληστεύειν* = ληστικῶς πολεμεῖν (κάμνω κλεφτοπόλεμον). *ὑπέρογκος* = πολὺ μεγάλος. *ταπεινός* = ἀσήμαντος. *πάρειμι* = παρενρίσκομαι. *ἀκούω* = ἀκήκοα = ἔχω ἀκούσει. *τρέφω* = συντηρῶ. *ἡγοῦμαι* = εἶμαι ἀρχηγός. *ἀκούων* = ἐξ ἀκοῆς. *νικῶ* = βλάπτω, ἀδικῶ. *παρακύπτω* = κύπτω πρὸς τὰ ἔμπροσ, ἵνα ἴδω τι ἐπιπολαίως, ἰμελῶς πράττω τι. *πανταχοῖ* = εἰς οἰονδήποτε μέρος. *ἔστιν* = εἶναι δυνατόν.

Γραμματικά. *ἐνι* = ἔνεστι (ἀπροσῆπ). *πορίσασθαι* = ἀπαρ. μ. ἀορ. α' τοῦ *πορίζομαι*. *παραταξομένην* = μετχ. μέλλ. τοῦ *παρατάσσομαι* (*παρατασσόμην*). *παρατάξομαι*, *παρατάξιμι*, *παρατέταγμα*, *παρατέταξιμι*. *ρησθῆναι* = ἀπαρ. ἔνεστι. τοῦ *ρησάμι* (*ἐχρώμην*, *ρησάμι*, *ἐχρησάμι* - *ἐχρησάμην*, *ἐχρησάμην*, *ἐχρησάμην*). *τὴν πρώτην* = ἐπίρρ. *παρεῖναι* - *συμπλεῖν* = ἀπαρ. ἔνεστι. τῶν *πάρειμι* - *συμπλέω*. *τρέφειν* = ἀπαρ. ἔνεστι. (*ἐτρέφην*, *τρέψω*, *ἔφρεψα*, *τέτροφα*, *ἐτέτροφην*) *συστρατεύεσθαι* = ἀπαρ. ἔνεστι. τοῦ *συστρατεύομαι*. *παραταττόμενοι* = μετχ. ἔνεστι. τοῦ *παρατάττομαι*. *μείζους* (*μείζονες*) = ὄν. πληθ. συγγκρ. βιβλ. τοῦ ἐπίρρ. *μέγας*, *μείζων*, *μέγιστος*. *γέγονασι* = παρακ. ὄριστ. τοῦ *γίγνομαι*. *παρακύβαντα* = μετχ. ἀορ. α' τοῦ *παρακύπτω* (*παρέκυπτον*, *παρακύβομαι*, *παρέκνυφα*. *παρέκνυφα*, *καρεκνέφειν*). *πανταχοῖ* = ἐπίρρ. (τὰ εἰς οἱ καὶ σε ἐπίρρ. σημαίνουν τὴν εἰς τόπον κίνησιν. τὰ εἰς ἧ τρόπον (ἢ κίνησιν διὰ μέσον), τὰ εἰς οὗ καὶ θεῖ τὴν ἐν τόπῳ στάσιν καὶ τὰ εἰς θεῖν τὴν ἐκ τόπου κίνησιν). *μᾶλλον* = ἐπίρρ. συγγκρ. (*μᾶλα*, *μᾶλλον*, *μάλιστα*). *οἴχεται* = ἔνεστι. ὄριστ. τοῦ ἀποθ. ρ. *οἴχομαι* (*ὀχόμην*, *οἴχόσομαι*, *ὀχῆμαι*, *ὀχῆμην*). *εἰκότως* = τροπ. ἐπίρρ. *διδόντα* = μετχ. ἔνεστι. τοῦ *δίδωμι* (*ἐδίδουν*, *δώσω*, *έδωκα*, *έδεδώκειν*).

Ἀναγνώρισις προτάσεων. *τοσαύτην... διὰ ταῦτα* (*οἶμαι ἀποχρῆν τὴν δύναμιν*) = κυρία. *ὅτι... παραταξομένην* = αἰτιολ. ἀλλὰ ληστεύειν ἀνάγκη (ἔστι)... *πρώτην* = αἰτιολ. *οὗ τοίνυν ὑπέρογκον αὐτήν... οὐδέ παντελῶς... δεῖ* = κυρία. *οὐ γὰρ ἔστι... τροφή* = κυρία. *π' ἕλιτας... κελεύω* = κυρία. *ὅτι καὶ πρότερόν ποτ'... πόλιν... καί... συστρατεύεσθαι* = αἰτιολ. *οὐ... τινές* = ἀναφορικῆ. *καὶ οὐδ' ἀκούων* = κυρία. *ὅτι... μετ' ἐκείνων* = εἰδικῆ. *ἐξ οὗ... στρατεύεται* = χρονικῆ. *τοὺς φίλους... συμμάχους* = κυρία. *οἱ δ' ἐχθροὶ... γέγονασι* = κυρία. *καὶ παρακύβαντι*... *πλέοντα* = κυρία. *ὃ δὲ... εἰκότως* = κυρία. *οὐ γὰρ ἔστιν... μισθόν* = κυρία.

Συντακτικά (*οἶμαι ἀποχρῆν*): (*οἶμαι*) = ρ. ὑποκ. (*ἐγώ*). (*ἀποχρῆν*) = ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρ). *τοσαύτην* = κατηγορ. *διὰ ταῦτα* = ἔμπροσθ. προσδ. αἰτίας. *ἐνι* (ἔνεστιν) = ρ. ὑποκ. *πορίσασθαι*. *ὑμῖν* = δοτ. προσδ. *δύναμιν* = ἀντικ. τοῦ ἀπαρ. *τὴν πα-*

ραταξομένην=ἐπιθ. μετχ. ἐκείνω=άντικ. τῆς μετχ. ἀνάγκη (ἐστί)=ο. ὑποκ. =ληστεύειν—χρησθαι. τῷ τρόπῳ=άντικ. τοῦ χρησθαι. τούτῳ=ἐπιθ. προσδ. πολέμου=γεν. ὑποκ. τὴν πρώτην=ἐπιρρ. προσδ. χρόν. δεῖ=ε. ὑποκ. εἶναι αὐτήν=ὑποκ. τοῦ ἅπαρ. ὑπερρογκον—ταπεινήν=κατηγ. παντελῶς=ἐπιρρ. προσδ. ποσόν. ἐστί=ο. μισθός=τροφή=ὑποκ. κελύω=ο. ὑποκ. (ἐγώ). παρῆναι—συνπλεῖν=άντικ. (τελ. ἅπαρ). πολίτας=ὑποκ. τῶν ἀπαρρηφ. διὰ ταῦτα =ἐμπροσθ. προσδ. αἰτίας. ἀκούω=ο. ὑποκ. (ἐγώ). τρέφειν—ουστρατεύεσθαι=άντικ. (εἰδ. ἅπαρ.) πρότερον=ἐπιρρ. προσδ. χρόν. τὴν πόλιν=ὑποκ. τοῦ τρέφειν (ἐτεροπροσωπ.). ξενικόν=άντικ. ἐν Κορίνθῳ=ἐμπροσθ. προσδ. ἐν τόπῳ στάσι. δμᾶς=ὑποκ. τοῦ ουστρατεύεσθαι. αὐτοὺς=κοιτηγορ. προσδ. ἡγείτο=ο. ὑποκ. Πολύστ. Ἰφικράτης—ἄλλοι τινές=ὑποκ. οὐ=άντικ. οἶδα=ὑποκ. (ἐγώ). ἀκούων=κατηγ. μετοχ. ἐνίκων=ο. ὑποκ. οἱ ξένοι. οὔτοι=ἐπιθ. προσδ. Λακεδαιμόνους=άντικ. παρατιχόμενοι=τροπ. μετοχ. μεθ' ὑμῶν=ἐμπρ. προσδ. συναρξασίαν. ὑμεῖς=ὑποκ. τοῦ ἐνν. (ἐνικᾶτε). μετ' ἐκείνων=ἐμπρ. προσδ. συναρξ. στρατεύεται=ο. ὑποκ. τὰ ξενικά (ἀττ. σὺντ). ὑμῖν=δοτ. χρῆσι. αὐτὰ =κατηγ. προσδ. καθ' αὐτὰ=ἐμπρ. προσδ. χωρισμόν. νικᾶ=ο. ὑποκ. (τὰ ξενικά). φίλους—συνμάχους=άντικ. γυγνάσι=ο. ὑποκ. ἐχθροί. μείζους=κατηγορ. τοῦ δέοντος=β'. ὄρος συγκ. οἴχεται πλέοντα=ταχέως πλέουσι=ο. ὑποκ. (τὰ ξενικά). πλέοντα=κατηγ. μετοχ. παρακύναντα=χρόν. μετοχ. ἐπὶ τὸν πόλεμον =ἐμπρ. προσδ. κατεῦθυσιν. τῆς πόλεως=γεν. ὑποκ. πρὸς Ἀρτάβαζον=ἐμπρ. προσδ. κατεῦθυσιν. πανταχοῖ=ἐπιρρ. προσδ. εἰς τόπον κίνησιν. μάλλον (ἢ ἐπὶ τοὺς πολεμίους=β' ὄρος συγκ.). ἀκολουθεῖ=ο. ὑποκ. ὁ στρατηγός. εἰκότως=ἐπιρρ. προσδ. τρόπον. ἐστιν=ο (ἄπροσωπ.). ἀρχεῖν=ὑποκ. (τινά)=ὑποκ. τοῦ ἅπαρ. διδόντα=ὑποθ. μετοχ. (=εἰάν μὴ διδῶ). μισθόν=άντικ.

Πραγματικά. ληστεύειν' κατά τὸ διεθνές δίκαιον τῆς ἀρχαιότητος πᾶσα περιουσία ἔχθρ. χωρὰς ἐθεωρεῖτο νόμιμος λεία, ἡ δὲ λεία ἐκ τακτικῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου κατετίθετο εἰς τὸ πολεμικὸν ταμεῖον, χάριν δὲ τοῦ ταμείου ἐπώλεε ταυτην ὁ στρατηγός, κατ' ἐξαιρέσειν ὅμως ἐπετρέπετο εἰς τοῖς στρατιώταις νὰ ἐξερχῶνται καὶ πρὸς ἴδιον ὄφελος (πόλεμος ἐπὶ λαφύροις) μισθός=τροφή' οἱ στρατιῶται· παρ' ἀρχαίους ἐλάμβανον συτηρέσιον καὶ μισθὸν ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ· μισθός καὶ τροφή ἀπέτελουν τὸν ἐντελεῖ μισθόν, ὅστις δὲν ἦτο δυνατόν νὰ υπερβῇ τὴν δραχμὴν οὔτε νὰ εἶναι κατώτερος τῶν 4 ὀβολῶν ἡμερησίως. Ἐννοεῖται ἡ τροφή ἐδίδοτο εἰς χρῆμα, μὴ ὑπαρχούσης ἐπιμελητείας στρατοῦ, καὶ ἡγόραζον τὰ τρόφιμα ἀπὸ τοὺς καπήλους, οἵτινες παρηκολούθουν τὸν στρατόν. πρότερον ποτε' ἐννοεῖ τὸν Κορινθιακὸν πόλεμον τὸ 395—387 π.Χ. ἐν Κορίνθῳ· τὸ ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν συνέστησε πρῶτον ὁ Κόνων καὶ ὕστερον παρέλαβε ὁ Ἰφικράτης καὶ ὁ Χαβρίας· διὰ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ οἱ Ἀθηναῖοι κατέκοιψαν ὀλόκληρον μόραν τῶν Λακεδαιμονίων. Πολύστρατος' στρατηγός τῶν μισθοφόρων, ὃν οἱ Ἀθηναῖοι ἔχον προσλάβει καὶ ἔχον ἀπονεμίει τιμὰς καὶ τὸ δίκαιωμα τοῦ πολέμου. Ἰφικράτης' ἐνδοξὸς στρατηγός πολλάκις νικήσας τοὺς πολεμίους, κυρίως ὅμως ἐδοξάσθη, ὅτε στρατηγός τῶν μισθοφόρων κατέσσεψε τὴν μόραν (=στρατ. τάγμα) τῶν Λακεδαιμονίων περὶ τὴν Κορίνθον' καὶ ἐπεχείρησε νὰ καταλάβῃ τὴν χώραν τῶν Κορινθίων, οἱ Ἀθηναῖοι ὅμως ἠμποδίσαν αὐτὸν καὶ τὸν ἀντικατέστησαν διὰ τοῦ Χαβρίου. Κατόπιν ἐστάλη εἰς Ἑλλησποντον καὶ ἐκεῖ ἐφόνευσε δι' ἐνέδρας τὸν Ἀναξίβιον, στρατηγὸν τῶν Λακεδ. Κατὰ τὸν συμμαχικὸν πόλεμον κατηγορηθεὶς ὑπὸ τοῦ Χάρητος, ὅτι ἐδωροδοκῆθη ὑπὸ τῶν ἔχθρῶν, ἐκινδύνευσε καὶ μόλις ἐσώθη ἀδοβαλῶν τὴν ἀρχὴν. Χαβρίας' στρατηγός πολλά κατορθώσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος του. ἄλλοι τινές' δηλ. ὁ Στράβαξ, Καλλίας, Φιλοκράτης.—ἐνίκων Λακεδ. ἐννοεῖ πιθανῶς τὸ 392 π. Χ. ὅτε ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἰφικράτους ἠφάνισαν ὀλόκληρον μόραν παρὰ τὸν λιμένα τῆς Κορίνθου Λέχαιον. Τὴν νίκην αὐτὴν οἱ Ἀθῆν. ἐθεώρουν ἴσην πρὸς τὴν ἐν Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι. νικᾶ' ὁ Δημ. κατηγορεῖ τοὺς Ἀθηναίους διὰ τὴν χρησιμοποίησιν μισθοφορικοῦ στρατοῦ,

διότι ὁ ὄχλος αὐτὸς ἀντὶ νὰ πολεμῇ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ φορολογεῖ καὶ λαφυραγωγεῖ τοὺς συμμάχους. οἱ ἐχθροὶ ἔννοεῖ τὸν Φίλιππον καὶ τοὺς Θηβαίους, Ροδίους, Χίους, ἐπὶ τὸν πόλεμον δύο ἦσαν τότε οἱ πόλεμοι, τοὺς ὁποίους ἐπολέμουν οἱ Ἄθην., ὁ κατὰ τοῦ Φιλίπ. περὶ Ἀμφιπόλεως καὶ ὁ κατὰ τῶν ἀποστάτων συμμάχων. Ἀργάβος Πέρσης σατραπῆς, τὸν ὁποῖον ἐβοήθησε ὁ Ἄθηναῖος στρατηγὸς Χάρης τὸ 356 π.Χ., ὅτε ἀπεστάτησεν ἀπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξου Γ., διότι δὲν εἶχε χρήματα πρὸς μισθοδοσίαν τῶν στρατιωτῶν του.

Αἰσθητικά. Λακεδαιμονίους παραταττόμενοι ἐνίκων προτάσσει τοὺς Λακεδ., διὰ νὰ δείξῃ, ὅτι ἐνίκων καὶ τοὺς ἀητιήτους θεωρουμένους Λακεδ. εἰκότως δικαιολογεῖ τὸν στρατηγὸν Χάρητα διὰ τὴν πράξιν του. Ὁ Δημ. ἐνταῦθα ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῶν Ἄθην. ἐπὶ τῆς συγκροτήσεως τῶν μισθοφ. στρατευμάτων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ παρακολουθοῦν ἐκ τοῦ πλησίον Ἀθηναῖοι πολῖται.

Γνωμικόν. «οὐ γὰρ ἔστιν ἄρχειν μὴ διδόντα μισθόν».

Νόημα ὁ Δημ. λέγει, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ διεξάγουν κατ' ἀρχάς κλεφτοπόλεμον, διότι διὰ μεγαλυτέρας δυνάμεις απαιτεῖται καὶ τροφή, πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατά. Ἐπίσης συνιστᾷ, ὅπως μαζὶ μὲ τοὺς μισθοφόρους ἀποστέλλωνται ὡς ἐπόπται καὶ Ἀθηναῖοι πολῖται, ὅπως ἐγινε κατὰ τὸν Κορινθιακὸν πόλεμον, ἐνῶ εἴαν σταλοῦν μόνον μισθοφόροι, λόγω τῆς μὴ μισθοδοτήσεως, θὰ ἐκτραποῦν εἰς πράξεις εἰς βάρος τῶν συμμάχων ἢ θὰ ἀδιαφορήσουν διὰ τὸν πόλεμον καὶ θὰ καταφύγουν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἄλλων. ὅπως πολὺ δικαίως ἔκαμεν ὁ στρατηγὸς Χάρης, διότι χωρὶς μισθὸν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἄρχῃ τις.

Περὶ ληψις. Ποῖοι λόγοι ἐπιβάλλουν τὴν συγκρότησιν μικρᾶς δυνάμεως καὶ ποῖαι αἱ ὠφέλειαι ἐκ τῆς συμμετοχῆς Ἀθηνοίων, βλάβαι ἐκ τῆς διακοπῆς τῆς μισθοδοσίας τοῦ στρατοῦ.

Ἐπιγραφή. Ἐξήγησις περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῆς μονίμου δυνάμεως καὶ τοῦ εἶδους αὐτῆς.

§ 25, 26. 27

Τί οὖν κελεύω; τὰς προφάσεις ἀφελεῖν καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, μισθὸν πορίσαντες καὶ στρατιώτας οἰκείους ὥσπερ ἐπόπτας τῶν στρατηγούμενων παρακαταστήσαντας.

ἐπεὶ νῦν γε γέλωσ ἔσθ', ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασιν.

Εἰ γὰρ ἔροίτο τις ὑμᾶς, «εἰρήνην ἄγετ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι;»

«Μὰ Δί' οὐκ ἡμεῖς γ'», εἰπὸν ἄν, «ἀλλὰ Φιλίπῳ πολεμοῦμεν».

Οὐκ ἔχειροτονεῖτε δ' ἐξ ὑμῶν αὐτῶν δέκα ταξιάρχους καὶ στρατηγούς καὶ φυλάρχους καὶ ἱπάρχους δύο;

Τί λοιπὸν σᾶς συμβουλεύω; (σᾶς συμβουλεύω) νὰ ἀφαιρέσετε τὰς προφάσεις καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, ἀφοῦ προμηθεύσετε σιτηρεσίον καὶ ἀφοῦ τοποθετήσετε πλησίον τῶν στρατιώτας ἰδικούς σας, ὡς ἐπόπτας τῶν πράξεων τοῦ στρατηγοῦ.

διότι τώρα βεβαίως εἶναι γελοῖον, ὅπως ἀντιμετωπίζομεν τὰ πράγματα. Διότι ἂν κανεὶς ἤθελε σᾶς ἐρωτήσει «εἰρήνην ἔχετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι;» «Μὰ τὸν Δία ἡμεῖς τοῦλάχιστον δὲν ἔχομεν», ἤθελετε ἀπαντήσει, «ἀλλὰ πολεμοῦμεν κατὰ τοῦ Φιλίππου». Δὲν ἐξελέγετε δὲ ἀπὸ σᾶς τοὺς ἰδούς 10 ταξιάρχους καὶ (10) στρατηγούς καὶ (10) χυλάρχους καὶ δύο ἱπάρχους;

Τί οὖν οὗτοι ποιούσι ;
Πλὴν ἑνὸς ἀνδρός, ὃν ἂν ἐκπέ-
μψητ' ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἱ λοι-
ποὶ τὰς πομπὰςπέποισιν ὑμῖν
μετὰ τῶν ἱεροποιῶν'

ὡσπερ γὰρ οἱ πλάττοντες τοὺς
πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειρο-
τονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς
φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον.
Οὐ γὰρ ἔχρην, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, ταξιάρχους παρ' ὑμῶν,
ἵππαρχον παρ' ὑμῶν, ἀρχοντας
οἰκείους εἰς αἰ. ἴν' ἦν ὡς ἀληθῶς
τῆς πόλεως ἡ δύναμις ;

'Ἄλλ' εἰς μὲν Λῆμνον τὸν παρ'
ὑμῶν ἵππαρχον δεῖ πλεῖν, τῶν
δ' ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως κτημά-
των ἀγωνιζομένων Μενέλαον ἵπ-
παρχεῖν ;

Καὶ οὐ τὸν ἄνδρα μεμφόμενος
ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὕφ' ὑμῶν ἔδει
κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον,
ὅστις ἂν ἦ.

Τί λοιπὸν κάμουν αὐτοί ;
'Εκτός ἑνὸς ἀνδρός, τὸν ὁποῖον ἠ-
θέλατε στείλει πρὸς διεξαγωγὴν
τοῦ πολέμου, οἱ ὅλοιοι πρὸς εὐ-
χαρίστησίν σας προπορεύονται τῶν
πομπῶν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν'
διότι ἐκλέγεται τοὺς ταξίαρχους καὶ
τοὺς φυλάρχους διὰ τὴν ἀγορὰν, ὅ-
πως ἀκριβῶς οἱ κατασκευάζοντες
τοὺς πηλίνους, ἔχι διὸ τὸν πόλεμον.
Δὲν ἔπρεπε λοιπὸν, ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, νὰ εἶναι οἱ ταξιάρχοι ἀπὸ
σᾶς, ὁ ἵππαρχος ἀπὸ σᾶς, οἱ ἀρ-
χοντες ἰδικοὶ σας, ἵνα πραγματι-
κῶς ἡ δύναμις ἀνήκεν εἰς τὴν πόλιν ;
'Ἄλλ' εἰς μὲν τὴν Λῆμνον πρέπει νὰ
πλήρῃ ὁ ἰδικός σας ἵππαρχος, νὰ εἶ-
ναι δὲ ὁ Μενέλαος ἵππαρχος τῶν
ἀγωνιζομένων διὰ τὰς κτήσεις τῆς
πόλεως ;

Καὶ δὲν λέγω αὐτὰ κατηγορῶν τὸν
ἄνδρα, ἀλλ' ἔπρεπε ἀπὸ σᾶς νὰ
ἔχη ἐκλεγῆ αὐτός, ὁποιοσδήποτε
καὶ ἂν εἶναι.

Ἑρμηνευτικά. προφάσεις (πολλάκις οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ στρατιῶται ἐγκατέ-
λειπον τὸν πόλεμον προφασίζόμενοι, ὅτι δὲν ἐπληρώθησαν). *μισθός* = σιτηρέ-
σιον. *ἐπόπτα* = ἐνσλοῦντο οἱ ἀνώτατοι μύσται τῶν Ἑλευσινίων μυστηρίων (ἐδῶ
παριστῆ ταῦ ὑπο τῶν στρατηγῶν πραττόμενα ὡς ἱερὰ πράξιν). *στρατηγόμενα*
= τὰ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν πραττόμενα. *παρακαθίστημι* = ἐγκαθιστῶ πλησίον. *γέ-
λωσ* = γελοῖον. *χρῶμαι τοῖς πράγμασι* = ἀντιμετωπίζω τὴν κατάστασιν. *χειρο-
τονῶ* = ἐκλέγω δι' ἀνατάσεως τῆς χειρός. *ἐκπέμπω* = στέλλω ἔξω. *πομπὰς πέμ-
πω* = προπορεύομαι τῶν πομπῶν. *πράττω* = κατασκευάζω. *πήλινος* = ὁ ἐκ πηλοῦ
κατασκευασμένος. *γὰρ* = λοιπὸν (ἐρώτησις). *κτημα* = κτήσεις. *ἵππαρχῶ* = εἰμαι
ἵππαρχος. *μέμφομαι τινα (τινί)* = κατηγορῶ τινά.

Γραμματικά. ἀφελεῖν = ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ ἀφαιρέω — ᾧ (ἀφήρουν, ἀφαιρήσω,
ἀφείλον, ἀφήρηκα, ἀφηρήκειν) (ὑποτ. ἀορ. β' ἀφέλω, εὐκτ. ἀφέλοιμι, προστ.
ἀφέλε). *πορίσαντας* = μετοχ. ἀορ. α'. τοῦ πορίζω. *παρακαταστήσαντες* = μετχ.
ἀορ. α'. τοῦ παρακαθίστημι (παρακαθίστην, παρακαταστήσω, παρακατέ-
στησα). ὡς = ἐπιρρ. ἀναφ. *χρῶμεθα* = ὄρ. ἐνεστ. τοῦ χρῶμαι (ἐχρῶμην, χρῆ-
σομαι, ἐχρησάμην, ἐχρήσθην, κέχρημαι, ἐκεχρήμην). *ἔροίτο* = εὐκτ. μεσ. ἀορ.
β' μὲ ἐνεργ. σημ.) τοῦ ἐρωτά — ᾧ (ἠρώτων, ἐρωτήσω — ἐρήσομαι, ἠρώτησα —
ἠρόμην, ἠρώτηκα, ἠρωτήκειν). *μὰ* = καταχρ. προθ. + αἰτιατ. (ἐπὶ ἀρνήσεως)
εἰποιτε = εὐκτ. ἀορ. β'. τοῦ λέγω. *ἐχειροτονεῖτε* = παρατ. τοῦ χειροτονέω — ᾧ.
ἐκπέμψητε = ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ ἐκπέμπω. *πλάττοντες* = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ
πλάττω (σσω) (ἐπλάττων, πλάσω, ἐπλάσα, πέπλακα, ἐπεπλάκειν). *ἐχρηῖν* (χρηῖν)
= παρατ. τοῦ ἀπροσωπ. *χρηῖ* (μελλ. *χρήσει*). ὡς = ἐπιρρ. *πλεῖν* = ἀπαρ. ἐνεστ.
τοῦ πλέω. *ἵππαρχεῖν* = ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ ἵππαρχῶ. *μεμφόμενος* = μετχ. ἐνεστ.
τοῦ φ. *μέμφομαι* (μ. ἀποθετ) (ἐμεμφόμεν, μεμψήσομαι, ἐμεμψάμην —
ἐμέμψθη). *κεχειροτονημένον* = μετοχ. μεσ. παρακ. τοῦ χειροτονέομαι — οὔμαι.

Ἀναγνώρισις προτάσεων. Τί οὖν κελεύω; = εὐθέτια ἐρωτημ. τὰς προφά-
σεις... *παρακαταστήσαντας* (κελεύω) = κυρία. *ἐπεὶ*... *ἐσθ'* = αἰτιολ. ὡς... *πράγ-*

μασι=ἀναφορική, εἰ γάρ... ὑμᾶς=ὑποθετ. εἰρήνην... Ἐθηναῖοι;=εὐθεία ἐρωτημ. *Μὰ Δι'*... ἡμεῖς γ' (ἄγομεν εἰρήνην)=κυρία. εἴποιτ' ἄν=κυρία, ἀλλὰ Φ... πολεμοῦμεν=κυρία, οὐκ ἔχειροτ., δύο;=εὐθεία ἐρωτημ. τί οὖν... ποιοῦσι=εὐθεία ἐρωτημ. πλὴν ἐνός... οἱ λοιποὶ. ἱεροποιῶν=κυρία, ὃν ἄν ἐκπεμ... πόλεμον...=ἀναφορ. ὑποθετ. ὥσπερ γάρ (ποιοῦσιν) εἰς τὴν ἀγορὰν οἱ Πλάτ. τοὺς Πηλ. (ταξ. καὶ φυλ.)=ἀναφορ οὕτω καὶ ὑμεῖς, χειροτονεῖτε... πόλεμον=κυρία, οὐ γάρ ἐχρῆν... εἶναι=εὐθεία ἐρωτημ. ἴν' ἦν... δύναμις;=τελική. Ἄλλ' εἰς μὲν... ἱππαρχεῖν;=εὐθεία ἐρωτημ. καὶ οὐ... λέγω=κυρία, ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν. τοῦτον=κυρία, ὅστις ἄν ἦ=ἀναφορ. ὑποθετ.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ. κελεύω=ρ. ὑποκ. (ἐγὼ). τί=ἀντικ. (κελεύω)=ρ. ὑποκ. (ἐγὼ). ἀφελεῖν=ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.) (ὑμᾶς)=ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμ. τὰς προφάσεις=ἀντικ. τοῦ ἀπαρ. στρατηγοῦ—στρατιωτῶν=γεν. ὑποκ. (εἰς τὸ προφάσεις). πορίσαντας—παρακαταστήσαντας=χρον. μετχ. (=ἐπὶ ἀν πορίσθε—παρακαταστήσθε). μισθὸν—στρατιώτας=ἀντικ. οἰκείους=ἐπιθ. προσδ. ὥσπερ ἐπόπτας=παρομοίωσις. τῶν στρατηγ. ὑμῶν=γεν. ἀντικ. ἔσθ' =ρ. ὑποκ.=ὡς ἐχρώμεθα. γέλωσ=κατηγορ. ἐχρώμεθα=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). πράγμασιν=ἀντικ. ἔροίτο=ρ. ὑποκ. τις. ὑμᾶς=ἀντικ. ἄγεται=ρ. ὑποκ., (ὑμεῖς). εἰρήνην=ἀντικ. οὐχ ἡμεῖς (εἰρήνην ἄγομεν)=ρ. ὑποκ. ὑμεῖς. (εἰρήνην)=ἀντικ. εἴποιτ' ἄν=ρ. ὑπ. (ὑμεῖς). πολεμοῦμεν=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). Φιλίππῳ=ἀντικ. (ὁ ὑποθ. λόγος, εἰ ἔροίτο—εἴποιτ' ἄν=γ' εἶδος ἀπλὴν σκέψιν λέγοντος). μὰ Δι'=ἐμπρ. προσδ. ἐνόρκου ἀρνήσεως. ἔχειροτασθε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). ταξίαρχους, φυλάρχους, στρατηγούς, ἱππάρχους=ἀντικ. ἐξ ὑμῶν=ἐμπρ. προσδ. καταγωγῆν. αὐτῶν=κατηγορ. προσδ. δέκα—δύο=ἐπιθ. προσδ. ποιοῦσι=ρ. ὑποκ. οὗτοι. τί=ἀντικ. πέμπουσι=ρ. ὑποκ. οἱ λοιποὶ. πομπὰς=συστ. ἀντικ. ὑμῖν=δοτ. ἠθικῆ. πλὴν ἐνός ἀνδρός=ἐμπρ. προσδ. ἐξαιρέσει. μετὰ τῶν ἱεροποιῶν=ἐμπροθ. προσδ. συνεργασίαν. ἐκπέμψετε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). ὃν=ἀντικ. τοὺς πηλίνοὺς (ταξίαρχους καὶ φυλάρχους) (ποιοῦσιν)=ρ. ὑποκ. οἱ πλάττοντες. τοὺς πηλίνοὺς=ἐπιθ. προσδ. εἰς τὴν ἀγορὰν=ἐμπρ. προσδ. σκοπὸν. χειροτονεῖτε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). ταξίαρχ. —φυλάρχους=ἀντικ. ἐπὶ τὸν πόλεμον=ἐμπρ. προσδ. σκοπὸν (ἀντίθεσις εἰς τὸ εἰς τὴν ἀγορὰν). ἐχρῆν=ρ. εἶναι=ὑποκ. ταξίαρχ. —ἱππαρχοί—ἄρχοντα=ὑποκ. τοῦ εἶναι. οἰκείους=κατηγορ. παρ' ὑμῶν—παρ' ὑμῶν=ἐμπρ. προσδ. ὡς κατηγορ. (=οἰκείους) εἰς τὸ ταξίαρχους καὶ ἱππαρχων. ἴν' ἦν (ἐτέθη κατά παρατατ. πρὸς δήλωσιν σκοποῦ μὴ δυναμ. νὰ ἐκπληρωθῆ)=ρ. ὑποκ. ἡ δύναμις τῆς πόλεως=γεν. κατηγορ. κτήσιν. ὡς ἀληθῶς=ἐμπρ. προσδ. τρόπου. δεῖ=ρ. ὑποκ. πλεῖν. ἱππαρχον=ὑποκ. τοῦ πλεῖν. τὸν παρ' ὑμῶν=ἐπιθ. προσδ. ἱππαρχεῖν=ὑποκ. τοῦ δεῖ. Μενέλαον=ὑποκ. τοῦ ἱππαρχεῖν. τῶν ἀγωνιζομένων=ἀντικ. τοῦ ἱππαρχεῖν (ἐπιθετ. μετοχ.). ὑπέρ τῶν κτημάτων=ἐμπρ. προσδ. σκοπὸν. τῆς πόλεως=γεν. κτητ. εἰς Ἀθῆνον=ἐμπρ. προσδ. κατεῦθυσιν. λέγω=ρ. ὑποκ. (ἐγὼ). ταῦτα=συστ. ἀντικ. μεμφόμενος=τροπ. μετοχ. ἄνδρα=ἀντικ. ἔδει=ρ. ὑποκ. εἶναι. τοῦτον=ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμ. κειροτονημένον=κατηγορ. ὑφ' ὑμῶν=ποιητ. αἰτιον. ἦ=ρ. ὑποκ. ὅστις.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. προφάσεις' μεταχειρ. ὁ κρύπτων τὴν ἀλήθειαν λέγων ἄλλο τι ψεῦδος, ἐνῶ σκῆψιν ὁ λέγων τὸ ἀληθές καὶ αἰτιολογῶν αὐτό. ἐπόπτας. ἐκαλοῦντο οἱ κατέχοντες ἀνώτατα ἀξιώματα εἰς τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια καὶ ἔχον τὸ δικαίωμα νὰ πορίστανται ὡς μάρτυρες τῶν τελομένων μυστηρίων εἰς τὸν ναὸν τῆς Δήμητρος. Φιλ. πολεμοῦμεν' ἀπὸ τοῦ 357 π. Χ. ὅτε ὁ Φιλ. κατέλαβε τὴν Ἀμφίπολιν, οἱ Ἐθηναῖοι ἀνέλαβον πόλεμον κατὰ τοῦ Φιλ. Πρὸς ἀνάκτησιν τῆς Ἀμφιπόλεως, ἀλλὰ οὐδέποτε μετέβησαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἀποστέλλοντες εἰς τὰς πολιορκουμένας πόλεις μικρὰς βοηθείας καὶ μάλιστα οὐχὶ ἐγκαίρως. στρατηγοὶ—ταξίαρχοι—φυλάρχοι—ἱππαρχοί' ἐξελέγοντο 10 στρατηγοὶ διὰ τὸ περικλῶν καὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἦσαν 10 ταξίαρχοι (χειροτονητοὶ) διὰ τῆς ψήφου τοῦ λαοῦ (1 ἐξ ἐκάστης φυλῆς). Ἐπίσης ἐξελέγοντο 2 ἱππαρχοὶ διὰ τὸ

ίππικόν, οἵτινες εἶχον ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν 10 φυλάρχους. Κατὰ τοὺς ἀρχαιότερους χρόνους ὅλοι οἱ στρατηγοὶ ἐξήρχοντο εἰς τὸν πόλεμον καὶ ἕκαστος ἐστρατήγει ἐπὶ μίαν ἡμέραν (ὡς ἐν Μαραθῶνι) ὕστερον ὁμως παρευρίσκοντο εἰς τὸν πόλεμον εἰς ἡ δύο στρατηγοί.—*τὰς πομπὰς πέμποσι*· Αἱ παρατάξεις ἀπετέλουν σπουδαῖον μέρος τῶν ἐορτῶν (Παναθήγαια, Διονύσια. Ἐλευσί- νια) σπουδαῖον ρόλον ἐπαίξε τὸ ἱππικόν, ἀλλὰ καὶ ἐνοπλοὶ πολῖται πεζοί.—*ἰεροποιοί*· ἦσαν 10 ἄρχοντες ὡς διοικητικοὶ ὑπάλληλοι ἐκλεγόμενοι κατ' ἔτος ἐπιφορτισμένοι νὰ προϊοτανταὶ εἰς τὰς θυσίας, δεῖπνα καὶ ἐορτάς.—*πηλίονος*· οἱ *κοροπλάθοι* ἢ *κοροπλάσται* ἢ *πηλοπλάθοι* κατεσκευάζον ἐξ ἀργίλλου μικρὰς εἰκόνας μυθικῶν προσώπων καὶ ἄλλων ἀνθρώπων καὶ τὰ ἐξέθετον εἰς τὴν ἀγορὰν πρὸς πώλησιν. Ἰππαρχον· ἔχει ἐνικόν, διότι ὁ ἄλλος ἔπρεπε νὰ μὲνη εἰς τὴν πόλιν διὰ τὰς ἐορτάς καὶ πομπὰς. *Δῆμος*· ἀποικία τῶν Ἀθηναίων εἰς τὴν ὁποίαν ἔστελλον σῶμα ἱππέων Ἀθηναίων ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἑνὸς ἱπάρχου χάριν τῶν ἐορτῶν ἢ πρὸς προφύλαξιν τῆς νήσου ἀπὸ τῶν πειρατῶν. *Μενέλαος*· ἑτεροθαλῆς ἀδελφὸς τοῦ Φιλ. ἐκ τοῦ Ἀμύντου καὶ τῆς *Γυγαιᾶς*. Οὐδὶς φοβούμενος καὶ μισῶν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Φιλ. κατέφυγε εἰς τὰ μισθοφορικὰ στρατεύματα τῶν Ἀθηναίων ὅπου τοῦ ἀνετέθη ἡ ἀρχηγία τοῦ ἱππικοῦ, *ὅστις ἂν ἦ*· Δὲν ἐνδιαφέρει τὸν Δημ. τὸ πρόσωπον, ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς.

Αἰσθητικά. *παρ' ὑμῶν... παρ' ὑμῶν* (σχῆμα ἐπαναφορᾶς), ὁ λόγος καθίσταται παθητικώτερος. *ὥσπερ (ποιοῦσιν) οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίονους* (σχῆμα παρομοιώσεως). Ὁ Δημοσθένης ἐνταῦθα προσπαθεῖ μὲ πικρὰν εἰρωνεῖαν νὰ συνεντίξη τοὺς ἄμελεις Ἀθηναίους. Αἱ ἐρωτήσεις του εἶναι μισαὶ πικρίας. Σκόπηται τὸν νόμπον καὶ τὴν ματαίαν τάσιν πρὸς ἐπίδειξιν τῶν Ἀθηναίων μεχοὶ τοῦ σημείου ὥστε νὰ ἐξεγειρεται ἡ ἀγανάκτησις καὶ τοῦ ρήτορος καὶ τῶν ἀκροατῶν. *Πηλίονος*· ὁ Δημ. καθάπτεται τῶν Ἀθηναίων, διότι ἐκλέγουν στρατηγούς διὰ τὴν ἀγορὰν, ὅπως οἱ κοροπλάθοι, καὶ ὄχι διὰ τὸν πόλεμον, δηλ. χρησιμοποιοῦν τοὺς στρατηγούς διὰ τὸ θεαθῆναι, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἐξευτελιστικόν διὰ τοὺς Ἀθηναίους, ἀριστον μάθημα κατὰ τῆς δοξομανίας καὶ ἀδρανεῖας αὐτῶν.

Νόημα. Ἐὰν λέγει, παρέχετε τροφήν εἰς τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς θέσετε ἐπιτηρητάς, θὰ λείψουν αἱ προφάσεις καὶ δὲν θὰ γελοιοποιούμεθα λέγοντες, ὅτι πολεμοῦμεν κατὰ τοῦ Φιλ. ἐνῶ πρᾶγματι παίζομεν κωμῶδιαν Ἐκλέγετε κατ' ἔτος πολλοὺς ἀρχοντας ὄχι διὰ τὸν πόλεμον, ἀλλὰ διὰ τὰς ἐορτάς. Πάντες λοιπὸν οἱ ἄρχοντες πρέπει νὰ προέρχονται ἐξ αὐτῶν τῶν ἰδίων, διότι τότε μόνον παρουσιάζεται ἡ πραγματικὴ δύναμις τῆς πόλεως· ἀκόμη καὶ ὁ διοικῶν τὸν στρατὸν ὑπὲρ τῶν κινήσεων τῆς πόλεως πρέπει νὰ εἶναι πολῖτης Ἀθηναῖος.

Περίληψις. Συμβουλαὶ τοῦ Δημοσθένους πλήρεις πικρίας καὶ εἰρωνείας ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀρχόντων καὶ τῆς φροντίδος αὐτῶν διὰ τὰ πολεμικὰ πράγματα.

Ἐπιγραφή. Συμπληρωματικαὶ ὁδηγίαι περὶ τῆς μονίμου δυνάμεως καὶ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς χειροτονίας τῶν στρατιωτικῶν ἀρχηγῶν.

Ἴσως δὲ ταῦτα μὲν ὀρθῶς ἠγεῖσθε λέγεσθαι, τὸ δὲ τῶν χρημάτων, πόσα καὶ πόθεν ἔσται, μάλιστα ποθεῖτ' ἀκούσαι.

Τρῦτο δὴ καὶ περαίνω.

Χρήματα τοῖνον· ἔστι μὲν ἡ τροφή, σιτηρέσιον μόνον τῇ δυνάμει ταύτῃ, τάλαντ' ἐνενήκοντα καὶ μικρόν τι πρὸς, δέκα μὲν ναυσὶ ταχεύαις τεσσαράκοντα τάλαντα, εἰκοσιν εἰς τὴν ναῦν μναῖ τοῦ μηνὸς ἑκάστου, στρατιώταις δὲ δις σχιλίους τοσαῦθ' ἕτερα, ἵνα δέκα τοῦ μηνὸς ὁ στρατιώτης δραχμὰς σιτηρέσιον λαμβάνῃ, τοῖς δ' ἵππευσι διακοσίους οὔσιν, ἑάν τρικόντα δραχμὰς ἑκαστος λαμβάνῃ τοῦ μηνὸς δώδεκατάλαντα. Εἰ δέ τις οἶεται μικρὰν ἀφορμὴν εἶναι, σιτηρέσιον τοῖς στρατευστέμοις ὑπάρχειν, οὐκ ὀρθῶς ἔγνωκεν· ἐγὼ γὰρ οἶδα σαφῶς, ὅτι, τοῦτ' ἂν γένηται, προσποριεῖ τὰ λοιπ' αὐτὸ τὸ στράτευμ' ἀπὸ τοῦ πολέμου, οὐδένα τῶν Ἑλλήνων ἀδικοῦν οὐδὲ τῶν συμμάχων, ὥστ' ἔχειν μισθὸν ἐντελεῖ.

Ἐγὼ συμπλέων ἐθελοντῆς πάσχειν ὅτιοῦν ἔτοιμος, ἑάν μὴ ταῦθ' οὕτως ἔχη. Πόθεν οὖν ὁ πόρος τῶν χρημάτων, ἃ παρ' ὑμῶν κελεύω γενεσθαι, τοῦτ' ἤδη λέξω.

Ἑρμηνευτικά. ποθεῖω=ἐπιθυμῶ σφοδρῶς. τοῦτο δὴ=τοῦτο κυρίως. περαίνω=φέρω εἰς πέρας, πραγματεύομαι (μὲ σημ. μέλλοντος). ἔστιν=ὑπολογίζεται. πρὸς=προσέτι. ἀφορμὴ=μέσον, κεφάλαιον, βοήθεια. γινώσκω=κρίνω ἐντελής=πλήρης. ἐθελοντῆς=ἐκουσίως. ἔτοιμος=πρόθυμος.

Γραμματικά. ἠγεῖσθε=ἔνεστ. ὄριστ. τοῦ ἠγέομαι—οὔμαι λέγεσθαι=ἄπαρ. μέσ. ἔνεστ. τοῦ λέγομαι (ἐλεγόμην, λέξομαι—ρηθήσομαι—λέχθήσομαι, ἐρηθήσθην, εἴρημαι, εἰρήμην). ποθεῖτε=ἔνεστ. ὄριστ. τοῦ ποθεῖω—ω. ἀκούσαι=ἄπαρ. ἄορ. α' τοῦ ἀκούω (ἤκουον, ἀκούσομαι, ἤκουσα, ἀκήκοα, ἠκηκόειν). περαίνω=ἔνεστ. ὄριστ. (ἐπέροινον, περανῶ, ἐπέρανα, πεπέρακα, ἐπεπεράκειν). ναυδί=δοτ. πληθ. (ἡ ναῦς). μναῖ=ὄνομ. πληθ. τοῦ συνηρ. ὄνομ. α' κλίσεως (μνάα—μνα). λαμβάνω=ἔνεστ. ὑποτ. τοῦ λαμβάνω (ἐλάμβανον, λήψομαι, ἔλαβον, εἴληφα, εἰλήφην). οἶεται=ἔνεστ. ὄριστ. τοῦ οἶομαι (ὠόμην—ὠμην, οἶησομαι, ὠήσθην, νενόμικα), ἔγνωκεν=παρ.ακ. (σημ. ἔνεστ.) τοῦ γινώσκω

Ἴσως δὲ νομίζετε, ὅτι αὐτὰ μὲν λέγονται ὀρθῶς, ἐπιθυμεῖτε δὲ νὰ ἀκούσετε πρὸ πάντων τὸ ζήτημα τῶν χρημάτων, πόσα δηλ. (θὰ εἶναι) καὶ πόθεν θὰ ἐξευρεθοῦν.

Αὐτὸ κυρίως καὶ θὰ πραγματευθῶ. Ὡς πρὸς τὰ χρήματα λοιπὸν (σὰς λέγω τὰ ἐξῆς) ὑπολογίζεται μὲν ἡ διατροφή, δηλ. μόνον τὸ σιτηρέσιον, διὰ τὴν δύναμιν αὐτὴν εἰς 90 τάλαντα καὶ ὀλίγον ἀκόμη περισσότερο, (ἦτοι) διὰ τὰ 10 μὲν ταχεύα πλοῖα 40 τάλαντα, 20 δηλ. μναῖ δι' ἑκαστον πλοῖον διὰ κάθε μῆνα, διὰ 2.000 στρατιώτας ἄλλα τόσα, διὰ νὰ λαμβάνῃ ἑκαστος στρατιώτης 10 δραχμὰς τὸν μῆνα σιτηρέσιον, διὰ δὲ τοὺς ἵππεῖς, οἷτινες εἶναι 200. ἑάν ὁ καθεὶς λαμβάνῃ 30 δραχμὰς τὸν μῆνα. 12 τάλαντα.

Ἐάν δὲ τις νομίζῃ, ὅτι εἶναι μικρὰ βοήθεια τὸ νὰ ἔχουν οἱ στρατιῶται σιτηρέσιον, δὲν κρίνει ὀρθῶς· διότι ἐγὼ γνωρίζω καλῶς, ὅτι, ἑάν γίνῃ τοῦτο, θὰ ἐξοικονομηθῇ τὰ ὑπόλοιπα μόνον τοῦ τοῦ στράτευμα ἀπὸ τὰ (λάφυρα) τοῦ πολέμου, χωρὶς νὰ ἀδικῇ κανένα ἐκ τῶν Ἑλλήνων οὔτε ἐκ τῶν συμμάχων, ὥστε νὰ ἔχη πλήρη τὸν μισθὸν του.

Ἐγὼ συμπλέων ὡς ἐθελοντῆς εἶμαι πρόθυμος νὰ πάσχω, τιτιδήποτε, ἑάν αὐτὰ μὲν ἔχουν τοιοῦτοτρόπος. Ἀπὸ τοῦ λοιποῦ θὰ ἐξοικονομηθοῦν τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα προτείνω νὰ ἐξευρεθοῦν ἀπὸ σὰς, αὐτὸ θὰ εἶπω ἀμέσως.

(ἐγίνωσκον, γνώσομαι, ἔγνω, ἔγνωκα, ἐγνώκειν). οἶδα (ἤδειν—ἤδη, εἴσομαι—εἰδήσω). γένηται=μ. ἄορ β' ὑποτ. τοῦ γίγνομαι. σαφῶς=ἐπίρρ. προσποριεῖ=μέλλ. τοῦ προσπορίζω (περ σέπόριζον, προσποριῶ, εἰς, εἰ—οὔμεν, εἴτε, οὔσι, προσπόρισα, προσπεπόρικα, προσεπεπορίκειν). λοιπ'—τὰ λοιπά. ἀδικοῦν=οὐδέτ. μετχ. ἔνεστ. τοῦ ἀδικέω—ᾧ (ἠδίκουν, ἀδικήσω, ἠδίκησα, ἠδίκηκα, ἠδίκηκειν). Ἐντελῆ=αἰτ. ἐν. τοῦ σιγμολ. ἐπιθ. γ'. κλίσεις (ὁ ἢ ἐντελής=ἐς). συμπλέων=μετχ. ἔνεστ. τοῦ συμπλέω. πάσχειν=ἄπαρ. ἔνεστ. τοῦ πάσχω (ἐπάσχον, πείσομαι, ἐπαθον, πέπονθα, ἐπεπονθειν). Ὅτιοῦν=οὐδ. ἄορ. ἄντων. (ὄστισοῦν, ἤτισοῦν, ὄτιοῦν). γενέσθαι=ἄπαρ. ἄορ. β' τοῦ γίγνομαι. λέξω=μέλλ. τοῦ λέγω.

Ἀναγνώρισις Προτάσεων. Ἴσως... λέγεσθαι=κυρία. τὸ δὲ τῶν χρημάτων... μάλιστα... ἀκοῦσαι=κυρία. πόσα καὶ πόθεν ἔσται=πλαγία ἐρωτημ. Τοῦτο... περάνω=κυρία. χρήματα τοίνυν (λέγω ὑμῖν τάδε)=κυρία ἔστι μεν... ἕτερα... τοῖς δὲ ἰππεῦσι... δώδεκα τάλαντα=κυρία. ἴνα... λαμβάνη=τελική. ἐὰν τριάκοντα... μηνός=ὑποθετική. εἰ δέ τις οἴεται... ὑπάρχειν=ὑποθετική. οὐκ ὀρθῶς ἔγνωκεν=κυρία. ἐγὼ γὰρ οἶδα σαφῶς=κυρία. ὅτι... προσποριεῖ... συμμάχων=ειδική. τοῦτ' ἂν γένηται=ὑποθετική. ὥστ' ἔχειν... ἐντελῆ=συμπερυσματική. Ἐγώ... ἔτοιμός (εἰμι)=κυρία. ἐὰν μὴ... ἔχη=ὑποθετ. πόθεν οὖν... χρημάτων (γενήσεται)=πλαγία ἐρωτημ. ἄ...γενέσθαι=ἀναφορική. τοῦτ' ἤδη λέξω=κυρία.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΉ. ἠγεῖσθε=ρ. ὑποκ. (ὅμεις) λέγεσθαι=ἀντικ. (εἰδ. ἄπαρ.). ταῦτα=ὑποκ. τοῦ ἄπαρ. (ἕτεροπροσωπ.). ὀρθῶς=ἐπίρρ. προσδ. τρόπου. ποθεῖται=ρ. ὑποκ. (ὅμεις). ἀκοῦσαι=ἀντικ. (τελ. ἄπαρ.) τὸ τῶν χρημάτων=ἀντικ. τοῦ ἄπαρ. μάλιστα=ἐπίρρ. προσδ. ποσοῦ ἔσται=ρ. ὑποκ. (τὸ τῶν χρημάτων=τὰ χρήματα). πόσα—πόθεν=ἐπέξηγ. τοῦ τὸ τῶν χρημάτων. περάνω=ρ. ὑποκ. (ἐγὼ). τοῦτ'—ἀντικ. χρήματα (=αἰτ. τῆς ἀναφορᾶς) τοίνυν (λέγω ὑμῖν τάδε) (ὅμιν=τάδε)=ἀντικ ἔστι=ρ. ὑποκ. ἢ τροφή. σιτηρέσιον=ἐπέξηγ. (εἰς τὸ τροφή). τῇ δυνάμει—ναοσί—στρατιώταις—ἰππεῦσι=δοτ. κτητ. τάλαντα=κατηγ ἐνενήκοντα=ἐπιθ. προσδ. μικρὸν=ἐπίρρ. προσδ. ποσοῦ. πρὸς=ἐπίρρ. προσδ ποσοῦ. δέκα μὲν=ἐπέξηγ. τοῦ ἐνενήκοντα. ταχέαις=ἐπιθ. προσδ. τετταράκοντα=ἐπιθ. προσδ. τάλαντα=κατηγ. εἴκοσι=ἐπέξηγ. τοῦ τετταράκοντα. εἰς τὴ ναῦν=ἐμπρ. προσδ. σκοποῦ. μναῖν=κατηγορ. τοῦ μηνός=γεν. χρον. ἕκαστοι=κατηγορ. προσδ. διοχιλίους=ἐπιθ. προσδ. τοσαῦτα=κατηγορ. ἕτερα=ἐπιθ. προσδ. οὔσι=ἐπιθ. μετχ. (=οἱ εἰσὶν). διακίσσιος=κατηγορ. εἰς τὸ ἰππεῦσι. λαμβάνη=ρ. ὑποκ. ὁ στρατιώτης. δραχμάς=ἀντικ. δέκα=ἐπιθ. προσδ. σιτηρέσιον=κατηγορ. τοῦ μηνός=γεν. χρον. ἐὰν... λαμβάνη=ρ. ὑποκ. ἕκαστος. δραχμάς=ἀντικ. τριάκοντα=ἐπιθ. προσδ. τοῦ μηνός=γεν. χρον. Ὁ ὑποθ. λόγος. ἐὰν λαμβάνη—δώδεκα τάλαντα (ἔστι)=δ'. εἶδος προσδοκώμενον.—οἴεται=ρ. ὑποκ. τις εἶναι=ἀντικ. (εἰδ. ἄπαρ.) (τὸ) ὑπάρχειν=ὑποκ. τοῦ εἶναι ἀφορμῆν=κατηγ. μικρὰν=ἐπιθ. προσδ. σιτηρέσιον=ὑποκ. τοῦ ὑπάρχειν. τῆς στρατηνομένων=ἐπιθ. μετοχ. δοτ. κτητ. ἔγνωκεν=ρ. ὑποκ. (εἰς) ὀρθῶς=ἐπίρρ. προσδ. τρόπου. ὁ ὑποθ. λόγος εἶναι : εἴ τις εἴεται—οὐκ ὀρθῶς ἔγνωκεν=α' εἶδοςπραγματικόν. οἶδα=ρ. ὑποκ. ἐγὼ, σαφῶς=ἐπίρρ. προσδ. τρόπου. οἷ... προσποριεῖ (=εἰδ. προτ. ἀντικ. τοῦ οἶδα). προσποριεῖ—τὸ στρατεύμα=ὑποκ. τὰ λοιπ'—ἀντικ. αὐτὸ=κατηγορ. προσδ. ἀπὸ τοῦ πολέμου=ἐμπρ. προσδ. τρόπου. ἀδικοῦν=τροπική μετχ. οὐδένα=ἀντικ. Ἑλλήνων—συμμάχων=γεν. διαίρ. γένηται=ρ. ὑποκ. τοῦτο. (ὁ ὑποθ. λόγος : ἂν γένηται—προσποριεῖ=δ' εἶδος. προσδοκώμενον ἔχειν=ρ. (τῆς) ἄπαρευ. προτ. δηλοῦ σκοποῦν ἐπιδιωκόμενον)—ὑποκ. (τὸ στρατεύμα). μισθόν=ἀντικ. ἐντελῆ=κατηγορ. ἔτοιμός (εἰμι)=ρ. ὑποκ. ἐγὼ συμπλέων=χρον. μετοχ. πάσχειν=ἀντικ. τελ. ἄπαρ. οἷοῦν=συστ. ἀντικ. τοῦ πάσχειν ἐδελοντῆς=κατηγορ. ἔχη=ρ. ταῦτα=ὑποκ. (ἀτ. συντ.) οὕτως=ἐπίρρ. προσδ. τρόπου (ὁ ὑποθ. λόγος : ἐὰν μὴ.. ἔχη—ἔτοιμός εἰμι=

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Α'. ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΣ

4

δ'. εἶδος προσδοκώμενον. πόθεν. (γενήσεται)=ρ. ὑποκ. ὁ πόρος.. χρημάτων=γεν. ἄντικ. κελεύω=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). γενέσθαι=ἄντικ. (τελ. ἀπαρ.). ἀ=ἄντικ. τοῦ κελεύω καὶ ὑποκ. τοῦ γενέσθαι. παρ' ὑμῶν=ἐμπρ. προσδ. προέλευσιν. λέξω=ρ. ὑποκ. (ἐγώ) τοῦτο=ἄντικ.

Πραγματικά. Τάλαντον=6000 δραχμαί. μναῖ=100 δραχμαί (δὲν ἦσαν νομίσματα, ἀλλ' ὀνομασία ποσοῦ χρημάτων). 60 μναῖ=1 τάλαντο· τὸ δλικόν ποσὸν ἦτο 92 τάλαντα. 20 μναῖ κατὰ μῆνα×12 μῆνας=240 μναῖ×10 (ὅσαι ἦσαν αἱ νῆες)=2.400 μναῖ ἢ 40 τάλαντα. 10 δρχ. κατὰ μῆνα×2.000 πεζοῦς=20.000 δρχ.×12 μῆνας=240.000 δρχ. ἢ 40 τάλαντα. καὶ 30 δρχ. κατὰ μῆνα×200 ἱππεῖς=6000 δρχ. ἢ 1 τάλαντο×12 μῆνας=12 τάλαντα δηλ. 40+40+12=92 τάλαντα (=ἐνενήκοντα καὶ μικρὸν τι πρὸς). Πεζοὶ καὶ ναῖται ἐλάμβανον 2. ὀβολοὺς ἕκαστος, οἱ ἱππεῖς 1 δραχ. τὴν ἡμέραν (εἰς ἐκάστην ναῦν, ἦσαν συνήθως 200). ὁ μισθὸς οὕτως ἦτο ἐλάχιστος. ἐντελής μισθός=χρηματα διὰ τροφήν καὶ μισθόν. συμπλέων ἐθελοντής ὁ Δημ. ἔχων ἀκράδαντον πεποίθησιν εἰς τὴν ὀρθότητα τοῦ πολεμικοῦ σχεδίου λέγει, ὅτι εἶναι ἕτοιμος νὰ πάθῃ τὰ πάνθεινα, ἂν δὲν γίνοντι ὅσα λέγει, διότι, ὅπως λέγει καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ σύμβουλος πρέπει οὕτω νὰ συμβουλεύῃ ὡς μέλλον καὶ ὁ ἴδιος νὰ λάβῃ μέρος εἰς αὐτὰ, τὰ ὁποῖα συμβουλεύει τότε μόνον πείθονται οἱ ἀκούοντες.

Αἰσθητικά. Ἐδῶ ὁ Δημοσθένης διὰ πειστικωτάτων ἐπιχειρημάτων ὑποστηρίζει τὸ σχέδιόν του ἀπαριθμῶν τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς τοῦτο ποσὰ διὰ τὰ ἀφοπλίσαι τελείως τοὺς ἀντιφρονούντας. Ἐπίσης εἶναι ἕτοιμος νὰ πάθῃ ὅ,τιδήποτε εἴη τὰ πράγματα δὲν ἔχουν οὐδὲν ἄξιον προσοχῆς εἶναι ἡ ἐμπειριστατωμένη ἀνάλυσις καὶ ἡ τελεία ἐπίγνωσις τοῦ ρήτορος τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων τῆς πόλεως.

Νόημα. Ὁ Δημοσθένης ἀναλύων τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς δυνάμεως ὑπολογίζει τὸ ποσὸν διὰ τὸ σιτηρῆσιον μόνον εἰς 92 τάλαντα. ἐτησίως δηλ. 40 τάλαντα διὰ τοὺς 10 ταχέας τριήρεις, 40 τάλαντα διὰ τοὺς 200 ἱππεῖς. Διὰ τὸν μισθὸν δὲ τοῦ στρατεύματος λέγει, ὅτι θὰ ἐξαικανωθῆ ἕκ τῶν λαφύρων τοῦ πολέμου. Ἐκφράζει τὴν ἀπόλυτον πίστιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σχεδίου του καὶ θὰ ὀμιλήσῃ περὶ τῆς ἐξευρέσεως τοῦ ἀπαιτουμένου χρηματικοῦ ποσοῦ.

Περίληψις. Ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἀπαιτουμένου χρημ. ποσοῦ ἀνέρχεται κατὰ τὸν Δημ. εἰς 92 τάλαντα.

Ἐπιγραφή. Ὑπολογισμὸς τῶν μέσων πρὸς διατροφήν τῆς δυνάμεως.

Πόρου ἀπόδειξις.

(Ὁ ὑπολογισμὸς περὶ χρηματικῶν πόρων τοῦ Δημοσθένους ἀναγνωσθεῖς ὑπὸ τοῦ γραμματέως κατετέθη εἰς τὸ μητρώον).

§ 30

Ἄ μὲν ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δεδυνήμεθ' εὐρεῖν, ταῦτ' ἐστίν.

Ἐπειδὴν δ' ἐπιχειροτονήτε τὰς γνώμας, ἂν ὑμῖν ἀρέσκη, χειροτονήσετε, ἵνα μὴ μόνον ἐν τοῖς ψηφίσμασι καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμῆτε Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις.

Ὅσα μὲν ἡμεῖς, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔχομεν δυνηθῆ νὰ ἐξεύρωμεν αὐτὰ εἶναι.

Ὅταν δὲ θέσετε εἰς ψηφοφορίαν διὰ χειροτονίας τὰς γνώμας, ἂν ἀρέσκουν εἰς σὰς, ἐγκρίνατε, ἵνα μὴ πολεμῆτε κατὰ τοῦ Φιλίππου μόνον διὰ τῶν ψηφισμάτων καὶ τῶν ἐπιστολῶν ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἔργων.

Ἑρμηνευτικά. εὐρεῖν δηλ. κατόθιν σπουδῆς καὶ ἐρεύνης. *ἐπιχειροτονῶ* (λέγεται ἐπὶ τῶν προέδρων τῶν παρεχόντων τὴν ἐξουσίαν τοῦ χειροτονεῖν). *χειροτονῶ* (ἐπὶ τῶν φερόντων ψῆφον). *ἐπιχειροτονῶ τὰς γνώμας*=ὑποβάλλω τὰς γνώμας εἰς τὴν διὰ χειροτονίας κρίσιν. *χειροτονῶ*=ψηφίζω δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν.

Γραμματικά. *δεδυνήμεθα*=παρακ. τοῦ *δύναμαι* (ἐ(ῆ)δυνάμην, *δυνήσομαι* ἐ(ῆ)δυνήθην, *δεδύναμαι*, *ἐδεδυνήμεν*). *εὐρεῖν*=ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ *εὐρίσκω* (*εὐ(ρη)ρισκον*, *εὐρήσω*, *εὐ(ρη)τρον*, *εὐρηκα*, *εὐρήκειν*). *ἐπιχειροτονῆτε*=ὑποτ. ἐνεστ. τοῦ *ἐπιχειροτονέω*—*ᾧ*. *ἀρέσκη*=ὑποτ. ἐνεστ. τοῦ *ἀρέσκα* (*ἤρεσκον*, *ἀρέσω*, *ἤρεσα*, *ἀρεστός γέγονα*). *χειροτονήσετε*=μέλλ. ὀριστ. ἀντι προστ. τοῦ *χειροτονέω*—*ᾧ*. *πολεμήτε*=ἐνεστ. ὑποτ. τοῦ *πολεμέω*—*ᾧ* (*ἐπολέμουν*, *πολεμήσω*, *ἐπολέμησα*, *πεπολέμηκα*, *ἐπεπολεμήκειν*).

Ἀναγνώρισις προτάσεων. *ἃ μὲν... εὐρεῖν*=ἀναφορική. *ταῦτ' ἐστὶν*=κυρία. *ἐπειδὴν... γνώμας*=χρονική ὑποθετική. *ἂν... ἀρέσκη*=ὑποθετική. *χειροτονήσετε*=κυρία ἵνα μὴ... *ἔργοις*=τελική.

Συντακτικά. *δεδυνήμεθα*=ρ. ὑποκ. *ἡμεῖς*. *εὐρεῖν*=ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.) *ᾧ*=ἀντικ. τοῦ ἀπαρμ. *ἄνδρες Ἀθηναῖοι*=κλητ. προσφων. *ἐστὶν*=ρ. ὑποκ=*ᾧ*... *δεδυνήμεθ'* *εὐρεῖν*. *ταῦτα*=κατηγορ. *ἐπιχειροτονῆτε*=ρ. ὑποκ. (*ὑμεῖς*). *τὰς γνώμας*=ἀντικ. *ἀρέσκη*=ρ. ὑμῖν=ἀντικ. *χειροτονήσετε*=ρ. ὑποκ. (*ὑμεῖς*). (ὁ ὑποθ. λόγος: *ἂν ἀρέσκη*—*χειροτονήσετε*=δ' εἶδος προσδοκώμενον). *πολεμήτε*=ρ. ὑποκ. (*ὑμεῖς*). *Φιλίππῳ*=ἀντικ. *ψηφίσμασι*—*ἐπιστολαῖς*—*ἔργοις*=δοτ. μέσου.

Πραγματικά. *ἡμεῖς* ὁ Δημοσθ. χρησιμοποιεῖ πληθυντ. περιλαμβάνων καὶ τοὺς πολιτικούς του φίλους καὶ συνεργάτας. *ταῦτα* τὰ ἀναγραφόμενα ἐν τῷ καταλόγῳ. *χειροτονήσετε* διαφέρει τοῦ *ψηφίζεσθαι*, διότι τὸ δεύτερον σημαίνει ὀπίσω τὴν ψῆφον εἰς τὴν ὑδρίαν, τὸ πρῶτον ἦτο ἐν χρήσει, ὅτε ὁ ἐπιστάτης ἔλεγε πρὸς τὸν λαὸν ἢ διὰ τοῦ κήρυκος «ὅτω ἂν ἡ γνώμη ἀρέσκη... ἀράτω τὴν χεῖρα, ὅτω δὲ μὴ...». *ἐν ψηφίσμασι καὶ ἐπιστολαῖς πολεμεῖν* Ὅσοι δυνάμεις ἀνεγράφοντο εἰς τὰ ψηφίσματα τῆς ἐκκλησίας. *ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς*=ἐπιστολμαῖοις στρατιώταις.

Αἰσθητικά. *ἐπειδὴν ἐπιχειροτονῆτε... χειροτονήσετε*=παρήχησις. *χειροτονήσετε* χρησιμοποιεῖ μέλλοντα ἀντι προστακτ. *χειροτονήσατε*, ἵνα μετριάσῃ τὴν προσταγὴν. Καὶ ἐδῶ ὁ ῥήτωρ πικρῶς εἰρωνεύεται τοὺς Ἀθηναίους, διότι πολεμοῦν τὸν Φίλιπ. σὰ χαρτία καὶ ὄχι με' ἔργα (ὅπως λέγει ὁ Λίβιος: οἱ Ἀθηναῖοι ἐπολέμουν τὸν Φίλιππον δι' ἐπιστολῶν καὶ διὰ λόγων, εἰς ἃ μόνον εἶνοι ἰσχυροί).

Νόημα. Ὁ Δημοσθένης ἐν ἐπιλόγῳ προτείνει νὰ ἐγκριθοῦν αἱ προτάσεις του, διότι μόνον δι' ἔργων θὰ καταπολεμηθῇ ὁ Φίλιππος καὶ ὄχι δι' ἐπιστολῶν καὶ ψηφισμάτων.

Περίληψις. Συνιστᾷ τὴν ἔγκρισιν τῶν προτάσεων του.

Ἐπιγραφή. Προτροπὴ τοῦ ῥήτορος πρὸς ἔγκρισιν τῆς προτάσεώς του.

IV. ΠΙΣΤΙΣ

§ 31. 32

Δοκεῖτε δέ μοι πολύ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ πολέμου καὶ ὄλης τῆς παρασκευῆς βουλευσασθαι,

εἰ τὸν τόπον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας, πρὸς ἣν πολεμεῖτ' ἐνθυμηθεῖητε, καὶ λογίσαισθ' ὅτι τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὤραις τοῦ ἔτους τὰ πολλὰ προλαμβάνων διαπράττεται Φίλιππος,

καὶ φυλάξας τοὺς ἐτησίαις ἢ τὸν χειμῶν' ἐπιχειρεῖ, ἥνικ' ἂν ἡμεῖς μὴ δυναίμεθ' ἐκεῖσ' ἀφικέσθαι.

Δεῖ τοίνυν ταῦτ' ἐνθυμουμένους μὴ βοηθείας πολεμεῖν (ὕστεριουδ-μεν γὰρ ἀπάντων), ἀλλὰ παρασκευῆ συνεχεῖ καὶ δυνάμει.

*Υπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει Λήμνῳ καὶ Θάσῳ καὶ Σκιάθῳ καὶ ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμένες καὶ σῖτος καὶ, ἅ χρῆ στρατεύματι, πάνθ' ὑπάρχει.

τὴν δ' ὥραν τοῦ ἔτους, ὅτε καὶ πρὸς τῇ γῆ γενέσθαι ῥάδιον τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμπορίων στόμασι ῥαδίως ἔσται.

***Ερμηνευτικά.** βουλευόμεαι=σκέπτομαι. τόπος=τοποθεσία τῆς χώρας. ἐνθυμοῦμαι (ἐν νῶ ἔχειν, ἐννοεῖν)=λαμβάνω ὑπ' ὄψιν. λογίζομαι=σκέπτομαι. πνεύματα=ἄνεμοι. ὥρα=ἐποχή. διαπράττομαι τὰ πολλὰ=φέρω εἰς πέρας, κατορθώνω. καί=δηλαδὴ. φυλάττω=ἀναμένω. οἱ ἐτησῖαι=τὰ μετέμια. ἐπιχειροῶ=ἀρχίζω τὰς ἐπιχειρήσεις. βοήθειαι=στρατὸς αὐτοσχέδιος, ἐπικουρικὸς (τὸ ἀντίθετον εἶναι συνεχῆς δυνάμεις). ὕστεριον=μένω ὀπίσω, καθυστερῶ. χειμαδίον=χειμαδίον, τόπος διαχειμάσεως. ἡ ὥρα=ἡ κατὰλληλος ἐποχή (ἐαρ-θέρος). γίγνομαι πρὸς τῇ γῆ=προσεγγίζω. τὸ τῶν πνευμάτων=οἱ ἄνεμοι. ἀσφαλῆς=ἀκίνδανος. ἐμπόριον=σκάλα, λιμὴν ἐμπορικὸς. στόμα=στόμιον.

Γραμματικά. δοκεῖτε=ἐνεστ. ὄριστ. τοῦ προσωπ. ρ. δοκέω—ᾶ. βέλτιον=ἐπίρρ. συγκρ. βαθ. (εὐ βέλτιστα). βουλευσασθαι=ἀπαρ. μ. ἀορ. α' τοῦ βουλευόμεαι ἐνθυμηθεῖητε=εὐκτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ἐνθυμέομαι—οὔμαι. λογίσασθε=εὐκτ.

Μοῦ φαίνεται δέ, ὅτι πολὺ καλλίτερον δύνασθε νὰ σκεφθῆτε περὶ τοῦ πολέμου καὶ περὶ ὄλης ἐν γένει τῆς προετοιμοσίας, ἐάν θέλετε λάβει ὑπ' ὄψιν σας, ἄνδρες, Ἀθηναῖοι, τὴν τοποθεσίαν τῆς χώρας πρὸς τὴν ὁποῖαν πολεμεῖτε, καὶ (ἐάν) θέλετε σκεφθῆ, ὅτι ὁ Φίλιππος μὲ τὴν βοήθειαν τῶν ἀνέμων καὶ τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους προλαμβάνων κάμνει τὰ περισσότερα, δηλ. ἀφοῦ ἀναμείνη τὰ μετέμια ἢ τὸν χειμῶνα ἀρχίζει τὰς ἐπιχειρήσεις, ὅταν ἡμεῖς δὲν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ φθάσωμεν ἐκεῖ.

Πρέπει λοιπὸν αὐτὰ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν μας νὰ μὴ πολεμῶμεν μὲ ἐπικουρικά στρατεύματα (διότι εἰς ὅλα γενικῶς θὰ καθυστεροῦμεν), ἀλλὰ διὰ συνεχοῦς προπαρασκευῆς καὶ δυνάμεως.

Δύνασθε δὲ σεῖς νὰ χρησιμοποιηθῆτε ὡς χειμαδίον μὲν διὰ τὴν δυνάμιν τὴν Λήμνον καὶ τὴν Θάσον καὶ τὴν Σκιάθον καὶ τὰς νήσους (τὰς εὐρισκομένας) εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, εἰς τὰς ὁποίας καὶ λιμένες καὶ σῖτος καὶ ὅλα, ὅσα εἶναι ἀπαραίτητα δι' ἓνα στρατεύμα, ὑπάρχουν· κατὰ δὲ τὴν κατὰλληλον ἐποχὴν τοῦ ἔτους, ὅτε εἶναι εὐκόλον νὰ προσεγγισθῆ καὶ εἰς τὴν ξηρὸν καὶ (ὅτε) οἱ ἄνεμοι εἶναι ἀσφαλεῖς, εὐκόλως θὰ διατρίβῃ (ἢ δυνάμεις) πλησίον αὐτῆς τῆς χώρας καὶ εἰς τὰ στόμια τῶν ἐμπορικῶν λιμένων.

παθ. ἄορ. α' τοῦ λογίζομαι. φυλάξας=μετχ. ἐν. ἄορ. α' τοῦ φυλάττω. τοὺς ἐτησίαις = ὄνομ. α' κλ. οἱ ἐτησίαι, τῶν ἐτησίων. δυναίμεθα=εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ δύναμαι. ἐκείσε=ἐπίρρ. τὴν εἰς τόπον κίνησιν. ἀφικέσθαι=ἄπαρ. μ. ἄορ. β' τοῦ ἀφικνέομαι—οὔμαι (ἀφικνούμην, ἀφίξομαι, ἀφικόμην, ἀφίγμαι, ἀφίγμην). ὑστεριοῦμεν=μέλλ. τοῦ ὑστερίζω (ὑτέριζον, ὑστεριῶ ὑτέρισα) ὑπάρχει. (ἀπρόσωπ.). χρῆσθαι=ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ χρῶμαι. ράδιον=ἐπιθ. (ράδιος, ράων ράστος) ραδίως=ἐπίρρ. (ράον, ράστα). ἔσται=μέλλ. τοῦ εἶμι.

Ἀναγνώρισις προτάσεων. Δοκεῖτε δέ μοι... βουλεύσασαι=κυρία. εἰ... χώρας... ἐνθυμηθεῖτε=ὑποθετ. καὶ (εἰ) λογίσαισθε=ὑποθετική. πρὸς ἣν πολεμεῖτε=ἀναφορική. ὅτι τοῖς πνεύμασι... Φίλιππος=εἰδική. καὶ φυλάξας... ἐπιχειροῦ=εἰδική. ἡνίκα... ἀφικέσθαι=χρονική. Δεῖ... δυνάμει=κυρία. ὑστεριοῦμεν... ἀπάντων=κυρία. ὑπάρχει... νήσοις=κυρία. ἐν αἰς... καί... πάνθ' ὑπάρχει=ἀναφορική. ἃ χρῆ στρατεύματι=ἀναφορική. τὴν δ' ὥραν τοῦ ἔτους... πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ... ἔσται=κυρία. ὅτε... ράδιον (ἔστι)=χρονική. καὶ τὸ τῶν... πνευμάτων ἀσφαλές (ἔστιν)=χρονική.

Συντακτικά. δοκεῖτε=ορ. (ὑμεῖς)=ὑποκ. μοι=δοτ. προσωπ. βουλεύσασθαι ἄν=εἰδ. δυνητ. ἄπαρ. ἄντικ. πολλὸν=ἐπίρρ. προσδ. ποσόν βέλτιον=ἐπίρρ. προσδ. ἰσόπον. περὶ πολέμου—παρασκευῆς=ἐμπρ. προσδ. ἀναφορᾶς. δλης=κατηγ. προσδ. ἐνθυμηθεῖτε=ορ. ὑποκ. (ὑμεῖς). τὸν τόπον=ἀντικ. ἄνδρες Ἀθηναῖοι=κλιτ. προσφ. χώρας=γεν. κτη. πολεμεῖτε=ορ. ὑποκ. (ὑμεῖς). πρὸς ἣν=ἐμπρ. προσδ. ἐχθρ. κατεῦθυν. καὶ (εἰ) λογίσαισθε=ορ. ὑποκ. (ὑμεῖς). (ὁ ὑποθετ. λόγος: εἰ ἐνθυμηθεῖτε καὶ λογίσαισθε—βουλεύσαισθε ἄν (=ἄν βουλεύσασθαι)=γ'. εἶδος ἀπλήν σκέψιν λέγοντος). διαπράττεται=ορ. ὑποκ. ὁ Φίλιππος. (ἡ εἰδ. προτ. ὡς ἄντικ. τοῦ λογίσαισθε). πολλὰ=ἀντικ. προλαμβάνων=τροπ. μετοχ. πνεύμασι—ῶραις=δοτ. ὄργαν. ἔτους=γεν. κτη. ἐπιχειροῦ=ορ. ὑποκ. (Φίλιπ.) φυλάξας=χρον. μετοχ. ἐτησίαις—χειμῶνα=ἀντικ. τῆς μετχ. (ἐπεξῆγ. τοῦ πνεύμασι—ῶραις) δυναίμεθα=ορ. ὑποκ. ἡμεῖς. ἀφικέσθαι=ἀντικ. (τελ. ἄπαρ.) ἐκείσε=ἐπίρρ. προσδ. εἰς τόπον κίνησιν. δεῖ=ορ. ὑποκ. πολεμεῖν=ὑποκ. (τελ. ἄπαρ.) τούτου ὑποκ. (ὑμᾶς). ἐνθυμονόμενοις=τροπ. μετοχ. ταῦτα=ἀντικ. τῆς μετοχ. βοηθείας—παρασκευῆ—δυνάμει=δοτ. ὄργαν. συνεχῆ=ἐπιθ. προσδ. ὑστεριοῦμεν=ορ. ὑποκ. (ἡμεῖς). ἀπάντων=ἀντικ. ὑπάρχει=ορ. ὑποκ. χρῆσθαι. ὑμῖν=δοτ. προσωπ. Δήμων—Θάσος—Σκιαθῶ—νήσοις=ἀντικ. τοῦ χρῆσθαι. χειμαδίω=κατηγ. τῇ δυνάμει=δοτ. χαριστ. ἐν τόπῳ=ἐμπρ. προσδ. ἐν τόπῳ στίσιν. τούτω=ἐπιθ. προσδ. ὑπάρχει=ορ. λιμένες=οἶτος—πάντα=ὑποκ. (ἀπ. συντ) χρῆ=ορ. ὑποκ. (ὑπάρχειν). ἃ=ὑποκ. τοῦ ὑπάρχειν. στρατεύματι=δοτ. χαριστ. ἔσται=ορ. ὑποκ. (=ἡ δύναμις). ραδίως=ἐπίρρ. προσδ. ἰσόπον. τὴν ὥραν=αἰτιατ. χρον. διαρκείας τοῦ ἔτους=γεν. διαορ. ἐμπορίων=γεν. κτη. πρὸς τῇ χώρᾳ—στόμασιν=(ἐπέχον θέσιν κατηγ.) ράδιον (ἔστι)=ορ. γενέσθαι=ὑποκ. οὐ ὑποκ. τὴν δύναμιν. πρὸς τῇ γῇ=ἐμπρ. προσδ. πλησίον. ἀσφαλές (ἔστι)=ορ. ὑποκ. τὸ τῶν πνευμάτων. ἀσφαλές=κατηγ.

Πραγματικά. χώρας' δηλ. τῆς Μακεδονίας ὁ ἐτησίαις—ον, ἐννοεῖ τοὺς ΒΔ ἀνέμους (μελέμια), οἵτινες πνέουν ἐν τῷ Αἰγαίῳ καὶ ἐμποδίζουν τὸν πλοῦν εἰς τοὺς πλέοντας πρὸς Β. ἐξ Ἀθηνῶν. Αἱ νῆσοι Δήμος, Θάσος, Σκιαθός, Σκόπελος, Ἀλόνησος, Πεπάρηθος ἦσαν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἀθηναίων. ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις' ἐννοεῖ τὴν Σκῦρον, Σκόπελον, Ἰμβρον, Πεπάρηθον κλ. ῥάδιον—ραδίως' ὁ στρατὸς ὁ διαχειμάζων εἰς τὰ πλησιόχωρα τῆς Μακεδ. εὐκόλως θά δύναται καὶ εἰς τὴν ξηρὰν νὰ ἐξέλθῃ πρὸς λεηλασίαν καὶ τὰ εἰσερχόμενα εἰς τοὺς λιμένες πλοῖα νὰ διαρπάξῃ, ἵνα καὶ τὸν Φιλ. βλάπτῃ καὶ τροφὰς προμηθεύεται.

Αἰσθητικά. λιμένες καὶ οἶτος καὶ πάντα (σχήμα πολυσύνδετον). καὶ πρὸς

τῇ γῇ—καὶ τὸ τῶν πνευμάτων—καὶ πρὸς τῆς στόμασι (σχῆμα πολυσύνδετον). ὑπάρχει—ὑπάρχει· εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τέλος τῆς περιόδου ἐπανελήφθη πρὸς ἔμφρασιν, διὰ τὴν πείσιν τοὺς Ἀθηναίους. ῥάδιον—ῥαδίως· διὰ τῆς ἐπαναλήψεως ὁ ῥήτωρ προσπαθεῖ νὰ πείσῃ τοὺς Ἀθηναίους νὰ παραδεχθῶν τὰς προτάσεις του. Ὁ Δημοσθένης ζητεῖ παρὰ τῶν Ἀθηναίων κυρίως νὰ μὴ περιτριζῶνται εἰς ἀμυντικὸν πόλεμον καὶ τοῦτο εἶναι τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς προτάσεως του· ἄριστα δὲ μεταχειρίζεται πρὸς τοῦτο τὰς τοπογραφικὰς καὶ κλιματολογικὰς συνθήκας τῆς ἐν λόγῳ περιοχῆς.

Νόημα. Ὁ Δημοσθένης λέγει, ὅτι κυρίως πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῆς Μακεδονίας, διότι ἔχοντες ὡς ὀρηκτῆρια τὰς νήσους Αἴθρας, Θάσον, Σκιάθον καὶ λοιπὰς περιοχὰς τῶν Μακεδ. παραλίων, ὅχι μόνον δὲν θὰ ἐμποδίζωνται ἐκ τῶν τρικυμιῶν τοῦ χειμῶνος, ἀλλὰ τοῦναντιον εὐκόλως θὰ δύνανται νὰ κάμνουν ἀποβάσεις εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ νὰ λεηλατοῦν αὐτὴν διαπραζόντες τὰ εἰσερχόμενα καὶ ἐξερχόμενα πλοῖα. Ὁ Φιλ. κατώρθωσε τόσα πολλά, διότι καταλλήλως ἐξεμεταλεύθη τὰς καιρικὰς συνθήκας πρὸς τοῦτο.

Περίληψις. Ὁ Δημ. προτείνει νὰ ἐκμεταλλευθῶν τὰς καταλλήλους ἐποχὰς πρὸς ἐκστρατείαν, ὅπως ὁ Φιλ., καὶ νὰ χρησιμοποιήσῃ ὡς ὀρηκτῆρια τὰς πρὸς τοῦτο προσφερομένας νήσους.

Ἐπιγραφή. Γεωγραφικὴ θέσις τῆς Μακεδονίας καὶ ἐκμετάλλευσις τῶν τοπικῶν καὶ κλιματολογικῶν συνθηκῶν.

§ 33. 34

Ἄ μὲν οὖν χρήσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν καιρὸν ὁ τούτων κύριος καταστάς ὑφ' ὧν βουλευέσεται· ἃ δ' ὑπάρξει δεῖ παρ' ὧν, ταῦτ' ἔστιν, ἃ γὰρ γέγραφα.

Ἄν ταῦτ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πορίσῃτε, τὰ χρήματα πρῶτον, ἃ λέγω, εἴτα καὶ τὰλλα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας, τὸς τριῆρεις, τοὺς ἵππεας, ἐντελεῖ πάντων τὴν δυνάμιν νόμῳ κατακλείσθητ' ἐπὶ τῷ πολέμῳ μόνον, τῶν μὲν χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι καὶ πορισταὶ γιγνόμενοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον ζητοῦντες, παύσεσθ' αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν βουλευόμενοι καὶ πλεον οὐδὲν ποιοῦντες.

Καὶ ἔτι πρὸς τούτῳ πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῶν ἐκείνου πόρων ἀφαιρήσεσθε.

Ἔστι δ' οὗτος τίς ;

Ἄπὸ τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολε-

ποῖαν μὲν λοιπὸν χρῆσιν θὰ κάμῃ τῆς δυνάμεως καὶ πότε, θὰ σκεφθῇ τὴν κατάλληλον στιγμήν, ἐκεῖνος ὅστις θὰ διορισθῇ ἀπὸ σᾶς στρατηγὸς τοῦ ἔργου τούτου· ποῖα δὲ πρέπει νὰ πράξετε σεῖς, εἶναι αὐτὰ, τὰ ὁποῖα ἐγὼ ἐγγράφως ἔχω προτείνειν.

Ἄν ἐξοικονομήσετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, αὐτὰ τὰ χρήματα πρῶτον τὰ ὁποῖα εἶπον, ἔπειτα, ἂν προετοιμάσετε καὶ τὰ ἄλλα, δηλ. τοὺς στρατιώτας, τὰ πλοῖα, τοὺς ἵππεας, (ἂν) ἀναγκάσετε τελείαν πᾶσαν τὴν δύνωμιν διὰ νόμου νὰ μὲν ἔν τῇ διεξαγωγῇ τοῦ πολέμου, μὲ τὸ νὰ γίνετε μὲν σεῖς οἱ ἴδιοι ταμίαι καὶ πορισταὶ τῶν χρημάτων, μὲ τὸ νὰ ζητῆτε δὲ λογοδοσίαν διὰ τὰς πράξεις ἀπὸ τὸν στρατηγόν, θὰ παύσετε νὰ σκέπτεσθε διαρκῶς διὰ τὰ ἴδια ζητήματα καὶ τίποτε νὰ μὴ κατορθώνετε.

Καὶ ἀκόμη ἐκτὸς τούτου, πρῶτον μὲν ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θὰ ἀφαιρέσετε τὸν σπουδαιότατον ἀπὸ τῶν πόρων ἐκεῖνου.

Ποῖος δὲ εἶναι αὐτός ;

Μὲ τὰ χρήματα τῶν συμμάχων σας

μεϊ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων
τοὺς πλέοντας τὴν θάλατταν.
*Ἐπειτα τί πρὸς τοῦτω;

τοῦ πάσχειν αὐτὸς κακῶς ἔξω
γενήσεσθε, οὐχ' ὡσπερ τὸν πα-
ρελθόντα χρόνον εἰς Λῆμνον καὶ
Ἰμβρον ἐμβαλὼν αἰχμαλώτους
πολίτας ὑμετέρους ᾤχετ' ἔχων,
πρὸς τῷ Γεραιστῷ τὰ πλοῖα συλ-
λαβῶν ἀμύθητα χρήματ' ἐξέλεξεν,

τὰ τελευταῖ' εἰς Μαραθῶν' ἀπέ-
βη καὶ τὴν ἱερὸν ἀπὸ τῆς χώρας
ᾤχετ' ἔχων τριήρη, ὑμεῖς δ' οὔτε
ταῦτα δύνασθε κωλύειν οὔτ' εἰς
τοὺς χρόνους, οὓς ἂν προθεῖσθε,
βοηθεῖν.

πολεμεῖ ἐναντίον σας, λεηλατῶν
δηλ. τοὺς πλέοντας τὴν θάλασσαν.
*Ἐπειτα τί ἄλλο ἐκτὸς τοῦτου (θὰ
συμβῆ);

Σεῖς οἱ ἴδιοι θὰ ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ
(πᾶσαν) κακοπάθειαν, ὄχι ὅπως ἀκρι-
βῶς τὸν παρελθόντα χρόνον εἰς τὴν
Λῆμνον καὶ Ἰμβρον εἰσβαλὼν ἀπῆλ-
θε φέρων μαζί του ὡς αἰχμαλώτους
πολίτας ἰδικοὺς σας, (καί) πλησίον
τοῦ Γεραιστοῦ, ἀφοῦ συνέλαβε τὰ
πλοῖα, συνέλεξεν ἄπειρα χρήματα,
(καί) τελευταίως εἰς τὸν Μαραθῶνα
ἀπεβιβάσθη καὶ ἀπῆλθεν ἐκ τῆς χῶ-
ρας φέρων τὴν ἱερὰν τριήρη, ἐνῶ
σεῖς οὔτε δύνασθε νὰ ἐμποδίζετε
αὐτὰ οὔτε νὰ στέλλετε βοήθειαν
κατὰ τὸν χρόνον, τὸν ὁποῖον ἠθέ-
λετε προσδιορίσει.

Ἑρμηνευτικά *χεῶμαι* = κάμνω *χεῆσιν*. *παρὰ τὸν καιρὸν* = ἦταν εἶναι καιρὸς.
βουλεύομαι = σκέπτομαι. *γράφω* = ἐγγράφω *προτείνω*. *πορίζω* = ἐξοικονομῶ.
ἐντελής = πλήρης. *κατακλείω* = ἀναγκάζω. ὑποχρεώνω. *πορίσται* = οἰκονομικοὶ
ἄρχοντες. *λόγος* = λογοδοσία. *οὐδὲν ποῖῶ πλεόν* = δὲν κατορθῶνω τίποτε. *ἄγω*
καὶ φέρω = λεηλατῶ *κακῶς πάσχω* = βλάπτομαι, δεινοπαθῶ' (ἐνεργ. *κακῶς*
ποῖῶ). *ἔξω γίννομαι* = ἀπαλλάσσομαι. *ἀμύθητος* (α—μυθῆομαι) = ἀνεκδιήγητος,
ἄπειρος. *ἐξέλεξε* (ἐκλέγω) = συνέλεξε. *τὰ τελευταῖα* = τελευταίως. *ἀποβαίνω* =
ἀποβιβάζομαι. *κωλύω* = ἐμποδίζω. *προτίθεμαι* = προσδιορίζω.

Γραμματικά. *ᾶ* = ἀναφ. ἀντῶε, (ὄς—ἦ=ὸ). *χρήσεται* = μελλ. τοῦ *χεῶμαι* (*ἐχεῶ-
μην, χεῆσομαι, ἐχεῶσάμην—ἐχεῶσθην, κέχερμαι, ἐκεχεῆμην*). *κατασιᾶς* =
μετοχ. ἄορ. β' τοῦ *καθίσταμαι* (*καθιστάμην, καταστήσομαι, κατέστην, καθέ-
στηκα, καθειστήκειν*). *βουλεύσεται* = μελλ. τοῦ *βουλεύομαι*. *ἐγὼ* (ἀφαιρέσεις =
ἐγὼ). *γέγραφα* = παρακ. τοῦ *γράφω* (*ἔγραφον, γράφω, ἔγραφα, γέγραφα, ἔγε-
γράφη*). *πορίσθητε* = ὑποτ. ἄορ. τοῦ *πορίζω*. *ἐντελή* = αἰτ. ἐν τοῦ ἐπιθ. γ'.
κλίσ. ὁ ἢ *ἐντελής-ἐς*. *κατακλείσθητε* = ὑποτ. ἄοριστ. τοῦ *κατακλείω* (κλήω)
(ἐκλείον, κλείσω, ἐκλείσα, κέκλεικα, ἐκεκλείκειν). *μένειν* = ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ
μένω. *ζητοῦντες* = μετχ. ἐνεστ. τοῦ *ζητῶ* (*ἐζήτηον, ζητήσω, ἐζήτησα, ἐζήτηκα, ἐνε-
ζήτηκειν*). *παύσεσθε* = μελλ. τοῦ *παύομαι*. *πλεόν* = οὐδ. συγκρ. β' τοῦ
ἐπιθ. (π. πλὺς πλείων (πλέον)—πλείστ'ς). *ἀφαιρήσεσθε* = μελλ. τοῦ *ἀφαιρέο-
μαι* οὔμαι (ἀφηροῦμην, ἀφαιρήσομαι, ἀφειλόμην, ἀφήρημαι, ἀφηρήμην).
ἄγων = μετχ. ἐνεστ. τοῦ *ἄγω* (ἤγον, ἄξω, ἤγαγον, ἤχα—ἀγῆχα, ἤχειν—ἤγῆ-
χειν). *φέρων* = μετχ. ἐνεστ. τοῦ *φέρω* (*ἔφερον, οἶσω, ἤνεγκον—ἤνεγκα, ἐνή-
νοχα, ἐνήνοχεν*). *πάσχειν* = ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ *πάσχω* (*ἔπασχον, πείσομαι, ἐπε-
πάθον, πέπονθα, ἐπεπόθειν*). *γενήσεσθε* = μελλ. τοῦ *γίννομαι*. *ἐμβαλὼν* =
μετχ. ἄορ. β' τοῦ *ἐμβάλλω* (*ἐνέβαλλον, ἐμβάλω, ἐνέβαλον, ἐμβέβληκα, ἐνε-
βέβληκειν*). *ᾤχετο* = παρατ. τοῦ *οἶχομαι* (σημ. παρακ.) (*ᾤχόμην, οἶχῆσομαι,
ᾤχημαι, ᾤχῆμην*). *ἐξέλεξεν* = ἄορ. τοῦ *ἐκλέγω* (*ἐξέλεγον, ἐκλέξω, ἐξέλεξα,
ἐξέειλοχα*). *τὰ τελευταῖα* = ἐπιθ. ἀπέβη = ἄοριστ. β' τοῦ *ἀποβαίνω* (*ἀπέβαι-
νον, ἀπαβήσομαι, ἀπέβην, ἀποβέβηκα, ἀπεβεβήκειν*). *προσθήσθε* = ὑποτ. μ.
ἄορ. β' τοῦ *προτίθεμαι* (*προυειθέμην, προδήσομαι—προτεθήσομαι, πρου-
θέμην, προτέθειμαι, προυτεθείμην*).

Ἀναγνώρισις προτάσεων. ἂ μὲν... *δυνάμει* = πлагія' ἔρωτημ. *παρὰ τὸν και-*

ρὸν... βουλευσεται=κυρία. ἄ... ὑμῶν=ἀναφορική. ταῦτ' ἐστίν=κυρία. ἃ γὰρ γέγραφα=ἀναφορική. ἂν ταῦτ'... πρῶτον=ὑποθετική. ἃ λέγω=ἀναφορική. εἶτα... (ἂν) κατακλείσητε... ζητοῦντες=ὑποθετική. παύσεσθ' ἄε!... ποιοῦντες=κυρία. καὶ εἰ... ἀφαιρήσεσθε=κυρία. ἐστίν... τίς; =εὐθεία ἐρωτήσιμ. ἀπὸ τῶν ὑμετέρων... θάλατταν=κυρία. ἔπειτα τί... τούτῳ (γενήσεται); =εὐθεία ἐρωτήσιμ. τοῦ πάσχειν... γενήσεσθε=κυρία. οὐχ (οἰχθήσεται ἔχων)=κυρία. ὥσπερ... ἔχων=ἀναφορική (οὐ δὲ ἐκλέξει καὶ ἀποβήσεται) ἔνν. (ὥσπερ) πρὸς τῷ Γ'. τὰ πλοῖα... ἐξέλεξεν=ἀναφ. (καὶ ὥσπερ) τὰ τελευταῖα εἰς Μαρ... ἀπέβη=ἀναφορική. καὶ τὴν ἱερὰν... τριήρη=ἀναφορική. ὑμεῖς δ' οὕτε .. κωλύειν οὐτ' εἰς τοὺς χρόνους... βοηθεῖν=κυρία. οὐς ἂν προθῆσθε=ἀναφορική. ὑποθετ.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ. Χρήσεται=ρ. ὑποκ. ὁ καταστάς. ἃ=σοστ. ἄντικ. (=τίνα χρῆσιν) τῇ δυνάμει=ἀντικ. τοῦ χρήσεται, καὶ πότε (χρήσεται). βουλευσεται=ρ. ὑποκ. ὁ καταστάς. παρὰ τὸν καιρὸν=ἐμπρ. προσδ. χρόν. ὁ καταστάς=ἐπιθ. μετχ. (=ὅς ἂν καταστῆ). κύριος=κατηγορ. τούτων=γεν. ἄντικ. ὑφ' ὑμῶν=ποιητ. αἴτιον. δεῖ=ρ. ὑποκ. ὑπάρξαι. ἃ=ὑποκ. τοῦ ὑπάρξαι. παρ' ὑμῶν=ποιητ. αἴτιον. ἐστίν=ρ. ὑποκ. ἃ (δεῖ) ἀπ. συντ. ταῦτα=κατηγ. γέγραφα=ρ. ὑποκ. ἐγώ. ἃ=ἀντικ. πορίσητε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). τὰ χρήματα ἄντικ. ταῦτα=ἐπιθ. προσδ. πρῶτον=ἐπιρρ. προσδ. χρόνου. ἄνδρες Ἀθηναῖοι=κλητ. προσφων. λέγω=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). ἃ=ἀντικ. παρασκευάσαντες=ὑποθ. μετχ. τὰλλα=ἀντικ. τῆς μετχ. στρατιωτάς-τριήρεις-ἰππέας=ἐπέξ. τοῦ τὰλλα. κατακλείσητε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). δύναιμι=ἀντικ. πᾶσαν=κατηγορ. προσδ. ἐντελεῖ=προληπτ. κατηγορ. (=ὥστε ἐντελεῖ γενέσθαι). νόμῳ=δοτ. ὄργ. ἐπὶ τῷ πολέμῳ=ἐμπρ. προσδ. στάσιν. μένειν=ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.) γιγνόμενοι-ζητοῦντες=τροπ. μετχ. ταμίαι-πορίσται=κατηγορ. αὐτοῖ=κατηγ. προσδ. χρημάτων=γεν. ἄντικ. τὸν λόγον=ἀντικ. τοῦ ζητοῦντος. παρὰ τοῦ στρατηγού=ἐμπρ. προσδ. προέλευσιν. τῶν πράξεων=γεν. αἰτίας. παύσεσθε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). βουλευόμενοι-ποιοῦντες=κατηγορ. μετχ. περὶ τῶν αὐτῶν=ἐμπρ. προσδ. ἀναφορὰς. πλεόν=ἀντικ. τοῦ ποιοῦντες. οὐδέν=ἐπιθ. προσδ. ἀφαιρήσεσθε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). τὸν μέριστον=ἀντικ. τῶν πόρων=γεν. διαιρ. πρὸς τούτῳ=ἐμπρ. προσδ. προσθήκην. πρῶτον=ἐπιρρ. προσδ. χρόν. ἔκεινον=γεν. κλητ. [ὁ ὑποθ. λόγος ἂν πορίσητε, ἂν παρασκευάσητε (=παρασκευάσαντες), ἂν κατακλείσητε (ὑποθ. τριπλῆ)-παύσεσθε, ἀφαιρήσεσθε (διπλῆ ἀποθ.)=δ' εἶδος προσδοκώμενον]. ἐστὶ=ρ. ὑποκ. οὗτος. τίς=κατηγ. πολεμεῖτε=ρ. ὑποκ. ὁ (Φίλιπ.). ἄγων-φέρων=τροπ. μετχ. ἐπεξ. τοῦ ἀπὸ τῶν συμμάχων=ἐμπρ. προσδ. μέσον. ὑμετέρων=ἐπιθ. προσδ. ὑμῖν=ἀντικ. τοῦ πολεμεῖ. τοὺς πλείοντας=ἐπιθ. μετχ. ἄντικ. τῶν μετχ. θάλασσαν=ἀντικ. τοῦ πλείοντας. (γενήσεται)=ρ. τί=ὑποκ. πρὸς τούτῳ=ἐμπρ. προσδ. προσθήκην. γενήσεσθε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς) αὐτοῖ=κατηγ. προσδ. τοῦ κακῶς πάσχειν=γεν. ἀφαιρ. ἕνεκα τοῦ εἶξω. οὐκ (οἰχθήσεται ἔχων) ἔνν. ὥσπερ... ὄχρητο=ρ. ὑποκ. (ὁ Φίλ.). παρελθόντα=ἐπιθ. προσδ. (ἐπιθ. μετχ.) χρόνον=αἰτ. τοῦ χρόνου. εἰς Δῆμον-Ἴμβρον=ἐμπρ. προσδ. εἰς τόπον κίνησιν (ἐχθρ. διαθέσεως). ἐμβάλων=χρον. μετχ. πολίτας=ἀντικ. τοῦ ἔχων. ἡμετέρους=ἐπιθ. προσδ. αἰχμαλώτους=κατηγορ. ἔχων=κατηγορ. μετχ. ἐξέλεξεν=ρ. ὑποκ. (ὁ Φίλ.). πρὸς τῷ Γερ.=ἐμπρ. προσδ. πλησίον. συλλαβῶν=χρον. μετχ. πλ. ἰα=ἀντικ. τῆς μετχ. χρήματα=ἀντικ. τοῦ ἐξέλεξεν. ἀμύθητα=ἐπιθ. προσδ. ἀπέβη=ρ. ὑποκ. (Φίλ.). τὰ τελευταῖα=ἐπιρρ. προσδ. χρόνου. εἰς Μαρ.=ἐμπρ. εἰς τόπον κίνησιν. ὄχρητο=ρ. ὑποκ. (ὁ Φίλ.) ἔχων=κατηγ. μετχ. τὴν ἱερὰν=ἐπιθ. προσδ. τριήρη=ἀντικ. ἀπὸ τῆς χώρας=ἐμπρ. προσδ. ἀπὸ τόπου κίνησιν δύνασθε=ρ. ὑποκ. ὑμεῖς. (ἀντι παρατ.). κωλύειν=ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.) βοηθεῖν=ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.). ταῦτα=ἀντικ. τοῦ κωλύειν. εἰς τοὺς χρόνους=ἐμπροσθ. προσδ. χρόνου. προθῆσθε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). οὐς=ἀντικ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. γέγραφα· Οἱ ἀγορευόντες ὄφειλον πρότερον ἐγγράφως νὰ πα-

ραδώσῃ τὰς γνώσεις των εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου καὶ ἔπειτα νὰ υποστηρίξουν αὐτὰς προφορικῶς· ἐὰν ἡ γνώμη ἐπεκυρῶτο, τότε τὸ προταθὲν ἔαλειτο *ψηφισμα*. Τὰ *χορήματα* δηλ. τὰ 92 τάλαντα *Τάλλα* δηλ. *στρατιώτας, τριήρεις, ἱππέας, Ταμίαι*· οἰκονομ. ἄρχοντες φυλάσσοντες τὰ εἰσπραχθέντα, *πορισταί* ἦσαν ἐπιφορισμένοι τὸν πορισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων μέσων δι' ἐκτάκτους περιστάσεις (τὸ *τομίαι* εἶναι γένος, τὸ δὲ *πορισταί* εἶδος). *λόγον*· ἂν οἱ Ἀθῆν. διώριζον εἰδικούς οἰκονομικούς ἄρχοντας, θὰ ἠδύνατο νὰ ζητοῦν τὸν ἀκριβέστερον εὐθύνας παρὰ τοῦ στρατηγοῦ. *τοὺς πλέοντας*· ἔννοεῖ τοὺς συμμάχους τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες ἐταξίδειον συχνὰ δι' ἐμπορικούς λόγους. *ἄγων φέρων* (τὸ *ἄγεσθαι* λέγεται ἐπὶ ἐμφύχων, τὸ *φέρεισθαι* ἐπὶ ἀφύχων). *ἐμβαλὼν*· δὲν εἶναι βέβαιον κατὰ ποῖον ἔτος ὁ Φιλ. προσέβαλε τὴν Ἀἴνον καὶ Ἰμβρον καὶ ἔπορξεν „*ακουγίας*“ ἴσως τὸ 353 ἢ 352 π.Χ. οἱ *Δῆμιοι* καὶ *Ἰμβριοι* ὡς κληροῦχοι Ἀθηναῖοι ἐθεωροῦντο Ἀθηνησῖοι πολῖται. *Γεραιστός*· ἀκρωτήριον καὶ κόμη τῆς Εὐβοίας πρὸς Ν. καὶ ἔχει λιμένα κατάλληλον διὰ τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς Ἀθήνας πλέοντας. *ἐξέλεξε* ὡς λύτρα πρὸς ἀπόδοσιν τῶν συλληφθέντων πλοίων. *εἰς Μαριθῶνα*· Ἡ ἱερὸςυλος αὐτῆ προῆξις ὠθήσῃ τὸν Δημ. εἰς τὴν ἐκφώνησιν τοῦ παρόντος λόγου. *ἱερὰν τριήρη*· οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον δύο ἱερὰς τριήρεις, τὴν *Πάραλον* καὶ τὴν *Σαλαμινίον* διὰ τὰς σπουδαίας δημοσίας ὑποθέσεις· ἐδῶ ἔννοεῖ τὴν *Πάραλον* διὰ τῆς ὁποίας, ἐστέλλοντο εἰς Δῆλον οἱ Θεωροὶ καὶ ἡ ὁποία προκειμένου νὰ πλεύσῃ εἰς Δῆλον ἠγγυροβόλει πλησίον τοῦ Μαριθῶνος, ὅπου ἐστάφε· ο διὰ δάφνης ἢ πρῶμα ὑπὸ τοῦ ἱερέως τοῦ Ἀπόλλωνος (κατὰ Μάϊον μῆνα, *Μυυυχιῶνα*)· ἐλέγετο δὲ *Δηλιάς ναῦς* ἢ Θεωρίς. Εἰς τὰς δύο αὐτὰς ἐπισημοὺς ναῦς προσετέθη ἀργότερον ἡ *Ἀμμωνίς*, ἢ *Ἀντιγονίς* καὶ ἡ *Δημητριάς*.

Διδαχτικά. ἂν *πορίσῃτε*—ἂν *παρασκευάσῃτε*—ἂν *κατακλείσῃτε*· ὁ Δημ. θέτει πῶς οὗτοῦ τὰς ἀπαιτήσεις εἰς μίαν περιόδον καὶ πρώτη εἶναι ὁ πορισμὸς τῶν χορημάτων. *ταμίαι*—*πορισταί* (σχῆμα *προωθύσιερων*)· *δύνασθε*· ἀντιπαρατ. ἢ ἄορ. διὰ νὰ τονίσῃ τὴν ἀδυναμίαν τῶν Ἀθηναίων, ἧτις ἐξακολουθεῖ.—*Εἰς Δῆμον*—*Γεραιστ.*—*τελευταῖα* (ἀσύ·δετον)· Ὁ Ρήτωρ εἰς τὰ ἐδάφια αὐτὰ ἀφοῦ συνοψίζῃ τὰς προτάσεις του προσπαθεῖ ἀκόμη μίαν φορὰν νὰ ἐξεγείρῃ τοὺς Ἀθηναίους ἐναντίον τοῦ Φ. ὑπενθυμιζων ὅχι μόνον τὰς κατακτητικὰς του βῆσεις, ἀλλὰ καὶ τὰς ληστρικὰς του προθέσεις καὶ τέλος τὴν προσβολὴν ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων διὰ τῆς ἀρπαγῆς τῆς ἱερᾶς τριήρους.

Νόημα. ὁ Δημοσθ. λέγει, ἐὼν ἐξοικονομηθὼν τὰ χρήματα, προετοιμασθῶν στρατιώται, ἱππεῖς, πλοῖα καὶ γενικῶς ὅλη ἡ δύναμις παρεργίζεται εἰς τὸ θῆταρον τοῦ πολέμου καὶ ἂν οἱ ἴδιοι γίνουσι ταμίαι καὶ πορισταί καὶ ζητοῦν εὐθύνας ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ, τότε θὰ ἀπαλλαγῶν ἀπὸ τὴν διαρκῆ σκέψιν καὶ τὸν ἐπιβίωσιν τοῦ Φιλίππου· τότε, λέγει, θὰ στερήσων τὸν Φιλ. ἀπὸ τοὺς πόρους του, τοὺς ὁποίους ἔχει ἐκ τῆς λεηλασίας τῶν συμμαχικῶν χωρῶν καὶ θὰ ἐξασφαλισθῶν εἰς τὸ μέλλον ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς του, αἱ ὁποῖαι ἐστέρησαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἀἴνον καὶ Ἰμβρον καὶ τὰ χορήματα τῶν ληστευθέντων εἰς Γεραιστὸν πλοίων καὶ τὴν τιμὴν διὰ τῆς ἀρπαγῆς τῆς ἱερᾶς τριήρους ἀπὸ τὸν ἱερὸν καὶ ἔνδοξον τόπον τοῦ Μαριθῶνος.

Περίληψις. Ἡ παραδοχὴ τῶν προτάσεων τοῦ εἰρηγοροῦ θὰ ἐμποδίσῃ τὰς ἐπιδρομὰς τοῦ Φιλ. καὶ θὰ ἀπαλλάξῃ τοὺς Ἀθηναίους ἀπὸ τὰς κακοπραγίας καὶ προσβολὰς αὐτοῦ.

Ἐπιγραφή. Ἡ καθόλου διοργάνωσις τῆς μονίμου δυνάμεως καὶ ὑπηρεσίας αὐτῆς.

Καίτοι τί εἴποτ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τὴν μὲν τῶν Παναθηναίων ἑορτὴν καὶ τὴν τῶν Διονυσίων αἶψί τοῦ καθήκοντος χρόνου γίνεσθαι, ἄν τε δεινοὶ λάχωσιν ἂν τ' ἰδιῶται οἱ τούτων ἐκατέρωθεν ἐπιμελούμενοι,

εἰς ἃ τοσαῦτ' ἀναλίσκεται χρήματα, ὅσ' οὐδ' εἰς ἓνα τῶν ἀποστόλων, καὶ τοσοῦτον ὄχλον καὶ παρασκευὴν,

ὄσῃν οὐκ οἶδ' εἴ τι τῶν ἀπάντων ἔχει, τοὺς δ' ἀποστόλους πάντας ὕμιν ὑστερίζειν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Παγασάς, τὸν εἰς Ποτείδαιαν; Ὅτι ἐκεῖνα μὲν ἅπαντα νόμῳ τέτακται, καὶ πρόοιδεν ἕκαστος ὕμῶν ἐκ πολλοῦ, τίς χορηγὸς ἢ γυμνασίαρχος τῆς φυλῆς, πότε καὶ παρὰ τοῦ καὶ τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν. οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέληται.

ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πολέμου καὶ τῆς τούτου παρασκευῆς ἄτακτα ἀδιόρωτα, ἀόριστ' ἅπαντα.

Τοιγαροῦν ἅμ' ἀκηκόαμέν τι καὶ τριηράρχους καθίσταμεν καὶ τούτοις ἀντιδόσεις ποιούμεθα καὶ περὶ χρημάτων πόρου σκοποῦμεν,

καὶ μετὰ ταῦτ' ἐμβαίνειν τοὺς μετοίκους ἔδοξε καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας, εἴτ' αὐτοὺς πάλιν, εἴτ' ἀντεμβιβάζειν,

εἴτ' ἐν ὄσῳ ταῦτα μέλλεται, προαπόλωλε τὸ ἐφ' ὃ ἂν ἐκπλέ-

Καὶ ὁμῶς διατὶ ἄρα γε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε, ὅτι ἡ μὲν ἑορτὴ τῶν Παναθηναίων καὶ τῶν Διονυσίων γίνεται πάντοτε κατὰ τὸν ὠρισμένον χρόνον, εἴτε ἀναδειχθῶν διὰ κλήρου ἔμπειροι εἴτε ἄπειροι οἱ φροντίζοντες δ' ἄμφοτέρας αὐτάς.

διὰ τὰς ὁποίας τόσα χρήματα ἐξοδεύονται, ὅσα δι' οὐδεμίαν ἐκ τῶν ναυτικῶν ἀποστολῶν, καὶ (αἱ ὁποιαὶ ἑορταὶ) τόσον πλῆθος ἀνθρώπων καὶ προετοιμασίαν (ἀπαιτοῦν), ὄσῃν δὲν γνωρίζω, ἂν ἀπαιτῆ ἄλλο τι ἐξ ὄλων γενικῶς, αἱ δὲ ναυτικαὶ σὰς ἀποστολαὶ (δτι) ὄλαι φθάνουν ἀργὰ διὰ τὰς περιστάσεις, π.χ. ἢ εἰς Μεθώνην, ἢ εἰς Παγασάς, ἢ εἰς Ποτείδαιαν; Διότι ὄλα μὲν γενικῶς ἐκεῖνα ἔχουν ρυθμισθῆ διὰ νόμου, καὶ καθεὶς γνωρίζει ἐκ τῶν προτέρων ἀπὸ σὰς πρὸ πολλοῦ, ποῖος (θά εἶναι) ὁ χορηγὸς ἢ ὁ γυμνασίαρχος τῆς φυλῆς, πότε καὶ ἀπὸ ποῖον καὶ τί ἀφοῦ λάβῃ, τί πρέπει νὰ κάμῃ, τίποτε εἰς αὐτὰ δὲν ἔχει παραμεληθῆ, ὥστε νὰ εἶναι ἀνεξέταστον οὔτε καὶ ἀκαθόριστον.

Εἰς ὅσα ὁμῶς ἀναφέρονται εἰς τὸν πόλεμον καὶ τὴν προπαρασκευὴν αὐτοῦ, ὄλα γενικῶς (εἶναι) ἀνευ τάξεως, ἀκανόνιστα, ἀπροσδιόριστα. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς λοιπόν, μόλις ἀκούομεν κάτι, ἀμέσως καὶ τριηράρχους διορίζομεν καὶ ἐπιτρέπομεν εἰς αὐτοὺς νὰ κάμουν (ἀνταλλαγὰς περιουσιῶν) καὶ σκεπτόμεθα περὶ προμηθείας χρημάτων, καὶ κατόπιν ἀποφασίζομεν νὰ ἐμβαίνουν οἱ μετοικοὶ καὶ οἱ κατοικοῦντες χωριστά, ἔπειτα πάλιν (ἀποφασίζομεν νὰ ἐμβαίνωμεν) ἡμεῖς οἱ ἴδιοι, ἔπειτα ἀντὶ ἡμῶν νὰ ἐπιβιβάζωμεν (τοὺς μετοίκους καὶ ἀπελευθέρους), ἔπειτα ἐν ὄσῳ αὐτὰ ἀναβάλλονται, μαιταιοῦται ἐκ τῶν προτέρων ὁ σκο-

ωμεν·

τὸν γὰρ τοῦ πράττειν χρόνον εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι ἀναλίσκομεν, οἱ δὲ τῶν πραγμάτων αὐ μένουσι καιροὶ τὴν ἡμετέραν βραδύτητα καὶ εἰρωνεῖαν

Ἄς δὲ τὸν μεταξύ χρόνον δυνάμεις οἴομεθ' ἡμῖν ὑπάρχειν, οὐδὲν οἶαί τ' οὔσαι ποιεῖν ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν ἐξελέγχονται.

Ὁ δ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἐλήλυθεν, ὥστ' ἐπιστέλλειν Εὐβοεῦσιν ἥδη τοιαύτας ἐπιστολάς.

Ἑρμηνευτικά. Τί=διατί. δῆποτε (θαυμασμὸν)=ἀρά γε. τῷ καθήκοντος χρόνου=τοῦ καθωρισμένου χρόνου. δεινός=ἐμπειρος. λαγχάνω=διὰ κλήρου ἀναδεικνύομαι. ἰδιώτης=ἀπειρος. ἐπιμελοῦμαι=φροντίζω. ἀναλίσκομαι=ἐξοδεύομαι. ἀπόστολος=ναυτική ἀποστολή. ὄχλος=πλήθος ἀνθρώπων. ὑστερίζω=φθάνω ἀργά. τάττωμαι=κυθορίζομαι. προοίδια=γνωρίζω ἐκ τῶν προτέρων. τοῦ=τίνος. ἀδιόρθωτος=ἀκανόνιστος. τοιγαροῦν=διὰ τοῦτο ἀκριβῶς λοιπόν. ἅμα=εὐθύς ὡς. ἀκηκόαμεν=ἀκούομεν. καθίστημι=διορίζω. ἀντιδόσεις ποιούμεθα=ἐπιτρέπομεν ἀντιδόσεις. σκοπῶ=ἐξετάζω. οἱ χωρὶς οἰκούντες=οἱ κατοικοῦντες χωριστὰ (ἀτελεύθεροι). ἀντεμβιβάζω=ἐμβιβάζω τινὰ εἰς πλοῖον ἀντὶ ἄλλου τινός. μέλλεται=ἀναβάλλεται (μέλλω=σκοπεύω νὰ πράξω, ἀναβάλλω). προαπλόλλυμαι=χάνομαι ἐκ τῶν προτέρων, ματαιοῦμαι, τὸ ἐφ' ὃ=ἐκείνο ἐφ' ὃ ἀναλίσκομαι=ἐξοδεύω. εἰρωνεῖα=προσποίησις, ὑποκρισία. ὑπάρχω=εἶμαι ἰκανός, ἀρκῶ. οἷός τ' εἶμι=δύναμαι. ἐξελέγχομαι=ἀποδεικνύομαι. ὕβρις=αὐθάδεια.

Γραμματικά. τί=ἔρωτ. ἀντων. τ ὃ καθήκοντος=μετοχ. ἔνεστ. (καθήκων). ἄν τε—ἄν τε=διαζευκτ. συνδ. λάχωσιν=ἀορ. β' ὑποτ. τοῦ λαγχάνω (ἐλάχων, λήξομαι, ἔλαχον, εἴληχα, εἰλήχην). ἐπιμελ-όμενοι=μετοχ. ἔνεστ. τοῦ ἐπιμελέομαι—οὔμαι (ἐπιμέλομαι) (ἐπεμελούμην, ἐπιμελήσομαι—ἐπιμεληθήσομαι, ἐπεμελήθη, ἐπιμεμέμημαι, ἐπεμεμελήμην). ἀναλίσκεται=ἔνεστ. ὄρ. τοῦ ἀναλίσκομαι (ἀνηλίσκόμην—ἀνηλούμην, ἀναλωθήσομαι, ἀνηλώθη, ἀνήλωμαι, ἀνηλώμην). τέταται=παθ. παρακ. τοῦ τάττω(σο)μαι (ἐτατόμην, ταχθήσομαι, ἐτάχθη, τέταγαμαι, ἐτετάγμην). τοῦ (τίνος)=ἔρωτ. ἀντων. γεν. λαβόντα=μετοχ. ἀορ. β' τοῦ λαμβάνω. ἡμέληται=παρακ. ὄρ. τοῦ ἀμελοῦμαι (ἡμελούμην, ἀμελήσομαι, ἡμελησάμην, ἀμεληθήσομαι ἡμελήθη, ἡμέλημαι, ἡμελήμην). τοιγαροῦν=συμπ. συνδ. (τοι—γὰρ οὖν). ἅμα=ἐπιρρ. χρόν. καθίσταμεν=ἔνεστ. ὄρ. τοῦ καθίστημι (καθίστην, καταστήσω, κατεστήσα). σκοποῦμεν=ἔνεστ. ὄρ. τοῦ σκοπέω—ῶ (ἐσκοποῦν, σκέψομαι, ἐσκεπάμην, ἐσκεμμαι, ἐσκέμην). ἐμβαίνειν=ἀπαρ. ἔνεστ. τοῦ ἐμβαίω (ἐνέβαινον, ἐμβήσομαι, ἐνέβην, ἐμβέβηκα, ἐνεβεβήκειν). οἰκούντας=μετοχ. ἔνεστ. τοῦ οἰκέω—ῶ (ῶκουν, οἰκήσω, ῶκησα, ὦκηκα, ῶκήκειν). μέλλεται=ἔνεστ. ὄρ. τοῦ ἄπρος, μέλλεται (μέλλοιτο, μέλλεσθαι) προαπλόλλω=παρακ. ὄρ. τοῦ προαπλόλλυμαι (προαπαλλόμην, προαπολοῦμαι, προαπωλόμην, προαπλόλλω=προαπαλώλειν).

πός, διὰ τὸν ὅποιον ἠθέλομεν ἐκπλέει·

διότι τὸν χρόνον τῆς δράσεως ἐξοδεύομεν εἰς τὴν προετοιμασίαν,

αἱ δὲ περιστάσεις πρὸς δρᾶσιν δὲν περιμένουν τὴν ἰδικὴν μας βραδύτητα καὶ τὴν ὑποκρισίαν μας (πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑπηρεσίας).

Αἱ δὲ δυνάμεις, τὰς ὁποίας, νομίζομεν ἀρκετὰς εἶναι ἡμᾶς κατὰ τὸν ἐν τῷ μεταξύ χρόνον, ἀποδεικνύονται ὅτι τίποτε οὐδὲν δύναται νὰ κατωρθῶνουν εἰς αὐτὰς τὰς (καταλλήλους) περιστάσεις.

Αὐτὸς δὲ ἔχει φθάσει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν αὐθαδεῖας, ὥστε νὰ ἀποστέλλῃ πλοῖον εἰς τοὺς Εὐβοεῖς τοιαύτας ἐπιστολάς.

ἐκπλέωμεν=ένεστ. ὑποκ. τοῦ ἐκπλέω (ἐξέπλεον, ἐκπλεουσῶμαι, (ἐκπλεύσομαι) ἐξέπλεονσα, ἐκπέπλευκα ἐξεπεπλεύκειν). ἀναλίσκομεν=ένεστ. ὄριστ. τοῦ ἀναλίσκω (ἀναλώω—ῶ) (ἀνήλισκον—ἀνήλων, ἀναλώω, ἀνήλωσα ἀνήλωκα, ἀνήλωκειν). βραδυτήτα=όν. γ' κλ. ἢ βραδυτής (βραδύτης)—βραδυτήτος (βραδυτήτος). οἶαι τ' οὔσαι=μετχ. ένεστ. τοῦ οἶός τ' εἰμι ἐξελέγχονται=ένεστ. ὄριστ. τοῦ ἐξελέγχομαι (ἐξηλεγχόμην, ἐξελεγχόσομαι, ἐξηλέγθην, ἐξελέλεγμαι, ἐξελέλεγμην). ἐλήλυθεν=παρὰκ. ὄριστ. τοῦ ἐρχομαι. ἐπιστάλλειν=ἀπαρ. ένεστ. τοῦ ἐπιπέλλω (ἐπέσταλλον, ἐπίσταλαι, ἐπέσταλλα, ἐπέσταλλειν).

Ἐναγῶρισις προτάσεων. Καίτοι... γίνεσθαι... τοὺς δ' ἀποστόλους... Ποιτεῖσαιαν; εὐθεῖα ἐρωτηματ. ἂν τε δεινοὶ... ἐπιμελούμενοι=διαζευκτικαί. **Εἰς ἅ... χρήματα**=ἀναφορικὴ ὄσ' οὐδ' εἰς ἕνα... ἀποστόλων (ἀναλίσκεται)=ἀναφορικὴ, καὶ (ἅ) τοσοῦτον... παρασκευὴν (ἔχει)=ἀναφορικὴ. ὄσην οὐκ οἶδα=ἀναφορ. εἰ τε τῶν ἀπάντων ἔχει=πλαγ. ἐρωτημ. ὅτι ἐκεῖνα... τέτακται=αἰτιολογ. καί... πολλοῦ=αἰτιολογ. τίς χορηγὸς ἢ γυνὴ τῆς φυλῆς (ἔσται)=πλαγία ἐρωτημ. πότε... ποιεῖν=πλογία ἐρωτημ. οὐδέν... ἡμέλῃται=κυρία, ἐν δὲ τ' ἰς... ἅπαντα (ἔστι)=κτρία. τοιγαρ' ἔν... τι=χρονικὴ. καὶ τριηράρχους... καθίσταμεν=κυρία. καί... ποιούμεθα=κυρία. καὶ περὶ χρ... σκοποῦμεν=κυρία. καὶ μετὰ ταῦτ'... οἰκοῦντας=κυρία. εἰτ' ἄλλιν (ἔδοξεν ἡμῖν ἐμβαίνειν)=κυρία. εἰτ' ἀντεμβιβάζειν (ἔδοξεν ἡμῖν)=κυρία. ἐν ὄσφ... μέλλεται=χρον. προσαπέλε=κυρία. τὸ ἐφ' ὃ ἂν ἐκπλέωμεν=ἀναφορ. τὸν γὰρ... ἀναλίσκομεν=κυρία. οἱ δὲ τῶν πραγμάτων... εἰρωνείαν=κυρία. ἄς... ὑπάρχειν=ἀναφορικὴ. οὐδέν... ἐξελέγχονται=κυρία. ὃ δὲ... ἐλήλυθεν=κυρία. ὥστ' ἐπιστ... ἐπιστολῆς=συμπερασματικὴ.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ. νομίζετε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). τί=ἐπιθρ. προσδ. αἰτίαν. ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι=κλητ. προσφ. γίνεσθαι=ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρμ.). ἐορτῆν=ὑποκ. τοῦ γίνεσθαι. Παναθηναίων—Διονυσίων=γεν. ἀντικ. καθήκοντος=ἐπιθ. προσδ. χρόνου=γεν. χρον. ὑστερίζειν=ἀντικ. τοῦ νομίζετε (εἰδ. ἀπαρμ.). τοὺς ἀποστόλους=ὑποκ. τοῦ ὑστερίζειν πάντας=κατηγρ. προσδ. ὑμῖν=δοτ. κτητ. (ἀντί γεν). καιρῶν=ἀντικ. τοῦ ὑστερίζειν. τὸν εἰς Μεθ.—Παγας.—Ποτεῖδ=ἐπιψηγ. τοὺς ἀποστόλους. λάχουσιν=ρ. ὅτι οἱ ἐπιμελούμενοι (ἐπιθ. μετχ.) δεινοὶ—ιδιωται=κατηγρ. τούτων=ἀντικ. τοῦ ἐπιμελ. ἐκατέρων=ἐπιθ. προσδ. ἀναλίσκεται=ρ. ὑποκ. χρήματα (ἀτ. συντ.). τοσαῦτα=ἐπιθ. προσδ. εἰς ἅ=ἐμπρ. προσδ. σκοποῦ. ὄσα... ἀποστόλων (ἀναλίσκεται)=ρ. ὑποκ. ὄσα. τῶν ἀποστόλων=γεν. διαιρ. εἰς ἕνα=ἐμπρ. προσδ. σκοπόν. τοσοῦτον ὄχλον καὶ παρασκευὴν (ἔχει)=ρ. ὑποκ. (ἅ). ὄχλον—παρασκευὴν=ἀντικ. τοσοῦτον=ἐπιθ. προσδ. οἶδα=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). ὄσην=ἀντικ. ἔχει=ρ. ὑποκ. ἐι. ἀπάντων=γεν. διαιρ. τέτακται=ρ. ὑποκ. ἐκεῖνα (ἀτ. συντ.). ἅπαντα=κατηγρ. προσδ. νόμφ=δοτ. ῥογ. προοιδεν=ρ. ὑποκ. ἕκαστος. ὑμῶν=γεν. διαιρ. ἐκ πολλοῦ=ἐμπρ. προσδ. χρόνου. τίς... φυλῆς (ἔσται)=ρ. ὑποκ. τίς. χορηγὸς γυνμασίαρχος=κατηγρ. φυλῆς=γεν. κτητ. δεῖ=ρ. ὑποκ. ποιεῖν. λαβόντα=χρον. μετχ. τί=ἀντικ. τοῦ λαβόντα. τί=ἀντικ. τοῦ ποιεῖν. πότε=ἐπιθρ. προσδ. χρον. παρὰ τοῦ=ἐμπρ. προσδ. προέλεσιν. ἡμέλῃται=ρ. ὑποκ. οὐδέν. ἀνεξέταστον—ἀοριστον=προληπτ. κατηγρ. ἐν τούτοις=ἐμπρ. προσδ. ἐν δὲ τοῖς περὶ πολ. ἅπαντα (ἔστι)=ρ. ὑποκ. ἅπαντα. ἄτακτα—ἀδιόρθωτα—ἀόριστα=κατηγρ. περὶ πολέμου=ἐμπρ. προσδ. ἀναφορᾶς. (ἔν) τῇ παρασκευῇ=ἐμπρ. προσδ. ἀναφ. τούτου=γεν. ἀντικ. ἀνηκόαμεν=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). τί=ἀντικ. καθίσταμεν=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). τριηράρχους=ἀντικ. ποιούμεθα=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). τούτοις—ἀντιδόσεις=ἀντικ. σκοποῦμεν=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). περὶ πόρον=ἐμπρ. προσδ. ἀναφορᾶς. χρημάτων=γεν. ἀντικ. ἔδοξε=ρ. ὑποκ. ἐμβαίνειν. τοὺς μετοίκους—οἰκοῦντας=ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμ. μετὰ ταῦτα=ἐμπρ. προσδ. χρον. εἰτ' αὐτοὺς ἄλλιν (ἔδοξεν ἡμῖν ἐμβαίνειν). (ἔδοξεν)=ρ. ὑποκ. (ἐμβαίνειν). (ἡμᾶς)=ὑποκ. τοῦ (ἐμβαίνειν). αὐτοὺς=κατηγρ. προσδ. εἰτ' ἀντεμβιβάζειν (ἔδοξεν τοὺς μετοίκους καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας). ἀντεμβι-

βάσειν=ύποκ. τού (έδοξεν). μέλλεται=ρ. ύποκ. ταύτα (άπτ. συντ.). προαπόλωλε=ρ. ύποκ. τó εφ' δ' άν εκπλέωμεν. εκπλέωμεν=ρ. ύποκ. (ήμεϊς). εφ' δ' =έμπρ. προσδ. σκοπόν. άνάλισκομεν=ρ. ύποκ. (ήμεϊς). χρόνον=άντικ. τού πράττειν=γεν. άπαρ. δηλ. άναφοράν. εις τó παρασκευάζεσθαι=έμπρ. προσδ. σκοπόν. μένουσι=ρ. ύποκ. οί καιροί. βραδυτήτα=είρωνειαν=άντικ. ήμετέραν=έπιθ. προσδ. πραγμάτων=γεν. άναφ. οϊόμεθα=ρ. ύποκ. (ήμεϊς). ύπάρχειν=άντικ. (είδ. άπαρ.). άς δυνάμεις=ύποκ. τού ύπάρχειν (σχήμα έλξεως άντι αϊ δε δυνάμεις α:). τόν μεταξυ χρόνον=αϊτ. χρόν. ήμϊν=δοτ. προσωπ. κτη. έξελέγχονται=ρ. ύποκ. (αϊ δυνάμεις). ολίγ' τ' ούσαι=κατηγορ. μετχ ποιείν=άντικ. τής μετχ. (τελ. άπαρ.). ούδέν=άντικ. τού ποιείν. επ' αύτων τών καιρών=έμπρ. προσδ. χρόνον. Έγλήλυθεν=ρ. ύποκ. ό έέ. εις τούτο=έμπρ. προσδ. τέρμα κινήσεως. ύβρεως=γεν. διαιρετ. έπιστέλλειν=ρ. ύποκ. (ό Φιλ.). Εύβοέσι=έπιστολάς=άντικ. τοιαύτας=έπιθ. προσδ.

Πραγματικά. Παναθηναίων Έτελοϋντο έν Αθήναις προς τιμήν της Αθηνάς, τά μέν κατ' έτος (μικρά), τά δέ διά πεντητηρίδος (μεγάλα). Τά μεγάλα έτελοϋντο κατά μήνα Έκατομβαιώνα (25-28 Ιουλίου) επί 4 ήμέρας. Διονυσίον έτελοϋντο έν Αθήναις κατά 4 συνεχείς μήνας. τά κατ' άρχους Διονύσια (μικρά) κατά Ποσειδεώνη (Δεκεμβριον), τά Αθήναια κατά Γαμηλιώνα (Ιανουάριον) τά Ανθεστήρια κατά την 11, 12 και 13 τού Ανθεστηριώνος (Φεβρουάριος), έν έσται Διονύσια (μεγάλα) από 9—15 τού Έλαφηβολιώνος (Μάρτιος).—Έπιμελούμενοι διά τά Παναθήναια οργανωται ήσαν οί 10 άθλοθέται, διά δέ τά Διονύσια ό έπόνομος άρχων. (έκ τών έπιγραφών γνωρίζομεν, ότι τó 411 π. Χ. οί άθλοθέται, έλαβον έκ τού ταμείου της πολιადος Αθηνάς 5 τάλαντα και 1000 δρχ. δ.ά τας έορτάς τών μεγάλων Παναθηναίων)

όχλος' δηλ. χορευτών, αϋλητών, χορηγών, γυμνασίωνων κ.ά. Μεθώνην—Παγαλάς—Ποτειδιαν' ή άποστειλομένη βοήθεια έφθανε πάντοτε κατότιν έορτής' ούτω ή πρώτη ύπετάγη τó 352 π.Χ., ή δευτέρα τó 352 π.Χ. και ή τρίτη τó 356 π.Χ. Χορηγός. ό δίδων τά χρήματα διά την έγκύμανσιν τού χορού εις τó θέατρον. γυμνασιαρχός' ό φροντίζων διά την άσκησιν και τροφήν τών άθλητών. τριήραρχος' ό έξοπλίζων τριήρη, την όποιαν έλάμβανε παρά της πόλεως. Η λειτουργία αύτή ήτο πολύ δαπανηρά (όλαι αύται χορηγία, γυμνασιαρχία, τριηραρχία, έστίασις ήσαν λειτουργία, δηλ. δημόσια υπηρεσία, εις τας όποιάς ύπεχρουόντο πολίται εύποροι, μέ περιουσίαν άνω τών 2 τάλάντων. Δηροϋντο δέ α) εις έγκυκλίους όπως ή χορηγία, γυμνασιαρχία, έστίασις, τών μελών της φυλής, και β) εις έκτάκτους, όπως ή τριηραρχία). Αντίδοσις. ήτο ή διαδικασία καθ' ήν πās πολίτης, εις όν άνειτίθετο μία λειτουργία πολύ δαπανηρά, ειχε τó δικαίωμα να καλέση άλλον πολίτην πλουσιώτερον εις άνταλλαγην τών περιουσιών. μέτοικοι' ξενοι κατοικοϋντες έν Αθήναις και πληρόντες τó μετοίκιον (12 δρχ. έτησίως και 6 αϊ γυναίκες). Έστρουόντες' όλοι ται οί πλουσιώτεροι, οί δέ άλλοι εις τó ναυτικόν. χωρίς οϊκούντες' άπελεύθεροι κατοικοϋντες χωριστά από τούς πρόην κυριους των. τόν μεταξυ χρόνον' οί Αθην. έσυνήθιζον να προπέμπουσιν όλίγας ναϋς, ίνα κατασκοπεύωσι τόν έχθρόν, έως ότου έτοιμασθή μεγαλυτέρα δύναμις, ήσαν όμως όλίγοι και δέν ήδύνατο να έπωφεληθούν τών περιστάσεων. Έπιστολάς' ό Φιλ. έγραφεν προς τούς Εύβοείς συμβουλεύων αυτούς να άποχρισθούν τών Αθηναίων, διότι αυτοί δέν ήδύνατο ούτε τόν έσυτόν τους να ύποστηρίξουν' εζήτει δέ να διαρκήη την συμμαχίαν Εύβοέων—Αθηναίων. ήτις έγένητο από τού 357 π.Χ.

Αίσθητικά. άιακτα—άδιόρθωτα—άόριστα' ασύνδετον σχήμα, συσοώρεοις φωνέντων, όμοιοτέλευτον και χασμοδίαν, διά να έξερσθή ή επιζωοποιούσα άταξία εις τά στρατιωτικά πράγματα και να λάβη ό λόγος ζωηρότητα και πάθος. άκηκόαμεν.. και—και—και' σχήμα πολυσύνδετον, διά να δείξη, ότι οί Αθην. κινούνται, άφού μάθουν πρώτον τας έπιχειρήσεις τού Φιλ. άκηκόαμεν—καθί-

σταμεν. αἱ ἐνέργειαι παρουσιάζονται ὡς σύγχρονοι, ἐνῶ τὸ καθίσταμεν ἀκολουθεῖ τὸ προηγούμενον. *εἶτα—εἶτα—εἶτα* ἀσύνδετον πρὸς δήλωσιν τῆς ἀσταθείας τῶν Ἀθηναίων.—*ἄν τε λάχωσιν... ἄν τε*, δηλοῖ ἀδιαφορίαν περὶ τῶν προσώπων.—*Γνωμικόν. «οἱ τῶν πραγμάτων καιροὶ οὐ μένουσι τὴν ἡμετέραν βραδύτητα καὶ εἰρωνείαν».*—Ὁ Δημοσθένης εἰς τὰ ἐδάφια αὐτὰ ἀριστα περιγράφει τὸ ἄστατον τοῦ χαρακτῆρος τῶν Ἀθηναίων καὶ τὴν ἀπασχόλησιν τῶν ὄχι μὲ τὰ φλέγοντα ζητήματα τῆς πόλεως· διὰ τοῦτο ὁ Φιλ. ἔφθασεν εἰς μέγιστον σημεῖον αὐθαδείας καὶ ὕβρεως.

Νόημα. Ὅπως κάμνετε, λέγει, εἰς τὰς ἐορτὰς τῶν Παναθηναίων καὶ Διονυσίων, ὅπου τὰ πάντα ἔχον διὰ νόμου καθορισθῆ καὶ ἕκαστος γνωρίζει τὸ καθήκον του, οὕτω πρέπει νὰ κάμνετε καὶ εἰς τὰ ζητήματα τοῦ πολέμου. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν θὰ παρετηρεῖτο ἡ καθυστέρησις οὔτε εἰς τὴν Μεθώην, οὔτε εἰς τὰς Παγασάς, οὔτε εἰς τὴν Ποτειδαίαν.

Ἀκόμη δὲν θὰ μεταβάλλεται σενεχῶς γνώμας, ὅταν παρουσιάζονται κατάλληλοι περιστάσεις καὶ ἐπικίνδυνοι καιροί, διότι ἡ τοιαύτη νοοτροπία σας ὠδήγησε τὸν Φίλιππον νὰ σᾶς ἐμποίῃ καὶ νὰ σᾶς ὑβρίξῃ, ὅπως ἀκριβῶς ἐμφαίνεται ἀπὸ τὰς ἐπιστολάς του πρὸς τοὺς Εὐβοεῖς.

Περίληψις. Ὠφέλεια, αἰτίνες θὰ προέλθουν ἐκ τῆς παραδοχῆς τῶν προτάσεων τοῦ ρήτορος.

Ἐπιγραφή. Ὀλέθρια ἀποτελέσματα ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε νοοτροπίας τῶν Ἀθηναίων.

Ἐπιστολῆς ἀνάγνωσις.

(Ὁ Δημοσθένης ἀναγνώσκει ἐπιστολὴν τοῦ Φιλ. πρὸς τοὺς Εὐβοεῖς, ἐκ τῆς ὁποίας ἐμφαίνεται ἡ προσπάθεια νὰ ἀποσπάσῃ τῆς συμμαχίας τῶν Ἀθηναίων, διαβάλλων αὐτοὺς ὡς ἀνικάνους. Πράγματι τοῦτο κατώρθωσε τὸ 350 π. Χ. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν λόγον).

§ 38. 39.

Τούτων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀγνωσμένων ἀληθῆ μὲν ἔστι τὰ πολλὰ, ὡς οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἀλλ' ἴσως οὐχ ἡδέ' ἀκούειν.

Ἄλλ' εἰ μὲν, ὅσ' ἄν τις ὑπερβῆ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγμαθ' ὑπερβῆσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν·

εἰ δ' ἡ τῶν λόγων χάρις, ἄν ἢ μὴ προσήκουσα, ἔργα ζῆμια γίνονται, αἰσχρὸν ἔστι φενακίζειν ἑαυτοῦς,

καὶ ἅπαντ' ἀναβαλλομένους, ἄν ἢ δυσχερῆ, πάντων ὑστερεῖν τῶν ἔργων, καὶ μηδὲ τοῦτο δύνασθαι μαθεῖν,

ὅτι δεῖ τοὺς ὀρθῶς πολέμῳ χρω-

Ἐκ τούτων, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ ὅποια ἔχουν ἀναγνωσθῆ, τὰ μὲν περισσότερα εἶναι ἀληθῆ, ὅπως δὲν ἔπρεπε, ἀλλ' ὅμως ἴσως ὄχι εὐχάριστα εἰς τὸ νὰ τὰ ἀκούῃ τ.ς.

Ἄλλ' ἐάν μὲν, ὅσα τίς ἀποσιωπήσῃ, ἵνα μὴ (σᾶς) λυπήσῃ, καὶ ἡ πραγματικότης θὰ τὰ ὑπερπεδήσῃ, πρέπει (τότε) νὰ ὀμιλῇ τις πρὸς εὐχαρίστησιν·

ἐάν ὅμως ἡ εὐχαρίστησις, ἐκ τῶν λόγων, ὅπου δὲν ἀρμόζει, πράγματι καταλήγῃ εἰς βλάβην, εἶναι ἐντροπὴ νὰ ἐξαπατᾶτε τοὺς ἑαυτοὺς σας, καὶ ὅλα γενικῶς ἀναβάλλοντες, ὅσα τυχὸν εἶναι δυσάρεστα, νὰ καθυστερῆτε εἰς ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ νὰ μὴ δύνασθε οὔτε τοῦτο νὰ ἀντιληφθῆτε,

ὅτι δηλ. οἱ θέλοντες νὰ διεξάγουν

μένους οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασι,
ἀλλ' αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων,
καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡσπερ τῶν στρατευμάτων ἀξιώσειέ τις ἂν τὸν στρατηγὸν ἠγεῖσθαι,

οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους, ἴν', ἂν ἐκείνοις δοκῆ, ταῦτα πράττηται καὶ μὴ τὰ συμβάντ' ἀναγκάζονται διώκειν.

ὀρθῶς τὸν πόλεμον δὲν πρέπει νὰ ἀκολουθοῦν τὰ γεγονότα, ἀλλ' αὐτοὶ νὰ προηγούνται τῶν γεγονότων,

καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅπως κανεῖς θὰ εἶχε τὴν ἀξίωσιν νὰ προηγήται ὁ στρατηγὸς τῶν στρατευμάτων,

οὕτω καὶ οἱ ὀρθῶς σκεπτόμενοι (νὰ προηγούνται) τῶν πραγμάτων, ἵνα, ὅσα φαίνονται κατὰ εἰς τούτους, αὐτὰ ἐκτελῶνται καὶ μὴ ἀναγκάζονται (οἱ ὀρθῶς σκεπτόμενοι) νὰ ἀκολουθοῦν τὰ γεγονότα.

Ἑρμηνευτικά. ὡς οὐκ ἔδει=ὅπως δὲν ἔπρεπε (δυστυχῶς νὰ εἶναι). ὑπερβαίνω τῶ λόγῳ=παρασιωπῶ. τὰ πράγματα ὑπερβήσεται=ἡ πραγματικότης θὰ υπερβῆθῃ ταῦτα. ἢ τῶν λόγων χάρις=ἡ εὐχαριστίσις ἐκ τῶν λόγων, οἱ εὐχαριστοὶ λόγοι. μὴ προσήκουσα=μὴ ἀρμοζούσα. ἔργῳ=πράγματι. φενακίζω (ἐκ τοῦ φενάκη=περροῦκι τὴν ὁποίαν φοροῦν οἱ φαλακροὶ)=ἀπατῶ. δυσχερῆς=δυσάρεστος. ἔργα=ἐπιχειρήσεις. οἱ ὀρθῶς πολέμῳ χρώμενοι=οἱ θέλοντες νὰ διεάγουν ἐπιφελέως εἶνα πόλεμον. διώκω=ἀκολουθῶ (ἀντιφ. ἔμπροσθεν εἶναι).

Γραμματικά. ἀνεγνωσμένων=μετχ. παθ. παρακ. τοῦ ἀναγινώσκωμαι, ἀνεγινώσκωμαι, ἀναγνώσθησομαι, ἀνεγνώσθη, ἀνεγνώσμαι, ἀνεγνώσμη. ἔδει=παρ. τοῦ ἀπροσωπ. δεῖ. οὐ μὴν ἄλλα=ἀντιφ. συνδ. ἡδέα=οὐδ. τοῦ ἐπιθ. γ' κλισ. ἡδύς=εἶα=ὕ. ὑπερβῆ=ὑποτ. ἄορ. τοῦ ὑπερβαίνω (ὑπερέβαινον, ὑπερβήσομαι, ὑπερέβην, ὑπερβέβηκα, ὑπερέβεβηκειν). λυπήσῃ=ἄορ. ὑποτ. τοῦ λυπέω=ῶ (ἐλύπων, λυπήσω, ἐλύπησα, ἐλύπηκα, ἐλελυθήκειν). ὑπερβήσεται=μελλ. ὄρ. τοῦ ὑπερβαίνω. δημηγορεῖν=ἄπαρ. ἔνεστ. τοῦ δημηγορεῖν=ῶ (ἐδημηγόρουν, δημηγορήσω, ἐδημηγόρησα, δεδημηγόρηκα, δεδημηγορήκειν). φενακίζω=ἄπαρ. ἔνεστ. τοῦ φενακίζω (ἐφενάκιζον, φενακίω, ἐφενάκισα, πεφενάκισα, ἐπιφενάκισαι). ἀναβαλλομένους=μετχ. μ. ἔνεστ. τοῦ ἀναβάλλωμαι. μαθεῖν=ἄπαρ. ἄορ β' τοῦ μαθάνω (ἐμάθηον, μαθήσομαι, ἐμαθον, ἐμάθηκα, ἐμαθήθηκειν). χρωμένους=μετχ. ἔνεστ. τοῦ χρώμαι. ἀξιώσεις=ἔνκτ. ἄορ. τοῦ ἀξίω=ῶ. πράττηται=ἔνεστ. ὑπότ. τοῦ πράττωμαι. διώκειν=ἄπαρ. ἔνεστ. τοῦ διώκω (ἐδίωκον, διώξω, ἐδίωξα, δεδίωχα, ἐδεδίωχειν).

Ἀναγνωρίσεις Προτάσεων. Τούτων.. πολλά=κυρία. ὡς οὐκ ἔδει (ἀληθῆ εἶναι)=ἀναφ. (ὁμοιοπατικῆ πρότασις ἐκφραξ. εὐχὴν). οὐ μὴν ἄλλα.. ἡδέα (εἰσίν) ἀκούειν=κυρία. ἀλλ' εἰ μὲν.. καὶ τὰ πραγμαθ' ὑπερβήσεται=ὑποθετικῆ. ὅσα ἂν.. λόγῳ=ἀναφ. ὑποθετ. ἵνα μὴ λυπήσῃ=τελικῆ. δεῖ.. δημηγορεῖν=κυρία. εἰ δὲ ἢ.. ἔργῳ... γίνεται=ὑποθετ. ἂν ἢ.. προσήκουσα=ὑποθετ. αἰσχρὸν ἐστὶ... ἀναβαλλ... πάντων.. μαθεῖν=κυρία. ἂν ἢ δυσχερῆς=ἀναφ. ὑποθετ. ὅτι δεῖ... τρόπον... οὕτω... βουλευομένους=ειδικῆ. ὡσπερ... ἠγεῖσθε=ἀναφορικῆ. ἵνα... ταῦτα πράττηται=τελικῆ. ἂν ἐκείνοις δοκῆ=ἀναφ. ὑποθ. καὶ (ἵνα) μὴ... διώκειν=τελικῆ.

Συντακτικά. ἐστὶ=ρ. ὑποκ. τὰ πολλὰ (ἀπ. συντ.). τούτων=γεν. διαίρ. τῶν ἀνεγνωσμένων=ἐπιθ. μετχ. ἀληθῆ=κατηγ. ἔδει=ρ. ὑποκ. (εἶναι) (ἀληθῆ). ἡδέα (εἰσίν)=ρ. ὑποκ. (τὰ πολλὰ). ἡδέα=κατηγ. ἀκούειν=ἄπαρ. τοῦ κατάτι. ὑπερβήσεται=ρ. ὑποκ. (τις). τὰ πράγματα=ἀντικ. ὑπερβῆ=ρ. ὑποκ. τις. τῶ

λόγω=δοτ. ὄργ. ὄσα=άντικ. λυπήση=ρ. ὑποκ. (τις). δεῖ=ρ. ὑποκ. δημηγορεῖν (τελ. πλατ.). πρὸς ἡδονήν=ἐμπρ. προσδ. σποδόν. γίνεταί=ρ. ὑποκ. ἡ χάρις. ἔργω=δοτ. ὄργαν. ζημία=κατήγ. λόγων=γεν. ὑποκειμ. αἰσχροὺν ἔστι=ρ. ὑπ. φενακίζειν—ὕστερεῖν—δύνασθαι. ἑαυτούς=άντικ. τοῦ φενακίζειν. ἀνβαλλομένους=τροπ. μετχ. ἅπαντα=άντικ. τῆς μετχ. ἔργων=άντικ. τοῦ ὑστερεῖν. πάντων=ἐπιθ. προσδ. μαθεῖν (τελ. ἀπαρ.)=άντικ. τοῦ δύνασθαι. τοῦτο=άντικ. τοῦ μαθεῖν. ἄν. ἦ=(ἡ ἄν). ἦ=ρ. ὑποκ. (ἂ) (ἀττ. συντ.). δυσχερῆ=κατηγορ. (οἱ ὑποθ. λόγοι: εἰ τις.. ὑπερβήσεται—δεῖ δημηγορεῖν=α' εἶδος πραγματικόν, εἰ ἡ χάρις γίνεταί.. αἰσχροὺν ἔστι=α' εἶδος πραγματικόν). ὅτι δεῖ (ἡ εἰδ. προθ. ὡς ἐπέξ. τοῦ τοῦτο)=ρ. ὑποκ. ἀκολουθεῖν—εἶναι. τοὺς χρωμένους=ἐπιθ. μετχ. πολέμω=άντικ. τῆς μετχ. ὀρθῶς=ἐπιρρ. προσδ. τρόπον. τοῖς πράγμασιν=άντικ. τοῦ ἀκολουθεῖν. αὐτούς=ὑποκ. τοῦ εἶναι. ἐμπροσθεν=ἐπιρρ. προσδ. τόπον τῶν πραγμάτων=γεν. άντικ. τὸν αὐτὸν τρόπον=αἰτ. τρόπου. τοὺς βουλευμένους (ἐπιθ. μετχ.)=ὑποκ. (ἐνν. ἀξιοῦν ἠγεῖσθαι) οὕτω=ἐπιρρ. προσδ. τρόπου τῶν πραγμάτων=άντικ. πράττεται=ρ. ὑποκ. ταῦτα (ἀττ. συντ.). ἂν δοκῇ (=ἂ ἂν δοκῇ). ἐκείνοις=δοτ. προσωπ. ἀναγκάζονται=ρ. ὑποκ. (οἱ ὀρθῶς βουλευόμενοι) διώκειν=άντικ. (τελ. ἀπαρ.). τὰ συμβάντα=άντικ. τοῦ ἀπαρ.

Πραγματικά. οὐ μὴν ἀλλὰ, ὁ Δημ. ἀπευθύνεται κατ' ἐκείνων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀνθρώπων, οἵτινες ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ ἐκφράσουν τὴν διασαφέσειαν των διὰ τὴν προσβλητικὴν ἐπιστολήν.—ἡ προσήκουσα, διότι εἰς τινὰς περιστάσεις δύναται τις νὰ μεταχειρισθῇ ὀρθῶς καὶ ἐντίμως τὸ πρὸς ἡδονὴν λέγειν τῷ ἔργῳ, ἀντιτίθεται πρὸς τῷ λόγῳ. ἐμπροσθεν εἶναι—διώκειν, μεταφορᾷ ἐκ τῶν σταδιοδρομοῦντων· ὁ Δημ. συμβουλεύει τοὺς Ἀθηναίους νὰ εἶναι προμηθεῖς καὶ ὄχι ἐπιμηθεῖς.

Αἰσθητικά οὐ μὴν ἀλλ'—ἀκούειν εἰρωνικὸς καὶ σαρκαστικὸς τύπος ἐκφράσεως. εἰ... ὑπερβήσεται, εἰ δὲ γίνεταί. καὶ ἡ περίοδος αὐτὴ περιέχει εἰρωνικὸν σαρκασμόν. τὸν αὐτὸν τρόπον—οὕτω (πλεονασμός). Ὁ Δημ. δίδει ἀριστον μάθημα εἰς τοὺς Ἀθηναίους καὶ μετὰ σαρκασμοῦ καὶ εἰρωνείας τοὺς διδάσκει νὰ προηγοῦνται τῶν γεγονότων καὶ νὰ μὴ ἀκολουθοῦν.

Νόημα. Δὲν ἀμφιβάλλω, λέγει ὁ Δημ. ὅτι ἡ ἀναγνωσθεῖσι προσβλητικῇ ἐπιστολῇ τοῦ Φιλ. σὰς ἐλύπησε, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ παραλίπω τοιοῦτου εἶδους ζητήματα διὰ νὰ μὴ σὰς λυπήσω καὶ ἀλλοίμονον εἰς τοὺς ἀποζυψτόντας τὴν ἀλήθειαν μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ φαίνωνται εὐχάριστοι. Ἐάν πάλιν θέλετε νὰ σὰς εὐχαριστήσω διὰ λόγον καὶ ἡ εὐχαρίστησις αὐτὴ νὰ σὰς βλάβῃ, τότε ἀλλοίμονον εἰς σὰς. διότι θέλετε νὰ αὐταπαταῖσθε καὶ νὰ ὑστερήτε εἰς ὅλα καὶ νὰ μὴ κατορθώετε νὰ ἐνοήσετε, ὅτι τὸ συμφέρον σας εἶναι νὰ προλαμβάνετε τὰ πράγματα καὶ ὄχι νὰ σὰς προλαμβάνουν, ὡς συνήθως.

Περὶ λήψις. Τὰ ἀναγνωσθέντων δυστυχῶς εἶναι ἀληθῆ καὶ ἡμεῖς οἱ σύμβουλοι σας πρέπει νὰ σὰς καταστήσωμεν ἐνημέρους διὰ νὰ προλαμβάνετε τὰ γεγονότα.

Ἐπιγραφή. Ἀλήθεια τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Φιλ. καὶ εἰλικρίνεια τοῦ ρήτορος.

§ 40.41.42

Ἔμεις δ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλείστην δύναμιν ἀπάντων ἔχοντες, τριήρεις, ὀπλίτας, ἱππέας, χρημάτων πρόσδοον, τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον

Σεῖς δέ, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἂν καὶ ἔχετε τὴν μεγαλυτέραν δύναμιν ἀπὸ ὄλους, πλοῖα, ὀπλίτας, ἱππεῖς, χρηματικά ἔσοδα, ἔξ αὐτῶν μὲν μέχρι τῆς σημερινῆς

ἡμέρας οὐδενὶ πώποτ' εἰς δέοντι
κέχρησθε,
οὐδὲν δ' ἀπολείπετε, ὡσπερ οἱ
βάρβαροι πικτεύουσιν, οὕτω πο-
λεμῆν Φιλίππῳ.

Καὶ γὰρ ἐκείνων ὁ πληγείς ἀεί
τῆς πληγῆς ἔχεται,

κἂν ἐτέρωσε πατάξης, ἐκεῖσ' εἰ-
σὶν αἱ χεῖρες·
προβάλλεσθαι δ' ἢ βλέπειν ἐναν-
τίον οὐτ' οἶδεν οὐτ' ἐθέλει.

Καὶ ὑμεῖς, ἂν ἐν χερρονήσῳ πύ-
θηθε Φίλιππον,
ἐκεῖσε βοηθεῖν ψηφίζεσθε, ἂν ἐν
Πύλαις, ἐκεῖσε, ἂν ἄλλοθι ποῦ,
συμπαρθεῖτ' ἄνω κάτω, καὶ
στρατηγεῖσθ' ὑπ' ἐκείνου,

βεβούλευσθε δ' οὐδὲν αὐτοὶ συμ-
φέρον περὶ τοῦ πολέμου,

οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων προ-
ρατ' οὐδὲν, πρὶν ἂν ἦ γεγενημέ-
νον ἢ γιγνόμενόν τι πύθησθε.

Ταῦτα δ' ἴσως πρότερον μὲν ἐνῆν·

νῦν δ' ἐπ' αὐτὴν ἦκει τὴν ἀκμήν,
ὥστ' οὐκέτ' ἔγχωρεῖ.

Δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τοῖς γιγνομένοις ὑπέρ
τῆς πόλεως αἰσχυνόμενος,

τὴν φιλοπραγμοσύνην ταύτην
ἐμβαλεῖν Φιλίππῳ.

Εἰ γὰρ ἔχων, ἂ κατέστραπται
καὶ προεἰληφεν, ἡσυχίαν ἔχειν
ἠθελε καὶ μηδὲν ἔπραττεν ἔτι,
ἀποχρῆν ἐνίοις ὁμῶν ἂν μοι δε-
κεῖ, ἐξ ὧν αἰσχύνην καὶ ἀναν-
δρίαν καὶ πάντα τὰ αἰσχιστ'
ὠφληκότες ἂν ἦμεν δημοσίᾳ·

νῦν δ' ἐπιχειρῶν ἀεὶ τι καὶ τοῦ
πλείονος ὀρεγόμενος ἴσως ἂν
ἐκκαλέσαιθ' ὁμάς,

εἴπερ μὴ παντάπασιν ἀπεγνώ-
κατε.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Α΄. ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΣ

ἡμέρας κανὲν ποτὲ ἕως τῶρα δὲν
ἔχετε χρησιμοποιήσει προσηκόντως,
οὐδόλως δὲ παύετε νὰ διεξάγετε
τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Φιλ. τοιου-
τοτρόπως, ὅπως ἀκριβῶς οἱ βάρβα-
ροι πυγμαχοῦν.

Διότι καὶ ἀπ' ἐκείνου, ὅστις κτυ-
πηθῆ, πάντοτε πιάνεται ἀπὸ τὸ
κτυπηθὲν μέρος,
καὶ ἂν εἰς ἄλλο μέρος τὸν κτυπή-
σης, ἐκεῖ φέρονται τὰ χέρια του·
νὰ προτείνῃ ὁμῶς τὰ χέρια του ἢ
νὰ βλέπῃ κατὰ πρόσωπον οὔτε
γνωρίζει οὔτε θέλει.

Καὶ σεις, ἂν πληροφορηθῆτε, ὅτι ὁ
Φιλ. (εἶναι) εἰς τὴν Χερρόνησον,
ἀποφασίζετε νὰ στέλλετε βοήθειαν
ἐκεῖ, ἂν εἰς τὰς Θερμοπύλας, ἐκεῖ,
ἂν εἰς κανὲν ἄλλο μέρος, τρέχετε
ὁμοῦ ὀπισθὲν του ἀτάκτως καὶ διευ-
θύνεσθε ἀπὸ ἐκείνου, ὡς ἂν νὰ ἦτο
στρατηγός σας,

σεῖς ὁμῶς οἱ ἴδιοι δὲν ἔχετε ἀπο-
φασίσει τίποτε τὸ συμφέρον περὶ
τοῦ πολέμου,

οὔτε τίποτε προβλέπετε πρὸ τῶν
γεγονότων, πρὶν δηλ. πληροφορη-
θῆτε ἢ ὅτι ἔχει γίνεῖ ἢ ὅτι γίνεται
κάτι.

Αὐτὰ δὲ ἴσως προηγουμένως μὲν
ἦσαν δυνατὰ·

τώρα ὅμως (τὰ πράγματα) ἔχουν
φθάσει εἰς τὸσον κρίσιμον σημεῖον,
ὥστε δὲν ἐπιτρέπεται πλέον.

Μοῦ φαίνεται δέ, ὅτι κάποιος ἐκ
τῶν θεῶν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐντρε-
πόμενος διὰ λογαριασμόν τῆς πό-
λεως δι' ὅσα συμβαίνουν,
ἐνέβαλεν εἰς τὸν Φιλ. αὐτὴν τὴν
φιλοπραγμοσύνην.

Διότι, ἂν, κατέχων ὅσα ἔχει ὑπο-
τάξει καὶ ἔχει προκαταλάβει, ἠθελε
νὰ ἡσυχάζῃ καὶ τίποτε πλέον δὲν
ἔπραττεν, μοῦ φαίνεται, ὅτι μερι-
κοὶ ἀπὸ σᾶς θὰ ἤρκοῦντο εἰς αὐτά,
ἕνεκα τῶν ὁποίων ἠθέλομεν κατα-
κριθῆ δι' αἰσχύνην δημοσίᾳ καὶ
ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ αἰσχιστὰ·
τώρα ὅμως, ἐπειδὴ ἐπιχειρεῖ αὐτά-
τοτε κάτι καὶ ἐπιθυμεῖ τὸ περισσό-
τερον, ἴσως δύναται νὰ σᾶς ἐξε-
γείρῃ,

ἂν βεβαίως δὲν ἔχετε τελείως ἀ-
πελπισθῆ.

Ἑρμηνευτικά. ἔχοντες=ἄν καὶ ἔχομεν. τῆς τήμερον=τῆς σημερινῆς. εἰς δέον τι=πρεπόντως πως. ἀπολείπετε=παύετε. βάρβαροι=ἀπαίδευτοι. πυκτεύω=πυγμαχῶ. ἔχομαι τῆς πληγῆς=πιύνομαι ἀπὸ τοῦ κτυπηθῆν μέρος. ἐκείσε=εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος. προβάλλεσθαι=προβάλλειν ἑαυτῷ τὰς χεῖρας. ἐναντίον=κατὰ πρόσωπον. πυνθάνομαι=καὶ πληροφοροῦμαι. συμπαραθέω=τραγχοῦ ὁμοῦ παραπλεύρωσ. ἄνω κάτω=ἀτάκτως. στρατηγοῦμαι=διευθύνομαι ὡσάν στρατιωτῆς. πρότερον μὲν ἐνῆν=πρότερον μὲν ἦσαν δυνατὰ. ἀκμή (=κόψις τοῦ μαχαριοῦ)=τὸ κρίσιμον σημεῖον. ἔχωρεῖ=ἐπιτρέπεται. φιλοπραγμοσύνη=δραστηριότης. καταστρέφομαι=ὑποτάσσω. ἀποχερῆν τινι=ἀρκετὸν εἶναι εἰς τινα. ὄφλισκάνω=κατιδικάζομαι (ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης). ἐπιχειρῶ τινι=ἐπιχειρῶ τι. ὀρέγομαι=ἐπιθυμῶ. ἐγκαλοῦμαι τινα=προκαλῶ τινα νὰ ἐξέλθῃ, διεγειρῶ. ἀπογιγνώσκω=ἀπελπίζομαι.

Γραμματικά. κέχησθε=παρακ. τοῦ χρῶμαι. ἀπολείπετε=ἐνεστ. ὄρ. τοῦ ἀπολείπω (ἀπέλειπον, ἀπολείψω, ἀπέλειπον (ἀπέλειψα), ἀπολείποιται, ἀπελείπειται). πληγείς=μετχ. παθ. ὄορ. β' τοῦ πλήττομαι (ἐπληττόμην, πλήξομαι, ἐπληξάμην, πληγῆσομαι—ἐκπλαγῆσομαι, ἐπλήγην—ἐξεπλήγην, πέπληγμαι—ἐπεπλήγμην). κἄν (κράσις)=καὶ ἂν. ἐτέρωσε=ἐπιρρ. πατάξῃς=ἄορ. ὑποτ. τοῦ πατάσσω (ἐπάτασσον, πατάξω, ἐπάταξα). ἐκείσε=ἐπιρρ. προβάλλεσθαι=ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ προβάλλομαι. βλέπειν=ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ βλέπω (ἐβλεπον, (βλέψω), βλέψομαι, ἐβλεψα, βέβλεφα, ἐβεβλέφειν) πύθησθε=ἄορ. β' ὑποτακτ. τοῦ πυνθάνομαι (ἐπυνθανόμην, πείσομαι, ἐπυνθόμην, πέψομαι, ἐπεπύσθη). συμπαραθεῖτε=ἐνεστ. ὄριστ. τοῦ συμπαραθέω (συμπαρέθεον, συμπαραθεῖσθε, συμπαρέθερον, συμπεραδεδράμῃκα, συμπαραδεδραμῆκειν). στρατηγεῖσθε=ἐνεστ. ὄριστ. τοῦ στρατηγοῦμαι (ἐστρατηγούμην, ἐστρατήγημαι, ἐστρατηγήμην). βεβούλευσθε=παρακ. ὄρ. τοῦ βουλεύομαι. προσοράτε=ἐνεστ. ὄριστ. τοῦ προσοράω. ἐνῆν=ποραι. τοῦ ἐνεμι. ἦκει=ἐνεστ. μὲ σημ. παρακ. τοῦ ἦκω. αἰσχυνόμενος=μετχ. ἐνεστ. τοῦ αἰσχύνομαι (ἡσχυνόμην, αἰσχυνοῦμαι, (ἡσχυνάμην, αἰσχυνθήσομαι, ἡσχύνθη, ἡσχυμαι, ἡσχόμην). ἐμβάλειν=ἄπαρ. ὄριστ. β' τοῦ ἐμβάλλω κατέστραπται=παρακειμ. ὄριστ. τοῦ καταστρέφωμαι. προείληφεν=παρακειμ. ὄρισκτ. τοῦ προλαμβάνω. ἀποχερῆν=ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ ἀρρσ. ἀποχερῆ (ἀπαντῆ) μόνον τὸ ἄπαρ. ἀποχερῆν). ὄφληκότες=μετχ. παρακ. τοῦ ὄφλισκάνω (ὄφλισκάνον, ὄφλησώ, ὄφλον, ὄφληκα, ὄφληκειν (τὸ ρημα ἐπὶ χρόνους εἰς τὸ δημόσιον, ἐνῶ τὸ ὄφειλω ἐπὶ ἰδιωτ. χρόνους). ὀρεγόμενος=μετχ. τοῦ ὀρέγομαι (ὄρεγόμην, ὀρέξομαι, ὠρεξάμην, ὠρέχθη, ὠρεγμαί, ὠρέγμην καὶ ὠρεγμαι. ὠρωργμην). ἐγκαλέσασθε=ἄορ. εὐκτ. τοῦ ἐγκαλοῦμαι (ἐξεκαλούμην, ἐγκαλοῦμαι (ἐγκαλέσομαι). ἐξεκαλέσάμην, ἐκκληθήσομαι, ἐξεκλήθη, ἐκκέλλημαι, ἐξεκεκλήμην). ἀπεγνώκατε=παρακ. τοῦ ἀπογιγνώσκω (ἀπεγίγνωσκον, ἀπογνώσομαι, ἀπέγνω, ἀπέγνωκα, ἀπεγνώκειν). παντάσαιν=ἐπιρρ.

Ἀναγνώρισις Προτάσεων. ὑμεῖς δέ... κέχησθε=κυρία. οὐδὲν δ' ἀπ'λείπετε... οὕτω πολεμῆν Φιλ. ὡπερ... πυκτεύουσιν=ἀναφορική. Καὶ γὰρ... ἔχειται=κυρία. κἄν... πατάξῃς=ὑποθετ. ἐκεῖσ' εἶσιν αἱ χεῖρες=κυρία. προβάλλεσθαι... οἶδεν=κυρία. οὐτ' ἐθέλει=κυρία. Καὶ οὐδέν... ἐκείσε... ψηφίσεσθε=κυρία. ἂν ἐν Χερ... Φιλ.=ὑποθετ. ἂν ἐν Πύλαις (πύθησθε)=ὑποθετ. ἐκείσε (βοηθεῖν ψηφίσεσθε)=Κυρία ἂν ἄλλοθί που (πύθησθε)=ὑποθετ. συμπαραθεῖτ' ἄνω κάτω=Κυρία. καὶ στρατηγεῖσθ' ὑπ' ἐκεῖν υ=Κυρία. βεβούλευσθε δ' οὐδέν... πολέμου=Κυρία. οὐδὲ πρό... οὐδέν=Κυρία. πρὶν ἂν... πύθησθε=χρον. ὑποθετ. ταῦτα δ' ἴσως... ἐνῆν=Κυρία. νῦν δ' ἐπ' αὐτῆν... ἀκμήν=Κυρία. ὥστ' οὐκέτ' ἔχωρεῖ=συμπερασμ. δοκεῖ δέ μοι... Φιλίππῳ=Κυρία. εἰ γὰρ ἔχων.. ἡσχίαν ἔχειν ἤθελεν=ὑποθετ. ἂ κατέστραπται=ἀναφορ. καὶ προείληφεν=ἀναφορική. καὶ (εἰ) μηδὲν ἔπρατтен εἰτι=ὑποθετική. ἀποχερῆν... δοκεῖ=Κυρία. ἐξ ὧν.. δημοσία=ἀναφορική. νῦν δ' ἐπιχειρῶν... ὑμᾶς=κυρία. εἶπερ... ἀπεγνώκατε=ὑποθετική.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ. κέχηρησθε=ρ. ὑποκ. ὑμεῖς, οὐδενί=άντικ. πάποτε=έπιρρ. προσδ. χρον. εἰς δέον=έμπρ. προσδ. ἄντι έπιρρ. (=δεόντως). έχοντες=έναντιωμ. μετχ. δύναμιν=άντικ. τῆς μετχ. πλείστην=έπιθ. προσδ. ἀπάντων=γεν. διαιρ. τήρεις=ίππείας=χηρμ. πρόσσδον=έπεξηγ. τοῦ δύναμιν, τούτων=γεν. διαιρ. μέχρι ήμέρας=έμπρ. προσδ.=χρον. τέρμα. τήμερον=έπιθ. προσδ. εἰς τὸ ήμέρας. ἀπολείπετε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). οὐδέν=αἰτ. τοῦ κατά τι. οὕτω=έπιρρ. προσδ. τρόπου. πολεμεῖν=γεν. έξαρτ. ἐκ τοῦ ἀπολείπετε. Φιλίππω=άντικ. τοῦ πολεμεῖν. πυκτεύουσιν=ρ. ὑποκ. οἱ βάρβαροι. έχεται=ρ. ὑποκ. ὁ πληγείς. τῆς πληγῆς=άντικ. ἐκείνων=γεν. διαιρ. πατάξῃς=ρ. ὑποκ. (οὐ). ἐτέρως=έπιρρ. προσδ. τοπ. κίνησιν. εἶσιν=ρ. ὑποκ. αἱ χεῖρες. ἐκείσε=έπιρρ. προσδ. εἰς τόπον κίνησιν. οἶδεν=ρ. ὑποκ. (ὁ πληγείς). προβάλεσθαι=βλέπειν=άντικ. (τελ. άπαρ.). έναντίον=έπιρρ. προσδ. τόπον. ἐθέλει=ρ. ὑποκ. (ὁ πληγείς). άντικ. (προβάλεσθαι=βλέπειν). (ὁ ὑποθ. λόγος : κἀν πατάξῃς=εἰσιν=δ' εἰδος. άόριστος έπανάληψις ἐν τῷ παρόντι ή μέλλοντι). πύθησθε=ρ. ὑποκ. ὑμεῖς. (ένν. ὄντα) Φιλίππον. (ή ένν. μετχ. κατηγορ.). ἐν Χερρονήσῳ=έμπρ. προσδ. ἐν τόπῳ στάσιν. ψηφίζεσθε=ρ. ὑποκ. ὑμεῖς. βοηθεῖν=άντικ. (τελ. άπαρ.). ἐκείσε=έπιρρ. προσδ. εἰς τόπον κίνησιν. ἄν ἐν Πύλαις (πύθησθε). ἐκείσε (ψηφίζεσθε βοηθεῖν) ἄν ἄλλοθί που (πύθησθε)=συμπαραθεῖτε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). ἄνω κάτω=έπιρρ. προσδ. τρόπον. στρατηγεῖσθε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). ὑπ' ἐκείνου=ποιητ. αἰτιον. (οἱ ὑποθ. λόγος : ἄν πύθησθε=ψηφίσεσθε, ἄν ἐν Πύλαις (πύθησθε)=ψηφίσεσθε..), ἄν ἄλλοθί που (πύθησθε)=συμπαραθεῖτε=στρατηγεῖσθε=δ' εἰδος, άορ. έπανάληψις). ἐν Πύλαις=έμπρ. προσδ. ἐν τόπῳ στάσιν. ἄλλοθι=έπιρρ. προσδ. τόπον. =βεβούλευσθε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). αὐτοί=κατηγ. προσδ. οὐδέν=συστ. άντικ. συμφέρον=κατηγ. περὶ τοῦ πολέμου=έμπρ. προσδ. άνοφοράς. προσῶτε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). οὐδέν=άντικ. πρὸ τῶν πραγμάτων=έμπρ. προσδ. χρον. πρὶν... πύθησθε (=έπεξηγ. τοῦ πρὸ τῶν πραγμάτων)=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). γεγεννημένον=κατηγρ. μετχ. τι=ὑποκ. τῶν μετχ. ἐνήν=ρ. ὑποκ. ταῦτα (ἀτ. συντ.) πρότερον=έπιρρ. προσδ. χρον. ήκει=ρ. ὑποκ. (ταῦτα) ἀτ. συντ.=νῦν [έπιρρ. προσδ. χρόνου. ἐπ' αὐτὴν τὴν ἀκμὴν=έμπρ. προσδ. ἐπάνω. ἐχωρεῖ=ρ. ὑποκ. (ταῦτα) ἀτ. συντ. δοκεῖ=ρ. ὑποκ. τις. θεῶν=γεν. διαιρ. μοι=δοτ. προσωπ. ἐμβαλεῖν=άντικ. (εἰδ. άπαρ.). Φιλίππω=φιλοπραγμοσύνην=άντικ. τοῦ άπαρ. ταῦτην=κατηγ. προσδ. αἰσχυνόμενος=αἰτιολ. μετχ. τοῖς γιννομένοις=δοτ. αἰτίας. ὑπὲρ τῆς πόλεως=έμπρ. προσδ. ἐν ὀνόματι τῆς πόλεως=ὑπεράσπισιν. ήθελε=ρ. ὑποκ. (Φιλίπ.). ἔχειν=άντ. (τελ. άπορ.). ήσυχίαν=άντικ. τοῦ άπαρ. ἔχων=τροπ. μετχ. ἔπρατεν=ρ. ὑποκ. (Φιλίπ.). μὴδέν=άντικ. κατέστραπαι=προεἶληφεν=ρ. ὑποκ. (ὁ Φιλίππος). ἄ=άντικ. (άντικ. και τῆς μετχ. ἔχων). δοκεῖ=ρ. ὑποκ. ἀποχορῆν ἄν. μοι=δοτ. προσωπ. τοῦ δοκεῖ. ἑνίοις=δοτ. προσωπ. (ἀποχορῆν). ὑδῶν=γεν. διαιρ. (ὁ ὑποθ. λόγος : εἰ γὰρ ήθελε και ἔπρατεν=δοκεῖ μοι=α' εἰδος πραγματικόν). ὠφληκότες ἄν ήμεν=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). αἰσχύνην=ἀνανδρίαν=τὰ αἰσχίστα=συστ. άντικ. ἐξ ὧν=έμπρ. προσδ. άναγκ. αἰτιον. δομοσία=έπιρρ. προσδ. ἐνώπιον. πάντα=κατηγ. προσδ. ἄν ἐκκαλέσαιτο=ρ. ὑποκ. (Φιλίπ.). ὑμᾶς=άντικ. ἐπιχειρῶν=δρεγόμενος=αἰτιολ. μετχ. τινι=άντικ. τοῦ ἐπιχειρῶν. τοῦ πλείονος=άντικ. τοῦ ὄρεγ. ἀπεγνώκατε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). παντάσασιν=έπιρρ. προσδ. (ὁ ὑποθ. λόγος : εἴπερ.. ἀπεγνώκατε=ἐκκαλέσαιτο ἄν=α' εἰδος πραγματικόν).

Πραγματικά.—βάρβαροι πυκτεύουσιν' έννοεῖ τοὺς άπείρους περὶ τὴν πυγμαχίαν' ὁ Πλάτων λέγει περὶ τῶν βαρβάρων (Συμ. 182. Β. «τοῖς γὰρ βαρβάρους—αἰσχρὸν τοῦτό γε, και ή φιλοσοφία και ή φιλογυμναστία». Ἡ έξομοίωσις πρὸς τοὺς βαρβάρους ερεθίζει τοὺς Ἀθηναίους, διότι ἔμίσουν πᾶν τὸν βάρβαρον. τῆς πληγῆς έχεται' θέτει δηλ. τὰς χεῖρας εἰς τὸ κτυπηθὲν μέρος τοῦ σώματος, ὄχι διότι ἐπόνεσε, ἀλλὰ διότι θέλει νὰ προφυλάξῃ τὸ μέρος αὐτό. πληγῆ' σημαίνει τὸ ἐκ τοῦ κτυπήματος ἔλκος και αὐτὸ τὸ ἴδιον τὸ κτύπημα.

ἐκείσε εἰσὶν αἱ χεῖρες' Ἐκφράζει τὴν ταχύτητα τῆς κινήσεως. πατάξῃς' εἶναι λέξις πεπονημένη ἐκ τοῦ κρότου τοῦ τύπτοντος καὶ τυπτομένου πράγματος. **προβάλλεσθαι** ἔνν. τὸς χεῖρας πρὸς ἀτόκρουσιν τῆς πληγῆς. **βλέπειν ἐναντίον'** ὁ κακὸς πυγμάχος παρακολουθεῖ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ χειρῶν τὰς ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου ἐπιφερομένας πληγὰς, ἐνῶ ὁ καλὸς βλέπων κατὰ πρόσωπον τὸν ἀντίπαλον ἐπιτρεῖ ὅλας τὰς κινήσεις του καὶ προφυλάσσεται ἀπὸ τῶν πληγμάτων. **συμαραθεῖτε** ἢ μεταφορᾷ ἐκ τῶν πεζῶν, οἷτινες τρέχουν μαζί με τοὺς ἐπίπλους ἢ τοὺς ἐπὶ τῶν ἀριμάτων. **στρατηγεῖσθε'** οἱ Ἀθηναῖοι ὡσάν στρατιῶται ὑπακούουν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ στρατηγοῦ καὶ πορεύονται ὅπου πορεύῃ ὁ Φίλιππος. **πρότερον** ἔνν. καθ' ὃν χρόνον οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον τὰ ἐν Μακεδονίᾳ φρούρια καὶ ὁ Φιλ. δὲν ἦτο ἰσχυρὸς. **φιλοπράγμων'** ὁ ἀγαπῶν νὰ ἔξη πράγματα, ἀνησυχίας.

Αἰσθητικά. οὐδὲν ἀπολείπετε πολεμεῖν' ὁ Δημ. ἐπιτιμᾷ τοὺς Ἀθηναίους διὰ τὴν ἀκρίσιαν μετὰ τῆς ὁποίας ἐπελαμβάνοντο τῶν πραγμάτων. **στρατηγεῖσθε'** ὁ ρήτωρ πικρῶς σκόπτει τοὺς Ἀθην. ὅτι οὐδὲν σκέπτονται, οὔτε προβλέπουν, ἀλλὰ ἄγονται ὑπὸ τοῦ Φιλ. **προ—προσρᾶτε** (πλεονασμός). **ἴσως ἂν ἐκαλέσαιο** δηλοῖ τὴν ὀδύνην, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται ἡ ψυχὴ τοῦ ρήτορος διὰ τὴν τελείαν ἀπόγνωσιν τῶν Ἀθηναίων καὶ τὰς ἐλαχίστας ἐλπίδας περὶ ἐξεγέρσεως αὐτῶν ἐκ τῆς νοθρότητος. Ὁ Δημοσθ. διὰ παρομοιώσεων μεστῶν πικρῶς εἰρωνείας καὶ προσβολῆς προσπαθεῖ ἀπεγνωσμένως νὰ ἀφυπνίσῃ τοὺς Ἀθην. κατὰ τοῦ Φιλίππ.

Νόημα. Ἐνῶ ἔχετε μεγάλας στρατιωτικὰς, ναυτικὰς καὶ οἰκονομικὰς δυνάμεις δὲν κάνετε καλὴν χρῆσιν αὐτῶν, ἀλλ' ὡς ἀπειροὶ πυγμάχοι μεταχειρίζεσθε αὐτὰς ἀνοήτως καὶ ἀτάκτως παρακολουθεῖτε δηλ. τὰς κινήσεις τοῦ Φ. καὶ ὀδηγεῖσθε ὑπ' αὐτοῦ. Ἄν ὅμως αὐτὸ ἄλλοτε ἦτο ἀκίνδυνον, τώρα, ὅτε ὁ Φ. ἔγινεν ἰσχυρὸς, εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνον. Φαίνεται, λέγει, ὅτι κάποιος θεὸς χάριν τῆς πόλεως ἔκαμε τὸν Φ. τόσον δυναστῆρον, ὥστε νὰ μᾶς ἐξερεθίσῃ με τὰς συνεχεῖς ἀρπαγὰς του καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχη ἐλπίς νὰ δράσωμεν εἶναι ἐντροπὴ ἐκ τῆς νοθρότητός μας νὰ χάσωμεν τὰς κτήσεις μας. Τώρα νομίζω, ὅτι εἶναι κακρὸς νὰ δράσωμεν κατὰ τοῦ Φ., διότι δὲν θέλω νὰ πιστεῶ, ὅτι ἀπελίσθημεν τελείως.

Περίληψις. Καίτοι ἔχετε μεγίστην δύναμιν, ἐνεργεῖτε ὅπως ὁ βάρβαρος πυγμάχος καὶ καθοδηγεῖσθε ὑπὸ τοῦ Φ. Ὁ τρόπος αὐτὸς τοῦ πολέμου εἶναι ἀπαράδεκτος ὑπὸ τὰς σημερινὰς περιστάσεις. Κάποιος προστάτης θεὸς ἐνέβαλεν εἰς τὸν Φ. τὴν φιλοπραγμοσύνην αὐτήν' εἶναι καιρὸς δράσεως.

Ἐπιγραφή. Οἱ Ἀθηναῖοι προφυλάσσονται πάντοτε ἀργά. Θεὸς τις προστατεύει τοὺς Ἀθηναίους.

§ 43.44

Θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ μῆζεις ὀμῶν μῆτ' ἐνθυμείται μῆτ' ὀργίζεται, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγεννημένην περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον, τὴν δὲ τελευταίην οὔσαν ἤδη ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φιλίππου.

Ἄλλὰ μὴν ὅτι γ' οὐ στήσεται,

Ἐγὼ δὲ τοῦλάχιστον ἀπορῶ διότι κανεὶς ἀπὸ σᾶς οὔτε σκέπτεται οὔτε ὀργίζεται, ἂν καὶ βλέπῃ, ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

ὅτι ἢ μὲν ἀρχὴ τῶ πολέμου ἔχει γίνεαι διὰ νὰ τιμωρήσωμεν τὸν Φίλιππον,

τὸ δὲ τέλος αὐτοῦ, ὅτι εἶναι πλέον διὰ νὰ μὴ πάθωμεν κακὸν ἀπὸ τὸν Φίλιππον.

Ἄλλὰ τῷ ὄντι ὅτι βεβαίως δὲν θά

ἦλλον, εἰ μή τις κωλύσει.

Εἶτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν, καὶ τριήρεις κενὰς καὶ τὰς παρὰ τοῦ δεινός ἐλπίδας ἂν ἀποστείλῃτε, πάντ' ἔχειν οἴεσθε καλῶς;

Οὐκ ἐμβησόμεθα; οὐκ ἔξιμεν αὐτοὶ μῆρι γέ τι τι στρατιωτῶν, οὐκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον;

Οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευσόμεθα;

«Ποῖ οὖν προσορμιούμεθα;»

ἤρετό τις.

Εὐρήσει τὰ σαθρά, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἐκείνου πραγμάτων αὐτὸς ὁ πόλεμος, ἂν ἐπιχειρῶμεν ἂν μέντοι καθώμεθ' οἴκοι, λοιδορουμένων ἀκούοντες καὶ αἰτιωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόντων, οὐδέποτ' οὐδέν ἡμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων.

Ἑρμηνευτικά. εἰ=διότι. δρῶν=καίτοι βλέπει. περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φ.=διὰ τὰ τιμωρήσωμεν τὸν Φ. ὑπὲρ τοῦ μὴ κακῶς παθεῖν=διὰ τὰ μὴ κακοκοιηθῶμεν. οὐ στήσεται=δὲν θὰ σταματήσῃ=προσορμίζομαι=ὀδηγῶ τὴν ναῦν εἰς τὸν ὄρμον. σαθρὸν=πᾶν τὸ διεφθαρμένον. τῶν λεγόντων=τῶν ρητόρων.

Γραμματικά. ἐνθυμεῖται=ένεστ. ὄριστ. τοῦ ἐνθυμέομαι-οὔμαι (ἐνεθυμούμην, ἐνθυμήσομαι ἐνεθυμήθημι, ἐντεθύμημαι). ὀργίζεται=ένεστ. ὄρ. τοῦ ὀργίζομαι. (ὠργιζόμην, ὀργιοὔμαι, ὀργισθήσομαι, ὠργισθην, ὠργισμαι, ὠργίσμην). δρῶν=μετχ. ένεστ. τοῦ δρᾶω-ῶ. τιμωρήσασθαι=ἀπαρ. μ. ἀορ. ἁ τοῦ τιμωρέομαι-οὔμαι (έτιμωροῦμην, τιμωρήσομαι, έτιμωρησάμην, τιμωρηθήσομαι, έτιμωρήθημι, τετιμώρημαι, έτετιμωρημην). παθεῖν=ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ πάσχω. στήσεται=μέλλ. ὄριστ. τοῦ ἴσταμαι. ἀναμενοῦμεν=μέλλ. ὄριστ τοῦ ἀναμένω (ἀνέμενον, ἀναμενῶ, ἀνέμεινα, ἀναμεμένηκα, ἀνεμεμένηκειν). ἀποστείλῃται=ὑποτ. ἀορ. τοῦ ἀποστέλλω (ἀπέστελλον, ἀποστέλω, ἀπέστειλα, ἀπέσταλκα, ἀπεστάλκειν). ἐμβησόμεθα=μέλλ. τοῦ ἐμβαίω. ἔξιμεν=μέλλ. τοῦ ἐξέρχομαι. πλευσόμεθα=μέλλ. τοῦ πλέω (ἔπλεον, πλεύσομαι-πλευσοῦμαι, ἐπλευσα, πέπλευκα, ἐπεπλεύκειν). προσορμιούμεθα=μέλλ. τοῦ προσορμίζομαι (προσορμίζομην, προσορμιούμαι, προσορμισάμην. προσορμισθήσομαι, προσορμισθην, προσορμισομαι, προσορμισομην) ἤρετο=μ. ἀορ. β' τοῦ ἐρωτάω-ᾶ (ἠρώτων, ἐρωτήσω-ἐρήσομαι, ἠρώτησα-ἠρόμην, ἠρώτηκα, ἠρωτήκειν) εὐρήσει=μέλλ. τοῦ εὐρίσκω (ἠύ(εὐ)ρισκον, εὐρήσω, εὐ(ἠ)υρο, εὐ(ἠ)υρηκα, ἠύ(ε)υρήκειν). καθώμεθα=παρακ. ὑποτ. τοῦ καθέσομαι (παρακ. κάθημαι, ὑποτ. καθῶμαι, εὐκ. καθήμην, προστ. κάθησο, ἀπαρ. καθῆσθαι, μετχ. καθήμενος) ὑπερσ. ἑκαθήμην καὶ καθήμην). λοιδορουμένων=μετχ. ένεστ. τοῦ λοιδορέομαι-οὔμαι (έλοιδοροῦμην, λοιδορήσομαι, έλοιδορησάμην, λοιδορηθήσομαι, έλοιδορήθημι, λειοιδορήμαι, έλειοιδορήμην). αἰτιωμένων=μετχ. ένεστ.

σταματήσῃ, εἶναι φανερόν, ἔαν κανεῖς δὲν θὰ (τὸν) ἐμποδίσῃ.

Καὶ τότε θὰ ἀναμεινωμεν αὐτὸ καὶ νομίζετε, ὅτι ὄλα καλῶς ἔχουν, ἔαν ἀποστείλετε κενὰ πλοῖα καὶ τὰς παρὰ τοῦ δεινός παρεχομένας ἐλπίδας;

Δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰ πλοῖα; Δὲν θὰ ἐκστρατεύσωμεν τοῦλάχιστον τῶρα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι μὲ ἐν μέρος ἰδικῶν μας στρατιωτῶν, ἀφοῦ δὲν ἐπράξαμεν τοῦτοπροηγομένως; Δὲν θὰ πλεύσωμεν κατὰ τῆς χώρας ἐκείνου;

«Εἰς ποῖον μέρος λοιπὸν θὰ προσορμισθῶμεν;»

ἤβελé τις μὲ ἐρωτήσῃ.

Αὐτὸς ὁ πόλεμος, ἂ ὄρες Ἀθηναῖοι, θὰ φανερώσῃ τὰ ἀσθενῆ σημεῖα τῶν πραγμάτων ἐκείνου, ἔαν ἐπιχειρῶμεν.

ἂν ὄμως παραμένωμεν ἀδρανεῖς εἰς τὴν πατρίδα, ἀκούοντες τοὺς ρήτορας νὰ ἀλληλοὑβρίζωνται καὶ νὰ ἀλληλοκατηγοροῦνται, τότε τίποτε ἀπὸ τὰ πρέποντα δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ ἀπὸ ἡμᾶς.

τοῦ αἰτιάσθαι ὦμαι (ἤτιώμην, αἰτιάσομαι, ἤτιασάμην, αἰτιαθήσομαι, ἤτιάθην, ἤτιαμαι, ἤτιάμην). γένηται=μ. ἀορ. β' ὑποτ. τοῦ γίνομαι.

Ἀναγνώρισις προτάσεων. Θαναμάξω δ' ἔγωγε=κυρία. εἰ μηδεὶς... ἐνθυμείται=αιτιολογική, μήτε ὀργίζ... Φιλίππου=αιτιολογική, ἀλλὰ μὴν ὅτι... στήσεται=ειδική, δῆλόν (ἔστι)=κυρία. εἰ μὴ.. κωλύσει=ὑποθετ. εἴτα... ἀναμενοῦμεν=κυρία. πάντ' ἔχειν οἴεσθε καλῶς;=εὐθεία ἐρωτηματ. καὶ τριήρων. ἂν ἀποστείλῃτε=ὑποθετική. οὐκ ἐμβησόμεθα;=εὐθεία ἐρωτημ. οὐκ ἐξιμέν... νῦν; εὐθεία ἐρωτημ. εἰ καὶ μὴ πρότερον (ἐξήλθομεν)=Παραχωρητ. οὐκ... πλευσόμεθα;=εὐθεία ἐρωτημ. ποῖ οὖν προσορμούμεθα;=εὐθεία ἐρωτημ. ἤρετό τις=κυρία. εὐρήσει... πόλεμος=κυρία. ἂν ἐπιχειρώμεν=ὑποθετική. ἂν μέντοι... λεγόντων=ὑποθετική. οὐδέποτε... ἡμῖν (φόβος ἐστίν)=κυρία. μὴ γένηται τῶν δεόντων=ἐνδοιαστική.

Συντακτικά. Θαναμάξω=ρ. ὑποκ. ἐγώ. ἐνθυμείται=ρ. ὑποκ. μηδεὶς. ὑμῶν=γεν. διαιρ. ὀργίζεται=ρ. ὑποκ. (μηδεὶς). ὁ=ἐνδοτ. μετχ. ἀρχὴν=ἀντικ. τῆς μετχ. πηλέμου=γεν. ὑποκ. γεγεννημένην=κατηγορ. μετχ. περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι=ἐμπρ. προσδ. τελιν. αἰτίου. Φιλίππου=ἀντικ. τοῦ τιμωρῆσασθαι. τελευτήν=ἀντικ. τοῦ ὄρων. οὖσαν=κατηγ. μετχ. ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς=ἐμπρ. προσδ. σκοποῦ. ὑπὸ Φιλίππου=ποιητ. αἰτίου. στήσεται=ρ. ὑποκ. (Φιλ.) δῆλόν(ἔστι)=ἀπροσ ἔκφρ. τῆς ὁποίας ὑποκ. ὅτι οὐ στήσεται. κωλύσει=ρ. ὑποκ. τις (ὁ ὑποθ. λόγος: εἰ μὴ κωλύσει—οὐ στήσεται=α' εἶδος πραγματικόν). ἀναμενοῦμεν=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). τοῦτο (τὸ προσιέναι αὐτόν)=ἀντικ. ἀποστείλῃτε=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). τριήρεις—ἐλπίδας=ἀντικ. κενὰς=κατηγ. παρὰ τοῦ δεῖναις=ἐμπρ. προσδ. αἰτίαν (ἐξ οὗ προέρχεται τι). οἴεσθε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). ἔχειν=ἀντικ. (εἰδ ἄπαρ). πάντα=ὑποκ. τοῦ ἄπαρ. καλῶς=ἐπιρρ. προσδιορ. τρέπον (ὑποθ. λόγος: ἂν ἀποστείλῃτε—οἴεσθε=δ' εἶδος, ἀόριστον ἐπανάληψιν). ἐκβησόμεθα=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). ἐξιμέν=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). αὐτοί=κατηγ. προσδ. μέρει=δοτ. ὄργ. τιμῆ=ἐπιθ. προσδ. νῦν=ἐπιρρ. προσδ. χρόν. εἰ καίμη πρότερον (ἐξήλθομεν)=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). πρότερον=ἐπιρρ. προσ. χρ. πλευσόμεθα=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). ἐπι τὴν (χώραν)=ἐμπρ. προσ. ἔχθρ. κατεῦθύνον. ἐκείνον=γεν. κτητ. προσορμούμεθα=ρ. ὑπ. (ἡμεῖς). ποῖ=ἐπιρρ. προσ. εἰς τόπον κινήσιν. ἤρετο=ρ. (ἀντι ἔροιο ἂν τις) ὑπ. τις εὐρήσει=ρ. ὑπ. ὁ πόλεμος. τὰ σαθρὰ=ἀντικ. αὐτὸς=κατηγ. προσδ. τῶν πραγμάτων=γεν. ὑποκ. ἐκείνον=γεν. κτητ. ἐπιχειρώμεν=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). (ὁ ὑποθ. λόγος: ἂν ἐπιχειρώμεν—εὐρίσει=δ' εἶδος προσδοκώμενον). καθώμεθα=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). ἀκούοντες=τροπ. μετχ. λοιδορομένων—αιτιωμένων=κατηγ. μετχ. ἐκ τοῦ ἀκούοντες. τῶν λεγόντων (ἐπιθ. μετχ.)=ἀντικ. τοῦ ἀκούοντες καὶ ὑποκ. τῶν μετχ. λοιθ.—αἰτιωμ.—ἀλλήλους=ἀντικ. τῶν μετχ. οἴκοι=ἐπιρρ. προσδ. ἐν τόπῳ στάσιν. οὐδέποτε... (φόβος ἐστίν)=ρ. ἡμῖν=δοτ. προσωπ. γένηται=ρ. ὑποκ. οὐδὲν τῶν δεόντων=γεν. διαιρετ.

Πραγματικά. τὴν μὲν ἀρχὴν' ἀπὸ τοῦ 357 π.Χ. οἱ Ἀθηναῖοι ἀνέλαβον τὸν πόλεμον πρὸς τιμωριάν τοῦ Φιλ. διότι ἐκπολιορκήσας τὴν Ἀφιπολιν δὲν ἀπέδωκεν ταύτην εἰς αὐτούς. τὴν τελευτήν' οὕτω κακῶς διεξήγον οἱ Ἀθην. τὸν πόλεμον, ὥστε ἐπὶ τέλος ἤρχισαν νὰ σκέπτανται πῶς νὰ μὴ παθῶν κακὸν τι αὐτοί. οὐ στήσεται' βέβαιον εἶναι ὅτι ἐκεῖνος ἐκπορθήσας τὰ περὶ τὴν Μακ. δὲν θὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὸν πόλεμον, ἀλλὰ θὰ ἔλθῃ ἐδῶ. τοῦτο' δηλ. ὅτι θὰ ἔλθῃ αὐτὸς ἐδῶ. κενὰς' δηλ. πολιτικῆς δυνάμεως, δυνάμεως ἐκ πολιτῶν Ἀθηναίων. παρὰ τοῦ δεῖναις ἐλπίδας' ὁ Δημ. συμβουλεύει τὸν λαὸν νὰ μὴ ἐπαναπαύεται τρεφόμενος μὲ ἐλπίδας ἐνὸς στρατηγοῦ, ὅστις ὀδηγεῖ μισθοφορικὸν στρατὸν (ἴσως ἐννοεῖ τὸν Χαρίδημον). ἂν καθώμεθα' λέγεται περὶ τῶν νωφρῶν καὶ ἀπραγμόνων. τῶν λεγόντων=τῶν ρητόρων.

Αἰσθητικά. ὄρων τὴν μὲν ἀρχὴν... τὴν δὲ τελευτήν' ἀπορῶ, λέγει, διότι εἶσθε τὸσον ἀμέριμνοι, ὥστε οὔτε συλλογίζεσθε τὴν ἀρίστην κατάστασιν τοῦ Φ. καὶ τὴν κακὴν ἡμῶν, ἢ εἰσθε τὸσον ἀναίσθητοι, ὥστε ἂν καὶ βλέπετε, δὲν ἐξοργί-

ζεσθε. *εἶτα ἀναμενοῦμέν...*; ἡ ἐρώτησις φανερώσει θαυμασμόν καὶ ἀγανάκτησιν. Ἐξ ἑστέ οὖν ἀπὸ τοῦ *εἶτ' ἀναμενοῦμεν μέχρι τοῦ προσορμιούμεθα* ὁ Δημ. ἔθεσε ὃ ἐρωτήσεις, αἵτινες καθίσταν τὸν λόγον σφοδρὸν καὶ παθητικόν. *οὐκ ἐμβρομέθα*; ἀποκορυφῶται ἡ ἀγανάκτησις τοῦ ρήτορος καὶ ὡσάν νὰ τοὺς ὠθεῖ πρὸς τὸ θέατρον τοῦ πολέμου. *τὰ σαθρά* μεταφορὰ ἐκ τῶν πεπαιτωμένων ἐνδυμάτων, ἀγγείων. *οὐδέποτε.. οὐδὲν μὴ γένηται* συσώρευσις ἀρνήσεων, ὅπου ἐκδηλοῦται ἡ ἀγανάκτησις καὶ ἡ πικρία τοῦ Δημοσθένους.

Νόημα. Ἀπορῶ μὲ τὴν ἀφέλειάν σας ἐνῶ ἀρχίσαμεν τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Φιλ. πρὸς τιμωρίαν, κινδυνεύομεν εἰς τὸ τέλος νὰ πάθωμεν ὑπ' αὐτοῦ κακόν. Καὶ βεβαίως ὁ Φιλ. θὰ ἐπέλθῃ καὶ κατὰ τῶν Ἀθηναίων, ἂν δὲν τὸν ἐμποδίσῃ κανεὶς. Ἐπιτρέπεται, ἐρωτᾷ, νὰ περιμένωμεν ἀδρανεῖς μέχρις οἷονδήποτε χωρὶς οἱ ἴδιοι νὰ ἐστρατεύωμεν κατὰ τῆς Μακεδονίας; Ἐπιτρέπεται νὰ ἐρωτῶμεν ποῦ θὰ ἀγκυροβολήσωμεν; Ἄν μένωμεν ἀδρανεῖς ἀκούοντες καὶ ρήτορας, ὀσφαλῶς δὲν ὑπάρχει φόβος μήπως γίνῃ τι ἐκ τῶν δεόντων.

Περίληψις. Ὁ Δ. ἀπορεῖ διὰ τὴν ἀδράνειαν τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες κινδυνεύουν νὰ κακοποιηθοῦν ὑπὸ τοῦ Φ. καὶ ἐπιβεβαιώνει, ὅτι τίποτε δὲν θὰ γίνῃ ἀπὸ τὰ πρόποντα, ἐάν οἱ ἴδιοι δὲν ἐστρατεύσουν κατὰ τοῦ Φιλ.

Ἐπιγραφή. Κίνδυνος εἰσβολῆς τοῦ Φ. εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἀνάγκη προσωπικῆς δράσεως τῶν Ἀθηναίων.

§ 45.46

Ἵποιοι μὲν γὰρ ἂν, οἶμαι, μέρος τι τῆς πόλεως συναποσταλῆ, κἂν μὴ πάσα, καὶ τὸ τῶν θεῶν εὐμενῆς καὶ τὸ τῆς τύχης συναγωνίζεται;

Ἵποιοι δ' ἂν στρατηγὸν καὶ ψήφισμα κενὸν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλπίδας ἐκπέμψῃτε,

οὐδὲν ἡμῖν τῶν δεόντων γίνεσθαι, ἀλλ' οἱ μὲν ἐχθροὶ καταγελάσωσιν,

οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνήσκει τῷ δέει τοὺς τοιοῦτους ἀποστόλους.

Οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἐν' ἄνδρα δυνατὸν εἶναι ποτε ταυθ' ἡμῖν πράξει πάνθ', ὅσα βούλεσθε.

ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι καὶ τὸν δεῖν αἰτιάσασθαι καὶ τὸν δεῖν ἔστιν, τὰ δὲ πράγματα ἐκ τούτων ἀπόλων.

Ὅταν γὰρ ἡγήται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων, οἱ δ' ὑπὲρ ὧν ἂν ἐκεῖνος πράξῃ πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥαδίως ἐνθάδ' ὧσιν, ὑμεῖς δ' ἐξ ὧν ἂν ἀκούσθ', ὅ,τι ἂν τύχητε ψηφίσθησθε, τί καὶ χρὴ προσδοκᾶν;

Ἑρμηνευτικά. μέρος τι=μικρόν τι μέρος. τῆς πόλεως=τῶν πολιτῶν. συν-

Διότι νομίζω, ὅπου μὲν ἤθελε ἀποσταλῆ μαζί (μὲ τοὺς μισθοφ.) μέρος τι τῶν πολιτῶν, καὶ ἂν δὲν (ἀποσταλοῦν) ὅλοι, καὶ οἱ θεοὶ διακείνται εὐμενῶς καὶ ἡ τύχη μᾶς βοηθεῖ. ὅπου ὁμως τυχόν ἀποστείλετε στρατηγὸν καὶ ψήφισμα ἀνεκτέλεστον καὶ τὰς ἐλπίδας (τὰς παρεχομένας) ἀπὸ τοῦ βήματος,

τίποτε δὲν γίνεται διὰ σᾶς ἀπ' ὅσα πρέπει, ἀλλ' οἱ μὲν ἐχθροὶ ἐμπαίζουσιν,

οἱ δὲ σύμμαχοι φοβοῦνται μέχρι θανάτου τὰς τοιαύτας ἀποστολάς.

Διότι δὲν εἶναι δυνατόν, δὲν εἶναι δυνατόν ἕνας ἄνδρας νὰ δυνηθῇ ποτε νὰ κατορθώσῃ πρὸς χάριν σας ὅλα αὐτὰ, ὅσα θέλετε.

νὰ υποσχεθῇ ὁμοῦ καὶ νὰ βεβαιώσῃ καὶ νὰ κατηγορήσῃ τὸν δεῖνα καὶ τὸν δεῖνα εἶναι δυνατόν,

τὰ δὲ πράγματα ἕνεκα τούτων χάνονται.

Διότι, ὅταν μὲν ὁ στρατηγὸς ἡγήται ἀθλίων ἀμισθων μισθοφόρων

ἐδῶ δὲ (ὅταν) εὐκόλως ὑπάρχουν ἐκεῖνοι, οἵτινες ψεύδονται πρὸς σᾶς,

δι' ὅσα ἐκεῖνος ἔθελε πράξει, σεῖς δὲ (ὅταν) ἀποφασίζετε, ὅ,τι τύχη,

σύμφωνά με ὅσα ἀκούετε, τί πρέπει καὶ νὰ περιμένῃ κανεὶς;

αποσταλῆ=μαζί με τούς ξένους μισθοφόρους ἀποσταλῆ κἄν μὴ πᾶσα=κἄν μὴ πάντες οἱ πολῖται τὸ τῶν θεῶν=οἱ θεοί. εὐμενές=εὐμένεια, ὅπως τὸ τῆς τύχης=ἡ τύχη. συναγωνίζεται=βοηθεῖ ψήφισμα κενόν=ψήφισμα ἀνεκτέλεστο. τεθῆσθαι τῷ δέει=φοβῶνται μέχρι θανάτου. φημί=βεβαίω. τὰ πράγματα=ἡ πολιτεία, ἐκ τούτων=ἐνεκα τούτων. ἀπόμισθος=ἀμισθος. οἱ δὲ... πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥαδίως ὡς=ὅταν εὐκόλως εὐρίσκονται ἄνθρωποι ψευδόμενοι πρὸς σᾶς. Τί καὶ χεῖ προσδοκᾶν=ἀλλὰ καὶ τί πρέπει νὰ περιμένῃ τις (τί νὰ περιμένῃ κανεὶς κι' ὅλας).

Γραμματικά. ὅποι=ἐπίρρ. ἀναφ. συναποσταλῆ=ὑποτ. παθ. ἄορ. β' τοῦ συναποστελλομαι (σταλῆσομαι, ἐστάλην). συναγωνίζεται=ἐνεστ. ὄρ. τοῦ συναγωνίζομαι (συνηγωνίζομαι, συναγωνισῶμαι, συνηγωνισάμην, συναγωνισθήσομαι, συνηγωνίσθη, συνηγωνίσομαι, συνηγωνίσωμαι, συνηγωνίσωμαι). ἐκπέμψητε=ἄορ. ὑποτ. τοῦ ἐκπέμψω. καταγελῶσι=ἐνεστ. ὄριστ. τοῦ καταγελᾶω-ῶ (κατεγέλω, -καταγέλασομαι, κατεγέλασα). τεθῆσθαι=παρσλ. ὄριστ. συγκεκομ. τύπος ἀντι τεθνήκασι (ὅπως τὸ δέδοικα καὶ ἔστηκα συγκόπτου τ κ). τοῦ ρ. ἀποθνήσκω (ἀπέθνησκον, ἀποθανοῦμαι, ἀπέθανον, τέθνηκα, ἐτεθνήκειν (τέθνηκα, κας, κε-τέθναμεν, τέθνατε, τεθῶσιν). τῷ δέει=ὄνομο οὐσιαστ. σιγμ. γ' κλ. τὸ δέος. δυνήθηται=ἄπαρ παθ. ἄορ. α' τοῦ δύναμαι (ἤ(ε)δυνάμην, δυνήσομαι, (ἐ)δυνήθη-ἐδυνάσθη, δεδύνημαι, ἐδεδύνημην). ὑποσχέσθαι=ἄπαρ. μ. ἄορ. β' τοῦ ὑπισχνούμαι (ὑπισχνούμην, ὑποσχέσομαι, ὑπεσχόμην, ὑπεσχέθη, ὑπέσχημαι, ὑπεσχέμην). φῆσαι=ἄπαρ. ἄ.ρ. τοῦ φημί (ἔφην, φήσω ἔφρα). αἰτιάσασθαι=ἄπαρ. μ. ἄορ. α' τοῦ αἰτιάομαι-ῶμαι. ἀπόλωλεν=β' παρσλ. τοῦ ἀπόλλυμαι. ψευδόμενοι=μετχ. ἐνεστ. τοῦ ψεύδομαι, (ἐ)ψευδόμην, ψεύσομαι, ἐψευδόσθην, ψευδθήσομαι, ἐψεύσθη. ἐψευσομαι, ἐψεύσομην). ἀκούσθητε=ἄορ. ὑποτ. τοῦ ἀκούω. τύχητε=ἄορ. β' ὑποτ. τοῦ τυγχάνω. ψηφίζησθε=ἐνεστ. ὑποτ. τοῦ ψηφίζομαι. προσδοκᾶν=ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ προσδοκάω-ῶ (προσεδόκαον, πρῖν δοκῆσω, προσεδόκησα).

Ἀναγνωρίσις Προτάσεων. Ὅποι μὲν... μέρος τι... συναποσταλῆ=ἀναφορ. ὑποθετ. οἶμαι=κυρία. κἄν μὴ πᾶσα (ἀποσταλῆ)=ἐνδοτική. καὶ τὸ τῶν θεῶν... συναγωνίζεται=κυρία. ὅποι δ' ἂν... ἐκπέμψητε=ἀναφορ. ὑποθ. οὐδὲν... γίγνεται=κυρία. ἀλλ' οἱ μὲν... καταγελῶσιν=κυρία. οἱ δὲ σμ... ἀποστόλους=κυρία. οὐ γὰρ ἔστιν=κυρία. οὐκ ἔστιν... πάντα=κυρία. ὅσα βούλεσθε=ἀναφορ. ὑποσχέσθαι... ἔστιν=κυρία. τὰ δὲ πραγ... ἀπόλωλεν=κυρία. ὅταν γὰρ... ἔξων=χρον. ὑποθ. οἱ δὲ... πρὸς ὑμᾶς... ὡσιν=χρον. ὑποθ. ὑπὲρ ὧν ἂν ἐκεῖνος πράξῃ=ἀναφορ. ὑποθ. ὑμεῖς δ' (ὅταν)... ψηφίζησθε=χρον. ὑποθ. ἐξ ὧν ἂν ἀκούσθητε=ἀναφορ. ὑποθετ. δεῖ ἂν τύχητε=ἀναφορ. ὑποθ. τί καὶ... προσδοκᾶν ; =εὐθεΐα ἐρωτημ.

Συντακτικά. ἀποσταλῆ=ρ. ὑποκ. μέρος. τῆς πόλεως=γεν. διαιο ὅποι=ἐπίρρ. προσδ. τόπον. οἶμαι=ρ. ὑποκ. (ἐ, ὦ). τι (ἐλαττωτικόν). πᾶσα (ἀποσταλῆ)=ρ. ὑποκ. (ἡ δύναμις). πᾶσα=κατηγ. προσδ. συναγωνίζεται=ρ. ὑποκ. τὸ εὐμενές. τῶν θεῶν, τῆς τύχης=γεν. ὑποκ. ἐκπέμψητε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). στρατηγόν-ψήφισμα-ἐλλίδος=ἀντικ. κενόν=κατηγ. ἀπὸ τοῦ βήματος=ἐμρ. προσδ. προσδ. προέλευσιν. γίγνεται=ρ. ὑποκ. οὐδὲν. τῶν δεόντων=γεν. διαιο. ἡμῖν=δοτ. ἠθικ. καταγελῶσιν=ρ. ὑποκ. οἱ ἐχθροί. τεθῆσθαι=ρ. ὑποκ. οἱ σύμμαχοι. τῷ δέει=δοτ. ἀναγ. αἰτίου. ἀποστόλους=ἀντικ. τοῦ τεθῆσθαι τῷ δέει (=δεδίασιν). τοιούτους=ἐπιθ. προσδ. ἔστιν-ἔστιν=ρ. ὑποκ. δυνήθηται ἄνδρα=ὑποκ. τοῦ δυνήθηται. πράξαι=(τελ. ἀπαρ.) ἀντικ. τοῦ δυνήθηται, ταῦτα=ἀντικ. τοῦ πράξαι. πάντα=κατηγ. προσδ. ὑμῖν=δοτ. χαριστ. βούλεσθε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). ὅσα=ἀντικ. ἔστιν=ρ. ὑποκ. ὑποσχέσθαι-φήσαι-αἰτιάσασθαι (τελ. ἀπαρ). τὸν δεῖνα-δεῖνα=ἀντικ. τοῦ αἰτιάσασθαι. ἀπόλωλεν=ρ. ὑποκ. τὰ πράγματα (ἀτ. σὺντ). ἐκ τούτων=ἐμρ. προσδ. αἰτίαν. ἡγήται=ρ. ὑποκ. ὁ στρατηγός. ἔξων=ἀντικ. ἀθλίων-ἀπομισθων=ἐπιθ. προσδ. ὡσιν=ρ. ὑποκ. οἱ ψευδόμενοι (ἐπιθ. μετοχ.). ῥαδίως=ἐπίρρ. προσδ. τρόπον. ἐνθάδε=ἐπίρρ. προσδ. τόπον. πρὸς ὑμᾶς=ἐμρ. προσδ. πράξῃ=ρ. ὑποκ. ἐκεῖνος. ὑπὲρ ὧν=ἐμρ.

προσδ. ἀναφοράν. *ψηφίσθηθε* = ρ. υλοκ. *ὑμεῖς*. *ὅ,τι ἂν τύχητε* = ἀντικ. *τύχητε* = ρ. ὑποκ. (*ὑμεῖς*). *ὅ,τι* = ἀντικ. (ἐνν. *ψηφισόμενοι* = κατηγ. μετοχ.). *ἀκούσθητε* = ρ. ὑποκ. (*ὑμεῖς*). *ἐξ ὧν* = ἐμπρ. προσδ. συμφωνίαν. *χρή* = ρ. ὑποκ. *προσδοκᾶν*. *τί* = ἀντικ. τοῦ ἅπαρ, ὁ *καί* (ἐπιδοτικός).

Πραγματικά. τὸ τῶν θεῶν — τὸ τῆς τύχης· ἀντί οἱ θεοί, ἡ τύχη. *κενὸν ψήφισμα* ὁ Δὴμ ἔννοεῖ τὴν συνθήθειαν τῶν Ἀθην. κατὰ τὴν ὁποίαν ἐψήφισον τὴν ἀποστολὴν, ἀλλ' ὅμως δὲν τὴν ἐξετέλεον (ἦτο δύναμις στὰ χαριτὰ γραμμένη). *τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλπίδας*· δηλ. τὰς ἐλπίδας ἐνὸς στρατηγοῦ μισθοφόρων, αἰτίνες εἰς σᾶς ἐνταῦθα ἀπὸ τοῦ βήματος ἔχουν ἐμπνευσθῆ. *τεθῆναι τῷ δέει* = φοβοῦνται μέχρι θανάτου. *ὑποσχέσθαι*· οἱ στρατηγοὶ ὑπέσχοντο λαγούς με πετραχήλια, ὅπως π.χ. ὁ Χάρης ἀπερισκέπτως ὑπασχουμένων. *φησαί* (ὁ ἐνεστ. *φάσκω* = ψευδῶς λέγω, δισχυρίζομαι) *αἰτιάσασθαι*· ὅταν δὲν ἐπραγματοποιῶντο αἱ ὑποσχέσεις, τὸ σφάλμα ἀπεδίδετο εἰς τοῦτον ἢ ἐκεῖνον. Ὁ Διὸς ὁ Σικελιώτης λέγει, ὅτι ὁ Χάρης διέβαλε τοὺς συνάχοντας τοῦ *Τιμόθεου* καὶ *Ἰφικράτην* ὡς προδότας εἰς τὸν δῆμον, διότι ἐγκατέλιπον τὴν ναυμαχίαν ἐν Ἑλλησπόντῳ. *Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι παροξυνθέντες καὶ κρίσιν τῷ Τιμοθέῳ καὶ Ἰφικράτῃ προθέντες ἐξημίωσαν πολλοῖς ταλάντοις καὶ τῆς στρατηγίας ἀπέστρασαν ἐκ τούτων*· δηλ. ἐκ τοῦ ὅτι καθήμεθα καὶ ἀκούομεν αἰτιωμένους. *ἀθλίων ἀπομίσθων*· διότι δὲν τοὺς ἐπλήρωσαν. *οἱ ψευδόμενοι θραδῖως ἐνθάδε*· δηλ. ὑπάρχον ἐδῶ ψευδόμενοι, οἵτινες μένουσιν ἀτιμώρητοι.

Ἐδῶ ἐννοεῖ ὁ Δῆμ. τὸν ἐπιφαιή ῥήτορα Κηφισόδοτον τὸν Κεραμέα. **Διδαχτικά.** *τεθῆναι*· ἐτέθη πυρακ πρὸς δήλων τῆς ἐκ τῆς τελείσεως τῆς πράξεως προσελθούσης καταστάσεως. οὐ γὰρ *ἔστιν* — *οὐκ ἔστιν*· ἡ ἐπανάληψις πρὸς ζωηροτέραν ἔκφρασιν *οἱ ψευδόμενοι θραδῖως*· ὁ Δῆμ. ἀπειλεῖ τοὺς ψευδολόγους ῥήτορας καὶ οἰκτεῖρεῖ τοὺς Ἀθηναίους διὰ τὴν μαρτυρίαν των. *ὅ,τι ἂν τύχητε*· χαρακτηρίζει τὴν ἐπιπολαιότητα τῶν Ἀθηναίων. Ὁ Δῆμ. τονίζει εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι ἡ συμμετοχὴ των εἰς τὸν πόλεμον θά εὐλογηθῆ καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν καὶ ἀπὸ τῆς τύχης, ἐνῶ ἡ ἀπουσία των θά εἶναι καταστρεπτικὴ· ἐπίσης τοὺς οὐνιστᾶ· νὰ ἀποφεύγουν τοὺς ψευδοῤῆτορας καὶ νὰ μὴ ἀποφασίζουσιν ἐπιπολαιῶς.

Νόημα. Ὅπου ἐκστρατεύομεν οἱ ἴδιοι, ἐκεῖ βοηθοῦν καὶ οἱ θεοὶ καὶ ἡ τύχη, ἐνῶ τοῦναντίον ἐκεῖ ὅπου ἀπουσιάζομεν, ἐπέρχονται μεγάλα ζημίαι καὶ μᾶς περιπαίξουσιν οἱ ἐχθροὶ μας καὶ ἀποκαρδιώνονται οἱ φίλοι μας. Δὲν εἶναι δυνατόν ἓνας στρατηγὸς Ἀθηναῖος μὲ ὀλίγους μισθοφόρους νὰ ἐκτελέσῃ, ὅσα σεῖς ζητεῖτε, ἀλλὰ μόνον ὑποσχέσεις δύναται νὰ δώσῃ καὶ ἂν ἀποτύχῃ, νὰ ἐνοχοποιήσῃ ἄλλους. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ πόλεμος γάνεται, διότι τί ἡμπορεῖ νὰ περιμένῃ κανεὶς ἀπὸ ἓνα στρατηγὸν μὲ ἀθλίους καὶ ἀμίσθους μισθοφόρους καὶ μάλιστα ὅταν ὑπάρχουν ἐδῶ πολλοὶ ἀπατεῶνες ῥήτορες καὶ σεῖς ἀποφασίζετε τόσον ἐπιπολαιῶς;

Περίληψις. Ἡ ἀποστολὴ Ἀθηναίων πολιτῶν μετὰ μισθοφόρων ὑποβοηθεῖται καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν καὶ ὑπὸ τῆς τύχης, ἐνῶ ἡ ἀποστολὴ στρατηγῶν μὲ ψηφίσματα καὶ εὐχὰς καὶ τοὺς ἐχθρούς ὠφελεῖ καὶ τοὺς φίλους ἀπελπίζει. Διὰ τοῦτο ἡ ἀποστολὴ στρατηγοῦ μετὰ μισθοφ. δυνάμεως μοιραίως θά ἐπιφέρει καταστρεφάς.

Ἐπιγραφή. Ποῖος ὁ λόγος τῆς προσωπικῆς συμμετοχῆς εἰς τὸν πόλεμον τῶν Ἀθηναίων.

§ 47. 48 49

Πῶς οὖν ταῦτα παύσεται;
 Ὅταν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς αὐτοὺς ἀποδείξητε στρατιώτους καὶ μάρτυρας τῶν στρατηγούμενων καὶ δικαστὰς οἰκᾶδ' ἐλθόντας τῶν εὐθύνων,

Πῶς λοιπὸν θά παύσων αὐτά;
 Ὅταν σεῖς, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἰδίους καταστήσετε στρατιώτους καὶ μάρτυρας τῶν πράξεων τῶν στρατηγῶν καὶ δικαστὰς τῶν εὐθύνων, ὅταν ἐπανέλθουν εἰς τὴν πατρίδα,

ὥστε μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ παρόν-
τας ὄραν.
Νῦν δ' εἰς τοῦθ' ἤκει τὰ πράγ-
ματ' αἰσχύνης, ὥστε τῶν στρα-
τηγῶν ἕκαστος δις καὶ τρίς κρί-
νεται παρ' ὑμῖν περὶ θανάτου,

πρὸς δὲ τοὺς ἐχθροὺς οὐδεὶς οὐδ'
ἅπαξ' αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ
θανάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν τῶν
ἀνδραποδιστῶν καὶ λωποδυτῶν
θάνατον μᾶλλον αἰροῦνται τοῦ
προσήμετου.

κακούργου μὲν γὰρ ἔστι κριθέτ'
ἀποθανεῖν, στρατηγοῦ δὲ μαχό-
μενον τοῖς πολεμίοις.

Ἡμῶν δ' οἱ μὲν περιόντες μετὰ
Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον
πράττειν τὴν Θηβαίων κατάλυ-
σιν καὶ τὰ πολιτείας διασπᾶν,

οἱ δ' ὡς πρέσβεις πέπομφεν ὡς
βασιλέα, οἱ δ' ἐν Ἰλλυριοῖς πό-
λεις τειχίζουσιν, οἱ δὲ λόγους
πράττοντες ἕκαστος περιερχό-
μεθα.

Ἐγὼ δ' οἶμαι μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀ-
θηναῖοι, νῆ τοὺς θεοὺς,
ἐκείνον μεθύειν τῷ μεγέθει τῶν
πεπραγμένων καὶ πολλὰ τοιαῦτ'
ὄνειροπολεῖν ἐν τῇ γνώμῃ,

τὴν τ' ἐρημίαν τῶν κωλυσόντων
ὄρωντα καὶ τοῖς πεπραγμένοις
ἐπηρμένον,

οὐ μέντοι γε μὰ Δι' οὕτω προαι-
ρεῖσθαι πράττειν, ὥστε τοὺς ἀ-
νοητοτάτους τῶν παρ' ἡμῖν εἰδέ-
ναι. τί μέλλει ποιοῦν ἐκεῖνος;

ἀνοητότατοι γὰρ εἰσιν οἱ λογο-
ποιοῦντες.

Ἑρμηνευτικά. ἀποδείκνυμι=καθιστῶ, τὰ στρατηγούμενα=αἱ πράξεις τῶν
στρατηγῶν. εὐθυναί=λογοδασία περὶ θανάτου κρίνομαι=σύρομαι εἰς τὸ
δικαστήριον καὶ κινδυνεύω νὰ καταδικασθῶ εἰς θάνατον. ἀγωνίζομαι περὶ
θανάτου=ἀντιμετωπίζω τὸν θάνατον πολεμῶν. ἀνδραποδιστής=σωματέμπορος
ὁ ἀπάγων τοὺς ἐλευθέρους εἰς δουλείαν ἢ ἀποσπῶν δούλους ἐκ τῶν κυριῶν

ὥστε σεῖς νὰ μὴ γνωρίζετε μόνον
ἐξ ἀκοῆς τὰς ὑποθέσεις σας, ἀλλὰ
καὶ παρευρισκόμενοι νὰ βλέπετε.
Τώρα ὁμως ἡ κατάστασις ἔχει φθά-
σει εἰς τοιοῦτον σημεῖον ἀναξιο-
πρεπείας, ὥστε ἕκαστος ἐκ τῶν
στρατηγῶν δύο καὶ τρεῖς φορές δι-
κάζεται ἐνώπιόν σας περὶ ζωῆς ἢ
θανάτου,

ἐναντίον ὁμως τῶν ἐχθρῶν κανεὶς
ἀπὸ αὐτοὺς οὔτε μίτ' φερά τολμᾷ
νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν θάνατον, ἀλλὰ
προτιμοῦν τὸν θάνατον μᾶλλον τῶν
σωματεμπόρων καὶ τῶν κλεπτῶν
ἀπὸ τὸν ἀρμόζοντα (ἐνδοξον θά-
νατον)
διότι εἶναι ἴδιον μὲν κακούργου νὰ
ἀποθάνῃ, ἀφοῦ κριθῇ, ἴδιον δὲ στρα-
τηγοῦ, ἀφοῦ πολεμήσῃ κατὰ τῶν
ἐχθρῶν.

Ἐξ ἡμῶν δὲ ἄλλοι μὲν περιερχό-
μενοι διαδίδουσιν, ὅτι ὁ Φιλ. μαζὶ
μὲ τοὺς Λακεδαιμονίους μηχανᾶται
τὴν κατάλυσιν τῆς ἡγεμονίας τῶν
Θηβαίων καὶ (ὅτι) διαλύει τὸ κοι-
νὸν τῶν πολιτειῶν,

ἄλλοι δέ, ὅτι ἔχει ἀποστείλει πρέ-
σβεις πρὸς τὸν βασιλέα, ἄλλοι δέ,
ὅτι ὀχυρώνει πόλεις εἰς τὴν χώραν
τῶν Ἰλλυριῶν, ἄλλοι δὲ περιερχό-
μεθα πράττοντες ἕκαστος λόγους.

Ἐγὼ δὲ νομίζω μὲν, ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, μὰ τοὺς θεοὺς,
ὅτι ἐκεῖνος εἶναι μεθυμένος διὰ
τὸ μέγεθος τῶν καθορθωμάτων του
καὶ ὅτι πολλὰ τοιαῦτα ὄνειροπολεῖ
μὲ τὸν νοῦν του.

ἐπειδὴ βλέπει τὴν ἔλλειψιν (ἀνθρώ-
πων), οἷτινες θὰ ἔχουν τὴν ἰκανό-
τητα νὰ τὸν ἐμποδίσουν καὶ διότι
εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὰ κατορθώ-
ματά του,

ἀλλ' ὁμως βέβαια δὲν (νομίζω), μὰ
τὸν Δία, ὅτι προτιμᾷ νὰ ἐνεργῇ
οὕτως, ὥστε νὰ γνωρίζουν καὶ οἱ
πλέον ἀνόητοι ἀπὸ ἡμᾶς, τί σκο-
πεύει νὰ κάμῃ ἐκεῖνος;

διότι εἶναι πάρα πολὺ ἀνόητοι οἱ
ἐπινοοῦντες ψευδεῖς εἰδήσεις.

των). *λωποδύτης* (λώπος ἢ λώπη (=προβιά)+δύω)=ὁ εἰσδύων εἰς ξένα ἱμάτια καὶ κλέπτων. *αἰροῦμαι*=προτιμῶ. τοῦ *προσήκοντος*=τοῦ ἀρμόζοντος. *περίεμαι*=περιέρχομαι. *πράττω*=μηχανῶμαι. *πολιτεία*=τὸ κοινὸν τῶν πολιτειῶν. *διασπῶ*=διαλύω. *βασιλέα*=δηλ. τῶν Περσῶν. *Ἐν Ἰλλυριοῖς*=ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἰλλυριῶν. *πλάττω λόγους*=διαδίδω ψευδεῖς εἰδήσεις. *μεθύω τινί*=εἶμαι μεθυομένος ἀπὸ χαρᾶν διὰ τι. *δνειροπολῶ ἐν τῇ γνώμῃ*=φαντάζομαι μετὸν νοῦν μου. *ἐρημία*=(παντελής) ἔλλειψις. *ἐπαίρομαι*=αἰῶν ἔμαυτόν. ὑπερηφάνομαι. *προαιροῦμαι*=προτιμῶ. *πράττω*=ἐνεργῶ. *λογοποιῶ*=διαδίδω ψευδεῖς εἰδήσεις. (*λογοποιός* (ἐπὶ καλοῦ)=ιστορικός).

Γραμματικά. *παύσεται*=μελλ. ὄρ. τοῦ *παύομαι*. *ἀποδείξτε*=ἄορ. α' ὑποτ. τοῦ *ἀποδείκνυμι* (*ἀποδείκνύω*) (*ἀπεδείκνυν*—*ἀπεδείκνυο*, *ἀποδείξω*, *ἀπέδειξα*, *ἀποδέδειχα*, *ἀπεδεδείχην*). *στρατηγούμενον*=μετχ. ἔνεστ. τοῦ *στρατηγέομαι*—*οὔμαι*. *εὐθύνων*=ὄν. α' κλ. *ἀπανιῶ* εἰς τὸν πλθθ. αἱ *εὐθύνω*. *οἴκαδε*=ἐπιρρ. τοπ. *δῖς*—*τρίς*=ἀριθθ. ἐπιρρ. *κρίνεται*=ἔνεστ. ὄρ. τοῦ *κρίνομαι* (*ἐκρίνομην*, *κρίνομαι*, *ἐκρίναμην*, *κρίθησομαι*, *ἐκρίθην*, *κέρριμαι*, *ἐκεκρίμην*). *ἄπαξ*=ἀριθμ ἐπιρρ. *αἰροῦνται*=ἔνεστ. ὄρ. τοῦ *αἰρέομαι*—*οὔμαι* (*ἤρουν*, *αἰρήσομαι*, *εἰλόμην*, *ἤρημαι*, *ἤρημην*). *προσήκοντος*=μετχ. ἔνεστ. τοῦ *προσήκω*. *κρίθεται*=μετχ. παθ. ἄορ. α' τοῦ *κρίομαι*. *ἀποθανεῖν*=ἄπαρ. ἔνεστ. ἄορ. β' τοῦ *ἀποθνήσκω*. *μαχόμενον*=μετχ. ἔνεστ. τοῦ *μάχομαι* (*εμαχόμην*, *μαχόμαι*, *εμαχεσάμην*, *μεμάχημαι*, *εμεμαχήμην*). *περιόντες*=μετχ. τοῦ *περιέρχομαι*. *διασπᾶν*=ἄπαρ. ἔνεστ. τοῦ *διασπάω*—*ω*. *κωλυόντων*=μετχ. μελλ. τοῦ *κωλύω*. *ἐπηρμένον*=μετχ. παρ. τοῦ *ἐπαίρομαι* (*ἐπηρόμην*, *ἐπαροῦμαι*, *ἐπηράμην*, *ἐπαρθήσομαι*, *ἐπήρθην*, *ἐπήρημαι*, *ἐπήρημην*). *προαιρεῖσθαι*=ἄπαρ. ἔνεστ. τοῦ *προαιρέομαι*—*οὔμαι*. *εἰδέναι*=ἄπαρ. τοῦ *οἶδα*.

Ἀναγνώρισις Προτάσεων. *Πῶς.. παύσεται* ;=εὐθέτια ἐρωτηματ. *ὅταν.. εὐθύνων*=χρον. ὑποθ. *ὅποτε.. ὄραν*=συμπερασμ. *νῦν δέ.. αἰσχύνεις*=κυρία. *ὅστε.. θανάτου*=συμπερασμ. πρὸς δέ τὸς.. *τολμᾷ*=συμπερασμ. *ἀλλὰ.. προσήκοντος*=συμπερασμ. *κακούργου.. ἀποθνεῖν*=κυρία. *στρατηγοῦ δέ* (ἔστι).. *πολεμίοις*=κυρία. *ὡς πρόσβεις.. βασιλέα*=εἰδική. *οἱ δ' ἐν Ἰλλ.. (φασίν)..* *τειχίζειν*=κυρία. *οἱ δέ λόγους.. περιερχόμεθα*=κυρία. *ἐγὼ δ' εἶμαι.. ἐπηρμένον*=κυρία. *οὐ μέντοι γε* (οἶμαι).. *πράττειν*=κυρία. *ὅποτε.. εἰδέναι*=συμπερασμ. *τί μέλλει.. ἐκεῖνος*=πλαγία ἐρωτηματ. *ἀνοητότατοι.. λογοποιούντες*=κυρία.

Συντακτικά. *παύσεται*=ρ ὑπ. ταῦτα (ἀντικ. σύντ). *ἀποδείξτε*=ρ. ὑποκ. *ὑμεῖς* τὸς αὐτοὺς=ἀντικ. *στρατιώτας*—*μάρτυρας*—*δικαστάς*=κατηγορ. *τῶν στρατηγούμενων*=γεν. ἀντικ. *οἴκαδε*=ἐπιρρ. προσδ. εἰς τόπ. *κίνησιν*. *ἐλθόντας*=χρον. μετχ. *τῶν εὐθύνων*=γεν. ἀντικ. *ὅποτε.. ἀκούειν*=ρ. ὑποκ. *ὑμᾶς* τὰ ὑμέτερον αὐτῶν=ἀντικ. *καὶ ὄραν* τούτου ὑποκ. (ὑμᾶς). *παρόντας*=χρον. μετχ. *ἤμει*=ρ. ὑποκ. τὰ πράγματα (ἀντ. συντ.) *εἰς τοῦτο*=ἐμπρ. προσδ. δηλοῖ τέρμα. *αἰσχύνης*=γεν. διαίρ. *κρίνεται*=ρ. ὑποκ. *ἐκαρτος*. *τῶν στρατηγῶν* γεν. διαίρ. *δῖς*—*τρίς*=ἐπιρρ. προσδ. ποσόν. *περὶ θανάτου*=ἐμπρ. προσδ. δηλοῖ τὴν ποιητὴν τοῦ ἐγκλήματος. *παρ' ὑμῖν*=ἐμπρ. προσδ. *ἐνώπιον*. *τολμᾷ*=ρ. ὑποκ. *οὐδεὶς ἀγωνίσασθαι*=ἀντικ. (τελ. ἄπαρ). *πρὸς τοὺς ἐχθρούς*=ἐμπρ. προσδ. *εἶχρ.* *κατεύθυνσιν*. *ἄπαξ*=ἐπιρρ. προσδ. ποσόν. *αὐτῶν*=γεν. διαίρ. *περὶ θανάτου*=ἐμπρ. προσδ. ἀνοφορᾶν. *αἰρῶνται*=ρ. ὑποκ. (αὐτοί). *θάνατον*=ἀντικ. *ἀνδραποδιστῶν*—*λωποδύτης*=γεν. ὑποκ. τοῦ *προσήκοντος*=β' ὄρος συγκρ. (*θάνατον*=α' ὄρος). *ἔστι*=ρ. ὑποκ. *ἀποθανεῖν*. *κακούργου*=γεν. κατηγορ. *κρίθεται*=χρον. μετχ. *στρατηγοῦ δ'* (ἔστι)=ρ. ὑποκ. *ἀποθανεῖν*. *στρατηγοῦ*=γεν. κατηγορ. *μαχόμενον*=χρον. μετχ. *πολεμίοις*=ἀντικ. τῆς μετχ. *φασί*=ρ. ὑποκ.

οἱ μὲν, ἡμῶν=γεν. διαίρ. περιόντες=τροπ. μετχ. πράττειν=άντ. (εἰδ. ἀπαρ.) τοῦ φασί Φίλιππον=ὑποκ. τοῦ πράττειν. μετὰ Λακεδ.=ἔμπρ. προσδ. συνερασίαν. τὴν κατάλυσιν=άντικ. τοῦ πράττειν. τῶν Θεβαίων=γεν. άντικ. διασπᾶν=άντικ. τοῦ φασί. τὰς πολιτείας=άντικ. τοῦ διασπᾶν. οἱ δὲ (φασίιν)=ρ. ὑποκ. οἱ δὲ. ὡς πέπομφεν=άντικ. πέπομφεν=ρ. ὑποκ. (ὁ Φιλ.). ὡς βασιλέα=ἔμπρ. προσδ. διεύθυνσιν. οἱ δὲ (φασίιν)=ρ. ὑποκ. οἱ δὲ. τειχίζειν=άντικ. (εἰδ. ἀπαρ.) πόλεις=άντικ. τοῦ τειχίζειν. Ἐν Ἰλλυριοῖς=ἔμπρ. προσδ. ἐν τόπῳ τῶσιν. περὶ ἐρχόμεθα (ἀντί περιέρχονται)=ρ. ὑποκ. οἱ δὲ πλάττοντες=τροπ. μετχ. ἕκαστος (=ἕκαστοι)=ὑποκ. λόγους=άντικ. οἶμαι=ρ. ὑποκ. ἐγώ. μεθύειν=ὄνειροπολεῖν=άντικ. (εἰδ. ἀπαρ.). νῆ τοὺς θεοὺς=κατομ. ὄρκου. ἐκείνων=ὑποκ. τοῦ μεθύειν=ὄνειροπολεῖν. τῷ μεγέθει=δοτ. αἰτίας. τῶν πεπραγμένων=γεν. κτητ. πολλὰ=άντικ. τοῦ ὄνειροπολεῖν.—τοιαῦτα=ἐπιθ. προσδ. ἐν τῇ γνώμῃ=ἔμπρ. προσδ. ἐντός. ὄρωντα=ἐπηρμένον=αἰτιολ. μετχ. ἐρημίαν=άντικ. τοῦ ὄρωντα. τῶν κωλυσάντων=γεν. άντικ. (δηλοῖ τὸ προσ. ὅπερ εἶναι ἱκανὸν νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ρ. δηλούμενον). τοῖς πεπραγμένοις=δοτ. αἰτίῳ. (ἐπιθ. μετχ.) οἱ μέντοι (οἶμαι)=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). προαιρεῖσθαι=άντικ. (εἰδ. ἀπαρ.) πράττειν=άντικ. (τελ. ἀπαρ.) τοῦ προαιρεῖσθαι. μὰ Δι'=ἀπομ. ὄρκου. οὕτω=ἐπιρρ. προσδ. τρόπου. ὥστε εἰδέναι=ρ. ὑποκ. τοὺς ἀνοητοτάτους. τῶν παρ' ἡμῖν=γεν. διαίρ. μέλλει=ρ. ὑποκ. ἐκείνων. ποιεῖν=άντικ. τί=άντικ. τοῦ ποιεῖν. εἰσίν=ρ. ὑποκ. οἱ λογοποιοῦντες. ἀνοητότα=κατηγ.

Πραγματικά. Πῶς· διότι ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸν τρόπον. *Εὐθύνων'* οἱ ἄρχοντες καὶ διαχειρισταὶ χρημάτων ὄφειλον νὰ δόσωσιν λόγον εἰς τοὺς εὐθύνους καὶ τοὺς λογιστάς. *τῶν στρατηγῶν'* ἐκτός τοῦ Χάρητος, ὅστις πολλάκις κατηγορήθη, ἀναφέρονται ὁ *Ἀὔτοκλης*, *Κηφισόδοτος*, *Λεωσθένης* καὶ *Καλλιόθεης*. *ἀγωνασθαι περὶ θανάτου* ὁ στρατηγὸς ῥητέει ἐν τῷ πολέμῳ νὰ μάχεται γενναίως, ὥστε νὰ μὴ φείδεται τῆς ζωῆς. *ἀνδραποδιστής* ὁ ἀπάγων εἰς δουλείαν τοὺς ἐλευθέρους ἢ ὁ ἀποσπῶν τοὺς δούλους ἀπὸ τῶν δεσποτῶν. *λωποδυνῶν*—*ἀνδραποδιῶν* κατὰ τοῦτον ἢ τιμαριῶς ἦτο θάνατος. Ξενοφ. Ἀπομνημ. 1, 2, 62 «κατὰ γὰρ τοὺς νόμους ἐὰν τις φανερὸς γένηται κλέπτων ἢ λωποδυνῶν ἢ βαλαντιοτομῶν ἢ τοιχωρυνῶν ἢ ἀνδραποδιζόμενος ἢ ἱεροσυλῶν, θάνατος τοῦτος ἐστὶν ἢ ζημία»—μετὰ *Λακεδαιμονίων*, οἱ Λακεδ. ἐμίσηον ἀπὸ τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης τοὺς Θεβαίους καὶ ἐφορῶντιζον νὰ εἰσαχθῇ ἀριστοκρ. πολίτευμα καὶ ὁ Φιλ. ἦτο ἐχθρὸς τῶν δημοκρατιῶν καὶ ἤθελε τὴν διάσπασιν τοῦ κοινῶν τῶν Βοιωτικῶν πόλεων. *διασπᾶν τὰς πολιτείας* "Ὅτι διαλύει τὸ κοινὸν τῶν Βοιωτῶν καὶ Ἀρκαδικῶν πόλεων. ὡς βασιλέα" ὁ Φιλ. ἀληθῶς ἔκαμε συμμαχίαν πρὸς τὸν Ἀργαξέρην (Ἀργ. Ἀναβ. 2 44.2). ἄλλοι φρονοῦν, ὅτι ὁ Φιλ. πιθρακηνήθεις ὑπὸ τοῦ Ἰσοκρ. ἔστειλε πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα, ἵνα ἀπατήσῃ τὴν αὐτονομίαν τῶν ἐν Μ. Ἀσίᾳ Ἑλλήν. πόλεων· πάντως ἡ ἀποστολὴ πρεσβειῶν ἦτο πλάσμα τῶν λογοποιοῦντων ἐν Ἰλλυριοῖς· τοῦτοσιν ὑπεδούλωσεν ὑπὸ τὸν στρατηγὸν *Παρμενίωνα* τὸ 356 π.Χ. *τειχίζειν* ὁ Φιλ. πρὸ τῆς πολιορκίας τῆς Ὀλύνθου ἔστειλε ἀνὰ τὰς πόλεις ἀνδρας, ἵνα διαδώσῃ, ὅτι ἐτοιμάζει νὰ ἐγείρῃ τεῖχη εἰς τὰς πόλεις, καὶ ἰερά καὶ ναοὺς, πρῶγμα τὸ ὁποῖον ἀπεδείκνυτο ψευδές. *μεθύειν* λέγεται μεταφ. ἐπὶ παθῶν, ἅτινα κυριεύουσιν τὸν ἄνθρωπον.

Διδαχτικά ἐν Ἰλλυριοῖς (ἀντί ἐν τῇ χώρα τῶν Ἰλλυριῶν) μετωνυμία. *τί μέλλει ποιεῖν*· χαρακτηρίζει τὸν Φίλ. κρυψίνου. *οὐδεὶς οὐδ' ἄπαρ*· ἔντονος ἄρνησις. Ὁ Δημοσθένης ἐναυθῆα δίδει μίαν ἀρίστην εἰκόνα τῆς νοσηρίας τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες ἠρέσσαντο εἰς διαδόσεις περὶ τοῦ Φιλίππου, ἐνῶ οὐδεμίαν πρωτοβουλίαν ἐλάμβανον διὰ νὰ σταματήσουν τὸν Φίλ., ὅστις πολιτικῶτα φερόμενος διαρκῶς ἐξηπάτα αὐτούς.

Νόημα. Ἐὰν θέλετε νὰ ἔχετε γνώσιν τῶν πράξεων τῶν στρατηγῶν σας, νὰ στέλλετε Ἀθηναίους στρατιώτας πρὸς παρακολούθησίν καὶ τότε θὰ παύσουν τὰ ἄτοπα, οἱ δὲ στρατηγοὶ σας νὰ προτιμοῦν τὸν ἐνδοξον θάνατον ἐπὶ τοῦ

πεδίου τῆς μάχης παρὰ νὰ καταδικάζονται ἀτίμως ὡς σωματέμποροι καὶ λωποδῆται. Σεῖς ὁμως περιφέρεσθε εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ διαδίδετε πλείστα ὅσα περὶ τῶν σκοπῶν τοῦ Φιλίππου, δηλ. ὅτι ὁ Φίλ. θὰ διαλύσῃ τὸ κοινὸν τῶν Θυβραίων καὶ Ἀρχάδων, ὅτι ἔσταιε πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι τειχίζει τὰς πόλεις ἐν Ἰλλυρία καὶ ἄλλας ψευδεῖς διαδόσεις. Ὁ Φίλιππος ὁμοῦς εὐχαριστεῖται ἀπὸ τὰ κατορθώματά του καὶ ὄνειροπολεῖ καὶ ἄλλα, χωρὶς νὰ φανερώη τὰ σχεδιά του, ὅστε νὰ τὰ μανθάνουν οἱ ἀνόητοι ψευδολόγοι τῆς ἀγορᾶς.

Περὶληψίς. Ὁ Δημ. συμβουλεύει τοὺς Ἀθηναίους, πὼς θὰ ἀπυλλαγοῦν ἀπὸ τὸν Φίλιππον καὶ ἀναφέρει τὰς ψευδεῖς διαδόσεις περὶ αὐτοῦ. Ὁ Φίλιππος ἐπαίρεται καὶ ὄνειροπολεῖ ἕνεκα τῆς ἀπουσίας σας ἀπὸ τοῦ θεάτρου τοῦ πολέμου.

Ἐπιγραφή. Τρόπος διορθώσεως τῶν στρατηγῶν Ἀτιδόσεις τῶν Ἀθηναίων περὶ Φιλ. καὶ σχέψεως τοῦ Φιλ. περὶ τῶν σχεδίων του.

§ 50

Ἄλλ' ἂν ἀφέντες ταυτ' ἐκεῖνα εἰδῶμεν, ὅτι ἐχθρὸς ἄνθρωπος καὶ τὰ ἡμέτερ' ἡμᾶς ἀποστερεῖ καὶ χρόνον πολλὸν ὕβρικε, καὶ ἅπανθ' ὅσα πάπογ' ἠλπίσαμεν τινα πράξειν ὑπὲρ ἡμῶν, καθ' ἡμῶν εὐρηται, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν αὐτοῖς ἡμῖν ἐστί,

κἂν μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἐκεῖ πολεμεῖν αὐτῷ, ἐνθάδ' ἴσως ἀναγκασθησόμεθα τοῦτο ποιεῖν, ἂν ταυτ' εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντ' ἐσόμεθ' ἔγνωκότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι.

οὐ γὰρ ἅττα ποτ' ἔσται δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ὅτι φαῦλα,

ἂν μὴ προσέχητε τὸν νοῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητε, εὐ εἰδέναι.

Ἑρμηνευτικά. ἄνθρωπος=ὁ ἄνθρωπος. ἀποστερεῖ=προσπαθεῖ νὰ ἀποστερῇ. ὑβρίζω=συμπεριφέρομαι ἀνθαδῶς. ἐν ἐμοὶ ἐστί τι=ἐξ ἐμοῦ ἐξαρτάται. ἐγνωκότες ἐσόμεθα=θὰ ἔχωμεν μάθει. οὐ γὰρ δεῖ σκοπεῖν ἅττα ποτ' ἔσται=δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζωμεν ποῖα θὰ εἶναι (τὰ μέλλοντα) εὐ οἶδα=γνωρίζω καλῶς.

Γραμματικά. ἀφέντες=μετχ. ἄορ. β' τοῦ ἀφίημι (ἀφίην, ἀφήσω, ἀφήκα, ἀφεῖκα, ἀφείκειν). εἰδῶμεν=ὑποτ. τοῦ οἶδα. ἄνθρωπος=παρκα. ὄριστ. ὁ ἄνθρωπος. ἀποστερεῖ=ἐνεστ. ὄριστ. τοῦ ἀποστερέω-ω (ἀπεστερέων, ἀπεστερήσω, ἀπεστερήσα, ἀπετέρηκα, ἀπετερέκειν). ὑβρικε=παρκα. ὄριστ. τοῦ ὑβρίζω (ὑβρίζον, ὑβριῶ, ὑβρισα, ὑβρικα, ὑβρίκειν). ἠλπίσαμεν=ἄορ. ὄριστ. τοῦ ἐλπίζω. πράξειν=ἄπαρ. μέλλ. τοῦ πράττω. εὐρηται=παρκα. ὄριστ. τοῦ εὐρίσκομαι. ἀναγκασθησόμεθα=παθ. μέλλ. α' τοῦ ἀναγκάζομαι (ἠναγκαζόμην, ἀναγκάσομαι). ἠναγκάσομην, ἀναγκασθήσομαι, ἠναγκάσθην, ἠνάγκασμαι, ἠναγκάσομην). ἐγνωκότες ἐσόμεθα=τετ. μέλλ. τοῦ γινώσκω. ἀπηλλαγμένοι (ἐσόμεθα)=τετ. μέλλ. τοῦ ἀπαλλάττομαι. ἅττα(=ἅτινα)=ἄναρ. ἄντων. προσέχητε=ἐνεστ. ὑποτ. τοῦ προσέχω. ἐθέλητε=ἐνεστ. ὑποτ. τοῦ ἐθέλω (ἤθελον, θελή-

σω, (ἐθέλωσω), ἠθέλησα, ἠθέληκα, ἠθέληκειν). εὖ=ἐπιρρ. θετ. βαθ. (ἄμεινον-ἄριστα). εἰδέναι=ἄπαρ. τοῦ οἶδα.

Ἀναγνώρισις προτάσεων. ἀλλ' ἂν... εἰδῶμεν=ὑποθετ. ὅτι ἐχθρὸς ἀνθρώπος (ἔστι)=εἰδική. καὶ τῆς ἡμέτερ'... ἀποστερεῖ=εἰδική. καὶ (ὅτι) χρόν. πολὺν ὕβρισε=εἰδική. καὶ (ὅτι) ταὶ λοιπά... ἔστι=εἰδική. ὅσα πάποτε... ὑπὲρ ἡμῶν=ἀναφορ. ἂν μὴ νῦν... αὐτῶ=ὑποθετ. καὶ (ὅτι) ἐνθάδ'... ποιεῖν=εἰδική. ἂν ταῦτ' εἰδῶμεν=ὑποθετ. καὶ τὰ δέοντ'... ἀπηλλαγμένοι=κυρία. οὐ γὰρ δεῖ (ὑμᾶς) σκοπεῖν=κυρία. ἅττα ποτ' ἔσται=πλαγία ἐρωτ. ἀλλὰ (δεῖ ὑμᾶς) εὐ εἰδέναι=κυρία. ὅτι φαῦλα (ἔσται)=εἰδική. ἂν μὴ προσέχητε τὸν νοῦν=ὑποθετ. καὶ (ἂν) τὰ προσήκοντα... ἐθέλητε=ὑποθετικῆ.

Συντακτικά. εἰδῶμεν=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς) ἐκεῖνα=ἀντικ. ἀφέντες=χρον. μετχ. ταῦτα=ἀντικ. τῆς μετχ. ἀνθρώπος (ἔστι)=ρ. ὑποκ. ἀνθρώπις. ἐχθρὸς=κατηγορ. ἀποστερεῖ=ρ. ὑποκ. (ὁ ἀνθρώπος). ἡμᾶς=τὰ ἡμέτερα=ἀντικ. ὕβρισε=ρ. ὑποκ. (ὁ ἀνθρώπος). χρόνον=αἰτιατ. χρον. (διάρκειαν). πολὺν=ἐπιθ. προσδ. ἐσθηται=ρ. ὑποκ. (ἄπαντα) (ἅτ. σύντ.). καθ' ἡμῶν=ἐμπρ. προσδ. ἔχθρ. κατεῦθυσιν. ἠλλίσασμεν=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). πράξιεν=ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρ.). τινα=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. ὑπὲρ ἡμῶν=ἐμπρ. προσδ. ὑπεράσπισιν. ἔστι=ρ. ὑποκ. τὰ λοιπά. ἐν αὐτοῖς ἡμῖν=ἐμπρ. προσδ. δηλοῖ ἐξουσίαν. ἐθέλωμεν=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). πολεμεῖν=ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.). αὐτῶ=ἀντικ. τοῦ ἀπαρ. ἐκεῖ=ἐπιρρ. προσδ. τόπον. ἀναγκασθόμεθα=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). ποιεῖν=ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.). τοῦτο=ἀντικ. τοῦ ἀπαρ. ἐνθάδε=ἐπιρρ. προσδ. τόπον. εἰδῶμεν=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). ταῦτα=ἀντικ. ἐγνωκότες ἐσόμεθα=ἀπηλλαγμένοι (ἐσόμεθα)=ρ. ὑποκ. (ἡμεῖς). τὰ δέοντα=ἀντικ. τοῦ ἐγνωκότες ἐσόμεθα. λόγων=ἀντικ. τοῦ ἀπηλλ. (ἐσόμεθα). ματαίων=κατηγορ. δεῖ=ρ. σκοπεῖν=ὑποκ. ἔσται=ρ. ὑποκ. ἅττα. ἀλλὰ (δεῖ) εὐ εἰδέναι δεῖ=ρ. ὑποκ. εὐ εἰδέναι. ὅτι φαῦλα (ἔσται)=ἀντικ. (ἔσται)=ρ. ὑποκ. (τὰ μέλλοντα). φαῦλα=κατηγορ. προσέχητε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). τὸν νοῦν=ἀντικ. ἐθέλητε=ρ. ὑποκ. (ὑμεῖς). ποιεῖν=ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.). τὰ προσήκοντα=ἀντικ. τοῦ ἀπαρ. (οἱ ὑποθετ. λόγοι: ἂν μὴ ἐθέλωμεν-ἀναγκασθόμεθα=δ' εἶδος προσδοκώμενον. ἂν εἰδῶμεν-ἐγνωκότες ἐσόμεθα καὶ ἀπηλλαγμένοι (ἐσόμεθα)=δ' εἶδος προσδοκώμενον. ἂν μὴ προσέχητε καὶ ἐθέλητε-(δεῖ) εὐ εἰδέναι, ὅτι φαῦλα (ἔσται)=δ' εἶδος προσδοκώμενον).

Πραγματικά. ταῦτα ὅσα λέγουν λογοποιοῦντες περὶ τοῦ Φιλ. πράξιεν τινα, ὅπως ὁ Χαριθίδης, ὁ Ὁρε της, Κερσοβλέπτης καὶ ἄλλοι ὑπεσχέθησαν πολλὰ εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' οὐδὲν ἔπραξαν ἐνθάδε ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἅττα ἔσται ὁ Δημ. λέγει ὅτι ἡ μέλλουσα κατάστασις τῶν Ἀθην. θὰ εἶναι ἀθλία, ἂν δὲν πράξουν τὰ πρέποντα. κατ'ἀντιθέσιν πρὸς τοὺς λογοποιοῦντας, οἵτινες καταγίνονται εἰς τὸ νὰ ἐξακριβώσουν ποία θὰ εἶναι ἡ μέλλουσα κατάστασις.

Αἰσθητικά. ἀνθρώπος λέγεται μετὰ περιφρονησεως. ὑπὲρ ἡμῶν-καθ' ἡμῶν ἢ ἐπανάληψις τῆς ἀντωνυμίας διεγείρει τὴν προσοχὴν τῶν Ἀθηναίων, ὥστε νὰ ἐννοήσουν τὴν ἀπάτην τῶν Ἰσως' λέγεται μὲ λεπτὴν εἰρωνείαν, ἀντὶ νὰ εἴπῃ βεβαίως. εὐ εἰδέναι ἐτέθη εἰς τὸ τέλος, διότι ὁ Δημ. θέλει νὰ ἐπιμνην εἰς τὴν ιδεάν τῶν εἰδέναι, τὴν ἀντιθετον τοῦ σκοπεῖν. Ὁ Δημ. ἐνταῦθα λέγει εἰς τοὺς Ἀθηναίους κατὰ τὸν κατηγορηματικώτατον τρόπον, ὅτι ἡ μέλλουσα κατάσταση θὰ εἶναι ἀθλία, ἂν δὲν θελήσουν νὰ πράξουν τὰ δέοντα.

Νόημα. Ἄν ἀφήσωμεν τὰς ψευδολογίας τῶν λογοποιοῦντων καὶ προσέξωμεν τὰ πράγματα θὰ ἴδωμεν ὅτι ὁ Φιλ. εἶναι ἐχθρὸς μας, ὕβριστῆς, ἀπατεῶν καὶ τότε θὰ ἐννοήσωμεν ὅτι μόνον ἀπὸ ἡμᾶς ἐξαρτᾶται ἡ σωτηρία μας καὶ ὅτι, ἂν δὲν λάβωμεν τὰ μέτρα μας, θὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ τὸν πολεμήσωμεν ἐδῶ εἰς τὴν Ἀττικῇ. Ἄν λοιπὸν προσέξωμεν, τότε καὶ τὸ συμφέρον μας θὰ ἐννοήσωμεν καὶ ἀπὸ τοὺς ψευδολόγους νὰ ἀπαλλαγῶμεν, οἱ ὅποιοι δὲν δύνανται νὰ ἐννοήσουν ἀκόμη, ὅτι τὸ μέλλον εἶναι ζοφερόν.

Περὶ λήψις. Ἄν θέλωμεν νὰ ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ τὸν Φιλ., πρέπει νὰ μεταφέρωμεν τὸν πόλεμον εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ νὰ θελήσωμεν νὰ κόμωμεν τὸν καθήκον μας.

Ἐπιγραφή. Τὸ καθήκον καὶ τὸ συμφέρον τῶν Ἀθηναίων.

V. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

§ 51.

Ἐγὼ μὲν οὖν οὐτ' ἄλλοτε πώποτε πρὸς χάριν εἰλόμην λέγειν,

ὅ,τι ἂν μὴ καὶ συνοίσειν πεπεισμένος ὦ, νῦν θ', ἃ γινώσκω, πάνθ' ἄπλῶς, οὐδὲν ὑποστειλάμενος πεπαρρησίαμαι.

Ἐβουλόμην δ' ἂν, ὥσπερ ὅτι ὑμῖν συμφέρει τὰ βέλτιστ' ἀκούειν οἶδα, οὕτως εἰδέναι συνοίσειν καὶ τῷ τὰ βέλτιστ' εἰπόντι' πολλῶ γὰρ ἂν ἥδιον εἶχον.

Νῦν δ' ἐπ' ἀδήλους οὖσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἔμαυτις γενησομένοις, ὅμως ἐπὶ τῷ συνοίσειν ὑμῖν, ἂν πράξετε, ταῦτα πεπεισθαι λέγειν αἰρούμαι.

Νικῶν δ' ὅ,τι πᾶσιν μέλλει συνοίσειν.

Ἑρμηνευτικά. πρὸς χάριν=πρὸς εὐχαρίστησιν. αἰρούμαι=προτιμῶ. ὅ,τι=ὅπερ. ἀπλῶς=με γυμνὴν ἀλήθειαν. ὑποστείλλομαι=ἐκ φόβου συστέλλομαι. παρρησιάζομαι τι=λέγω τι ἐλευθέρως. ἐβ' υλόμην ἂν=θὰ ἐπεθύμουν. συνοῖσον=ὅτι συνοίσει. ἡδέως ἔχω=εἶμαι εὐχαριστημένος. ἐπ' ἀδήλους οὖσι=ἂν καὶ εἶναι ἀδηλα. ἐπὶ τῷ πεπεισθαι=ἐπειδὴ εἶμαι πεπεισμένος. νικῶν=εἶθε νὰ ἐπικρατήσῃ.

Γραμματικά. εἰλόμην=μ. ἄορ. β' αἰρέομαι-οὔμαι (ἡρσούμην, αἰρήσομαι, εἰλόμην, ἡρῆμαι ἡρῆμην). ὅ,τι=οὐδ' ἀναφ. ἀντιων. (ὄστις-ἦτις-ὅ,τι). συνοίσειν=ἀπ. μέλλ. τοῦ συμφέρω (συνέφερον, συνοίσο, συνήνεγκον (συνήνεγκα), συνενήνοχα, συνεννόησιν). πεπεισμένος ὦ=παρακ. ὑποτ. τοῦ πείθομαι (ἐπειθόμην, πείσομαι-πεισθήσομαι, ἐπιθόμην, ἐπείσθην, πέπεισμαι, ἐπεπείσομαι-πέπειθα, ἐπεποιθήσειν). ἀπλῶς=ἐπιρρ. (ἀπλούστερον-ἀπλούστατα). ὑποστειλάμενος=μεσ. ἄορ. α' τοῦ ὑποστείλλομαι (ὑπεστελλόμην, ὑποστελλοῦμαι, ὑπεστειλάμην, ὑποσταλήσομαι, ὑπεστάλην, ὑπέσταλμαι, ὑπεστάλημι). πεπαρρησιάζομαι=παρακ. τοῦ παρρησιάζομαι (ἐπαρρησιάζομαι, παρρησιάζομαι, ἐπαρρησιάζομαι, πεπαρρησιάζομαι, ἐπεπαρρησιάζομαι). συνοῖσον=μετχ. μέλλ. τοῦ συμφέρω. ἡδιον=ἐπιρρ. συγκρ. βαθμ. (ἡδέως-ἦδιστα). γενησομένοις=μετχ. μέλλ. τοῦ γίγνομαι. συνοίσειν=ὄπαρ. μέλλ. τοῦ συμφέρω. πράξετε=ἄορ α' ὑποτ. τοῦ πράττω. πεπεισθαι=ἄπαρ. παρακ. τοῦ πείθομαι. νικῶν=εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ νικάω πρῶ.

Ἀναγνώρισις προτάσεων. Ἐγὼ μὲν οὖν... λέγειν=κ. ῥία. ὅ,τι ἂν... ὦ=ἀναφ. ὑποθετ. νῦν θ'. πάνθ' ἄπλῶς... πεπαρρησίαμαι=κ. ῥία. ἃ γινώσκω=ἀναφορική. ἐβουλόμην δ' ἂν... οὕτως εἰδέναι... εἰπόντι=κ. ῥία. ὥσπερ οἶδα=ἀναφορ. ὅτι ὑμῖν... ἀκούειν=ειδική. πολλῶ γὰρ... εἶχον=κ. ῥία. νῦν δ' ἐπ' ἀδήλους... ὑμῖν... ταῦτα... αἰρούμαι=κ. ῥία. ἂν πράξετε=ὑποθετ. εἰ=κ. ῥία (εὐχὴν). ὅ,τι... συνοίσειν=ἀναφορική.

Συντακτικά. Εἰλόμην=ρ. ὑποκ. ἐγώ. ἄλλοτε=ἐπιρρ. προσδ. χρόν. πώποτε=ἐπιρρ. προσδ. χρόν. λέγειν=ἀντικ. (τελ. ἄπαρ.). ὡρὸς χάριν=ἐπιρρμ. προσδ.

σκοπόν. *πεπεισμένοι* ᾧ=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). *συννοίσειν*=άντικ. (εἰδ. ἀπ.). *δ,τι*=άντικ. τοῦ ἀπαρεμφ. *πεπαρησιασμαι*=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). *ὑποστειλάμενος*=τροπ. μετχ. *πάντα*=άντικ. τοῦ *πεπαρησ.* *ἀπλῶς*=ἐπιρρ. προσδ. τρόπον. *γινώσκω*=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). *ᾶ*=άντικ. *ἐβουλόμην δ' ἄν*=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). *εἰδέναι*=άντικ. (τελ. ἀπαρ.). *συννοίσον*=κατηγ. μετχ. (*τὰ βέλτιστα εἰπεῖν*)=ὑποκ. τοῦ *συννοίσον.* *τῷ εἰποντι*=άντικ. τοῦ *συννοίσον.* *οὕτως*=ἐπιρρ. προσδ. τρόπον. *τὰ βέλτιστα*=άντικ. τοῦ *εἰπόντι.* *οἶδα*=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). *δτι ἕμῃν συμφέρει*...=άντ. *συμφέρει*=ρ. *ἀκούειν*=ὑποκ. *ἕμῃν*=άντικ. τοῦ *συμφέρει* καὶ ὑποκ. τοῦ *ἀκούειν.* *τὰ βέλτιστα*=άντικ. τοῦ *ἀκούειν.* *ἂν ἥδιον εἶχον* (ἐνν. *εἰ ἥδειν*). *ἥδιον εἶχον*=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). *αἰροῦμαι*=ρ. ὑποκ. (ἐγώ). *λέγειν*=άντικ. (τελ. ἀπαρ.) *ἐπὶ τῷ πεπεισθαι*=ἐμπρ. προσδ. ἀναγκ. αἰτίου. *συννοίσειν* (εἰδ. ἀπαρ.)=άντικ. τοῦ *πεπεισθαι.* *ἕμῃν*=άντικ. τοῦ *συννοίσειν.* *οὔσι*=ἐναντιωμ. μετχ. *τοῖς γενησομένοις* (οὐδέτ. γένους). *ἀδήλοισ*=κατηγγορ. *ἀπὸ τούτων*=ἐμπρ. προσδ. αἰτίαν *ἐμμανῶ*=δοτ. προσωπ. *πράξῃτε*=ρ. ὑποκ. (ἕμεῖς). *νικῶ*=ρ. ὑποκ. *δ,τι πᾶσιν μέλλει συννοίσειν.* *μέλλει*=ρ. ὑποκ. *δ,τι.* *συννοίσειν*=άντικ. (τελ. ἀπαρ.). *πᾶσιν*=άντικ. τοῦ ἀπαρεμφ.

Πραγματικά. ἄλλοτε *πώποτε* ὁ Δημ. εἶχεν ἀπαγγεῖλει καὶ ἄλλοις λόγους, ὅπως τὸν κατὰ *Ἀνδροκρίανος*, πρὸς *Λεπτίνην*, περὶ *συμμοριῶν*, ὑπὲρ *Μεγαλοπολιτῶν*, κατὰ *Τιμοκράτους*, κατὰ *Ἀριστοκράτους*. *πεπεισμένοι* ᾧ (ὄχι εἶην), διότι ὁ ῥήτωρ ὁμιλεῖ περὶ τῆς ιδέας του ὄχι μόνον καθ' ὅσον εἶχεν αὐτὴν τότε, ἀλλ' ἐν τῇ διαρκείᾳ της καὶ ἐν τῇ παρουσίᾳ στιγμῇ. δηλ. θέλει νὰ δεῖξῃ, ὅτι οὕτω σκέπτεται καὶ τώρα. *ὑποστειλάμενος* κυριολεκτεῖται ἐπὶ τῶν ναυτῶν, οἵτινες πιεζόμενοι ὑπὸ τριχημίας καταβιβάζουν τι ἰστία πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κινδύνου. *πεπαρησιασμαι*. πράγματι ὁ Δημ. ὠμίλησε μετὰ μεγάλης ἐλευθεροστομίας χωρὶς νὰ κολακεύσῃ τὴν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν. *νικῶ* λέγεται ἐπὶ ἐκείνων, οἵτινες προτείνουν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ γνώμην καὶ πείθουν τοὺς ἀκροατάς.

Αἰσθητικά. *ὑποστειλάμενος* (μεταφορά) ἐπὶ τῶν ρητόρων, οἱ ὅποιοι βλέποντες τὴν ἐπερχομένην ὀργὴν τοῦ λαοῦ ἀγορεύουν προφυλακτικῶς καὶ ἀποφεύγουν πᾶν ὅτι δύναται νὰ προκαλέσῃ ἐρεθισμόν. *νικῶ*—*συννοίσειν* τὸ τέλος τοῦ λόγου γίνεται μετ' εὐοκωνίστους λέξεις καὶ φανερώνει μετρίαν ὑποχώρησιν εἰς τὴν διάγνωσιν τοῦ λαοῦ καὶ χρηστότητα τοῦ ρήματος. Οὕτω ἀληθῶς πρέπει πᾶς χρηστός πολίτης νὰ ρυθμίζῃ τὴν ἰδιωτικὴν καὶ δημοσίαν ζωὴν του λέγων παντοῦ καὶ πάντοτε τὴν ἀλήθειαν καὶ μόνον τὴν ἀλήθειαν.

Νόημα. Σὰς ὠμίλησα μετ' εὐκρίτειαν ἀποβλέψις μόνον εἰς τὸ συμφέρον τῆς πόλεως. Αὐτὸ μετ' εὐχαριστεῖ πολὺ, διότι γνωρίζω, ὅτι καλῶς κατανοεῖτε τὸ συμφέρον σας· θὰ σὰς ὠμίλων ὁμως μετ' μεγαλυτέραν εὐχαριστήσιν, ἂν ἐγνωρίζω, ὅτι τοῦτο θὰ ἦτο καὶ εἰς ἐμὲ ἀτομικὸν συμφέρον. Ἐν τούτοις, ἂν καὶ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον καὶ δὲν γνωρίζω τί θὰ μοῦ συμβῇ ἔξ ὅσων εἶπον, ἐπρωτί μῃσι νὰ σὰς ὠμιλήσω ἐλευθέρως ἔχων ὑπ' ὄψιν μου τὸ ἰδικόν σας συμφέρον. Εὐχομαι νὰ ὑπερισχύσῃ ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον συμφέρει εἰς ὅλους ἡμᾶς ἐπ' ἀγαθῶ τῆς πατρίδος.

Περὶληψις. Ἐξέφρασα τὴν γνώμην μου μετὰ παρησίας καὶ νομίζω, ἥτις ὑπέδειξα τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος. Εὐχομαι νὰ ἀποφασίσετε ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον συμφέρει εἰς ὅλους.

Ἐπιγραφή. Ἡ εὐκρίτεια καὶ ἡ εὐχὴ τοῦ ῥήτορος.

10
ΕΚΔΟΣΕΙΣ - ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ - ΝΙΚΟΛΑΟΥ & ΣΟΦΟΚΛΗ Ι. ΡΩΣΣΗ
 Κατάστημα: 'Οδός Σοφοκλέους 5 (Στοά Θεοφιλάτου) — Τηλ. 36.584
 Λιθογραφείον: 'Οδός Εδαγγελιστρίας 96 — Καλλιθέα — Τηλ. 960.522

ΝΕΩΤΑΤΑΙ ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΒΟΗΘΗΤΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ι. Θ. ΡΩΣΣΗ Γυμνασιάρχου

1. 'Αναγν. 'Αρχ. 'Ελλην. Γλώσσης	(Α)	18. Καίσαρος de bello civili	(Δ)
2. Ξενοφ. Κύρου 'Ανάβασις Ι-ΙΙ	(Β)	19. Πλάτωνος Κρίτων	(Ε)
3. Ξενοφώντος 'Ελληνικά Ι-ΙΙ	(Β)	20. Θουκυδίδου Δημηγορία	
4. Ξενοφώντος 'Ελληνικά ΙΙΙ-ΙV	(Γ)	Πλαταιέων-Θηβαίων	(Ε)
5. 'Αρριανού 'Αλεξ. 'Ανάβασις Ι-ΙΙ	(Γ)	21. 'Ιφιγένεια ἐν Ταύροις	(Ε)
6. Λυσίου Λόγοι (ὑπὲρ 'Αδυνάτου)	(Γ)	22. 'Ιφιγένεια ἐν Αἰδίδι	(Ε)
7. Λυσίου Λόγοι (κατὰ Σιτοπωλῶν)	(Γ)	23. 'Ομήρου 'Ιλιάς Α'	(Ε)
8. 'Ισοκράτους Λόγοι (πρὸς Δημόνικ.)	(Γ)	24. Κικέρων Γ' Κατιλίνας	(Ε)
9. Λατινικὸν 'Αναγνωσματάριον	(Γ)	25. 'Υπὲρ 'Αρχίου τοῦ ποιητοῦ	(Ε)
10. Lhomond de viris illustribus	(Γ)	26. 'Οβιδίου Μεταμορφώσεις	(Ε)
11. Δημοσθένους Α' 'Ολυμπιακός	(Δ)	27. 'Αντιγόνη Σοφοκλέους	(ΣΤ)
12. Δημοσθένους Α' Φιλιππικός	(Δ)	28. Αινειάς Βεργιλίου Α'	(ΣΤ)
13. Λυκούργου κατὰ Λεοκράτους καὶ 'Επιστολαὶ πρὸς Φίλιππον	(Δ)	29. Αινειάς Βεργιλίου Β'	(ΣΤ)
14. 'Ηροδότη Μοῦσαι ('Εκλογαὶ)	(Δ)	30. 'Επιτάφιος Περικλέους	(ΣΤ)
15. Θουκυδίδου Ἐγγραφῆς	(Δ)	31. Πλάτων Φαίδων	(ΣΤ)
16. 'Ομήρου 'Οδύσσεια Α'	(Δ)	32. Somnum Scipionis	(ΣΤ)
17. Κορνηλίου Νέπωτος	(Δ)	33. 'Ορατίου 'Ωδαι	(ΣΤ)
		34. Κικέρωνος de officiis	(ΣΤ)

Ι. Θ. ΡΩΣΣΗ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ Δ. Φ.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΥ Καθηγητοῦ Φιλολογίας

- * ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΚΘΕΣΕΩΝ Διά Γ' καὶ Δ' τάξ. 'Εξαταξίου
- * 100 ΑΝΕΠΙΤΥΓΜΕΝΑ ΓΝΩΜΙΚΑ—ΡΗΤΑ—ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ—διὰ τοὺς μαθητὰς Γυμνασίων, 'Εμπορικῶν καὶ 'Ανωτ Σχολῶν.
- * ΤΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ΕΙΣ 25 ΑΠΛΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΙΩΑΝ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ - ΜΙΧ. ΜΑΥΡΟΥΔΗ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

'Εκδόσις νεωτάτη με μεθοδικήν διάταξιν τῆς ὕλης καὶ πλήρη στοιχεῖα τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τῶν λογοτεχνῶν πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν μέσης ἐκπαιδεύσεως.

- Ι. Κολλάρου - Μαυρουδῆ Μ. : ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ (Ε' καὶ ΣΤ' Γυμν.)
- Ν. Καχρμάνη - Κολλάρου Ι. : ΣΧΗΜ. ΛΟΓΟΥ (Μετὰ Παρ. 'Αρχαίας 'Ελληνικῆς)

- Χ. ΝΙΝΤΑ : ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΤΥΠΩΝ (50 'Υποδ. 'Εκθέσεων).
- ΣΤ. ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΙΟΥ : ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΛΕΞ. ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΗΣ—ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ
- Κ. ΚΑΣΚΑΜΠΑ : ΕΡΜΗΝΕΙΑΙ. ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ ΠΑΛΙΑΣ — ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ